

CHP

GENEL
MERKEZ
HABER
BÜLTENİ

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezi, Farabi Sokak No. 7 Çankaya - Ankara Tel. 26 14 62

CHP GENEL MERKEZ BASIN BÜROSU

10 Mayıs 1975

PARTİ MECLİSİNDE CHP GENEL BAŞKANI BÜLENT ECEVİT'İN KONUŞMASI

"Bu, Parti Meclisimizin, hükümet güvenoyu aldıktan sonraki ilk toplantısıdır. Hükümet kuruluşu üzerinde, raporda anlatılanlara ek olarak, bazı düşünceleri gözlemlerimi söyleyeceğim.

Kurulan hükümet çok zayıf bir hükümettir. Tarihte eş görülmedik bir azınlık hükümetidir. Genellikle azınlık hükümetleri liste zayıf olsalar bile kendi içlerinde tutarlı olurlar. Oysa bu azınlık hükümeti dört partiden kuruldu. O bakımdan kendi içinde bile tutarlı ve güçlü olmayacaktır.

Hükümet, bu bakımdan çok zayıf bir hükümet olmakla beraber aynı zamanda da çok iddialı bir hükümettir. Çok iddialı bir hükümettir, çünkü tarihin akışını değiştirmek üzere kurulmuş; zamanı geriye çevirmek üzere kurulmuş bir hükümettir. Türkiye'nin toplumsal gelişme aşamasında yeni tutumuyla CHP'nin iktidara gelmesi ve hükümet olması doğal bir şeydir. Ne yapılırsa yapılsın ilk seçimlerde bu sonuç alınacaktır. O bakımdan da çok iddialı bir hükümet sayılmak gerekir.

Tabiatıyla bu iddialarını gerçekleştiremeyeceklerdir. Hiç bir kimsenin, hiç bir hükümetin hiç bir partinin gücü tarihin akışını geriye çevirmeye yetmez, zamanı geriye çevirmeye yetmez. Türk toplumu kadar demokrasiyi benimsemiş bir toplumda kimsenin gücü, halkın isteğine rağmen kurulmuş bir iktidarı bir hükümeti, sürekli kılmaya yetmez. Onun için bu büyük iddialarını gerçekleştiremeyeceklerdir.

Fakat bu arada, uzun süre hükümette kalabilmek veya önümüzdeki seçimlerde biraz daha iyi sonuç alabilmek umuduyla ya da rejimi diledikleri gibi yozlaştırabilmek amacıyla gerekli zamanı kazanmak üzere bazı konularda halk deyimiyle "Kuzu postuna bürünmüş kurt" gibi davranmaya çalışacaklardır. Tabii bundan sokak olaylarını ve saldırıları kasdetmiyo-

rum. Orada kuzu gibi davranmak eğiliminde olmadıkları bellidir. Fakat özellikle ekonomik ve sosyal tutumu bakımından, halk deyimiyle "Kuzu Postuna Bürünmüş Kurt" gibi davranmak istemektedirler.

Bizim gibi konuşmak, bizim yapacağımız şeyleri yapacakmış gibi görünmek eğilimindedirler. Önemli olan bu ihtiyacı duymalarıdır. Bu ihtiyacı duymalarının sonucu, yeni hükümeti oluşturan partiler ve bu partilerin yöneticileri ve sözcüleri yeni yeni sözcükler öğrenmiye başlamışlardır. Örneğin, "Sosyal Adalet"ten söz etmiye başladılar. Dilleri pek dönmese bile "Halk" sözcüğünü kullanmağa başladılar. Adeta yeni yeni kelimeler öğrenmek ve kullanmak ihtiyacını duyuyorlar. Bu arada, bu yeni kelimeleri öğrenirken, yeni cümlelerde, kurmaya çalışıyorlar. Örneğin, Bu arada "Kalkınma Köyden Başlıyacak" gibi cümleler kuruyorlar. Tabii, kullandıkları kelimelerin, cümlelerin bilincine varamadıkları için, yanlışlıklarda yapıyorlar; Bilincine varamadıkları ve gerçek anlamını bilemedikleri, kavrayamadıkları için, yanlışlıklar yapıyorlar. Örneğin, biz "kalkınma köylüden başlayacak" demiştik; onlar, bizi taklit ederken, kendilerince belki önemsiz bir yanlışlık yaptılar: "Kalkınma Köyden Başlıyacak" dediler. Oysa arada önemli bazı farklar vardır. Örneğin, Bir ağanın elinde bulunan köyün kalkınması başka bir şeydir; bir ağanın elinde bulunan köydeki köylülerin tek tek kalkınması başka birşeydir. Bunun gibi ayrıntıları, bizce önemli olan ayrıntıları düşündüğümüz içindir ki biz "Kalkınma Köylüden Başlıyacak" demiştik. Yeni hükümeti oluşturan partiler, bunu anlamını bile bilecek bir kavrayış düzeyinde, sosyal kavrayış düzeyinde olmadıkları için taklit ederken yeni kelimelerle yeni cümleler kurarken, bu gibi yanlışlar da yaparak, aslında anlamadan bir takım şeyler söylediklerini açığa vurmuş olmaktadır.

Neden bizi taklit etmek zorunluluğunu duyuyorlar? Neden biz onların sözlerini, sloganlarını kullanmak gereğini duymuyoruz da, onlar bizim sözlerimize, sloganlarımızın kullanmak gereğini duyuyorlar? Çünkü Türk Toplumunun bugünkü az gelişme aşamasında, kendi sözlerinin sloganlarının, düşüncelerinin, geçersizliğini halk gözünde bütün çekiciliğini ve itibarını yitirdiğini kendileri de anlamışlardır. Ancak CHP'nin düşünceleriyle, sözleriyle; bu düşüncelerin, sözlerin benimsemiş gibi görünerek halkın karşısına çıkarlarsa belki o zaman kendi sözlerini bir ölçüde dinletebilecek birini umar duruma gelmişlerdir.

Bu da CHP'nin bugünkü toplumsal gelişme aşamamızda halkla ne kadar bütünleştiğini gösteren bir başka kanıttır. Bizim düşüncelerimizin, sözlerimizi sloganlarımızı taklit etme, bizim ardımızdan yürüme, koşma gereğini duyuyorlar. Çünkü yeni tutumumuzla biz, çığır açan bir partiyiz. Bize yetişebilmek için, bizi durdurmak umuduyla da olsa bizim açtığımız yolda bizim arkamızdan koşmaya mecburdurlar. Ve ummaktadırlar ki bizi taklit ederek, inançsızda olsa bizim sözlerimizi, sloganlarımızı kullanarak ve bir takım aldatmacalarda bulunarak veya gerektiğinde bas-kılara baş vurarak, Türk toplumundaki gelişmeyi durdurabileceklerdir; Halkla birlikte CHP'nin Türk toplumunda açtığı yeni çığırı kapatabileceklerdir, Türkiye'de zamanı geriye doğru işletebileceklerdir. Tabii bu olanak dışı bir şeydir.

Fakat bunu başarmak istedikleri içindir ki, yalnız CHP'ye karşı değil, TRT'ye karşı da vaziyet almışlardır. TRT'ye niçin kızgındırlar? Aslında herhangi başka bir yönetici de gelse, TRT partiler arasında az çok bir eşitlik gözetmiye mecburdur. Bunun müeyyideleri vardır. Yasada müeyyideleri vardır. O halde bu bakımdan TRT yayınlarında büyük bir değişiklik yapamazlar. Yaparlarsa derhal tedbiri bulunur. Fakat TRT'nin asıl başka programlarından şikayetçidirler. Topraksız köylünün derdini gözler önüne seren, bilmiyenlere aktaran programlarından şikayetçidirler. Hâla hakları korunmayan tarım işçisinin sorumlularının TRT ekranında gözler önüne serilmesinden şikayetçidirler.

Köylülerin işçilerin memurların toplumda henüz haklarını yeterince alamayanların sorunları TRT televizyonunda gözler önüne serildiği için, TRT yönetiminden şikayetçidirler. Eğer köylüyle, işçiyle ilgili olarak kendi hükümet programlarında kendi söylediklerine kendileri inansalar, BU konuda samimi olsalar, TRT'ye kızmaları gerekmezdi. Fakat belli ki, TRT'yi susturduktan ve eğer güçleri yeterse (ki elbette yetmiyecektir) CHP'yi susturduktan sonra Türkiye'de kamuoyunun serbestçe oluşmasını durdurduktan sonra, zamanı daha rahatlıkla geriye doğru işletebileceklerini ummaktadırlar. Onun içinde kendilerine ilk hedef olarak TRT'yi seçmişlerdir. Hakkında hiç bir mahkeme kararı olmayan, hiç bir savcı iddianamesi bulunmayan TRT'nin yöneticilerini, Genel Müdürünü vatan ihaneti anlamına gelecek kadar ağır suçlamalar la yıpratmak ve böyle bir gerekçeyle dayanarak, birtakım çirkin iftiralara dayanarak onu görevinden almak istemektedirler.

TRT'ye kızgınlıklarının başka bir nedeni olduğu da bellidir. TRT tarihi belge niteliğini taşıyan ve hepside bizim dostumuz müttefikimiz demokratik batı ülkelerinde hazırlanan bazı seri filimler yayınlamıştır. Örneğin, Faşizmin nasıl oluştuğunu yayınlamıştır. Faşistlerin kışkırtmalarına kapılan bazı solcuların, faşizmin gelişini nasıl çabuklaştırdığını anlatmıştır. Bu, cephe partilerini çok sinirlendirmiştir. Örneğin, bugün hükümette bulunan partilerin birinin sözcüsü durumundaki bir gazete, bundan daha bir iki ay önce TRT'yi Faşizmin nasıl oluştuğuna dair bu belgesel filimleri yayınladığı için ağır biçimde kınamıştır. Bunun için ağır bir yazı yazmıştır. Peki, bugünkü hükümet TRT'nin başına kimi getirmek istiyor. TRT Faşizmin nasıl oluştuğunu anlatıyor diye onu kınayan gazetenin yazarlarından birini, şimdi bu hükümet TRT'nin başına Genel Müdür olarak getirmek istiyor. Gerçek niyetlerini bu kadar somut olarak anlatan bir kanıt daha kolay kolay bulunamaz sanıyorum. Duyduğumuza göre, birçok gazeteci arkadaşlarımızın da bildiğine göre, TRT yöneticileri hakkındaki çok haksız iftirlarının kimseyi tatmin etmeyeceğini o arada sayın Cumhurbaşkanımızın bu kararnameyi imzalamasını sağlamaya yetmeyeceğini anladıkları için, bazı devlet memurlarından kurulu bir komisyonu alel acele toplamışlardır. Onlara baskı yaparak diledikleri gibi bir rapor hazırlatma yoluna gitmişlerdir.

Diyelimki bu raporu hazırlattılar. Bu rapor ne anlam taşır? Bu raporu hazırlayanlar, kaderleri bugün işbaşında bulunan hükümete bağlı bulunan memurlardır. Bu memurların niyetleri çok iyi olabilir. Karakterleri sağlam olabilir. Ama böyle bir hükümet işbaşında dayken onların tarafsızlığına kimse inanamaz. Türkiye'de tarafsız bağımsız yargı organları vardır. O yargı organlarından hiçbirisi TRT'yi mahkûm etmedikçe, TRT Genel Müdürüne vatan ihaneti anlamına gelecek suçlamalar yöneltilemez. Yöneltilse bile bunlara hiç kimse hiç bir iyi niyetli insan inandırılmaz.

Değerli arkadaşlarım, Görünüşte Türk devleti hiçbir zaman bu kadar tehlikeli bir durumla karşılaşmamıştı. "Görünüşte" hiç bir zaman bu kadar büyük bir tehlike ile karşılaşmamıştı devletimiz. Çünkü zorbaların kışkırtıcıları ve koruyucuları bugün yönetimin başındadırlar. Artık günlük olaylar haline geldiği için maalesef gazetelerin başlıklarında bile ölçüleri gitgide küçülen, çünkü kanıksanmağa başlayan olaylar, saldırılar, her biri hergün bazı gençlerimizin yaralanması ile

sonuçlanan olaylar yaygınlaşmaktadır. Bu, son derece acıklı bir durumdur. Bugün kundakçılar yönetimin başındadır. Memleketi demokratik rejimi yangına sürüklemek isteyen kundakçılar, artık yönetimin dışında değil, yönetimin başındadırlar. Onun için devleti içinden kundaklamak çabasına girmişlerdir.

Hükümette bulunduğumuz sırada, Türk polisi, adaletli ve tarafsız bir biçimde çalışma olanağını bulduğu vakit, toplumumuzun her kesiminde ve üniversitelerde yüksek okullarda barış sağlayabileceğini, huzur sağlayabileceğini göstermiştir. Bugün neden sağlanamıyor? İşin garip tarafı, biz hükümette bulunduğumuz zaman İçişleri Bakanı olan kimseyle bugün İçişleri Bakanı olan kimse aynıdır. Ama biz hükümetteyken okullarda, üniversitelerde böyle olaylar yoktu. Biz hükümetten ayrıldık, başladı. Yeni Hükümet kuruldu, büsbütün yaygınlaştı ve yoğunlaştı.

Şimdi bu hükümet ne yapıyor? Başka hiçbirşey söylemeye, başka hiç bir kanıt vermeye gerek yoktur: Olaylar sırasında tarafsız davranan polisleri bugünkü yönetim derhal görevden alıyor. Suçluyu değilde suçsuzu yakalayan polisleri görevden alıyor. Suçsuzları değilde suçluları yakalamak bugünkü hükümetin suç sayılmaktadır. Onun içindir ki kundakçılar yönetimin başındadır diyorum.

Bir Dernek Seçiminden bile yenilgiden kurtulabilmek için İçişleri Bakanının ve başka bakanların gözleri önünde komandoların dernek toplantısını nasıl bir kanlı kavga meydanı haline getirdiğini, yurdun her köşesinden gelen değerli belediye başkanları dün görmüşlerdir. Bunlar, görünüşte, devletimizin belki de Cumhuriyet Tarihinin en büyük tehlikesi içinde bulunduğunu gösteren kanıtlardır. Fakat bence ilerisi için bunlardan büyük kaygı duymak gereksizdir. Bir yapı temelden sarsılırsa tehlike büyüktür; çatısından sarsılıyorsa tehlike o kadar büyük değildir. Türk Toplum yapısının temeli ise sapasağlamdır; yapının kendisi de sapasağlamdır. Fakat çatıda bulunanlar o sağlam yapıyı ve temeli çatıdan sarsmaya çalışmaktadırlar. Yapı ve temel o sarsıntıya dayanacaktır. Fakat çatıdakiler er geç düşeceklerdir, er geç mukadder akibetlerine uğrayacaklardır.

Bu hükümet asıl büyük sıkıntıyı kendi içinden çekecektir. Fakat karanlık tertipler için bir araya gelmiş kimselerin dayanışmasıyla birbirlerine tahammül etmeğe çalışacaklardır. Çünkü saygıdeğer bir inanç için biraraya gelmiş değildirler. Bir takım karanlık tertipler

uğrunda bir araya gelmişlerdir. Bu tertipleri gerçekleştirmek amacıyla birleşmektedirler. Onun için birbirlerine bir süre tahammül etmeğe çalışacaklardır. Bu tahammülün insanda adeta acındırma duygusu uyandıran bir örneğini dün gece televizyonda haberleri izleme olanağını bulan arkadaşlarımız sayın Demirel'i seyrederken görmüşlerdir. Gazeteci arkadaşlarımız bir hükümet üyesinin bir Başbakan Yardımcısının hükümet kararı olarak yaptığı açıklamaları Başbakana soruyorlar; "Bu konuda ne düşünüyorsunuz?" diyorlar; Sayın Başbakan ne diyeceğini bilemiyor, bereket versin Sayın Demirel'in üslubu böyle soruları lâf kalabalığına getirerek bir ölçüde atlatmaya müsaittir. Kendi anlayışına göre halktan bazı şeyleri saklayabildiğini sanır, ama saklayamaz. Soruya karşı Sayın Demirel diyorki, "Bilemiyorum Sayın Erbakan o sözleri Genel Başkan olarak mı söylemiştir, hükümet üyesi olarak mı söylemiştir; ne söylemiştir, ne söylememiştir." Sayın Demirel "Hükümet ne karar alırsa o kararı almış olur" gibi bir takım lâfları birbirine karıştırarak hükümet üyelerinin hükümet icraatı diye söyledikleri sözlerin hesabını vermekten kaçmak zorunda kalmıştır. Bu son derecede acıklı bir durumdur. Yalnız Sayın Demirel açısından değil hükümet açısından, Türkiye açısından acıklı bir durumdur, ama bunlara da bir süre katlanabilirler. Çünkü, biliyorsunuz benim geçen Eylülde hükümet bunalımı ile ilgili ilk sözlerimde söylediğim bir şey vardı. Biz her şeyden önce "MSP ile hükümet anlayışımız bakımından anlaşamıyoruz" diyorduk. Fakat hükümet anlayışı bakımından, siyaset anlayışı bakımından bir Demirel'le bir Erbakan'ın anlaşmakta pek o kadar büyük güçlük çekeceklerini sanmıyorum.

Değerli arkadaşlarım,

Şimdi hükümeti oluşturan partiler, artık demokratik rejim içinde bu günün Türkiye'sinde kendi çağ dışı politikalarını uygulayabilmekten umut kestikleri için demokrasiden de umut kesmeye başlamışlardır. Asıl tehlike de zaten buradadır. Bunun için de "demokrasi Türkiye'de yürümez" kanısını, sanısını toplumda yerleştirmeye uğraşmaktadırlar. Üniversitelerde, Yüksek Okullarda kışkırttıkları olayların, yurt ölçüsünde kışkırttıkları, korudukları saldırıların ve suçluları yakalayan polisleri cezalandırmaya kalkışmalarının başka bir türlü izahını düşünmek kolay değildir onun için, demokrasiye son verici bazı girişimleri kışkırtmak, o türlü girişimlere çağrıda bulunmak eğiliminde, arzusunda görünmektedirler. Fakat ben bu oyunlarının da boş çıkacağına inanıyorum. Demokrasiye ve halka inanan hiç bir kimse, hiç bir kuvvet demokrasiden umut keserek bu tertipleri hazırlayanların çağrılarına uymayacaktır. Buna kesinlikle inanıyorum. Türkiye'nin bütün sorunlarını, rejim sorununu,

asayiş sorununu, kalkınma sorununu, halk , kendi iradesiyle ve hükümet demokrasi kurallarından ne kadar ayrılırsa ayrılınsın, halk kendisi o kurallara bağlı kalarak çözecektir. Halkımız, inandığı davalar uğrunda sıkıntıya katlanmasını bilir. Ve sonunda mutlaka başarıya ulaşır. Türkiye'de demokrasinin yaşayacağından kimse kuşku duymamalıdır. Çatı çökse de yapının sağlam duracağından temelin sağlam olduğundan kimse kuşku duymamalıdır. Herkes Türk halkı kadar sabırlı ve demokrasiye inançlı olmalıdır.

Değerli arkadaşlarım,

İçinde bulunduğumuz tehlikeler karşısında "Acaba CHP hükümetten ayrılmalı mıydı? Ayrılmalı mıydı ?" diye düşünenler olabilir. "CHP hükümetten ayrılmasaydı veya ayrıldıktan sonra azınlık hükümeti kursaydı, belki bu milliyetçi cephe denen cephe oluşmazdı" diye düşünenler bulunabilir. Sayın arkadaşlarım, CHP-MSP ortaklığını sürdürseydi ne hale gelirdi ? Bunu anlayabilmek için sayın Demirel'in dün televizyonda düştüğü durumu, hükümet kurulduktan 26-27 gün sonra düştüğü duru görmüş olmak yeter. Biz azınlık hükümeti kursaydık. -buna imkan bulamadık zaten ama imkan bulup da kursaydık- MC denen cephe bizim karşımızda çok daha çabuk çok daha geniş bir çerçevede oluşurdu.

Değerli arkadaşlarım, biz aslında hükümetten çekilmekle Türk demokrasisinde yeni bir aşama yaptık. Yeni bir ileri demokratik anlayışın örneğini verdik. Şimdiye kadar iktidara gelenler iktidardan düşmemek için ellerinden geleni yaptılar. Rejimi bile yıkmayı, teklikeye düşürmeyi göze aldılar. İktidar sorununa Sayın Demirel şimdiye kadar sadece mühendislik açısından baktı, matematik açıdan baktı. "Bulun 226'yı, bulun gerekli sayıyı , düşürün" dedi. Sayısal zorunluk haline geldiği vakit hükümeti bırakmak kolaydır. Daha doğrusu demokrasinin gereğidir. Önemli olan sayısal zorunluk söz konusu olduğu zaman değil, siyasal zorunluk söz konusu olduğu zaman hükümeti bırakabilmektir. CHP geçen yıl bunu yapmıştır. CHP, Meclis içi sayısal durum hükümette bir süre kalması na elverse bile, memleket açısından bir siyasal zorunluluk saydığı için hükümeti bırakmıştır, bırakabileceği kadar demokratik olgunluk göstermiştir. Öteki partilerin de bundan ders alacaklarını ümit ediyoruz. Ders alsalar da almasalar da , isteseler de istemeseler de gideceklerdir. Ve bir daha gelmemek üzere, bir daha hükümet olmamak üzere gideceklerdir çağ dışı bir düzeni gerekirse demokrasiyi de yıkarak ayakta tutmak üzere girilen deneme son denemedir, bugün yapılmakta olan deneme. Bu deneme yakında başarısızlıkla sonuçlanacaktır. Ve Türkiye CHP'nin halkla birlikte açtığı yeni çıkışın yönünde ilerlemeye devam edecektir. Bu inanca hepimize saygılar sunuyorum.

16 EYLÜL 1974

BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT'İN
BASIN TOPLANTISINI AÇIŞ KONUŞMASI

Sayın Erbakan "Kıbrıs'ta siperde nöbet bekleyen Mehmetçğin arkasında bütün bir millet olarak yekpare, kale gibi durmamız gereken şu anda Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin itibarını korumağa her zamankinden daha dikkatli olmağa mecburuz" dedi.

Sayın Erbakan bu zorunluğu daha önce düşünseydi, belki de Hükümet, Kıbrıs sorunu devam ederken, içinde bulunduğu şu duruma gelmezdi.

Kıbrıs'ta Mehmetçiksiperde nöbet beklerken hatta savaş ederken, MSP'nin, özellikle Sayın Erbakan'ın tutumu ve davranışı, gerek Hükümetin birliğine gerek ulusal birliğe gölge düşürmüştür. Ulusal birliğin korunmasına ve Hükümetin Kıbrıs konusunda güçlü olmasına, muhalefetin gösterdiği özen, koalisyonun MSP kanadından gelmemiştir.

"Cumhuriyet Hükümetinin bütün'lüğünden"söz etti Sayın Erbakan. Bu bütünlüğü bozan, Sayın Erbakan'ın kendisi olmuştur.

Sayın Erbakan, bugünkü şartlar altında benim Kuzey Ülkelerine ziyaretimi zamansız ve sakıncalı bulduğunu, bu günlerde bu geziyi yapmamam yolundaki ricalarını kabul etmediğimi söyledi, ve seyahatle ilgili kararnameyi imzalamayacaklarını belirtti.

Bu konuda gerçek şudur:

Geziyi yapacağım çok önceden bilindiği halde, 14 Eylül Cumartesi sabahına kadar, Sayın Erbakan ve arkadaşları böyle bir sakınca ileri sürmemişlerdir. Hatta MSP'li bazı Sayın Bakanlar'da bu geziye katılmayı kabul etmişlerdir.

./..

12 Eylül günü Bakanlar Kurulu Toplantısında, bu gezinin hazırlıkları ile ilgili geniş bilgi verdim. Yunanistan'dan gelen etkilerle bu gezinin engellenmesi yolunda girişimler yapıldığını, ancak çağrıda bulunan Kuzey Ülkelerinin, bu etkilere rağmen çağrılarını tekrarladıklarını anlattım. Sayın Erbakan ve arkadaşları o sırada da geziyi yapmama ima yoluyla bile itiraz etmediler.

Ertesi gün, 13 Eylül Cuma günü, Sayın Erbakan'la, bilindiği gibi, ikili bir görüşme yaptım. O görüşmede, gezim sırasında Başbakanlık Vekaletini kendisine bırakamayacağımı, gerekçeleriyle birlikte söyledim.

Sayın Erbakan, gezinin yapılmasını sakıncalı bulduğunu o sırada da söylemedi.

Ancak 13 Eylül Cuma gecesi geç vakit evime gelen bazı MSP'li Bakanlar, vekaletin Sayın Erbakan'a bırakılmaması karşısında bu geziyi yapmamı doğru bulmadıklarını söylediler ve geziden vazgeçmemi telkin ettiler.

Bütün bunlar gösteriyor ki, Sayın Erbakan, her bakımdan ülkemiz yararına olacağına inandığım bu gezinin sakıncalı olduğunu, ancak, Başbakanlık Vekaletini kendisine bırakmamak kararımı öğrenince düşünmüştür.

Benim düşünceme göre ise, ^{asıl,} 13 günlük yokluğum sırasında Başbakanlık Vekaletini Sayın Erbakan'a bırakarak bu geziye çıkmam sakıncalı olurdu.

Çünkü, ikili görüşmemizde kendisine de açıkça söylemiş olduğum gibi, Kıbrıs bunalımı ortaya çıktığından beri, Sayın Erbakan, Kıbrıs konusunda, Cumhuriyet Hükümetini ve Türkiye'yi çok güç durumda bırakıcı konuşmalar yapmaktadır. Hükümetin kararlılığına ısrarla gölge düşürmektedir. Bunun dışında da, resmi kararlarımız dışında bazı niyetlerimiz varmış gibi bir izlenim yaratmaktadır. Türk kamuoyunun da bu yüzden tedirgin olduğu bilinen bir gerçektir.

./..

α Başından beri, Sayın Erbakan'a, bu türlü davranışlardan ve konuşmalardan vazgeçmesi için, bazan rica ettim, bazan ısrar ettim, bazan istirham ettim. Fakat dinletemedim.

Kelimelerin değil, nüansların bile hayati önem taşıdığı bir konuda, Başbakan Yardımcısının bu türlü davranışlarda, konuşmalarda bulunması bizi zaten çok zor durumda bırakıyordu. Yokluğunda, Başbakan Vekili olarak, Sayın Erbakan'ın bu davranışını sürdürmesi, daha ciddi sorunlar yaratabilirdi.

Bu olasılık karşısında, vekâleti Sayın Erbakan'a bırakarak yurt dışında uzunca bir geziye çıkmayı göze alamazdım, bunu taşıdığım sorumlulukla bağdaştıramazdım.

λ Koalisyon sarsılmasının kaygısıyla bu sakıncalara rağmen Başbakanlık Vekaletini Sayın Erbakan'a bırakırsam, başka nedenlerle de zaten bütünlüğünü büyük ölçüde yitirmiş bir koalisyonu korumak uğruna, üzerinde bütün ulusumuzun birleştiği bir büyük sorunu, bir ulusal sorunu, bir insanlık sorununu tehlikeye düşürmüş olurdum. Buna hakkım yoktu.

Onun için, Başbakanlık Vekaletini Devlet Bakanı Sayın Orhan Eyüboğlu'na bırakmayı kararlaştırdım.

λ Aslında da bunun olağan dışı bir yanı bulunmadığı kanısındayım.

Benim bu kararım üzerine, Sayın Erbakan'ın aldığı durum, ve Türkiye için büyük önem taşıyan bir geziyi, Yunanlıların engellemek için ellerinden geleni yapmış oldukları bir geziyi, kararname imzalamamak suretiyle yaptırmamağa kalkışması, Sayın Erbakan'ın sık sık kullandığı bir deyimle, ancak, "hissi" olarak tanımlanabilir ve ^{kişisel durumuna veya} parti çıkarılarını ulusal yararın üstünde tutmak biçiminde yorumlanabilir düşüncesindeyim.

λ Sayın Erbakan'ın ve MSP'li Sayın Bakanların kararnameyi imzalamamaları, hukuk açısından, bu geziyi önleyemezdi.

Onun için, İzmir'de bu geziyi yapmayı düşündüğümü söyledim.

Hattâ mevzuata göre Cumhurbaşkanı'nın, Başbakan'ın ve Dışişleri Bakanı'nın dış gezileri için kararnameye gerek de yoktur.

⌘ Ancak, karşı karşıya bulunduğumuz durumu her yönü ile düşündükten sonra, öncelikle Hükümet sorununa bir çözüm bulunması gerektiği sonucuna vardım. Çünkü, Hükümet sorununun çözümünü erteleyip yurt dışındaki görev gezisine çıkarsam, kamuoyunun, muhalefetin ve kamu görevlilerinin, ülkede istikrarı ve ulusal birliği korumak için her çabayı göstereceklerine güvenmekle beraber, Hükümetin MSP kanadının, özellikle Sayın Erbakan'ın, bizim sorumluluk ölçülerimiz ve anlayışımız dışına çıkan tutum ve davranışlarını büsbütün ileri götürerek Türkiye'yi zaafa sürükleyebileceklerinden kaygı duydum.

⌘ Bu nedenle, arkadaşlarıma da danıştıktan sonra, bu geziyi erteleyip Başbakanlıktan çekilmemin ve yeni bir Hükümet kurulmasına ivedilikle olanak sağlamanın daha uygun olacağı sonucuna vardım.

Benim görüşüme göre, Parlatentonun bu günkü kompozisyonu ile, sürekli ve istikrarlı bir başka Hükümet kurulabilmesi de kolay olmayabilir. Oysa Türkiye'nin süratle istikrarlı bir siyasal ortama kavuşması, iç sorunlarımız bakımından da dış durum bakımından da zorunludur.

⌘ O nedenle, mümkün olan azami süratle seçimlerin yenilenmesinin uygun olacağını düşünüyorum. Böyle bir olanak sağlanırsa, yeni Hükümetin kurulması da çok kolaylaşmış olur. Seçimlerin süratle yapılması öngörüldüğü takdirde derhal lazi işlemlerinyapılması, kararların alınması gerekecektir. Bu işlemleri geciktirmeme düşüncesi de, geziden vazgeçmemde etken olmuştur.

İsk.
VAZ
GEÇME

11

ERKEN
SEÇİM

Bu konuda, Sayın Cumhurbaşkanımızın onayını almış bulunuyorum. Yetkili Kurulumuz olan Parti Meclisini toplantıya çağırdım. Parti Meclisinin görüşünü aldıktan sonra grubumuzla da görüşeceğim. Kurullarımız bu görüşlerini benimserse, derhal, Başbakanlıktan çekileceğim.

Parti Meclisini yarın saat 15.00'te toplantıya çağırmış bulunuyorum. Aynı gün saat 20.00'de de TBMM Grubumuz toplanacaktır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI KURUMU
TÜSTAV

MSP ile, özellikle Sayın Erbakan'ın kişisel tutum ve davranışlarıyla bağdaşabilmemizin güçlükleri gitgide artıyordu. Sayın Erbakan'ın da belirttiği gibi, aramızda 7 aydır anlaşmazlıklar çıkıyordu.

Bir bakıma, koalisyon ortakları arasında anlaşmazlıklar olması ve belli sorunlar ve çözümler karşısında anlaşmazlık olunca, uzlaşmaya çalışılması çok doğaldır.

Ancak, İstanbul'daki basın toplantısında da belirttiğim gibi, aramızdaki ayrılıklar daha çok, Hükümet etme ve siyaset anlayışlarımız konusunda kendini göstermiş ve gitgide derinleşmiştir. Kurallarda ve araçlarda anlaşamayınca, sorunlarda ve çözümlerde uzlaşabilmenin anlamı kalmaz.

- Hükümet etme ve siyaset anlayışlarımızdaki bir türlü gideremediğimiz ve gitgide derinleşen ve ağır sonuçlar doğurmağa başlayan ayrılıklara bir örnek vermek isterim.

“ Bir devlet adamı olarak, bir Hükümet üyesi olarak, Sayın Erbakan, kendini, millete doğruları söylemekle, gerçekleri söylemekle yükümlü saymayan bir Hükümet ve siyaset anlayışındadır. ”

Hemen her gezisinde veya konuşmasında, Yüksek Plânlama Kurulunda görüşülmemiş, Bakanlar Kurulunda görüşülmemiş, aramızda özel olarak bile görüşülmemiş, üzerinde hiçbir karara varılmamış, Plânda, Programda yer almamış bazı hayallerini, düşüncelerini, kararlaştırılmış hususlar gibi açıklamayı, kendine doğal bir hak olarak görmektedir.

Üzerinde karara varılmasını bizzat kendisinin geciktirdiği konularda bile, kesinleşmiş gibi açıklamalarda bulunabilmektedir.

./..

13 Eylül Cuma günü görüşmemizde, bu konuyla ilgili şikâyeti-
mi tekrarladığım zaman, Sayın Erbakan, Bir Hükümet üyesinin böyle açık-
lamalarda bulunması için, önceden kararlar alınmış olması gerekmediğini,
bunların temenniler olarak söylenebileceğini söyledi.

Bir karar ve yürütme organı üyesinin, tartışılmamış, karara
bağlanmamış, veya tartışıldığı halde üzerinde anlaşmaya varılamamış konu-
larda, kişisel temennilerini, kesinleşmiş Hükümet kararları gibi açıkla-
ması, benim ve CHP'li Ekan arkadaşlarımla sorumluluk anlayışımızla, Hü-
kümet etme anlayışımızla, Siyaset anlayışımızla bağdaşmayan bir davranış-
dır.

Böyle bir davranış giderek, yurttaşların Hükümete güvenini
sarsar ve ortadan kaldırır. Özellikle dış politikada hesapsız sakıncalar
yaratır.

Sayın Erbakan bu kadarla da kalmamaktadır. Münhasıran başka
bakanların yetki alanları içine giren konularda bile, Sayın Erbakan, il-
gili Bakanın onayını almadan açıklamalarda bulunmaktadır, sözler vermek-
tedir. Hatta bazen, ilgili Bakanın eğilimlerine veya kararlarına tamamen
aykırı açıklamalarda bulunma hakkını kendinde görmektedir.

Sayın Erbakan'ın gerçeklere aykırı beyanlarda ne kadar rahat-
lıkla bulunabildiğine son bir örnek, Kıbrıs çalışmaları sırasında Bakan-
lar Kurulunda zabıt tutulduğuna dair, 14 Eylül günü basın toplantısında
söylediği sözlerdir. Bakanlık yapmış herkes bilir ki, Türkiye'de Bakanlar
Kurulu toplantılarında zabıt tutulmaz. Kıbrıs çalışmaları sırasında da
tutulmamıştır. Sayın Erbakan, bu gerçek dışı beyanda bulunmakla kalmıyor,
bu zabıtın "bir harp ceridesine esas olmak üzere" tutulduğunu da ileri sür-
mektedir.

./..

Olşa olsa Sayın Erbakan kişisel ve özel notlar tutmuş olabilir. Kişisel ve özel notların, hele temennilerini gerçekmiş gibi söylemekte siyaset ve hükümet anlayışı bakımından hiçbir sakınca görmeyen bir zat tarafından tutulan kişisel ve özel notların bir harp ceridesine esas olamayacağını söylemeğe ise gerek bile yoktur.

Sayın Erbakan'ın, ciddiyetten uzak bu beyanı aslında, Hükümetin Kıbrıs tutumuna, o arada özellikle CHP kanadının tutumuna, gerçeğe tamamiyle aykırı olarak gölge düşürmek yolunda uzun süredir üzüntüyle izlediğimiz davranışına da yeni bir örnektir.

Aramızdaki başka anlaşmazlık konuları üzerinde durmıyorum.

Asıl mesele şudur:

Koalisyonun iki kanadı olarak aramızda, Hükümet anlayışlarımızın ve siyaset anlayışımızın tamamiyle ayrı oluşundan doğan uçurumlar belirmiştir.

Bu uçurumları kapatma olanağını ve bu uçurumlar kapanmadıkça da, uyumlu bir Hükümet olabilme, iç ve dış sorunlar bakımından son derece çetin bir dönemde ülkeyi beraber yönetme olanağını göremediğim için, Başbakanlıktan çekilmeyi ve yeni bir Hükümet kurulmasına veya seçimlerin yenilenmesine olanak hazırlamayı tek çıkar yol olarak görüyorum.

Bir koalisyon işleyemez duruma geldikten sonra, onu işlermiş gibi göstermeğe kalkışmak, benim, genel siyaset anlayışıma sığmayan bir gereksiz çaba olurdu. Ülkemize yarar değil, zarar verirdi.

Türkiye'de demokratik rejimin ve devletin sağlamlığına güveniyorum. Ulusumuzun birliğine ve kamu görevlilerinin sorumluluk duygusuna güveniyorum. Onun için, Hükümet bunelımından, ülkemize hiçbir zarar gelmeksizin, esenliğe çıkabileceğimize inanıyorum.

./..

Sayın Erbakan, benim, rejim istikrarına Hükümet istikrarından daha çok önem verişimi yadırgamış. Oysa bu benim demokrasi anlayışımın gereğidir. Eğer bir Hükümetin üyeleri, kendi hükümetleri iş başında kalmadığı takdirde ülkenin felâkete sürükleneceğinden kaygı duyar duruma gelirlerse, kendilerine aşırı önem vermiş olurlar, demokratik anlayışla bağdaşmayacak kadar önem vermiş olurlar.

Sayın Erbakan, son konuşmalarından birinde,

- Bunlar gelip geçer, Hükümet devam eder, demişti.

Bense,

- Hükümetler gelir geçer, Devlet devam eder, demokrasi devam eder, anlayışını benimsiyorum.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
İSTANBUL
İL GENÇLİK KOLU BAŞKANLIĞI

I. İSTANBUL GECEKONDU KONGRESİ, 25 NİSAN

1976 PAZAR GÜNÜ SAAT II DE SPOR VE SERGİ SARAYINDA İSTANBUL GENÇLİK KOLLARI BAŞKANI VE İSTANBUL İL GECEKONDU KOMİSYONU BAŞKANI SÜHA AKINCI ' NİN DİVAN BAŞKANLIĞINDA TOPLANMIŞTIR.

İstanbulun gecekondu bölgesi olan I4 ilçesini I26 mahallesinde 1000 den fazla gecekondu emekçinin konuştuğu mahalle toplantıları yapılmıştır.

I4 ilçedeki gecekondu mahalle toplantıların dan toplan olarak 954 delegenin seçilerek katıldığı, 3000 gecekondu emekçinin izlediği I. İSTANBUL GECEKONDU KONGRESİNDE 21 gecekondu kendi bölge sorunları ile genel ülke sorunlarına değinen konuşmalar yapmıştır.

Gecekondu delegelerin konuşmalarından sonra CHP yöneticilerinden, CHP İstanbul gençlik kolları temsilcisi ve il yönetim kurulu üyesi Semsettin Şen ile CHP İstanbul il başkanı Aytekin Kotil birer konuşma yapmışlardır.

I. İSTANBUL GECEKONDU KONGRESİNİN son konuşma sını İstanbul Belediye başkanı Ahmet İsvan yapmıştır. Ahmet İsvan eleştiri ve önerilere cevap vererek CHP nin "HALKÇI BELEDİYE" görüşünü anlatmıştır.

CHP li I8 Belediye başkanı, Belediye ve İl Genel Meclisi üyelerinde katıldığı I. İSTANBUL GECEKONDU KONGRESİNDEN sonra kongreyi ve delegeleri temsil eden 300 kişi Spor ve Sergi Sarayından Taksimdeki Atatürk Heykeline kadar bir yürüyüş yapmışlardır. Ellerinde GECEKONDU KADER DEĞİLDİR yazılı bir flana ile yürüyeng urup Taksimde Atatürk heykeline bir çelenk bıraktıktan sonra DEMOKRATİK SOL andını içmişler ve scarada dağılmışlardır.

CHP İSTANBUL GENÇLİK KOLLARI BAŞKANI SÜHA AKINCI I. İSTANBUL GECEKONDU KONGRESİNİ AÇIŞ KONUŞMASINDA ŞUNLARI SÖYLEMİŞTİR:

Gecekondu kongresinin değerli halk temsilcisi delegeleri Sayın Konuklar ve Basınıımızın değerli temsilcileri, hepimizi C.H.P. İstanbul Gençlik Kolları adına saygı ile selamlıyorum.

Değerli Arkadaşlarım, Sokaklarında hergün kardeş kanı dökülen, bir avuç faşist zorbanın, iç savaş ve provaları yaptığı, Halkçı-devrimci gençler ve işçilerin satılık ellerle çekilen tetiklerle kurşunlandığı ülkenizin bu ortamında halkımıza ve demokrasiye inanan tüm devrimcilere ve devrimci kuruluşlara düşen tarihi görev, ülkenin ve halkın sorunlarını, Halk'la bütünleşerek, halkla birlikte, Halkı örgütliyerek çözüm yolu arama ve çözmek olmalıdır.

Halk için halkla beraber, Demokratik Halk Devrimi İlkesine inanan Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Gençlik Kollarımız bu tarihi görevini yerine getirmek amacı ile İstanbul'da yaşayan emekçi gecekonduluların sorunlarını tartışmak, çözüm yollarını aramak ve gerekli örgütlenmeyi sağlamak amacı ile 21 gündür 126 mahallede gecekondu mahalle toplantılarına düzenlenmiştir.

4/nisan'dan buyana Demokratik Solcu gençler olarak gece gündüz demeden, İstanbul'un gecekondu bölgelerini karış karış tarıyarak, emekçi gecekondu halkını ezen bu bozuk sermaye düzeninin maskesini indirmek, sömürü, zulüm ve baskı dolu çirkin yüzünü bir kez daha teşhir etmek için halkımızla birlikte elele, omuz omuzayız.

Cumhuriyet Halk Partili gençler olarak, bu toplantılarda bir devrimci için gerçek okulun, halk okulu, gerçek eğitimin halk içinde yaşayarak öğrenmek olduğunu bir kez daha özünledik.

Gecekondu sorunlarını en iyi gecekonduya yaşayan insanın bildiği, sorunların çözümünde en doğru öneri ve çözümlenmenin gecekonduya yaşayanlarca dile getirilmesi, mahalle toplantılarımızın en önemli gerçeklerindendir.

Mahallelerde yaptığımız toplantılarda buradaki delegeleri seçen gecekonduculardan 1000-1200 kişi konuşarak ülke sorunlarının ve onun bir parçası olan gecekondu sorunlarının çözümü için, demokratik halk birliği ve demokratik halk iktidarının tek çözüm yolu olduğunu tek bir yürek, tek bir yunruk gibi haykardılar.

Gecekondu halkımız, günlük yaşantısında karşılaştığı sorunların çözümü kadar, yıllardır kendisini açlığa ve sefaletle mahkum eden bozuk düzenden ve bu bozuk düzeni savunan iktidar yöneticilerinden hesap sorulmasını istiyordu. Bu amaçla gecekondu halkını ilgilendiren önemli kararları almaya yetkili, başbakan, köy işleri bakanı, imar ve isken bakanı ve beyanlarlık bakanı birinci İstanbul Gecekondu Kongresine katılmaları için halkımızın isteği üzerine telgrafla ve basın aracılığı ile çağrıda bulundum.

Şu anda görüyorum ki, gecekondu halkına çıkacak gücü olmayanlar, gecekondu halkının ödediği vergileri kardeşlerine ve yeğenlerine peşkeş çekenler, sizinle yüz yüze gelmekten ve size hesap vermekten bir kez daha korktular, kaçtılar. Ama, ünlü bir halk deyişi ile belirtmek isterim ki korkunun ecelle çaresi yoktur. Ne kadar korkarlarsa korksunlar, ne kadar kaçarlarsa kaçsınlar gecekondu halkı bir gün mutlaka enselerinden yakalayarak kendilerinden hesap soracaktır.

Değerli Arkadaşlarım;

Gecekonduya yaşayan emekçi insanlar, tasada, sevinçte, kıvançta siyasi inançları ne olursa olsun bir olan, birbirine benzeyen insanlardır.

Onun için mahalle toplantılarında Cumhuriyet Halk Partisinin mikrofonları, kürsülerini gecekonduya yaşayan her insana açtık, konuşmalarını sağladık. Bu kongremizde de bunu uygulamaya çalışacağız. 21 gündür gerçek devrimciğin, gerçek halkçılığın ne olduğunu; biz cumhuriyet halk partili gençlere tavırlarınızla, konuşmalarınızla, mahallenizde, sorunlarınızla ve bizlere sahip çıkarak öğrettiniz.

İstanbul'lu gecekonducuları temsilen gecekondu mahallelerinden seçilerek bu kongremize katılacak olan 954 delege arkadaşımızdan ülkemiz gençliğinin ve C.H.P.yöneticilerinin çok şey öğreneceği inancındayım. Üstelik C.H.P.nin programının günün ve toplumun ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenip,gözden geçirilerek,tartışılacağı program kurultayının çok yakın bir tarihte toplanacak olması değerli delegelerin ve kongrenin görev ve sorumluluğunu daha da arttırmaktadır.

Kongremizin gerçek halk temsilcisi delegelerinin bu görevi gereğinden çok daha etkin bir şekilde yerine getireceğine inanıyorum.

İstanbul'lu ve Türkiye'li emekçiler gecekonduya yaşamın ,hayat pahalılığı ve işsizliğin kader olduğunu bir kez daha belirleeneceği kongremizin sonuçlarını umutla beklemektedirler.

Sözü sorunun gerçek sahibi olan siz gerçek halk temsilcisi arkadaşlarına bırakırken 1.İstanbul Gecekondu Kongremizin, Ulus'unuzun Demokrasi ve özgürlük savaşına güç katması Demokratik Halk birliğinin daha güçlendirip,gerçekleştirilmesi dileği ile hepinize saygılar sunarım.

I. İSTANBUL GECEKONDU KONGRESİ BİLDİRİSİ

Gecekondu . yalnız gecekonduya yaşayanların yada gecekondulaşmanın yöneldiği kentlerimizin özel bir sorunu olanın çok ötesinde bütün Türkiye'yi ve kalkınma yöntemlerimizi ilgilendiren genel bir sorundur. Bu nedenle gecekondu sorunlarının çözümü . Onun yöneldiği kentlerde ve yörelerden başka, kalkınma planlarını, hükümet programlarını, şehir gelişme planlarını kapsayan bütünlük kazanmış, ülke çapında uygulamalarda aranarak gerekir.

Kalkınmanız öyle planlanmalıdır ki biryandan ağır sanayi uygun merkezlerde veteri kadar hızla gelişirken, Öte yandan kırsal yörelerde çağdaş yaşamın, sosyal ve kültürel gereklerin karşılayabilecek yerleşim merkezleri , kurulabilsin ve bu merkezler yoluyla tarıma dayalı sanayi bütün ülkeye yayılsın.

Kırsal alanlardan çeşitli ekonomik ve sosyal ihtiyaçlar gereği olarak şehirlere yerleşek üzere gelen halkınızın ilk karşılaştığı sorun kuşkusuz konut ve iş sorunudur.

Şehir içi konutların kira ücretlerinin normal geçim standartlarının çok üstünde olması dolayısı ile gecekondu kırsal olanlardan gelen yurttaşlarımız için kaçınılmaz tek çözüm yolu gibi gözükmektedir.

Yıllarca biriktirdiği birkaç kuruşu ile bir göz oda yaparak çeşitli sosyal ve kültürel ihtiyaçlardan yoksun olarak yaşamını sürdürmek isteyen emekçi halkınıza karşı yapılan insanlık dışı baskı ve terör hareketleri az gelmiş gibi birde yuvaları hergün yıkılacakmış gibi ömür boyu korku içinde yaşatılmaktadır.

Bizler birinci istanbul il gecekondu kongresine katılan delegeler olarak çarpık kapitalist sistemin ürünü olarak ortaya çıkan gecekondu sorununun bugünkü mevcut bozuk düzenin ekonomik çarklarıyla değiştirilmesiyle çözümleneceğine inanmaktayız

Bu gün ülkemizde gecekonduya yaşayan emekçi halkınıza hizmet götürmek isteyen belediye yönetimlerine karşı, halktan kopuk ve iktidarının uyguladığı ekonomik ambargoya şiddetle kınıyoruz, Kendisine oy veren yoksul halk yığınlarını cezalandırmak isteyen halk düşmanı suntuacı beşir el yönetimini halkınız asla affetmeyecektir, Bu insanlık dışı uygulamanın hesabını soracaktır.

Gecekondu akınına hedef olan büyük kentleri izin gelişme alanları derhal kamulaştırılmalı, buralara yol su elektirik götürülmeli, bu alanlar parsellemeli ve ihtiyaç sahiplerine devlet eliyle satılarak dağıtılmalıdır, vatandaşları çaresiz bırakarak gecekondu yapıya zorlayan spekülasyon dur arsa konut ve kat fiyatlarının durduğu yerde, para değerinin düşmesi dışında, değer kazanması nüfus artmasının ve kamu yatırımlarının bir sonucudur. Bu değer farkının ülkelerin elinde kalması, kamu yararına aykırıdır. şehir arsası durduğu yerde kinseyi zengin etmeli, arsa fiyatları hızla yükselmeli, yükselcek olursa, aradaki fark kamunun olmalıdır.

Eski politikacılarımız gecekondu sorunu karşısında sorunun kökenine inmeye cesaret edememiş ve gecekonduyu avutmaktan öteye bir adım atmayan af yasaları ile oy toplama gayreti içine girmiştir. Yürürlükteki gecekondu yasamız aslında bir af yasasıdır.

Türkiyenin gerçeklerinden dolayı
çaresiz kaldığı için gecekondulu yapan vatandaşı bir kez olmak
üzere af eder. Hazırlanan yeni gecekondulu yasında, eskisinin
süresini uzatan ikinci bir af yasasından başka birşey değildir.

Gecekondulu sorunu af yasalarıyla çözümlenemiye
cektir ve gecekondulu halkı, soruna hiçbir çözüm getirmeksizin
kendisini 10 yıl suçlu durumda tutan, 10 yılda bir af etmekten
başka hiç birşey yapmayan hükümetlere oy vermiyecektir.
Türkiye geliştikçe kentleşecektir ve kentleşmenin sorunlarını
çözemiyen hükümetler iktidarda kalamayacaklardır.

I. İSTANBUL GECEKONDULU KONGRESİ DELEGELERİ
OLARAK; CHP li belediyelere yardımı keserek, aslında biz
gecekonduluları cezalandırma eylemi içinde olan şimdiki

"4 başlı MC iktidarını,, GECEKONDULU DÜŞMANI İLAN EDİYORUZ!..

Kongremize, sorunlarınızı kitlelere görüntülü
olarak duyurmak için çağırdığımız halde gelmeyerek halka karşı
olduğunu, bugünkü bozuk düzenden yana olduğunu bir kez daha
ispatlayan TRT nin işgalci yönetimini şiddetle protesto ediyor,
kınıyoruz.

Bizler , sorunumuzun tek çözüm yolunun
DEMOKRATİK HALK İKTİDARINDA olacağını biliyor ve inanıyoruz
İNANMIYORUZKİ DEMOKRATİK HALK İKTİDARINDA GECEKONDULAR AKKONDULU
OLACAKTIR.

Bizler gecekondulu yoksul halkın kaderi
inişçesine ortaya koyan çarpık - kapitalist sistem savunucusu
düşünceleri lanetliyoruz!..

GECEKONDULU KADER DEĞİLDİR!..

YAŞASIN,GECEKONDUDA YAŞAYAN EMEKÇİ HALKIN
DEMOKRATİK HALK İKTİDARI MÜCADELESİ!..

KAHROLSUN GECEKONDULU SOYGUNU VE GECEKONDULU
AGALARI!..

KAHROLSUN FAŞİZM VE EMPERYALİZM!..

I.İSTANBUL GECEKONDULU KONGRESİ

25 NİSAN 1976 PAZAR

SPOR VE SERGİ SARAYI

ÇALIŞMA BAKANLIĞI BÜTÇESİ ÜZERİNDE C.H.P. GRUBU ADINA
ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ KEMAL ANADOL' UN KONUŞMASI

Sayın başkan,değerli milletvekilleri,

Hepinizi şahsım ve CHP grubu adına saygı ile selamlarım.

Çalışma Bakanlığının bütçesi bu yıl sanırım bundan önceki yıllara göre daha büyük önem taşıyor.1976 yılının gündem maddeleri iş ve işçi sorunlarıdır. Özellikle içinde bulunduğumuz yılda "REFERANDUM" sorunu çok tartışılacak ve çeşitli olayların nedeni olacaktır.Son Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararından sonra dikkatleri daha da çok üstüne çeken "Referandum" neden güncel bir sorun haline gelmiştir?

Bilindiği gibi "Referandum" bir işyerinde,işçilerin özgür iradeleriyle toplu iş sözleşmesi yapacak sendikayı gizli oy-açık sayımla belirlemesidir. Ülkemizde olduğu gibi,bir işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalamaya aday birden fazla sendika bulunan batı ülkelerinde yetkili sendikayı saptamanın çeşitli yöntemleri vardır.İngiltere'de yetkili sendika teamüllerle saptanır.Sendika merkezinin kararından bağımsız olarak bile her işçi topluluğu greve gidebilir.Fransa ve İtalya'da ise her sendikanın üyelerini bağlayacak kapsamda ayrı,ayrı grev ve toplu sözleşme yapma olanağı vardır.İngiltere,Fransa ve İtalya'da "Referandum"a gerek yoktur.Zira bir işyerinde birden fazla sendika toplu sözleşme imzalayabilir,grev yapılabilir.

Bir faaliyet alanında tek sendikaya yetki tanıyan ve böylece sendikal çalışmaya sınır getiren ülkelerde yetkili sendika çoğunluk sendikasıdır.Amerika, Japonya,Filipinler ve Türkiye'de olduğu gibi...Bir faaliyet alanında bir sendikaya yetki tanınınca yetki tesbiti için çok sağlam bir yol tutmak gerekir.Nitekim batı ülkeleri içinde en gerici sendikal mevzuata sahip olan Amerika'da bile "Referandum" yasalaştırılmış,kurumlaştırılmıştır.

274-75 sayılı yasaların uygulamasında çoğunluk sendikasının tesbitinde yasada açıkça belirtilen sağlam bir ölçü bulunmadığından günümüzde işçiler kendilerini temsil etmeyen sendikanın imzaladığı toplu sözleşme ile karşı,karşıya gelmektedirler.Huzursuzluklar,üzücü olaylar bu nedenle çıkmaktadır.Bazı çevrelerin devamlı şikayetçi oldukları direnişlerin kaynağı budur.Bu huzursuz ortamdan en çok yararlananlar da en fazla şikayetçi görünenlerdir.

İş mevzuatımız gereği,bir sendikanın yasıyabilmesi o sendikanın toplu iş sözleşmesi imzalaması,dolayısıyla yetkili olmasına sıkı,sıkıya bağlıdır.Bunun sonucu yaşamak isteyen sendikalar yetki alma konusunda kıyasıya mücadeleye girişmektedirler.Gercekte işçi çoğunluğunu temsil etmeyen sendikalar bunun için sahte imzalarla üye fişleri düzenlemekte,noterden istifa müessesesini geçersiz kılabilmek için tarihsiz ve çok sayıda fiş imzalatmaktadırlar.

Yetkili sendikayı Bölge Çalışma Müdürleri tayin etmektedir.Bölge Çalışma Müdürlükleri,sahte olduğu açıkça belli olan üye fişlerine siyasal etkilerle itibar etmekte ve üzüntü ile belirtmek gerekir bu yonteme başvuran sendikalara toplu sözleşme yetkisi vermektedirler.Bölge Çalışma Müdürlüklerinin bu kararlarına karşı yasanın tanındır tek yol,İş Mahkemelerinin kesin kararıdır.Şimdiye kadar İş Hakimleri,Bölge Çalışma Müdürlüğünden gelen ve çoğuna sahtelik itirazı yöneltilen binlerce üye fişinin tetkikinde gerçek çoğunluk sendikasını

saptıyabilmek için "Referandum" yoluna başvuruyorlardı. Her ne kadar 274-75 sayılı yasalarda çoğunluk sendikasının saptanması için "Referandum" yöntemi bulunmuyorsa da, bağımsız yargıç Medeni Kanun ve Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerini çağdaş anlamda yorumlayarak haklıyı haksızdan ayırıyordu.

Sayın Milletvekilleri,

Üzüntü ile belirtmek gerekir ki, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu son kararında, bağımsız yargıcın elinden bu olanağı almış ve işbarışını gerçekten tehlikeye sokmuştur. Her ne kadar Genel Kurulu kararı sadece tek bir olaya aitse de, kararın mahkemeler üzerindeki manevi baskı ve otoritesi inkar edilemez. Kaldı ki Yargıtay ilgili dairesinin bu konuda birer hafta ara ile verilmiş, birbirinin tam tersi iki karar ve çelişik birçok kararı vardır. Bilim adamları, tarafsız hukukçular Yargıtay Hukuk Genel Kurul kararının isabetini ciddi biçimde tartışmaktalar ve kararı hukuki zorlama olarak nitelendirmekteler.

Değerli Milletvekilleri,

İşte yukarıdan beri açıkladığım nedenlerle "Referandum" Türkiye'nin gündemindedir ve yasal biçime bürünmesi bunun için zorunludur. CHP-MSP hükümet programında yer alan "Referandum" çeşitli engellemelerle yasalaştırılmadı. CHP olarak bundan sonra da bu konunun ısrarlı takipçisi olacağız.

Referandum demokrasiye inanmanın gereğidir.

Her fırsatta milli iradede, sandıktan söz açanlar, işçinin özgür iradesine karşı çıkmazlar. Avukat, baro başkan ve yöneticilerini, hakimler, her türlü özlük işlerini yöneten Yüksek Hakimler Kurulunu, doktorlar, mühendisler oda başkan ve yöneticilerini seçecekler. Köylü muhtarını, seçmen parlamenterini seçecek. İşçi ise kendi adına toplu sözleşme imzalayacak öz örgütünü, sendikasını seçemeyecek! İşte bu durum 1976 Türkiye'sinin sosyal gerçekleriyle gelişmektedir.

"Referandum"a karşı çıkmak, çoğulcu demokratik düzen içinde işçi sınıfını ve onun gücünü hiçe saymak demektir. Demokrasiye inanmamak demektir.

Referandum iş barışının gereğidir.

Bütçe müzakereleri boyunca meclis kürsüsünden anarşi, şikayet konusu yapıldı. Anarşinin, huzursuzluğun işçi kesimine sıçradığını söyleyenler gerçekten barış istiyorlarsa "Referandum"un yasalaşması için çaba harcamalıdır. İş barışından ne anlıyoruz? İş barışı işçinin inanmadığı sendikanın sahte yöntemlerle yetkili kılınması, işverenle anlaşılan sarı sendikaya karşı susması demek değildir. Bunun adı iş barışı değil, faşizmdir. Faşizm de işbarışı getireceğim diye gelir ama, bırakınız iş barışını dünya barışını ortadan kaldırdığı yakın tarihin sayfalarında yazılıdır.

Bazı işverenler işyerlerindeki sendikal çekışmeden şikayet ediyorlar. Bunu önlemenin tek yolu işçi sınıfının iradesini aracısız gerçekleştirecek olan "Referandum"u desteklemektir. Böylece işçinin gerçekten benimsediği sendikalar yetkili olacak, tabela sendikaları tasfiye edilecektir. Sendika enflasyonunu önlemenin tek yolu budur. Bugüne kadar 44 işyerinde "Referandum" uygulanmış bir tek olay çıkmamıştır. Ama Bölge Çalışma Müdürlerinin verdiği her yetki kararı huzursuzluk yaratmış, üzücü olaylara yol açmış, hatta kan dökülmesine neden olmuştur.

MC iktidarı Bölge Çalışma Müdürlerine siyasal tercihlerini kullanarak iktidar ve işveren yanlısı sarı sendikalara yetki verilmesini önermektedir.

Bilirkişilerce tamamına yakın üye fişinin sahte olduğu saptanmış sendikalar yetkili kılınmış ve bir olup bittiyle iki günde devlet kesimi işvereniyle toplu sözleşme imzalanmıştır.

Yargıtay'ın son kararından sonra bağımsız yerel hakime saygı azalmış idare,yargının görevini üslenir hale gelmiştir.Sahtelik iddia ve itirazını incelemek isteyen mahkemeye ve onun atadığı bilirkişilere Ankara'dan Mİktidarı sorumlularından gelen telefonlar sonucu Bölge Çalışma Müdürleri üye fişi ve defterleri göstermeye bile yanaşmamışlardır.Bağımsız yerel hakimden esirgenen "Referandum",siyasal emirler sonucu ve tek doğrultuda Bölge Çalışma Müdürleri tarafından re'sen uygulanır biçime sokulmuştur.

Sayın Milletvekilleri,

Sandığa ve demokrasiye saygılı isek "Referandum"u yasalaştırmalıyız.

İş barışı istiyorsak "Referandum" u yasalaştırmalıyız.

Yasama organının tüm üyelerinden beklenen görev budur.

Değerli Milletvekilleri,

Türkiye'nin içinde yaşadığı bozuk düzen,bu düzenin devamını isteyen iç ve dış etkilerle somut örneklerini birer,birer sergilemektedir.Ekonomik ve sosyal sorunların tartışılmasını önlemek,dikkatleri başka yöne çekmek için siyasal cinayetler işlenmekte ve katiller aramızda dolanmaktadır.Milliyetçi Cephe iktidarı sadece siyasal cinayetler işlemek ve işletmekle kalmıyor.Aynı zamanda ekonomik cinayetler de işliyor.Başta inşaat, maden ve ağır sanayi sektörlerinde çalışan işçiler için ölüm ve yaralanma kaderin yazgısı olarak ele alınmakta, dünyanın hiçbir ülkesinde görülmeyen ölçülere varan iş kazaları karşısında hiçbir tedbir alınmamaktadır.

Ülkemizde özellikle işverenler grevlerden şikayet ederler,işbarışının bozulmasından yakınırırlar.Grevlerin ülke ekonomisine verdiği zararlardan söz açılır,12 Mart ara rejimi sırasında görüldüğü gibi,işçi sınıfının elindeki bu Anayasal silah geri alınmaya çalışılır.Oysa iş kazalarında yitirilen işgünü ile grevlerde yitirilen işgünü arasında çok büyük fark vardır.1963-68 yıllarında çalışma hayatımızda kaybedilen toplam işgünü 10.968.227 gündür.İş kazaları sonucu kaybedilen işgünü 9.713.712 iken grevler sonucu kaybedilen işgünü 1.254.515 gündür.Bu rakamlar da gösteriyor ki iş kazaları,üzerinde çok önemle durulması gereken bir sorundur.Genel olarak,bütün sektörlerdeki işyerlerinde yeterli emniyet tedbirleri alınmamaktadır.Çoğu zaman eskimiş,hurda makinalar kullanılmaktadır.Çalışma koşulları anormal ölçülere varacak kadar kötüdür.Aşırı gürültü,soğuk,sıcak,kirli,demir,kömür tozlu hava gibi unsurlar giderilememekte ve bunlar iş kazalarına,meslek hastalıklarına yol açmaktadır.İş sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili mevzuat uygulanmamakta ve iktidar uygulanması için en ufak bir çaba göstermemektedir.Mesleki eğitim çok yetersizdir.İşverenlerin mesleki eğitimi lüks kabul etmeleri ve bu konuda denetimden uzak olmaları iş kazalarını çoğaltmaktadır.Tabii tüm bunları da kapsıyan genel neden;kapitalist ekonominin tabiatında olan "Kâr daha fazla kâr" anlayışı ve maliyeti düşürme çabaları ile üretim zorlaması yapılmasıdır.

Değerli milletvekilleri,

Ülkemizde iş kazalarının tüm dehşeti ile ortaya çıktığı ve telafisi imkansız yaralar açtığı işyerleri maden ocaklarıdır.

Gerek Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı, gerekse özel sektöre ait kömür ve linyit ocaklarında meydana gelen iş kazaları üzerinde önemle durmak gerekir.

1941 den 1974 yılına kadar Zonguldak maden ocaklarında iş kazası sonucu ölen işçi sayısı 2607 i bulunmaktadır. Kurtuluş Savaşında şehit düşenlerin sayısının yaklaşık olarak 7 bin olduğu düşünülürse sorunun önemi anlaşılabacaktır. Bu sürede yaralanan işçi sayısı ise 218.618 dir. Zonguldak kömür ocaklarında her beş günde bir işçi ölmekte, hergün 22 işçi yaralanmaktadır. Her bir ton kömürde ortalama yarım gram işçi kanı vardır. 1975 yılında göçük, grizu infilakı, sıkışma, bozulma, çarpma, düşme sonucu tam 69 işçi hayatını yitirmiştir. Maden ocağına girmek harbe girmekten daha tehlikeli hale gelmiştir. Zonguldak kadar olmasa da linyit üreten devlet ve özel kesime ait maden ocaklarında da işçinin hayatı tesadüflere terkedilmiştir. Türkiye'de bu kazalar hızla artarak devam etmektedir. Türkiye maalesef iş kazalarında dünya rekorunu elinde tutmaktadır. Dünyada en çok maden kazası olan ülke Japonya'dan beş kat ilerdeyiz. Madencilikte en çok gelişmiş, çabın koşullarına uygun üretim yapan Çekoslovakya, Kanada, Yugoslavya, Polonya gibi ülkelerdeki iş kazalarına göre ise 15-20 kat önde gidiyoruz. Ülkemizde bir milyon ton kömür üretilirken verdiğimiz ölü sayısı 1972 yılında 18 işçidir. Ayrıca 8 bin civarında yaralı vardır. Oysa Yugoslavya ve Çekoslovakya'da milyon/ton hesabıyla ölü sayısı 0,53-1 arasındadır. Yani bu ülkelerde bir milyon ton kömür üretilirken verilen ölü sayısı bir işçiyi bile bulmamaktadır. Gerekli emniyet tedbirlerinin alınmaması, üretim zorlaması yapılması, işçilerin mesleki eğitim yerine cephe iktidarının partizan tedbir ve baskılarının öne geçmesi, beslenme yetersizliği, makinalaşma noksanlığı, teknik eleman kıyımı gibi nedenler gözler önündeki bu iş kazalarını artık iş kazası olmaktan çıkartmış cinayet haline getirmiştir. Çalışma Bakanlığına bağlı bilimsel bir ünite olarak görünen İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Merkezi (İSGÜM) bu kazalar konusunda ne düşünmekte ne tedbir önermektedir? Daha doğrusu neden susmaktadır, merak ediyorum!

Değerli Milletvekilleri,

İnşaat, maden, metal ve diğer sektörlerde iş kazaları sonucu ölen, sakatlanan işçilerin aileleri zaten çok zor duruma düşmüşken, bugünkü düzenin tazminat hukuku karşısında da mağdur olmakta yıllarca mahkemeler önünde beklemekte, tazminatların büyük kısmını aracılara vermektedirler. Maden işkolunda olduğu gibi, işyerlerinde işverenin kusuru somut bir biçimde ortada iken rücu müessesesi ile ölen ve yaralanan işçinin işyeri arkadaşları da ayrıca mağdur edilmektedir. Meslek hastalıklarında işçilerin iş akitleri feshedilmekte, ama bu gerekçe ile tazminat alamayan işçiye yeni iş de verilmeyerek işsizliğe, yoksulluğa mahkum hale getirilmektedir.

Sayın Milletvekilleri,

Cephe iktidarı işçileri memurlastırmak istemektedir. Kamu sektöründe iktidar bu hevesle tasarruflara başlamıştır. İşçi ve işveren aidatlarıyla kurulan ve çalışan S.S.K. da işçiye yasatılan dramı hepimiz kinamalıyız. 1973 seçim bildirgesinde "Memur sendikalarını yeniden kurmayı ve haklarını genişletmeyi" programına almış bir parti CHP olarak işçileri memurlastırma çabalarının karşısındayız. Cephe iktidarının konuyu içinden çıkılmaz hale getirmek istemesinin nedeni işçi-memur ayrımını sosyal haklara sınır koymak biçiminde anlamasıdır.

Oysa çalışanlar arasında sosyal haklar yönünden farklar ortadan kaldırılınca böyle bir sorun da kendiliğinden ortadan kalkmış olacaktır. Esasen demokratik toplumlardaki çağdaş gelişim de bu yöndedir. Bu konuda sosyal güvenlik açısından farklılıklar ortadan kaldırılmalıdır. Sosyal Güvenliğin çağdaş ilkesi olan tek ve yeknesak bir sosyal güvenlik sistemi oluşturulmalıdır.

Cephe iktidarının işçiyi memurlaştırma çabalarının özünde memuru işçiye karşı çıkartmak, iki çalışan kesimi birbirine düşürerek yağma ve talan düzenini dikkatlerden kaçırmak yatmaktadır. CHP li bütçe-plan komisyonu üyeleri kat sayının 11 e çıkmasını önerince iktidar "35 bin yeni kadro var. Mali portresi çok yüksek olur" gerekçesini ileri sürmüştü. İşte cephe iktidarının niyeti burada açığa çıkmıştır. 35 bin yeni kadroya yeni memur alınmayacak 35 bin işçi memurlaştırılacaktır. Kısaca söylemek gerekirse işçi-memur ayrımı tamamen siyasaldır. Cephe iktidarı memura örgütlenme hakkı tanımıyor. 1971 ara rejimindeki çabaları devam ettirerek yapılan Anayasa değişikliğindeki statüyü korumak memurları ezmek ve susturmak istiyor.

Sayın Milletvekilleri;

Yurdumuzda sanayi ve ticaretin temel unsuru olan emeğin devlet adına korunması görevi Çalışma Bakanlığına verilmiştir. Gerek Çalışma Bakanlığı kuruluş yasası, gerekse meclisimizce onaylanan "Sanayi ve ticarete iş teftişi hakkında uluslararası sözleşme" hükümlerini çalışma bakanı hiçe saymaktadır. Sayın bakan iş hayatını denetleyecek iş müfettişlerini, hükümetin emrine, sendikalara karşı işveren emrine, devrimci sendikalara karşı işveren ve cephe yanlısı sarı sendikaların emrine sokmak istemiştir. Bunun için işbaşına gelir, gelmez 112 iş müfettişini bulundukları yerden sürmüş, bağımsız bir örgüt olması gerektiği halde iş teftiş gruplarını iller örgütünün başı olan Bölge Çalışma Müdürlüklerine bağlamıştır. Sayın bakan iş müfettişlerini örgütleyen, yasaların uygulanmasını isteyen, iş müfettişine siyasal baskıyı reddeden İş Müfettişleri Derneği başkan ve yöneticilerini kıyımağratmıştır. Siyasal amaçlarına alet ettiği partizan müfettişleri köşe başlarına oturtmuştur. Yetki uyumunda tarafsız davranacağını anladığı müfettişlerden birini Konya'dan Elazığ'a, diğeri, diğer ikisini teftiş dışı bırakmış ve Ankara'da elinin altındaki 10 müfettişin talimat ve emirle Seydişehir'e göndermiştir. Bakanın emirlerini, müsteşar ve yardımcılarını Ankara'dan gönderilen müfettişlere 15 acele telefonla iletmislerdir.

Bu düzende egemen sınıflar kendilerine göre bir düzen istiyorlar. İşçi sınıfı emeğini kaldırılmamak zorundadır. Tarihsel görevi budur. Onun içindir ki sağda işçi olamaz. Onun umudu soldadır. Tarihin gidişi bu yöndedir. Şimdiye kadar nehirlerin tersine akıtıldığı görülmemiştir.

Baskı ve şiddet yöntemleriyle her geçen gün uyanan Türk halkına ve işçisine karşı sonuç almaya imkan yoktur. Karanlıklar mutlaka aydınlığa çıkacak ve ne olursa olsun yapılan haksızlıkların hesabı sorulacaktır.

Yüce meclise saygılar sunarım.

CHP GENEL BAŞKANI BÜLENT ECEVİT
CHP ÖRGÜTÜNE
AŞAĞIDAKİ GENELGEYİ GÖNDERMİŞTİR

21 Aralık 1974

"Cumhuriyet Halk Partisinin Yirmi İkinci Kurultayı, uzun ve çetin mücadeleler sonunda kendini yenileyen ve halkla bütünleşen Partimizin gücünü, tutarlılığını, halkımızın gözünde güvenilirliğini ve saygınlığını arttıran bir Kurultay oldu. CHP'de parti içi demokrasinin ne kadar ileri ölçüde işlediğini bir kez daha gösterdi.

Böyle bir Kurultayı sağlayan örgütümüzü ve delege arkadaşlarımızı yürekten kutlarım.

Bana bu büyük Partinin Genel Başkanlık görevi yeniden verilerek gösterilen güven için şükranlarımı sunarım. Bu görevi yerine getirmeye çalışırken, kendimden çok, halkımıza ve CHP örgütüne güveneceğim.

CHP, XXII. Kurultaydan aldığı güçle Türk halkına ve demokrasisine daha büyük hizmetler yapacaktır; yaklaştığını umduğumuz seçimlere birlik içinde ve artan bir güvenle hazırlanacaktır.

XXII. Kurultaydan önce, CHP içinde demokratik sol tutumu benimseyenler ve benimsemeyenler olduğu, demokratik sol kavramının içeriği üzerinde görüş ayrılıkları bulunduğu yolunda söylentiler yayılıyordu. Ben bu söylentilerin gerçeğe uymadığının Kurultayda kesinlikle anlaşılabileceğine inandığımı söylüyordum.

Demokratik sol kavramının içeriği bakımından ve demokratik sol tutumumuzun doğrultusu ve uygulaması bakımından değişik düşünceler varsa bunların Kurultayda ve Ana Sorunlar Komisyonunda, demokrasi gereği olan açıklıkla ortaya konulmasını, içten bir dileğim olarak, açış konuşmamda belirttim. Fakat, bilindiği gibi, delege arkadaşlarımızın bu konuda tartışma açmağa bile gerek görmeyecek kadar demokratik sol anlayışları bakımından birlik içinde oldukları böylece doğrultumuz görüldü.

./..

Buna rağmen, demokrasi kurallarına en uygun biçimde yapılan Kurultay seçimlerinden sonra da, bence gerçeği yansıtmayan bazı değerlendirmeler ve yorumlar yapıldığını üzümlere görüyorum. Kurultay öncesindeki kadar yaygın olmasa bile, bu türlü yanlış değerlendirmelere ve yorumlara dayanan söylentiler üzerine kendi düşüncelerimi bütün açıklığı ile belirtmekte yarar görüyorum.

Bu Kurultayda demokratik sol tartışma konusu olmadığına göre, bütün delegelerce tartışmasız benimsendiğine ve oybirliğiyle kabul edilen Kurultay Bildirisiyle de bu benimseyiş doğrulandığına göre, Kurultay seçimlerinin sonuçlarını, demokratik sol anlayış açısından değerlendirmek, bu anlayışı benimseyenlerin veya benimsemeyenlerin yenildiği veya kazandığı yolunda yorumlar yapmak geçersizdir.

Kurultay sonuçlarını, Genel Merkeze yakın veya karşı olmak açısından değerlendirmek de bence doğru değildir. Kurultay seçimlerinde Genel Merkezin de Genel Başkanın da hiçbir etkisi olmamıştır. Delegeler hiçbir etki altında kalmaksızın tam bir irade serbestliği ile davranmışlardır. Bu serbestliği güvence altına almak için uygulanan yöntemlerin demokratik niteliği, öyle inanıyorum ki, en ileri ölçüsüne varmıştır.

Parti Meclisinin büyük çapta değişmiş olmasını da, Partinin her kademede kendini gösteren hızlı değişim eğiliminden başka etkenlere bağlamak bence doğru değildir.

Parti Meclisine seçilenler, seçilemeyenler veya aday olmadıkları halde adları üzerinde durulmuş olanlar ve belki bundan üzüntü duyanlar, Genel Başkanı da, ve öyle inanıyorum ki Genel Merkezi de, ayırım gözetmeyen, Partide birliği daha büyük ölçüde sağlamağa özen gösteren bir anlayış ve davranış içinde bulacaklardır.

Kendini CHP kadar hızla yenileyen bir parti için, her Kurultay sonrası, yepyeni bir başlangıçtır. Herkes Kurultay öncesindeki ve Kurultay sırasındaki demokratik mücadelelerin ve yarışmaların geride kaldığına ve kalması gerektiğine, Kurultaydan sonra herkes için yeni ve eşit olanaklar açıldığına inanmalıdır.

./..

Görevlere seçilen, seçilemeyen veya bu Kurultayda belli görevlere seçilme isteğini göstermeyen bütün arkadaşlarımız, öyle inanıyorum ki, tek bir anlayış doğrultusunda ve her birimizin kişiliğini aşan halkçı inancımızın bütünlüğü içinde, çalışmalarını elbirliğiyle sürdüreceklidir.

Parti Meclisimizin ve Parti Meclisimizle birlikte Merkez Yönetim Kurulunun büyük ölçüde değişmiş olmasıyla ilgili olarak şu içten düşüncemi de belirtmek isterim:

XXII. Kurultaydan önce görev başında bulunan Parti Meclisinin ve Merkez Yönetim Kurulunun, Partimize ve Türk demokrasisine daima şükranla anılacak büyük hizmetleri geçmiştir. Bu kurulların sorumluluk taşıdığı dönemde, CHP uzun zamandan beri ilk kez, Türkiye'nin en güçlü partisi durumuna gelmiştir, geçen yıl üst üste iki genel seçim kazanmıştır. Manen de maddeten de güçlenmiştir. Daha siyasal partilere devlet yardımı gerçekleşmeden önce, CHP malî güçlüklerden kurtarılmıştır; her bakımdan halkın desteğiyle yaşar ve çalışır duruma getirilmiştir. Gene bu dönemde, CHP'nin büyük katkısıyla, demokrasimiz daha çok kökleşmiştir.

Görevden ayrılan kurulların üstün başarılarını şükranla ve kıvançla anarken, yeni kurulların da bu başarılarla yenilerini ekleyeceklerine ve bunu Partide birliğin ve uyumun güçlenmesine katkıda bulunarak sağlayabileceklerine inanıyorum.

Size ve CHP örgütündeki bütün değerli ülküdaşlarıma başarılar dilerim. Saygılar, sevgiler sunarım.

Bülent Ecevit
CHP Genel Başkanı

"SOL KENDİNİ ANLATIYOR "

RÖPORTAJ

: NİHAT BEHRAM

SUHA AKINCI

: CHP İSTANBUL İL GENÇLİK KOLU YÖNETİM KURULU
BAŞKANI

CHP İSTANBUL İL GENÇLİK KOLU YAYINLARI NO: 2

SOL KENDİNİ ANLATIYOR

SORULAR :

- 1.) Mücadeleniz süresince kendi üstünüzde, çevrenizde ve kitleler üstünde ne gibi baskılara tanık oldunuz ?
- 2.) 12 Mart'ı bir kesit dönem sayarsak, öncesinde düşünceleriniz neydi ve hangi politik çalışma içindeydiniz ?
- 3.) 12 Mart'ı nasıl değerlendiriyorsunuz ?
- 4.) 12 Mart sonrasında düşüncelerinizde bir değişiklik oldu mu ? Olduysa nasıl bir değişim süreci izledi ? Dünya ve Türkiye geniş boyutları içinde düşüncelerinizi özetler misiniz ?
- 5.) Yaşanan baskı döneminde poliste, mahkemelerde ve cezaevlerinde devrimcilerin tutumları nasıldı; olumlu ve olumsuz örneklerin etkenleri sizce nelerdir ?
- 6.) Devrimci hareketin bugünkü konumu üstüne görüş ve eleştirileriniz nelerdir ?
- 7.) Faşizmi nasıl değerlendiriyorsunuz ? Anti-faşist mücadele ve ittifaklar nasıl olmalıdır ?
- 8.) Önümüzdeki dönemlerde devrimci mücadele ve karşı devrim açılarından muhtemel gelişmeler neler olabilir ?

SUNU

CHP İSTANBUL İL GENÇLİK KOLU YÖNETİM KURULUMUZ, yayın dizisinin ikinci-sini sunmaktadır.

Bu broşür ; VATAN GAZETESİ'nde, NİHAT BEHRAM'ın "SOL KENDİNİ ANLATIYOR," röportaj dizisine, CHP İstanbul İl Gençlik Kolu başkanımız SÜHA AKINCI'nın verdiği cevapları kapsamaktadır.

Sekiz sorunun cevaplarından oluşan ve yayınıımız, 6-7-8-9- Aralık.1976 tarihli "VATAN GAZETESİ,"inde yayınlanmıştır.

Çeşitli konulardaki görüşlerimizin ana hatlarını içeren bu yazıyı, topluca bir araya getirip, faydalanılabilecek bir kaynak yaratmayı uygun bulduk.

Solda ; halktan kopuk, halktan gücünü almayan, Türkiye gerçekleriyle bağdaşmayan tespit ve önerilerle, slogan devrimciliği yapılan bir kaos vardır, fraksiyonel bir anarşi vardır.

"VATAN GAZETESİ,"inde yayınlanan "SOL KENDİNİ ANLATIYOR" dizisi önemli bir gerçeği topluca ortaya koymuştur. O da bir sürü kendini sol kabul eden fraksiyonun, merkez kanat temsilcilerinin, konuşmaya başladıkları an halkla yabancılaşmaya başlamış olmalarıdır.

Türkiye çapında güçlü bir kitle tabanı olamayan bu legal ve illegal örgütlere halkımız ; en güzel cevabı, "onları benimsemiyerek", "onları kendi yanlış düşünceleri ve eylemleri ile başbaşa bırakarak" vermektedir.

Bütün bunların yanında CHP ; Türkiye'de, düzen değişikliğinden yararlanacak sınıf ve tabakaları saflarında temsil eden, halkımızın güvenini ve desteğini sağlamış, örgütlü tek sol siyasal parti olarak, DEMOKRATİK HALK İKTİDARINI kuracaktır, yerleştirecektir !..

Bu nedenle, bizlere yayın dizimizin ikincisini hazırlamada yardımlarını esirgemiyen DİSK/TEKSTİL SENDİKASI Genel Merkez yöneticilerine teşekkür ederiz.

CHP İSTANBUL İL GENÇLİK KOLU

YÖNETİM KURULU

CHP İSTANBUL İL GENÇLİK KOLU BAŞKANI SUHA AKINCI'NIN CEVAPLARI :

1951 doğumlu olan Suha Akıncı, CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanıdır.

1968 döneminde İktisat Fakültesi öğrencisi olan Akıncı, öğrencilik günlerinde gençlik içinde "Ecevitçi" denilen kanadın sözcülerindendi. Gençlik içindeki mücadelenin yoğun kanadının DEV-GENÇ'te olduğu dönemlerde Akıncı, üniversitelerdeki "sosyal demokrat" çizginin savunuculuğunu yapıyor ve aynı doğrultuda eylem veren öğrencilerle birlikte çalışıyordu. 1970-1971 döneminde İktisat Fakültesi öğrenci temsilciliğine aday oldu.

Çalışmalar, SDDF'nin üniversitelerde aktif olması amacına yönelen Akıncı, SDDF 12 Mart'ta kapatıldığı zaman bu federasyonunun ikinci başkanı olarak, tek yetkili başkandı. Aynı zaman diliminde Suha Akıncı ve arkadaşları "Gençlik Köye", "Silahlı Bırak" sloganları altında bir kampanya yürütmekteydiler.

Daha sonra Akıncı, 1968'de Bakırköy İlçesinden üyeliğini yaptırdığı CHP'nin gençlik kollarında çalışmaya başladı. Diğer SDDF'li arkadaşlarıyla birlikte, o dönem CHP içinde "göbekçiler" diye nitelenen kesime karşı (kendilerinden istenen yardıma uyarak) mücadele ettiler.

Akıncı, 1972 yılında CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu'na girdi. 1973'de müteşebbis CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanı oldu. Aynı zamanda İstanbul Belediyesi'ne bağlı İETT'de Belediye Meclisi murakıbidir.

Suha Akıncı, Türkiye'deki solun ve görüşlerinin topluca yansıtılmasını amaçlayan dizimiz için, kendisine yönelttiğimiz soruları şöyle yanıtladı:

Bu kitapcığın geliri CHP İSTANBUL İL GENÇLİK KOLU YÖNETİM KURULU'nundur.

CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Yayınları No:2

Hazırlayan: CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu

BİZİM CHP'Lİ OLARAK MÜCADELEMİZ ÜLKEMİZDE DEMOKRATİK HALK İKTİDARI
YERLEŞENE KADAR SÜRECEKTİR

1971 öncesi eylemlerim

- 1.) 12 Mart öncesi, sade bir CHP üyesi idim. Bütün çalışmalarımı, arkadaşlarımla birlikte "SOSYAL DEMOKRASİ DENEKLERİ FEDERASYONU"nda yürütüyorduk.

SDDF'nin "GENÇLİK KÖYE" kampanyası sırasında ben, İzmit'teki ve Malatya'nın Arapgir ilçesindeki çalışmaları yürütüyordum. İzmit'teki çalışmalarda pek baskıya uğramadık. Arapgir'deki çalışmalarımız, Demirel Hükümetinin, büyük zamlar yaptığı döneme rastlamıştı. Kitleler, şimdi olduğu gibi o zaman da zamlara karşı büyük bir tepki içindeydi. Bu tepkileri kanallı eden çalışmalar yaptık. Zam aleyhtarları duvarlara yazılan yazılar, polis tarafından sıkı bir takibe uğradı, ama biz propaganda çalışmalarımız açısından başarılı olduk.

12 Mart'tan önce yine SDDF İstanbul İl Başkanlık Bölge Yürütme Kurulu olarak 6'ncı Filo'nun gelişini ve ABD'ni protesto etmek amacı ile Sarayburnundaki Atatürk heykeli önünde, ABD ve diğer bazı ülkelerin bayraklarını yakarak bir basın toplantısı düzenleme kararı almıştık. SDDF olarak, o zaman Küçükparmakkapı'daki Türk Devrim Ocaklarını merkez olarak kullanıyorduk. Basın toplantısında bir gece evvel yapılacak afişleme ve propaganda çalışmalarımızın yerlerini polis haber aldığı için, o gece polis, eliyle koymuş gibi 22 arkadaşımızı yakalayıp nezarete atmıştı.

12 Mart döneminde bu çalışmaların polise nasıl sızdığını, muhbirin kim olduğunu anladık. FKF'nin ve DEV-GENÇ'in devrimci teorisyen öğretmeni, değişmez seminerlisi, fakültemizin hızlı devrimci (!) asistanı Mahir Kaynak, o zaman Türk Devrim Ocakları Yönetim Kurulu üyesi idi ve TDO'daki her toplantıda bulunuyordu. Bilindiği gibi Mahir Kaynak MİT ajanı olarak başarılı çalışmalar yapmış ama sonradan deşifre olmuştur...

O zamanlar hatırlıyabildiğim kadarıyla çeşitli propaganda çalışmalarımız (SDDF) olarak 2'inci Başkan Şemsettin Şen arkadaşımızın önderliğinde açılan "Silahlı Bırak" kampanyasından sonra başımıza gelen olaydı. Bilindiği üzere, şimdi olduğu gibi 12 Mart'tan önce silahlı saldırılar, çatışmalar vardı. Öğrenci gençlik içinde aktif bir azınlığın karşılıklı olarak yürüttüğü silahlı çatışmalarda bürokrasinin ve polis ajanlarının oyununa geliniyordu. Bunu önlemek, devrimci gençliği uyarmak, bu oyunu bozmak için "Silahlı Bırak" kampanyası açmıştık. Üniversiteler, Akademiler, öğrencilerin büyük çoğunluğu, işçi sınıfı-sendikalar kampanyamıza sahip çıkarak, desteklemişlerdir. Bu kampanya ile ilgili olarak bastırdığımız yürüyüş afişinden dolayı, afişlerin altında tertip komitesinin isim ve imzaları yok diye, ben Şemsettin Şen ve Kayhan Kuzucu arkadaşlarımla beraber mahkeme, 1 hafta hapis ve 250'şer TL'si para cezasına çarptırılmıştık.

12 Mart döneminde, Nihat Erim, İsmet İnönü'nün muvafakatiyle Başbakan olmuştu. Biz İstanbul'dan otobüslerle Ankara'ya SDDF'nin son genel kuruluna geliyorduk. Otobüsler yollarda ve Ankara girişinde didik didik aranılıyordu.

SDDF Genel Kurulu sırasında, Sayın Ecevit, İsmet Paşayı protesto ederek, CHP Genel Sekreterliğinden istifa etmiş, istifa mesajını radyodan tüm Genel Kurul dinlemişti, heyecan son haddindeydi.

Sayın Ecevit'i desteklemek, yanında olduğumuzu belirtmek, CHP'deki bürokratlara karşı başlayan bu savaş için çeşitli öneriler yapıldı, sonunda Şemsettin Şen arkadaşımızın önerisi kabul edilerek CHP Genel Merkezinin önünde gösteri yapılmaya karar verildi. CHP Genel Merkezinde, CHP bayrağı indirilerek Sosyal Demokrat gençlere teslim edildi. İsmet Paşa protesto edildi ve Bursa Nutku topluca tekrar edildi.

O sırada bizleri dağıtmaya gelen toplum polisleri ile büyük bir çatışma çıktı. Bu çatışmada birçok arkadaşımız tutuklandı. Şimdi CHP Gençlik Kollarının Temsilcisi olarak parti meclisinde bulunan, SDDF Genel Sekreteri Ayhan Saner, polis tarafından dövülerek burnu kırıldı.

Bu arada şunu belirtmeliyim. 12 Mart'tan önce Türkiye'de bir daha geri gelemeyeceğini zannettiğim, çok geniş bir özgürlük ortamı vardı. Parlamento içinde TİP'den Milli Nizam Partisi'ne kadar bir geniş yelpaze vardı. Parlamento içindeki bu muhalefetin yanında parlamento dışı muhalefetle (PDM), Doğan Avcıoğlu'nun "DEVİRİM" gazetesinden tutun, DEV-GENÇ'ine, ecmailcilerine kadar, Ülke Ocaklarının serbest eğitim kamplarından tutun, Kırmızı-Beyaz Aydınlik ikilemine kadar ne kadar, TİİKP ve TİKKO'na kadar, Deniz Gezmiş'in Devrimci Öğrenci Birliğine "TÖB" kadar hepsi vardı.

Her sol ve sağ olduğunu iddia eden gruplar fikirlerini yayarak söylebiliyorlardı. Örgütlenebiliyorlardı.

Bu örgütlük ortamının kıymeti bilinmiyerek, iyi değerlendirilmeyerek silaha başvurulması çok kesin yanlış olmuştur.

Ama bizler istesek de, istemesek de demokrasiye inanmayan goşist unsurlar şimdi olduğu gibi, silahlı mücadelenin dışında başka mücadele yolunu zaten kabul etmiyeceklerdi.

12 Mart döneminde, yapılan baskıların canlı bir şahidi de benim. 12 Mart döneminde CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu üyesi idim. İl Gençlik Başkanı Şemsettin Şen arkadaşım. Ben, Şemsettin Şen ve İbrahim Hakkı İlhan arkadaşım Feriköy'de, Konya ve Elazığ öğrenci yurtlarının karşısında bir evde kalıyorduk.

Bir akşam evde yalnızken polis tarafından baskına uğradım. Beni, Şemsettin Şen ve İbrahim İlhan'ı arıyorlardı. Ben yalnız olduğumu söyledim. Evdeki CHP afişlerini, SDDF afişlerini (Toprak işleyen, su kullananın, Bağımsız Türkiye, Silahlı bırak, Demokratik Halk Devrimi, Yabancı Sermayeye hayır, vb.) kitapların kendilerine göre önemli görüldüklerini ve CHP'ye kayıtlı Gençlik Kolu üye listeleri ile beraber beni siyah volkswagen polis arabasına bindirip Gayrettepe'ye götürdüler.

Bu arada 12 Mart dönemindeki "Kitap düşmanlığını" hiç bir okur, aydın unutmayacak ve bunları yapanları, emir verenleri affetmiyecektir.

Gayrettepe'de, gözlerim siyah bir maske ile kapatılarak aşağı hücrelere indirildim. 2 gün tek kişilik bir hücrede kaldım. Bu süre içinde devamlı sorguya çekildim.

Bu süre içinde, bir gece hücrede iken, saçlarımın kopartılarak dövülmemi ve bu sırada "Türk müsün, müslüman mısın" gibi sorulara muhatap olarak, galiz küfürlerle, sağ yumruğumu havaya kaldırarak "Tanrı Türk'ü Korusun" diye bağırılmak istenmemi hiç unutamam.

12 Mart döneminde beni, "durumu şüpheli" diye, Gayrettepe'deki 1'inci şube merkezine götüren, orada dövdüren, işkence yaptırarak sorguya çeken, sorumlu, biri albay olmak üzere 3 MİT elemanı, bir 1'inci Şube Müdürü, bir başkomiser, bir komiser ve bir komiser muavinin isimleri diğer başka olaylarda olduğu gibi, tarafımızdan tek tek tespit edilmiş halde dosyalarımızda, işkencecilerden teker teker yaptıklarının hesabını "artık" soracağımız o tarihi dönemi, Demokratik Halk İktidarını beklemektedir.

Dernekcilikten Particiliğe:

- 2.) 1968-1969 yıllarında siyasi düşüncelerin kristalize olmuş değildi. O zamanlar aktüel olan "Ortanın Solu'nun ne olduğunu öğrenmeye çalışıyordum. Ortanın solundan da önce Sayın Ecevit'i ve CHP'yi tanımaya, öğrenmeye çalışıyordum.

İktisat Fakültesine girdikten sonra "SOSYAL DEMOKRASİ DERNEĞİNİN" ortanın solunda ve Ecevit'çi olduğunu öğrendim. Kendimi yetiştirmek, öğrenmek ve öğretmek için bu dernek içinde aktif bir üye olarak çalışmaya başladım.

Fakültemde ekonomiyi öğrendikçe, fakültemizdeki Marksist-Leninistlerle tanıştıkça birçok şeyi okuyarak ve yaşayarak öğrenmeye başladım.

18 yaşında genç bir insan olarak herşeyden önce demokrasiye ve halka inanıyordum. Demokrattım. Cuntacılığa, darbeciliğe tahakküme, mace-racılığa, küçük burjuva anarşizmine, ihtilalciliğe karşıydım. Bugün de bu görüşlerim değişmiş değildir. Her demokratik solcunun zaten halkın örgütlü olarak söz ve karar sahibi olamayacağı bir görüşü, hareketli benimsemesi mümkün değildir.

Bizler gerek CHP içinde, gerekse SDDE içinde çalışırken, CHP'nin geleneksel doğrultu ve yapısının daima bir adım önünde olduk. Siyasi düşüncelerim CHP'nin son 6 yıllık gelişmesi, halkla bütünleşmesi doğrultusunda paralel bir gelişme izledi.

İşçinin, köylünün, esnafın, memurun, gençliğin CHP'ye daha çok sahip çıkması için uğraş verdim. Bu uğraşımız daha da ileri boyutlara kadar, daha da etkin olarak devam edecektir.

12 Mart'tan önce dernek çalışması yapıyorduk. Sade bir CHP üyesi idim. Devrimci mücadelenin aslında siyasal mücadele olduğunu kavrayamamıştık. Bütün enerjimizi; dernek içinde ve öğrenci gençlik içinde derneğimizin güçlenmesi, etkin hale gelmesi için harcıyorduk.

Ne zaman ki Sayın Bülent Ecevit CHP Genel Sekreterliğinden istifa etti, o andan itibaren siyasal mücadeleye aktif olarak girdik. CHP'yi bürokratlara bırakmamak için CHP'ye sahip çıktık. CHP'yi geldiği halkçı-devrimci çizgiden bir milim geri döndürmemek için arkadaşlarımla birlikte hızlı bir mücadeleye girdik.

Devrimci mücadelenin siyasal ve sınıfsal olduğu gerçeğini görerek çalışmalarımızı CHP içinde sürdürmeye başladık. Partisiz, halksız, yani devrimden, düzen değişikliğinden faydalanan sınıf ve tabakaların içinde olmadığı bir hareketin devrimci olamayacağı çok açıktır.

Önce CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Yönetim Kuruluna girdim.

CHP'nin arınması için mücadelemize devam ettik.

Dernek çalışmalarımız sırasında farkedemediğimiz CHP'nin gücünü, büyüklüğünü çok iyi görmeye ve anlamaya başladık.

Arkadaşlarımla beraber CHP'ye daha çok sahip çıkmanın gereğine bir kere daha inandık.

Kısacası 12 Mart'tan evvel salt dernekçilik yapan bir CHP'li idim. 12 Mart'tan sonra, sorumluluk yüklenen, görev alan, devamlı yöneticilik yapan aktif bir CHP'li oldum.

CHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanlığı görev sürem, 1978'de dolduğu zaman; Türkiye solunun ileri boyutlar kazandığı, hele bu boyutlara en fazla katkıyı, mitingleri ile seçim çalışmaları ve sonuçları ile vermiş olan İstanbul ilinde her demokratik sol hareketiyle 1972 yılından beri en uzun süre yöneticilik ve en uzun süreli görev yapan İl Gençlik Kolu Başkanı olarak görevini inanç, heyecan ve akılcılıkla yerine getirmeye çalışmış bir insanın gönül rahatlığı içinde olacağım.

İstanbul'da; Türkiye'deki en büyük mitingler olarak sosyal mücadeleler tarihine geçecek olan mitinglerde ve en son faşist, işkenceci Faik Türlün'ün aday olduğu dönem CHP olarak düzenlediğimiz, Cumhuriyet tarihinin en büyük son mitinginde hazırlayıcı olmak, tertip komitesi üyesi olmak, o anları yaşamak benim için şerefli bir anı olarak saklı kalacaktır.

12 Mart geleneksel CHP doğrultusuna uygun bir harekettir.

3.) 12 Mart'ı değerlendirirken Türkiye'de varolan bir gerçeği kesinlikle gözden kaçırmamalıyız. O da bürokrasi gerçeğidir.

Tek parti döneminden beri Türkiye'de bürokrasinin egemen olduğu geleneksel bir doğrultu vardır. Bu bürokrasinin belirli bir halk tabanı, kitle tabanı yoktur. fakat bu bürokratik doğrultunun belirli bir siyasal rejim görüşü vardır.

Anti-Komünist ve Anti-Şeriatçıdır. Bürokrasinin silahı, topu, askeri vardır, halkının iyiliğini, mutluluğunu, onun adına isteyen, halktan kopuk teknisyenleri, teknokratları, Ali Elverdi gibi hakimleri, beyin takımları vardır. Bunlar halkı en iyi kendilerinin düşünüp, kendilerinin ancak onları mutlu edeceklerine inanırlar, yani uzmanlar eli ile yönetim vardır. Halkın tercihlerini belirlememesi vardır.

Bu bürokratik doğrultudan sol ve sağ sapmalar güçlendiği zaman, bürokrasinin rahatsızlığı; başlar. Bürokrasiye göre bu sol ve sağ akımlar gayri meşru sayılırlar, bu sol ve sağ akımlar belirli bir güçlenmeye ulaştığı zaman bürokrasinin tepkisi doğar 27 Mayıs'ı da, 12 Mart'ı da böyle değerlendirmek lazımdır.

27 Mayıs CHP'nin o zamanlar temsil ettiği geleneksel bürokratik doğrultuya ters bir hareket değildir.

12 Mart'ı yalnız sağcı sermaye sınıfının bir hareketi olarak görmek zordur. Yalnız bürokrasi genellikle hakim ekonomik güçlerle iktidarı paylaşır, ona hizmet etmeye çalışır. 27 Mayıs'da, 12 Mart da böyle bir bürokrasinin tepkisidir.

Burjuvazi ve büyük sermaye ile temelinde ilişkisi doğrudan doğruya olmayan, belki dolaylı bir şekilde burjuvaziye ve kapitalizmi destekleyen, Türkiye'de oldukça güçlü bulunan "Geleneksek bürokratik akım" 27 Mayıs ve 12 Mart'ı yapmıştır.

12 Mart, güçlenen sol ve sağ akımlar karşısında bürokrasinin, geleneksel doğrultusunu koruma, geleneksel doğrultusuna Türkiye'yi döndürme çabasıdır.

12 Mart da, Atilla Karaosmanoğlu ve arkadaşlarının bulunduğu ilk Nihat Erim Hükümeti sırasında LE MONDE Gazetesinde çıkan bir makale, 12 Mart'ı, kapitalistleşme sürecinde olan Türkiye'de, kaynakların daha rasyonel kullanılması için yapılan bir iktidar değişikliği olarak yorumluyordu.

Bu bürokratik doğrultuya politikada, İsmet Paşa, Nihat Erim, Kemal Satır, Turhan Feyzioğlu vb. gibi belirli çizgide yürüten temsilciler olarak değerlendirilebilir. İlerici olamayan bürokrasinin temel siyasal rejim görüşlerini ve geleneksel doğrultusunu kanıtlayabilmek için birkaç örnek verebiliriz.

12 Mart'tan önce TİP ve Milli Nizam Partisi kapatılmıştır.

12 Mart döneminde CH' dışındaki, kendini solcu kabul eden fraksiyonel gruplara karşı asker, silah, top, tank kullanılırken, şeriatçılara karşı belirli bir tepki gösterilerek tavır konmuştur.

O dönemde Devlet Güvenlik birifinglerinde, silahlı, ihtilalci sol grupçuklar kadar sağda, şeriatçılar da tehlikeli bulunuyordu.

Nihat erim hükümetleri sırasında, söylene seven (!) bir girişimle anti-feodal toprak reformu girişimleri olmuştur.

12 Mart döneminde, bu toprak reformu girişiminde olduğu gibi halktan kopuk hükümet yöntemleri bürokratik doğrultunun en açık yönetim şekilleridir.

Ayrıca Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasasının meclislerde görüşüldüğü günlerde Turhan Feyzioğlu'nun 163.maddenin yasa kapsamına alınması için gösterdiği tepki, geleneksel bürokratik doğrultuya uyan bir davranıştır. Feyzioğlu geleneksel bürokratik doğrultuyu savunmaktadır.

Demirel 163.maddeyi savunuyor gibi görünse bile, o da senato aritmetiği gereği geleneksel bürokratik doğrultuya ters bir şekilde 163. madde olmadan bu yasanın senatodan geçmeyeceğini biliyordur. DGM yasa tasarısı Demirel tarafından seçimlerde bir koz olarak kullanılmıştır.

Son olarak DGM yasasını geleneksel bürokratik doğrultuyu koruma, geleneksel bürokratik doğrultuyu sağlama çabaları olarak değerlendirebiliriz. Büyük sermaye sahiplerinin, DGM yasası Mecliste görüşülürken Demirel'in odasında heyecanla sonucu beklemeleri, izlemeleri, yükselen işçi ve emekçi halk hareketlerinden çekinmeye başlayan bürokrasiyle olan ortaklığını ve sınıf çıkarını da belirlemektedir. Bu arada, 12 Mart döneminde Sayın Bülent Ecevit'in "12 Mart bana karşı yapılmıştır" sözü üzerinde de kısaca durmak gerekir. Bürokrasi halkın yönetime gelmesini, yönetimde söz sahibi olmasını istemez, çünkü o zaman kendisinin değeri kalmayacak, ipler elinden kaçacaktır.

DEMOKRASİYE VE HALKA OLAN İNANCIMIZ DAHA DA ARTTI

Sayın Bülent Ecevit, CHP'yi geleneksel bürokratik doğrultusundan ayırmış, CHP'yi bürokratların değil, işçinin-köylünün-esnafın-küçük memurun halkçı aydınların gençliğin partisi olma sürecine sokmuş, bunda da başarıyla olmuştur.

Bu sol sosyal güçlerin CHP içinde ve giderek iktidarda etkin olmaya aday olmaları bürokrasiyi tedirgin etmiştir.

Sayın Ecevit 12 Mart döneminde çok güçlü bir halk lideri olduğu için gerçi hapse atılmadı ama kendisine tepki gösterildi, kınamaya uğradı. Yürütülen hareket kötü gösterilmeye çalışıldı.

Bürokrasi Sayın Ecevit'in devrimciliği, hak için hakla beraber yürütmesinden, hakçı-devrimciliğinden korktu çekindi, çünkü CHP'nin ve Sayın Ecevit'in temsil ettiği halkçı devrimci doğrultu, geleneksel bürokratik doğrultudan bir sapma idi.

12 Mart, Bürokrasinin; iş ve dış çıkar çevreleriyle, çıkar ortaklığında birleşerek, CHP'nin yaklaşan Demokratik Sol İktidarını önlemek, hızlanan toplumsal uyanışı bastırmak ve "kendi doğrultusunu" sürdürmek için düzenlediği bir oyundur.

Burada Türkiye'yi 12 Mart'a bilinçli olarak getiren, bunun ortamını hazırlayan, içlerinde onları bu yola iten polis ajanlarının da olduğu sonradan ortaya çıkan temelde küçük burjuva nitelikli, öğrenci örgütlerinin yargılanması uzun sürecektir. Mihri Belli, DEV-GENÇ, PDA, TMGT 12 Mart'ı, daha ne olduğunu anlamadan desteklemişlerdi. Çetin Altan, Akşam Gazetesindeki makalesinde Nihat Erim'i övüyor, Ecevit'i, Nihat Erim'i kıskanıyor diye elıştırıp kınıyordu.

Cemal Reşit Eyüboğlu'nun sahibi olarak görüldüğü, Doğan Avcıoğlu'nun, İlhami Soysal'ın makaleler yazdığı "DEVİRİM" Gazetesi ise 12 Mart için "Ordu Anti-Kemalist gidişe dur dedi" diyordu.

Gerçek tabii ki kısa zamanda anlaşıldı.

DÜŞÜNCELERİME İNANÇLARIMA OLAN GÜVENİM DAHA DA ARTTI

4.) Son 6 yılda siyasi görüşlerimde, dünya görüşlerimde belirli bir gelişme tabii ki olmuştur. Olmaması zaten diyalektik gelişmeye bilime aykırı olurdu. Hiçbir şeyin, değişime uğramadan olduğu gibi devamlı veya sürekli kalması mümkün değildir.

Benim siyasi görüşlerimdeki değişme daha doğrusu gelişme devamlı Demokratik Topluncu düşünce doğrultusunda olmuştur.

İktisat Fakültesinde sınıflarımın ilerlemesi ile ekonomik kültürünün artması, CHP içinde çalışmamla, insanları 12 Mart'tan önce ve sonra yaşadığım, gördüğüm toplum gerçekleri düşüncelerimin gelişmesinde etken olmuştur.

Olayları tahlil etmede, ekonomi ve toplum bilimini öğrenmenin rolü büyüktür.

12 Mart'tan önce, demokrasiyi, salt siyasal düzeyde kalmayan sosyal içerikli, ekonomik bir düzeye getirmesini ve bu doğrultuda demokratik yöntemlerden ayrılmamayı benimsemiştim.

12 Mart ve sonrasında meydana gelen olaylar; darbeciliğin, gerillacılığın, halka dayanmayan devrimciliğin sonunun ne olduğunu kesin bir şekilde ispatladığından düşüncelerime, inançlarıma güvenimi saygımı biraz daha arttırdı.

Aslında bizlerin "Demokrasi ve halkın ihtiyaçları ile sınırlı" demokratik sol görüşümüz, tutarlılığını halktan kopuk olmadığını ispatladığından taraftarlarını devamlı arttıran bir gelişme göstermiştir. Bilindiği gibi CHP'nin demokratik sol görüşü 1973 seçimlerinde alınan oyla halkımız tarafından aklanmıştır.

Ben ve CHP Gençlik Kolları örgütümüz, sorunları sınıfsal açıdan tahlil etme noktasına kısa zamanda gelmiştir.

CHP içinde, CHP'nin iktidarını savunduğu sınıf ve katmanların yönetime gelmesi için uzun vadeli bir çalışmaya girdik.

Kısa dönemde önemli çalışmalar yaptık. CHP'nin işçi sınıfı ile temas, bağ kurmasında sendikal mücadeleye girmesinde görüş ve eylem koyarak öncülük yaptık.

İstanbul'da önemli bir çoğunluğu teşkil eden "Gecekonducuların sorunlarına eğildik. Gecekonducuların yoğun olduğu İstanbul'daki 14 ilçede 126 mahallede "CHP İstanbul Gençlik Kolları" olarak "Gecekondu mahalle toplantıları" düzenledik. Bu toplantılarda 1.000'den fazla gecekondu emekçiyi, siyasal düşünce farklılığı gözetmeden konuşturduk. Binlerce broşür ve bildiri dağıttık, afişleme yaptık.

126 mahalleden gecekonducuların kendilerinin seçtiği 954 gecekondu delegeleri ile Spor Sergi Sarayında "1.nci İstanbul Gecekondu Kongresi" düzenledik. Kongremizi 3 bin emekçi insan ilgi ile bizlere sahip çıkarak izledi. CHP kürsülerini mikrofonlarına halka açtık. Bu çalışmalar merkezi olarak 7 ilde düzenlendi. Bu illerdeki çalışmaları yine CHP Gençlik Kolları örgütlerimiz, halk için halkla beraber devrim şiarından aldıkları hız ve bilinçle yürüttüler.

CHP mikrofonlarını, yönetici kadrolarını, halka açma mücadelemize devam edeceğiz.

Bu çalışmalarımız demokrasiye ve halka inancımızı daha da arttırmış oldu

Bu dönem özel ve kamu sektöründeki işçi sorunları ile İstanbul'da önemli bir çoğunluk olan esnaf kesiminin sorunlarının yanında gecekondu ve gençlik sorunlarına hızla eğilen bir politika yürüteceğiz.

Bu arada CHP'nin; Türkiye üzerine makro olarak, doğru olarak koyduğu tahlillerin mikro seviyeye indirgenerek, daha açık yorumlar yapması için çalışacağız. Bu konuda, AET, NATO, Dış Politika, Halk Sektörü, Yabancı Sermaye, Sosyalizm, Emperyalizm, Faşizm vb, sayılabilir.

Benim kısa süreli, yarım iktidar dönemimizde içime sindiremediğim bir konu da "hesap soramamaktı". Bu benim olduğu gibi bütün örgütümüzün hal-kımızın beklediği bir şeydi.

Bu kararın üst seviyede alınış nedeni ilk anda karşımızdaki cepheyi genişletmeme, dar tutma" idi belki ama, hepimizin içindeki kin artıyordu. Kendimden kısa bir örnek vermek gerekirse, Sayın Ecevit'in Başbakanlığı sırasında bir Kocaeli yurdunda kalıyordum ve il gençlik kolu başkanı idim. Kocaeli Valisi Ertuğrul Ünlüer idi. Yurtta "parti propagandası yapıyor" faşistleri dövüyor, huzuru bozuyor" diye valinin bilgisi ile 1 Mayıs'ta yurttan çıkartıldım. Hükümetiz ama ben yurda geri gelemedim. Kocaeli yurdu, ben ve arkadaşlarımın çıkartılmasından başlamak üzere şimdi İzmit'li olmayan faşist bir azınlığın işgal ettiği yurt haline gelmiştir. Ertuğrul Ünlüer ise, şimdi çok dolgun bir maaşla, sermaye sınıfına ettiği hizmetin karşılığı olarak, onların muteberli bir adamı olarak sermayesi milyonlarla ifade edilen bir şirketin başında bulunmaktadır.

Kısacası o dönem geçici olarak, taktik olarak uygulanmadığına inandığım "revr-i sabık yaratmama" politikası da artık değişmiştir. "Hesap sorma" konusunda benim ve örgüt üyelerimizin görüşü değişmemiştir ama, CHP olarak artık "Hesap Soracağımızı" ilan ederek taktik eski görüşümüzü değiştirmiş bulunuyoruz.

DİŞ POLİTİKAYA DAİR

Bu arada 2-3 süper devlet üzerine yoğunlaşan ve sürekli olarak devam edeceği bilinen dış politika tartışmaları üzerinde de kısaca durmak isterim.

Dış politikada, sorunlara ideolojik açıdan yaklaşmama, genel başkanımızın koyduğu en doğru teşhistir.

Bizim devrimcilik anlayışımızın, solculuk anlayışımızın bir kabesi, Mekke'si yoktur.

Biz Türkiye şartlarından yola çıkan devrimcileriz. Türkiye'ye herhangi bir konfeksiyon elbise giydirilmesine karşıyız. Türkiye'nin kendi vücut ölçülerine göre bir elbiseyi bizler dikeceğiz, bizler dikmeliyiz.

Karşılıklı dostluk ve iyi komşuluk ilişkileri ayrı bir politikadır.

Kâbeci bir anlayışla hareket edersek, dış politikada hata yaparız. Hissi oluruz. Yanlışları hoşgörü ile karşılamaya, yorumlamaya başlarız.

O zaman Rusya'nın; komünistleri darma dağınık eden Nasır'ın Mısır'ı ile iyi ilişkilerini, yine Rusya'nın Çekoslovakya müdahalesi ile Romanya vs. gibi Comekon veya Varşova Paktı ülkeleri üzerindeki baskıları ile, Şili Başbakanı Salvador Allende'nin istediği kredileri Rusya'nın niçin vermediğini, Rusya'nın Demirel hükümetine yaptığı rahatlatıcı ekonomik yardım ve yatırımları izah edemeyiz.

Bu arada Çin'in Angola'daki, Pakistan'daki hele Şili'deki politikası ile NATO'yu ve AET'yi destekleyen tavırlarını ve ABD ile ilişkilerini hiç izah edemeyiz.

Bugün hiçbir ülke, Rusya ve Çin dahil olmak üzere dış politikalarını kendi ideolojilerine göre saptamamaktadır.

Bu ülkeler, devlet olarak "kendi çıkarlarına" göre saptadıkları politikalarına, ideolojik bir elbise giydirmektedirler.

Bundan dolayı emperyalizmin başına yalnız "ABD" yalnız "Sovyet Sosyal" sıfatlarını eklemek yanlıştır.

Bunlar çıkarlara göre ismi değişebilen somut olgulardır.

HASİPHANEDE TUTARSIZLIKLAR

12 Mart ve sonrası dönemde yakalanan anti-faşist nitelikli devrimci unsurların genel tutumları devrimci ve anti-faşist mücadelenin sınıfsal nitelikli olacağını bir kere daha belirlemiştir. Halk savaşı, şehir ve kır gerillacılığını savunan düşüncenin, yakalanan militan veya liderlerinin mahkemelerde nasıl tutarsızlıklar içinde olduğunu devrimci karuoyu halen hatırlamaktadır.

Bu kişiler, mahkemelerde Türk halkının gerçek liderinin, temsilcilerinin halkı en iyi tanıyan liderlerin Vahdettin, Abdülhamit, Celal Bayar... olduğunu söyleyebilmişlerdir. İçeriye, hızlı bir DEV-GENÇ üyesi olarak girip, şimdi dışarıda "Yeniden milli mücadele" grubunun liderliğini yapanlar vardır.

Solcu olarak cezaevine girip sağcı olarak dışarı çıkan devrimciler vardır. Bunların yanında tamamen pazifize olan devrimci insanlar da vardır.

Cezaevlerinde görüş değiştirerek, sol içinde bir fraksiyondan diğer fraksiyona geçildiği de görülmektedir.

Bir kere şunu kesinlikle belirtmeliyiz ki geçen dönemde şimdi olduğu gibi öğrenci gençlik kesimi içinde aktif faşist bir azınlığın silahla, terörle, hakimiyet sağlama çalışmaları vardır.

Türkiye'de solun güçlü bir geleneği yoktur. Sınıf ve parti bilinci henüz bu kesimlerde yerleşmemiştir.

Mahkemelerde bir devrimcinin takınmaması gereken davranışlarda bulunmaları sınıfsal olarak tahlil edersek çoğunluğun sınıfsal niteliği olmayan küçük burjuva nitelikli öğrenciler olduğunu görürüz.

Biz bu unsurların düşüncelerini, eylemlerini tasvip etmesek de bu tür kaypak tavırlar küçük burjuva nitelikli öğrencilerde görülmektedir.

Bu olumsuz, kaypak davranışların sebeplerinden biri solun geleneksizliği ise bir diğeri de belli bir siyasi görüşü seçişte subjektivizmden kaynaklanmadır.

Bir siyasi görüş tercih edilirken, sorunlar yüzeysel olarak bilinmekte, doğruluğu, yanlışlığı, teşhisleri incelenmemekte, kitle psikolojisi veya polis ajanlarının oyununa gelinerek, ateşli bir militan olunmaktadır.

Bu tür yetişmiş bir öğrenci de poliste, cezaevinde, mahkemede bocalamakta, hatta her türlü görüşünü inkar da edebilmektedir.

Bu tavırlar, yakalanan işçilerde, genç işçi veya sendikacılarda çok daha az görülmektedir.

Devrimci mücadelede sınıf niteliği ve bilincinin önemi böylece belirlemektedir.

Bütün bunların yanında hiç bir yerde düşüncelerinden, davranışlarından taviz vermeden ölen, cezaevinde mahkum olarak yatan devrimci insanlarda vardır.

Bizler, onların düşünce ve eylemlerini tasvip etmesek de gösterdikleri tutarlılıklarını, namuslu tavırlarına ancak saygı duyarız.

Kendi çizgilerindeki tutarlılıklarını cezaevinde de sürdüren cezaevinde de propaganda ile çalışmalarına "Okul" gibi devam eden insanlar vardır.

Yalnız, cezaevlerinde kurulan grupların yaptığı teorik çalışma ile dışarıda etkin çalışmalara girmenin yanlışlar doğurabileceği bilinmelidir.

Olayları görmeden, yaşamadan teori pratik birliğinin sağlanamayacağı unutulmamalıdır.

DEVRİMCİLİĞİN SİYASAL VE SINIFSAZ ÖZÜ VARDIR

Devrimci hareketten ne anladığımızı bir kere daha vurgulamak isterim.

Devrimci hareketler siyasal ve sınıfsal hareketlerdir. Bunu hiçbir zaman unutmamamız gerekir. Yani devrimci olduğunu söyleyen bir düşüncenin, görüşün mutlaka, kitleleri yönlendiren bir "Parti" si olması gerekir. Devrimci olduğunu söyleyen hareketin içinde mutlaka devrimden yararlanacak, düzen değişikliğinden yararlanacak sınıf ve tabakalardan temsilcilerin bulunması lazımdır.

İşçiden, köylüden, esnafdan, memurdan aydın ve gençlikten kopuk ve partisi olmayan her görüş devrimci sayılmamalıdır.

Devrimcilik oyun değildir. Heyecan ve sabırsızlık hiç değildir. Sınıfsal ve siyasal bir niteliği olmayan salt öğrenci gençlik ve öğrencilere dayanan, öğrenci dernekleri "Devrim" yapma iddiasını bir kenara bırakmalıdır.

Dünyanın hiç bir yerinde öğrencilerin devrim yaptığı veya öğrenci derneklerinin iktidara geldiği görülmemiştir.

Hangi sosyalist ülkeyi alırsanız alınız hepsinde devrimci hareketi yürüten, işçilere, köylülere artı sınıflara dayanan "Partiler" olduğunu görürüz. Rusya'da Çin'de de bu böyledir.

Fakat Türkiye'de 1967-1968 yıllarından beri belirli öğrenci örgütlerinin veya bu öğrencilerin "Devrimci" liklerinin gereğini yapmaya çalıştıklarını görüyoruz.

Bu eğilim halen öğrenci gençlik içinde militarist bir azınlık tarafından yürütülmektedir.

Öğrencilerle banka soyularak, vb. gibi eylemlerle devrim yapılamıyacağını artık bilinmelidir.

Türkiye'de gerillacılık yöntemlerinin başarıya ulaşması mümkün değildir. Bu unsurlar latin Amerika özenticiliğinden vazgeçmelidirler.

Devrimcilikte en büyük kaynak halkın kendisidir. Halkı örgütleyebilen sol düşünceler ancak devrimci olabilirler. Halktan gücünü almayan hiç bir düşünceyi devrimci olarak kabul etmemek lazımdır.

Türkiye'de sağa oy veren büyük bir kitleyi diğer sosyalist partiler bir kenara, asgarisinden CHP'ye "Oy" verebilecek bir bilinç düzeyine getirmeden bunların eline "Silah" vererek "Oy" yerine "Kurşun" atmalarını istemek halkın içinde olmadığı "Halk Savaşına" "Halk İhtilaline" katılmalarını istemek, "Ayakları yere basmayan" Türkiye gerçeklerinden uzak "hayalci devrimciliktir"

Halk savaşının asgarisinden hangi şartlar da geçerli bir yöntem olduğunu Ernesto Che Guevera şöyle belirlemiştir:

"Ne türlü olursa olsun isterse yanıltarak olsun, halkın oyuyla işbaşına gelmiş bir hükümetin anayasal meşruluk görünümünü olsun koruduğu bir ülkede halk savaşı, gerilla savaşı başlatılamaz.

Çünkü o ülkede, demokratik barışçı mücadele olanakları tükenmemiştir. Böyle bir ülkede gerilla savaşı başlatılırsa iş hükümetin basit işleyişine kalır. Emir verir. Hareket; başlamadan doğmadan öldürülür, boğulur"

Hayalci olmadan, bu gerçek iyi bilinmelidir.

Türkiye'de bu yöntem denenmiştir. Başarılı olamıyacağı başından belli olan bu yöntem denenmiş, başarılı olamıyacağı görülmüştür.

KAPI VE KİLİT

Türkiye'de halkın örgütlenerek bir siyasal parti ile iktidara gelebileceğini CHP ispatlamıştır. "CHP iktidara gelemmez, İktidar CHP'ye verilmez" iddiaları geçerlilik kazanmamıştır. Türkiye'de iktidar, kilitli olmayan kapısının arkasındadır. 1973'de bu kapının tokmağı tutulmuş, hafifçe çevrilebilmiştir.

Bizler kitli olmayan ba kapıyı, tokmağını, 1977'de daha güçlü çevirerek açacağız.

Bu mücadelede de her devrimci, yurtsever kişi ve örgütler kendilerinin hareketlerini CHP'den soyutluyarak yürütürlerse, zararı tüm sola olacak, sola en büyük ihaneti yapmış olacaklardır.

Kilitli olmayan kapıyı, omuzlamaya kalkanlarda 12 Mart döneminde olduğu gibi kendilerini yine "yerde" bulacaklardır.

Açık kapıyı asgarisinden kilitli olmayan kapıyı omuzlamak isteyen "Don Kişot" larda kitlelerden soyutlandırılmalıdır.

Türkiyede toplumun, halkın benimsemediği, desteklemediği bir takım girişimlerde bulunmak bunu yapanlarca çok yurtseverce veya çok asil girişimlerin sonuç vermesi beklenmemelidir.

Ekilecek tohum için toprakta belirli bir verimliliğin olması lazımdır. Yahut ekilecek mevsim iyi bilmek lazımdır.

Tarlayı bekleyen, silahlı bekçinin taarruzuna maruz kalmayacak bir şekilde ve tarlanın tavı geldiği zaman bu tohumları ekmek gerekir. Aksi halde tohum yeşeremez, yahut ta bekçi bunu kazıyıp atabilir.

12 Mart döneminde "Devrimin hata hata affetmediğini" halka dayanmayan devrimciliğin sonunun ölüm olduğunu" hep beraber gördük. Tarihten ders almak doğru teşhisler koyabilmek ve tarihin bir tekrür olmadığını artık ispatlamalıyız.

12 Mart'tan önce Milli Demokratik Devrim Stratejisine uydurabilmek için tarım kesimindeki oranı % 3 civarında olsa feodaliteyi abartarak Türkiye'nin feodal, yarı feodal bir ülke olduğunu nasıl yanlış bir teşhisle ortaya konarak yola çıkılmışsa; bugün yine "Halk savaşı" veya "Oligarşik Dikta"ya karşı "kurtuluşa kadar savaş" diyerek, üstelik bu oligarşik dikta "taze kan" diyerek CHP'nin dahil edilmesi yine yanlış teşhislerle yola çıkılması demek olacaktır.

Bu arada "Oligarşi" tahliline getiren İYÖD'ün ve İYÖD'nin üyesi olduğu Devrimci Gençlik Federasyonu'nun, CHP için ileri sürdükleri "Zate Kan" iddiaları üzerinde kısaca durmak istiyorum.

Bu unsurlar "Oligarşi" yi kavram olarak; Tekelci kapitalizmin, ticaret burjuvazisi ve toprak ağalarının en kodamanları ile beraber meydana getirdiği, bir avuç sömürücü azınlığın dikta rejimi" olarak ortaya koyarlar. CHP'yi de bu "Oligarşik diktanın" "Taze Kanı" olarak vurgulamaktadırlar....(!)

"Taze Kan" , herhangi bir şeyin, zorda kalması halinde, onu yaşatmak, yeniden canlandırmak için yapılan yardım olarak ele alalım.

Yukarıdaki tahlillere dayanarak belirli bir sonuca varabilir:

12 Mart'tan evvel, ekonomik çıkmaza giren AP'yi ve onun emrinde olan bürokrasiyi, çıkmazdan kurtarmak için bürokrasinin, iç ve dış çıkar çevreleriyle, çıkar ortaklığında birleşerek yarattıkları ortamda, buhranlarına çıkar yol bulan Oligarşi neden 14 Ekim seçimlerinde CHP'ye "Taze Kan" olarak ihtiyaç duysun ?...

Hadi Oligarşi (!), CHP'ye "Taze Kanı", CHP'nin yarım iktidarına, siyasal iktidarına 7 ay dayanabildi oligarşi?...

Biz biliyoruz ki siyasal iktidarlara belirleyen güç, ekonomik güçtür, eğer CHP oligarşi'nin "Taze Kanı" olsaydı, 7 aylık iktidarında, siyasal iktidarla beraber, ekonomik güce de sahip olur ve CHP iktidarı, sermaye çevrelerince çıkmaza sokulmazdı.

7 aylık yarım siyasal iktidar dönemimizde, ekonomik iktidarı ellerinde tutanların suni olarak gaz, benzin, şeker, demir, yağ, çimento, lastik, yedek parça darlığı yaratmaları, ekonomik gücün kimin yanında yer aldığını, tavır takındığını gösteren güzel bir örnektir. Bu güçler, herhalde CHP'nin "iyiliğini" isteyerek bu "sunî darlığı" yaratmamışlardı. Bunlar kendileri için CHP iktidarını "engelleyici" bulduklarından bu yola bilinçli bir şekilde başvurmuşlardı.

Biz CHP olarak, siyasal iktidarla beraber, ekonomik iktidarın da, ekonomik gücün de "Halk"ın elinde toplanmasını sağlamak için "Halk kesimi"ni 3 sektör olarak, en güçlü bir kesim olarak ülkemizde kuracağız...

Bu konuda geniş bilgi yeni parti programımızda vardır.

CHP'ye yapılan bu "Taze Kan" karalaması, halkımızın tek ümidi haline gelen CHP'ye ve Demokratik Sol harekete engel koymaya uğraşmaktan ve AP iktidarından "hesap sorulmasını" bekleyen geniş halk kesimlerinin CHP'de birleşmesinden korkmaktan başka bir şey değildir!...

TEORİ-PRATİK

Teori olmadan pratik olamayacağını biliyoruz. Ama pratiklerin de teorileri doğrulanması gerektiğini de biliyoruz.

Hiç bir zaman pratiklerle doğrulanamayacak teşhis veya teorilerle yola çıkmanın tüm sola vereceği zarar, halk için çalışan devrimciler tarafından iyi bilinmezi lazımdır.

Pro.Tarık Zafer Tunaya hocamızın çok güzel bir şekilde belirttiği gibi "Nasıl yumurtasız omlet olmazsa, haksız da devrim olmaz"

Hele öğrenci nitelikli "öncü silahlı savaşçılar veya devrimcilerle" devrim hiç olmaz.

Adı ne kadar Türkiye Halk Kurtuluş Partisi (THKP) veya (Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi (THKC) ve ayrıca Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu (THKO) olursa olsun temeli öğrencilere dayanan militan, silahlı kadrolarla (parti değil), devrim yapılamıyacağı, halk ihtilalinin olamayacağı, artık deneylerle sabit olduğu bilinmelidir, görülmelidir.

Ekonomik güç sağın elinde olduğu sürece darbeci, ilerici, her askeri hareketin kısa bir süre içinde sağın kontrolü altına gireceği artık bilinmelidir. Çünkü ekonomik güç kimin elinde ise siyasal güçte onun emrinde, elinde olmaya mecburdur. Bunu dengeleyecek tek gücün de işçi sınıfının çok iyi ve güçlü bir şekilde siyasal ekonomik örgütlenmesinden geçtiği unutulmamalıdır.

Türkiye Halkları diyerek ırkçılığa yaklaşan ayrıcalıklı bir politika izlemek çok tehlikeli ve yanlıştır. Doğru sorununa ırkçı açıdan yaklaşmak bilimi, sınıfsal tahlilleri inkâr etmek demektir. Türkiye'deki Kürt halkı bir gerçektir. Ama bu ayrı bir devlet kurulmasını gerektirmez.

Türkiye'de ezilen bir Kürt Halkı, Türk Halkı, Laz'ı, Çerkez'i, Gürcüsü, Abaza'sı değil; ezilen, sömürülen bir işçi sınıfı bir köylü sınıfı vardır.

Bu sınıfların içinde Türk'ü de Kürt'ü vardır. Bu sınıflardan oluşan sol sosyal güçlerden oluşan, CHP'nin kuracağı "Demokratik Halk İktidarı"nda ezilmişlik, unutulmuşluk ve baskılar sona erecek, Türkiye bir bütün olarak mutlu ve özgür olacaktır.

Ayrıca "2 milletten oluşan halk" tabirindeki "Halk ve millet" kelimelerinin izahı yanlış yapılmamalıdır.

Bu konuda emperyalizmin oyununa gelmemek her devrimcinin yartseverlik görevi olmalıdır.

Türkiye'de devrimci hareketi halkın örgütlü tek sol siyasal gücü olan CHP yürütecektir.

DEVİRİMCİ HAREKET VE MİHRAKLAR

Küçük burjuva rekabetçiliğinden kaynaklanan Sovyetler Birliği Komünist Partisi (SBKP) ve Çin Komünist Partisi (ÇKP) konsolosluğunu yapma iddia ve yarışında olan kariyerist-tabela partileri Türkiye'de devrimci hareketi yürütemezler.

Bir iki sendika, sendika üst organları ve işyerlerindeki yönetici kadroların bir kaçına hakim olmakla devrimci hareket yürütülemez.

Türkiye kapitalistleşmiş bir ülke olmadığı için devrim yalnız işçi sınıfı ile yapılmıyacaktır. İşçi sınıfı öncülüğünde köylüler ve orta sınıfta bu hareketin içinde olacaktır.

TİP'in kendisi "yürüş dergisinde Yalçın Küçük'ün yazdığı gibi "İktidara Yürüyen Bir Hareket" olarak göstermesi hayalciliğin dikasıdır.

TİP'in dışındaki SP-TSİP, VP ve TEP'in elistiriye değer; dikkate alınacak bir güçleri yoktur.

TİP kurulduğundan beri çok ağır gelişim gösteren bir parti idi. Şimdi yukarı doğru yavaş yavaş bir gelişim gösteren konjoktür durmuştur. Bu konjoktür, yavaş yavaş aşağıya dönmeye başlamıştır. Bu konuda en büyük etken TKP'dir.

Komünist Enternasyonal'ce tanınmanın avantajını Türkiye'de kullanan, Fransız KP ile CGT'nin etkisinde olan TKP'nin hangi ekonomik ve demokratik örgütlerle ideolojik doğrultuda olduğu bilinmektedir.

TKP'nin hangi siyasal parti ile taktik olarak "iyi ve hangi siyasal partilerle "Kötü" doğrultuda olduğu bilinmektedir.

TKP programında sözü edilen "İleri Demokratik Aşama" ileri demokratik düzen" "İleri Demokratik Toplum" Toplumsal İlerleme vb. gibi sloganlardan ne anlaşıldığı açıkça ortaya konmalıdır.

CHP Demokratik Halk Devrimine inanmış bir partidir.

40 senedir Türkiye'de olmayan ve "Mülteci" olarak nitelendirilen bir genel sekreterin kontrolündeki illegal TKP'in Türkiye'de devrimci hareketi yürütme iddiasında olması doğru değildir. Zaten böyledir de.

Aslında TKP'nin en büyük şansı, bizce legal olarak kurulmuş olmamasıdır. Türkiye şartlarında ve Türkiye'de toplumumuzun yapısına göre TKP legal olarak kurulsa bile başarı şansı yoktur. Belirli bir kadronun dışına çıkamayacaktır.

Tüm CHP örgütü, TKP ve uzantılarına karşı dikkatli, hassas ve bilinçli bir uyanıklılık içinde olmalıdır.

ANTI- FAŞİST MÜCADELE

7.) Anti faşist mücadele devrimci mücadele gibi temelde "Siyasal ve Sınıfsal" mücadeledir. Nasıl, devrimci mücadele kişisel olarak tek tek verilen mücadele değilse, anti-faşist mücadelede tek tek verilecek mücadele değildir. Anti-faşist mücadele kitlelerce kitleleri örgütleyerek, verilen mücadeledir. Bu mücadelede mesleki demokratik ve ekonomik örgütlerin yapacağı mücadeleyi küçümsemiyoruz, bu örgütler kendi üyelerinde anti-faşist doğrultuda belirli bir bilinç düzeyine getirebilirler, faşizmi deşifre etmelidirler, faşizmi, faşistleri kitlelerden soyutlamaya çalışmalıdırlar.

Ama bütün bunlar yapılırken örneğin DİSK, Türk-İş, TÖB-DER, HDGD, DEV-GENÇ veya İYDGD üyelerine "kesin çözüm yolunun" kendilerinin iktidara gelmesi (!) ile mi bulunacağını söyleyecekler.

Çünkü sorun siyasaldır, iktidar sorunudur. İktidar mücadelesini de ancak Parti'ler yapar. Anti-faşist mücadelede tek çözüm yolunun Parti etrafında, yönetiminde veren geniş örgütlenmiş halkla beraber disiplinli bir şekilde verileceği unutulmamalıdır. Anti-faşist mücadele parti öncülüğünde en geniş tabanlı halkla birlikte verilecek mücadeledir.

Halksız anti-faşist mücadele verilemez, yalnız işçilerle ve ekonomik örgütleri ile, yalnız öğrencilerle veya öğrenci dernekleri ile, mitingler ile, direnişler ile veya bildirilerle anti-faşist mücadele radikal olarak verilemez.

2 bin veya 5 bin tane öğretmen veya öğrencinin bir araya gelerek yaptıkları miting veya yürüyüş, faşizmi gerileten eylemler olabilir, ancak bir adım.

Bu yürüyüş veya mitinge öğretmenin geldiği köyden, çevreden köylü, öğrencinin geldiği çevreden işçi-köylü, esnaf, memur veya asgarisinden ailesinden hiç kimse gelip katılmıyorsa, bu halksız bir harekettir. İşçinin yaptığı harekete, köylü, esnaf, memur, öğrenci, köylünün yaptığı harekete işçi, memur, esnaf, öğrencinin yaptığı harekete işçi, köylü esnaf, memur katılmıyor veya desteklemiyorsa yapılan hareketin eylem olarak çok büyük bir değeri olmaz. Günümüzde yapılan hareketlerde bu eksiklik görülmektedir. Son zamanlarda öğrenci örgütlerinin yaptığı yürüyüş ve mitinglerde katılan kitlenin sayısı olarak 3 bini geçtiği görülememiştir.

CHP VE DİĞER UNSURLAR

Goşist unsurların yürütücülüğünü yaptığı bu eylemler; onların "halksız eylem" leri ile aslında öğrenci tabanından ve halktan ne kadar soyutlandıklarını, koptuklarını gösteren somut örneklerdir.

Üstelik bu yürüyüş ve mitingler, anti-faşist gösteri yerine kitle önünde kavganın döğüşün karşılıklı kurşunlaşmaların olduğu bir hal almıştır.

Goşist ve Mao'cu unsurlar kitlelerden hızla soyutlanmaktadır.

Bunlar, sloganları ile davranışları ile silahlı hareketleri ile halkla yabancılaşmışlardır.

Bu eksikliği gören CHP kendi düzenlemediği hiçbir miting veya yürüyüşe bilindiği gibi katılmamaktadır.

CHP'nin düzenlediği mitingler, 150-350 bir kişilik Halk tabanlı faşizmin gözlerini korkutan, yüreğini titreten, onu gerileyen eylemler olarak düzenlenen mitinglerdir. CHP, bu tür Halksız eylemlere karşı, Genel Başkanın ağzıyla, orta ve yüksek öğrenim kesiminde öğrencilerin faşizan saldırılar karşısında velileri ile okula gitmeleri Okul Aile Birliklerinin öğretmenlere ve öğrencilere sahip çıkmalarını, onların yanında olmalarını istemektedir. Bu tür aydın hareketleri veya bir kadronun, bir sınıfın yapacağı hareketler, faşizmi gerileyen hareketler değil, halkın desteği ve bilgisi olmadığı sürece, tepki doğuran ve "Geleneksel Bürokratik Akımı" kuşkulandıran hareketlerdir.

Bütün bunların yanında "Açık Faşizme" karşı, şartlara göre verilecek aktif karşı mücadelenin yanında, bir başka en etkin netice akıcı silahımız da "Genel Grev" olduğu açıktır.

"Bu genel grev başarısının parti disiplinine ve çağrısına uyarak en geniş sendikal tabanın, rekabetçiliği bir kenara bırakarak işçi sınıfının en yoğun bir şekilde TEK BİR YUMRUK Tek Bir Yürek gibi direnmesi ile, işi bırakması ile olacağı açıktır. Anti-faşist bilinçteki en geniş örgütü halk desteği bu Genel Grev'in en sonuç alıcı şartıdır. Faşizmi değerlendirirken, faşizm olgusunu da abartılan feodalite gibi, ideolojik yanlış saplantılara göre değerlendirmek, bu saplantılara göre kılıf giydirmek yanlıştır.

Ayrıca anti-faşist mücadelede "faşizme davetiye çıkaranları" iyi tanımak zorundayız.

Bazı devrimci (!) gruplar, açıkça Türkiye'ye faşizmin gelmesinden yarar ummaktadırlar. Bunların anti-faşist mücadelesi (!), Türkiye'ye faşizmin yerleşmesi demektir...

Bunlar, "Türkiye'ye faşizm gelmeli ki, faşizme karşı daha rahat örgütleyebilelim" demektedirler. Çünkü onlara göre bu sürede çelişkiler daha fazla artacak ve halk artık bu baskıya dayanamayarak isyan edecek veya isyan edebilecek duruma gelecektir.

İşte bu sırada, bu devrimciler (!) görevlerini yerine getirmeye çalışacaklar...

Bu gruplara hemen İspanya örneği vermemiz lazımdır, eğer faşizme karşı halkı örgütleyip, hemen bir devrim yapılabilseydi, İspanya'da şimdi devrimci bir yönetim olurdu.

Faşizmin İspanya'ya yerleşmesinin üzerinden 50 yıl geçtiği halde, durum çok az bir farkla devam etmektedir.

İspanya'nın devrimcileri 50 yıldır faşizmin devrilmesi için çalışıyor veya çelişkilerin artmasını bekliyorlar.

Faşizme davetiye çıkarak, anti-faşist mücadele verilemez. Bu devrimcilik değildir...

Bilindiği gibi faşizm, dünya da kapitalizmin tekelleşme aşamasından sonra sol literatüre girmiştir. Tekelci kapitalizm, kendi soygun ve sömürü düzenini devam ettirmek isteyecektir. Yeni, yeni pazarlar arayarak, mallarının sürümünü tüketimini devam ettirecektir. Hızlandıracaktır, "Kâr, daha fazla kâr" sağlamaya çalışacaktır. Bu soygun ve sömürü düzenine karşı, işçi sınıfının diğer sınıf ve katmanlarla, ekonomik demokratik ve politik örgütlenmesinin hızlanması, iktidara aday olacak güce erişmesi, demokrasinin toplumun yararına işletecek güce erişebilmesi, kapitalist pazar ve sömürünün ortadan kalkması, daha doğrusu iç ve dış çıkar çevrelerinin çıkarlarının tehlikeye düşmesi demek olacağından faşizm gündeme getirilecektir.

Faşizmi genel olarak sermayenin soygun ve sömürüsüne dayanan silahlı, kanlı dikta rejimi olarak değerlendirebiliriz.

Türkiye'de faşizm 1923-1930 yılından beri vardır demek yanlıştır, hele 1956 yılından beri faşist dikta veya oligarşik diktanın olduğunu iddia etmek, iddiadan öteye bir anlam taşımayan yanlıştır.

SERMAYE VE FAŞİZM

Türkiye'de şu anda faşist bir dikta rejimi yoktur, faşizan saldırı ve baskılar vardır. Faşizmin kitle tabanı arama, kitle tabanı yaratmaya yönelik tırmanma çalışmaları vardır. Bilinen bazı kurumları (DİE, Öğretmen Okulları gibi) ele geçirme yerleşme kadrolaşma çalışmaları vardır. Faşizmin özlemcileri vardır bu saldırıları düzenleye, koruyan sorumlular vardır. Bu sorumlularda siyasal iktidarın içindedir.

Siyasal iktidar baskı aracı olarak kullanılmaktadır.

Faşizmden Demirel hükümeti kastediliyorsa "Demirel" hükümetini faşizmin iş başına getirdiği yanlıştır. Bu hükümet Türkiye'de parlamento'nun yapısı ve matematik bünyesi bakımından CHP MSP hükümeti bozulmayarak kurdurulmaya biliniyordu, fakat yine de bu hükümetin parlamento da bozulma olasılığı vardır.

Türkiye'de faşizmin varlığı, adam öldürmeler, polis baskıları işkenceler, kıyımlar, dernek kapatmalar DGM yasasını çıkarma çalışmaları, belediye başkanlarını görevden almalar olayları ile kanıtlanmaya çalışıyorsa, bunlar devlet yönetimindeki uygulamalardır, devlet yönetimindeki bu uygulamaların seçimi ve iktidarı CHP'nin kazanması halinde olmayacağı açıktır.

Faşizmi Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısına göre değerlendirirsek durum farklı olur.

Sermaye her ülkede olabileceği gibi Türkiye'de de faşizmi gündeme getirebilir. Ama Türkiye'de sermayenin tekelleşmesi bölgeseldir, bu tekeli sermaye, kendisine hizmet edecek kitle tabanı bulamamaktadır. Tekelleşmeden, dengesiz kapitalistleşmeden devlet imkanları ile, banka kredileri ile, suni olarak yaratılan, büyütülen sermayeden rahatsız olan, çekinen, korkan geniş bir kitle tabanı vardır.

Türkiye'de güçlü bir anti-faşist cephe vardır, Konfederasyon olarak birlik olmasa bile Demokratik sol görüşü savunan CHP'de birlik olan güçlü bir işçi sınıfı ve sendikalar örgütleri vardır. Her şeyden önce Demokrasinin güvencesi güçlü bir CHP vardır.

Toplumcu muhalefeti temsil eden CHP'nin iktidara gelmesi ile "Ekonomik alt yapı devrimleri" ile, sermaye, halkın örgütlü gücü ile dengelenecektir.

Ekonomik güç halkın elinde olacağı için işçinin, köylünün onların örgütlerinin elinde olacağı için faşizmin ekonomik ve kitle tabanı minimize edilecektir.

CHP anti-faşist mücadelede demokrasiye inanan parlamenter demokrasiye ve ulusal bütünlüğümüze karşı olmayan her kişi ve örgütle eylem birliği yapabilir. Bu ittifak ancak "Halkın derhal gerçekleşmesini istediği özelemler" etrafında olabilir. İttifaklar halkın görmediği, görmediği soyut kavramlar yahut uzak özelemler üzerine kurulamaz, kurulamazdır.

ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLER VE CHP

Önümüzdeki günler tüm sol için çetin sınav günleridir. Sol akılcı olmalıdır.

CHP 1977'de iktidar olacak "Demokratik Halk İktidarını" kuracaktır.

CHP'nin iktidarını engelliyecek her türlü sol hareket kesinlikle ihanet olarak damgalanacaktır. Demokratik mücadele yolunu, seçim yolunu tıkamama, yanlış yapmama her devricinin görevi olmalıdır. Aksi türlü her hareket bürokratik akımın sermayenin işine yarayacak, onların ekmeğine yağ sürecektir.

Çünkü bürokratik akım, sermaye şimdiye kadar tuzaklara düşmeden yürüyebilen CHP'nin gelişmesinden, büyümesinden korkmaktadır.

Önümüzdeki günler, Elazığ, Antep olayları gibi tezgahlar çoğaltılabilir. Bu tezgahların kurulacağı iki kesimin ayrıca öğrenci ve işçi kesimi olacağının şimdiden belirtileri ve uygulamaları vardır.

Türkiye; 1,5 senelik dönemde halktan kopuk sol girişimler devam ederse kapitalistleşme sürecine devam edecektir.

Bir başka tehlike de halkta desteğini bulamayan ve sözünü ettiğimiz bürokratik akıma çok ters düşen girişimler Türkiye'yi yeniden bir 12 Mart'a götürebilir.

CHP kuracağı "Halk iktidarı"nda 141-142 maddeleri kaldıracaktır. Hiç bir demokratik ülkede 141-142 maddelere yer yoktur. Üstelik Türkiye'de çeşitli sol partilerin gelişmesini engelliyen geniş ölçüde bu hükümler değildir.

Bu gerçek unutulur, sadece bu maddeleri suçlamak kendi kendini aldatmaktır. Türkiye'de çeşitli tertiplere baskılara rağmen "Genel Oy" istediği partiyi ya da akımı iş başına getirebilecek kadar etkilidir.

Seçimi kaybeden ya da seçmen düzeyinde yeterli ilgiyi görmeyen partiler ya da akımlar; tertiplerden, baskılardan ABD'den önce kabahati kendilerinde aramalıdır.

141-142 maddelerin kaldırılması ile 1977'den sonra illegal olarak merkezi yurt dışında olan TKP Türkiye'de legal olarak kurulabilme imkânına kavuşabilecektir.

Ayrıca TKP legal olarak kurulmalı ki, herkesin yeri belli olsun. Halkımız hangi partiye sahip çıktığı bir kere daha görülsün. Illegal çalışma daha sakıncalıdır. Herkesin her düşüncüyü tanıyıp, bilmesinde mücadele açısından fayda vardır.

TKP bu süre içinde kanuni olarak legal çalışmalarını yürütmese bile, illegal olarak ideolojik çalışmalarını taban yaratmaya yönelik çalışmalarını hızlandırabileceği düşünülebilir.

CHP'li işçi ve sendikacılar önümüzdeki dönemlerde ortaya çıkabilecek düşünce örgütlenme ve tuzaklara karşı şimdiden hassas ve bilinçli bir uyanıklılık içinde olmalıdırlar. Oyunlara gelmemelidirler.

1977'de seçimlere TİP'in girmesi kendi bileceği iştir. Ama parlamenter demokratik rejimin kurulları içinde çalışacak her sosyalist parti, yaşamlarının en büyük teminatının CHP olduğunu unutmamalıdır. CHP olmazsa, CHP başarılı olamazsa Bürokratik akımın ve sermayenin hiç bir sosyalist parti ve örgütlenmeye yaşama imkanı tanımak istemeyeceği de bilinerek hareket edilmelidir.

Önümüzdeki dönemler TİP'in dışındaki sosyalist partilerin küçük öğrenci örgütleri kadar bile tabanlarının kalmayacağını söylemek yanlış değildir.

İllegal olarak faaliyet gösteren TKP, 1977'den sonra kurulabilirse TİP'in de hiç bir etkinliği kalmayacaktır. Zaten bilindiği gibi TİP şimdiden çözülmeye erimeye başlamıştır. Sendikal kesimde etkinliği bitmiştir.

MAO'cuların çalıştığı parti haline gelen TEBP bu dönem iyice eriyerek samimi, iyi niyetli unsurları CHP'de birleşecektir.

Önümüzdeki dönem faşistler, örgütlü ve planlı çalışmalarını devam ettirerek güçlerini az bir oy farkı ile koruyacaktır.

Bu konuda MSP, MHP'yi zorlayacaktır.

Faşistlerin hedefi 1977'de parlamentoda grup oluşturabilecek 10 parlamenter çıkarabilmek olacaktır. İstihbaratımıza göre MHP bütün ilde kanuni formalite icabı seçime girecek, ancak bütün üyelerini, seçmen kütüklerine yazdırarak seçilmiş pilot 10 ilde oy kullandıracaktır.

MHP faşizmin geleneksel yöntemi olan baskı ve terörünü bu 10 ilde yürütecek, seçim sonuçlarına etkili olmaya çalışacaktır.

Türkiye'de kapitalistleşme sürecini sürdüren parti AP'dir. Yalnız AP'nin gücünü, kitle tabanı oluşturan tekelci sermaye değildir.

AP özellikle küçük tarım işletmesine dayalı bir ekonomik düzenin partisidir.

Bundan ötürü de asıl desteğini köylüden ve tarım ekonomisindeki araçlardan almaktadır.

SAĞ'IN KURUMLARI

Kapitalistleşme sürecinin geliştiği yerlerde AP oy kaybetmektedir. İstanbul, Ankara, İzmir ve sanayi merkezlerindeki gözlenen durum budur.

AP'yi tekelci sermayenin partisi görmek bizi yalnız teşhislere götürür.

Seçmenin büyük çoğunluğunun kırsal alanda veya kapalı kırsal ekonomiye bağlı merkezlerde yaşadığı ve AP'nin genelliklerini ve izlediği politikayı daha iyi anlarız.

AP ideolojileri, propagandistleri şimdiden bu kesimlere yönelik çalışmalarını hızlandırarak sürdürmektedir.

AP yokluğundan dolayı büyük sıkıntı çektiği gençlik kesiminde, yeni bir atılım içine girecektir. Önce parti içinde gençlik kollarını oluşturacaklardır. Öğrenci gençlik içinde de kapatılan "HÜR GENÇ" gibi çalışmalarına devam edeceklerdir. Ama başarı şansları yoktur.

Yalnız bu kesim, faşistlerle omuz omuza çalıştığı için, faşizme açık MHP'ye açık gençlerden oluşmaktadır. Çalışma yöntemleri faşist özenticiliğidir. Bu bazı AP'li yöneticileri kuşkulandırmaktadır. Bu nedenle örneğin İstanbul'da bir ilçeden 80-100 kadar genç'in AP'den ihraç edildiği söylenmektedir.

Demokratik Parti büyük ölçüde eriyecektir.

MSP gücünü belirli ölçüler içinde koruyacaktır.

Erbakan'ın gayri ciddi demekçileri, konuşmaları, sahte temel atmalar, tabandaki MSP'lilerin tepkisini doğrulamaktadır. CHP, MESP'ye kaptırdığı oyunu geri toplamaktadır.

CGP bu dönem eriyecek, grup kuramıyacaktır. CGP'nin samimi tabanı hızla CHP'ye dönmektedir.

Kurulan MC önemli ölçüde AP'nin işine yaramış görünse aslında AP oy oranını koruma çalışması yapmaktadır. Ama AP ne yaparsa yapsın seçimlerde CHP karşısında hezime uğramaktan kurtulamayacaktır.

AP'yi ve Demirel'i sahte temeller, barajlar kurtaramayacaktır. Kanunsuz olarak işgal ettikleri TRT ve TV ne kadar gayretkeşlikle temel atmaları, Demirel'in kendini, parti toplantılarını gösterirse göster-sin AP yenilgiden kurtulamayacaktır.

AP ve Demirel'i ne Celal Bayar kurtarabilecek ne de iki de bir çıkarp, geri çektikleri "HORA" kurtarabilecektir.

TV'deki her görüntüsü konuşması bir komedi olan Demirel'i herkes gülmek için dinlemektedir. Demirel'i kimse ciddiye almamaktadır.

TV'de sorulan sorulara alakası olmayan cevaplar vererek soruları soranları ve halkı şaşırtan, güldüren Demirel, 1977'de Halk İktidarı kurulunca, halka; yeğen soyguncularının rüşvetlerin cinayetlerin, zamların, kuyrukların, hayat pahalılığının, işkencelerin ve kıyımların hesabını, yalan veya geçiştirici cevaplarla veremeyecektir. O tarihi hesaplaşma günü yalan söylemeyecektir. Halkı kandıramayacaktır.

Demirel'in gayri ciddi yalan dolan vaadlerinden uygulamalarından dolayı tabandaki AP'liler Türkiye'nin her yerinde CHP saflarına katılmaktadırlar.

CHP, DGM yasasının Millet Meclisindeki görüşmeler sırasında da görüleceği gibi gerek üst seviyede, gerekse tabanda, büyük bir toparlanma ve büyüme süreci içine girmiştir.

Tüzük ile ilgili olarak yapılan bölge toplantılarında ki mitingler ile yapılan mahalli belediye seçimlerindeki sonuçlar halkın ne kadar CHP'ye sahip çıktığının ve CHP'nin ne kadar güçlendiğinin en açık belirtileridir.

CHP Büyük Kurultayından sonra CHP örgütü Tek Eir Yürek Tek Bir Yumruk gibi MC'nin başına yürüteceği muhalefet ve örgütlenme ile inecektir.

CHP işçilerin köylülerin esnafın memurun öğretmenlerin halkçı-aydınların ve gençliğin tek umududur tek ışık kaynağıdır.

CHP devrimci mücadelenin en örgütlü tek siyasal gücüdür.

CHP, işçi sınıfının birliğini temsil etmektedir. CHP, 1977 seçimlerinde ezilen sınıf ve tabakaların en büyük partisi olduğunu bir kez daha ispatlayacaktır, tek başına iktidara gelecektir.

CHP'nin, Faşizme, Emperyalizme, Gericiliğe ve her türlü sömürüye karşı, işçi sınıfı öncülüğünde verdiği, Demokratik Halk Devrimi mücadelesi, Demokratik Halk İktidarı kurulana, yerleşene dek devam edecektir.

Kurtuluş için tek yol Demokratik Sol'dur.

Yurtsever, Demokrat, Emekçi Halkımız ve Devrimci Gençlik CHP'ye sahip çıkmalıdır, CHP'de birleşip, 6 oklu bayrağımızı daha da yükseltmelidir. Gün bugündür.

Sayın Başkan, değerli delegeler, seçkin basın üyeleri, sayın konuklar,

Uzun süre sustum. Söylenecik çok şey olduğu halde susmanın nedenli güç, nedenli kahredici olduğunu nefsinde deneyenler bilir. Fakat konuşma zamanının geldiğine, düşüncelerimi 23.kurultayımızda açıklamamın C.H.P. ve memleket yararına olacağına inanıyorum için huzurumdayım. Kimi sözlerim eleştiri niteliğini alabilir. Slogan uslubundan uzak kalmaya ve zorunluk duymadıkça günlük tartışmaların içine girmemeye çalışacağım. Bu davranışım tartışmayı sevmemediğimden, mücadeleden kaçtığımından değil; dar zamanlarda tartışmanın belirli sınırlar çerçevesinde kalması gereğini benimsediğimdenidir.

Tarihin bizi getirdiği bu aşamada, partinin ve toplumun getiretilen sorunlarını, ancak aklımızı ve serin kanlılığını kullanarak çözümleyebiliriz. Parti ile toplum sözcüklerini bilerek yanyana getirdim. C H P nin başarısı Türk toplumunun başarısı ile özdeş hale gelmiştir çünkü...

İçinde bulunduğumuz yeni koşulların ve onun doğurduğu bunalımın doğru bir teşhisini yapmak, ona göre davranışlarımızı düzenlemek zorundayız. Az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerde batılı demokrasiyi işletmek elbette kolay değildir. Ben ni hoş görünür ! Yanlışlar çoğalırsa, demokrasinin yaşaması mümkün de değildir, diyeceğim. Yazık ki Türkiye'de yanlışlar alabildiğine çoğalmaktadır. Karşımızdakiler sorumsuzluk belki de gaflet içinde olabilirler. Ama her şeyin boğlukta kaldığı, toplumun kaynama noktasına yaklaşmakta olduğu bu kritik durumda; kurtuluş savaşından gelmiş Atatürk'ün partisine, C H P. ye büyük görevler düşmektedir.

Perişan haldeyiz. Sokaklarda gün geçmiyor ki korpe evlatlarımız kurşunlanmasın. İşin acı yanı, iktidar bu cinayetlerden rahatsız olmuş görünmüyor ve caniler bir türlü yakalanmıyor.

Kapılarını komandoların tuttuğu üniversitelerde gençlerimiz okuyamaz oldu. Adaletsiz gelir dağılımı listesinde, Afrika'nın sömürgeleştikten yeni kurtulmuş ülkeleri dahil, bütün dünyada ikinci geliyoruz.

. / ..

Çankayada, Şişlide aylık kirası ortalama 20 bin lira olan apartmanlarda oturan bir mutlu azınlıkla mağra insanları aynı toprak üzerinde yaşıyor.

50 bin liralık gelinlikle dünya evine girenlerle senede iki kez kursağına et girmeyenlerin eşit oldukları savunular. "Mireffeh Türkiye" bu işte...

Türk toplumuna yoksulluğu kademmiş gibi sırtında taşıtan bu bozuk düzeni kim değiştirecektir? Bunu iktidardaki partilerden beklemenin olanaksızlığı karşısında "Tek umut C H P.dir" demek abartmalı bir iddia sayılmaz. Fakat şunu da bilelim ki tek umut olmanın gereklerini yerine getirme sorumluluğu ile karşıkarsıya kalan C H P.nin yükü her zamankinden daha da ağırlaşmıştır.

Uzun yıllar omuzomıza birlikte kavga verdiğimiz politika arkadaşlarım,

soylediklerimi ve söyleyeceklerimi beğenir ya da beğenmeyebilirsiniz. Sorumluluk aldığım yıllardaki davranışlarımı haklı olarak eleştirirsiniz. Hatta cevap vermek gereğini duymadığım ya da üzerinden yeterli zaman geçerek tarihi vesika niteliğine kavuşmadığı için karşılık vermediğim hakkımdaki iftiraların herhangi bir bölümüne inanmış da olabilirsiniz. Ama beni kişisel kayguların, küçük hesapların tutsağı olarak suçlamaya sanmıyorum diliniz varsın... Bu inancın verdiği rahatlıkla ve bütün içtenliğiyle konuşacağım.

Parti meclisinin raprunu dinledik. Dört gün sürecek kurultayda olağan gündem, program ve tüzük birlikte görüşülecek. Bu işleri 4 güne sığdırabilecek miyiz? Kurultay öncesi acele ile yapılan bölge toplantılarının bu sıkışıklığın sakıncalarını önleyebildiğini sanmıyorum. 1974 de, temel kurallara dokunmayan değişiklikler için bile ayrı bir tüzük kurultayı yapma gereksinmesi duymuştuk. Oysa yeni tasarı tüzükte tünden ve köklü değişiklikler öneriyor. Daha doğrusu yepyeni bir tüzük getiriyor. Sık sık değişmesin, uzun süre dayansın diye üzerinde yıllarca çalışılan; büyük umutlar bağladığımız, övgülerle onayladığımız 1974 tüzüğünün kısa sürede başına gelen bu acıklı son, gözler önünde iken; denenmemiş, doğrusu-yanlış, yapımıza uyarlılığı-u-yarsızlığı belirsiz bir tüzükle ay sonra yapılacak genel seçimlere gideceğiz. Türkiye'nin siyasal, sosyal, ekonomik yaşantısında dönemeç olacağına inandığımız bu seçime bir turfanda

tüzükle katılmak doğrusu büyük cesarettir.

Yüce kurultay bu tüzük tasarısının sivri yönlerini törpülerse, gene de büyük kazanç sayılır.

İzninizle bu sivriliklerin doruğundaki bir örnek üzerinde duracağım: Gençlik ve kadın kollarının partideki etkinliklerinin korunması için 4 yıl önce millet meclisinde nasıl çırpındığımızı hatırlayınız! Demokratik sol bir C. H. P. nin kendini yenileme mücadelesinde gençlik ve kadın kollarına duyduğu gereksinimi hiçe sayarak onların yönetime ve oylamalara katılma olanaklarının kısıtlanıp kısıtlanmayacağını büyük bir merakla bekliyorum.

Değerli arkadaşlarım, iki yıllık parti meclisi ve merkez yönetim kurulu çalışmaları na kısaca değinmek isterim. İki kurultay arası dönem, bir bakıma sarsıntısız atlatılmıştır denebilir. Parti meclisinin denetim görevini yeterince başardığını savunmak ne ölçüde inandırıcı olur, bilemiyorum. Oysa partiler içi demokrasi cumhuriyetin baş güvencelerinden biridir.

Orgüt çalışmalarında ve seçimlerinde gölgeli işlemlere raslanmıştır. İtiraz ve şikayet kapıları kapanınca parti içi olaylar kulislere ve basına kaymıştır. Dikensiz gül bahçesi olsun diye özenle ve titizlikle seçilen parti meclisinde buna rağmen kurultay yaklaşınca yeni hesaplar eski dostlukları bozmuş, dikenler boy atarak gülleri aşmıştır.

Birlik-beraberliği bozma suçlamaları günlük sorun haline getirilmiş, eleştiriyi birlik-beraberlik karşısı bir olgu gibi göstermek, eleştiriden hoşlanmayanların elinde baskı aracı olmuştur.

Partililer arasında renk farkı elbette söz konusu edilemez. Ama hiç bir zaman aynı rengin tonları arasındaki miansların yarattığı kanatların varlığı da birlik-beraberliği bozmaz. C. H. P. nin tek telli saz olmasını beklemeğe kimsenin hakkı yoktur. Ondan ancak ahenkli bir orkestra çalışması beklenir.

Ciddi partilerde birlik-beraberlik dengeli denetim ve yapıcı özeleştirilerle gerçekleşir. Tam bir özgürlük içerisinde yapılan bu özeleştirilere dayanaklı yönetimlerin saygınlığı artar. Sağlıklı bir disiplin kurmaları kolaylaşır.

Son iki yıl içinde parti içi sorunlarla uğraşmaktan dışa dönük çalışma doyurucu olmamıştır.

. / ..

Propoganda stratejisinde zayıf kalmışsınız. Vereceğim örnekten hiç bir dostum alınmasın; çok büyük olayların yoğunluk kazandığı günlerde anason taban fiyatlarını, Türkiye sorunlarının başına geçirerek radyo ve televizyon yayınlarında döne döne tartışma konusu yapmışsınız.

Yüce kurultayın sayın üyeleri, raporda sözü edilen iç ve dış politikaya değişik bir açıdan değinmek istiyorum. Elimizde somutlaştırılmış bir program tasarısının bulunması bu konuda çok yararlı olurdu. 18 gün önce merkez yönetim kurulu tarafından örgüte ve parlamenterlere C H P. programı (Ön tasarısı) adını taşıyan bir kitap dağıtıldı. Bu kitapla birlikte örgüte gönderdiği yazıda sayın genel başkanımız ince bir dikkatle şu direktif cümlesini kullanıyor: "Örgütümüzün, parti meclisinin ve kurultayın çalışma ve katkılarıyla gelişecek ve son biçimini alacak olan program ön tasarısı, demokratik sol tutumun temel felsefesi, yöneldiği insanca ve hakça amaçlar ve o amaçlara nasıl yöntemlerle ve ne tür araçlarla ulaşılabileceği ayrıntılarıyla açıklanmaktadır."

Yüce kurultayın sayın üyeleri, C H P. si geniş halk yığınlarının kendisine umut bağladığı bu çalkantılı ortamda halkımızın özlemleri ve Türkiye'nin koşullarıyla özdeşleştiği, halka önderlik yapacak bir nitelik kazandığı ölçüde Türk toplumunun geleceği bakımından ileri bir umut olabilir. Aksi halde halkın umudu olma niteliğini yitirir. Bu nedenle demokratik sol dünya görüşümüzün içeriği saptanarak açıklık kazanması ve parti programının bu doğrultuda yeniden biçimlenmesi büyük önem taşımaktadır.

C H P. nin demokratik solu dogmatik ve sekte değildir. Türkiye'nin gerçekleriyle uyum halinde teoriyle pratiği bağdaştıran milli bir dünya görüşünü simgeler. Dünyadaki çeşitli siyasal akımlar arasındaki yerimizi tanımlamakla demokratik sol niteliğimizi belirleyebiliriz. Genel politikamızı sadece içe bakarak oluşturamayız. Küçülen dünyamızda ülke içi sorunlar, uluslararası guruplaşmalar ve çıkar çatışmalarının bir uzantısı haline gelmiştir. Bu olgu, özellikle dışa bağımlılıktan doğan sorunları gittikçe büyüyen ülkemiz için fazlasıyla geçerlidir. Çözümleme önerilerinde bu kriterin gözden kaçırılmaması gerekir.

Demokratik sol C H P. bağımlılığı, kendi ulusu için değişmez bir yazgı olarak görmez.

Ulusal politikayı doğu ya da batıdaki süper güçlere karşı yürütülen bir denge oluşturmaya saymadığı gibi eski bağımlılıklarından kurtulmanın alternatifi olarak yeni bağımlılıklar aramayı da düşünmez. Demokratik sol, halkın özgürlüğü, Türkiye'nin ekonomik, politik ve savunma alanlarında tam bağımsızlık uğruna her an kavgaya vereceği bir ulusal harekettir. Tam bağımsızlığa götüren bu yolun başında Türkiye'nin dünyadaki gruplaşmalar arasındaki yerini, hangi ülkeler grubuyla bir yazgı birliği içerisinde bulunduğunu saptamak zorunludur.

Günümüz dünyasının üç çekim merkezi çevresinde gruplaştığını görüyoruz. Bunlar gelişmiş kapitalist merkezler, üçüncü dünya, sosyalist ülkeler grubudur.

Kapitalist merkezlerin egemen ülkeleri yatırımcı sermaye ve teknoloji ihraç ederler. Dış yardım ve kredi verirler. Paralarının konvertibilitesi vardır. Uluslar arası para sistemini etkileri altında bulundururlar. Tekelci dev şirketler eliyle dış ticarete konu olan malların piyasalarına alıcı ve satıcı olarak hakimdirler.

Üçüncü dünya ülkeleri ise egemen kapitalist merkezlerin tam tersine yatırımcı sermaye ve teknoloji ithal ederler. Sürekli dış ticaret açıkları vardır. İşçi ve turizm dövizine, dış yardım ve kredilere muhtaçtırlar. Paralarının uluslar arası piyasada değeri yoktur. Dış ticarete kapitalist ülkelerin şartlarını kabul etmek sıkıntısı içindedirler. Ekonomik ve teknolojik bağımlılıkları bu memleketlerin siyasal, sosyal ve kültürel yaşantılarını da ipotek altına sokmuştur. Sosyalist sistem dışındaki bütün ülkeler, aşağı yukarı geniş bir çizgi ile ayrılmış bu iki büyük gruptan birine objektif olarak aittir. Ekonomik ve toplumsal açıdan üçüncü dünya statüsündeki bir ülke için günümüzdeki en büyük sıkıntı ve güçlük, oluşmakta olan üçüncü dünya ülkeleri topluluğuna katılamamak, uluslar arası çeşitli bağlantıları sonucu kapitalist ülkeler blokunun bir üyesi, daha doğrusu bir uydusu olmaktır. Saydığımız çeşitli bağımlılık ölçülerine bakınca Türkiye, yeri kendiliğinden beliren ve bu talihsizliği sürdürmekte olan nadir ülkelerden birisidir. Meksikadan Ugandaya kadar siyasal rejimleri, ekonomik ve sosyal yapıları farklı pek çok ülke, üçüncü dünyadan olmanın bilincinde birleştikleri için uluslar arası ekonomik düzeni ortaklaşa bir mücadele ile değiştirmeye girişmişlerdir. ./...

Türkiye hukuki ve fiili dış bağlantıları yüzünden bu hareketin dışında kalmakta, hareketin zamanla daha da zenginleşeceği muhakkak olan avantajlarından yararlanamamaktadır. Hatta kendi çıkarlarına ters doğrultudaki kararlara katılmaya mecbur olmaktadır. Çıkar yol, işi temelden ele almaktır: Türkiye üçüncü dünyanın ülkeleri saflarına katılmalıdır.

Böylece ülkemiz, ham madde piyasaları, yabancı sermaye hareketleri, çok uluslu şirketler, teknoloji aktarması ve genel olarak ekonomik bağımlılık konularında üçüncü dünyanın uluslar arası ekonomik düzen kurma savaşına, kendi yararına aktif olarak katkıda bulunmak olanağına kavuşacaktır. Bu tercih Türkiyenin kalkınma modelini ve toplumsal düzenini seçme özgürlüğünün de gereğidir. Ve mazlum ulusların kurtuluşuna öncülük eden bir savaş başarılmış olan halkımızın tarihine, ulusal karakterine yaraşan bir atılımdır. Mevcut hukuki ve fiili bağlantılar sisteminde ana amaca birdenbire geçişin olanaksızlığı bir "geçiş politikası" saptanmasını zorunlu kılmaktadır. Bu geçiş dönemi belli bir zaman dilimini kapsayacak esneklik içinde formüle edilebilir. Bu anlamda bir geçiş politikası, demokratik sol C H P. nin kısa ve orta dönemdeki dış politikasının ana öğelerini oluşturur. Ve Türkiyeyi batı blokuna bağlı ve bağımlı kılan kurumların, anlaşmaların ve bağlantıların gözden geçirilmesi anlamına gelir. Örneğin OECD. ve uluslar arası enerji ajansı üyeliğimizden doğan ciddi sorunlar karşısındaki tavrımızı kesinlikle belirlemek zorundayız. Daha da önemlisi NATO, AET. ve ayrıca ABD ile ilişkilerimize açıklık kazandırmak görevi ile karşışık şıyayız. Bu çerçevede içerisinde: NATO dışında milli bir askeri strateji ve ulusal çıkarlarımıza uygun bağımsız bir politika inşa etmek ve bunun güçlüklerle karşılaşması halinde, Fransa ve Yunanistan örneklerini izleyerek NATO nun askeri kanadından çekilmek C H P. sinin açıkça ve cesaretle savunacağı temel öneri olmalıdır. Demokratik sol C H P. ABD ile ilişkilerimizde NATO ittifakı sınırları dışına çıkan ikili anlaşmaların tasfiyesini açık bir amaç olarak saptamak zorundadır. Bu Ulusal bağımsızlığımızın vaz geçilmez bir koşuludur. Geçmişte izlenen tereddütlü belirsiz tutumun sürdürülmesi halinde, belli bir dış konjoktürün C H P. ni bu konuda tutucu partiler koalisyonunun bile gerisine düşürmesi imkan dahilindedir. ./..

AET. ye karşı CHP. Şu ana kadar açık ve kesin bir tavır koymamış, belli sanayi çevrelerini bile bir hayli geriden izlemek çabasıyla yetinmiştir. Gerçekte AET ile ilişkiler temel bir ilke sorumludur. Ve objektif olarak üçüncü dünyaya ait olması gereken bir ülkenin AET içerisinde yeri yoktur. "Katma protokolün islahı", bugün dışa en çok bağımlı sermaye çevrelerinin dahi savunduğu asgari tezdır. Ve demokratik sol C H P. nin temel önem risini oluşturmaz. AET ile ilişkilerimizin temelden değiştirilmesi ve ANKARA ANLAŞMASI ile tanımlanan çerçeveye yerine AET ile örneğin Akdeniz ülkeleri arasında kurulan rejime benzer, yeni bir ilişkiler sistemi kurmak yoluna gidilmelidir.

Demokratik sol hareket bütün yakıştırmalara rağmen kapitalizmin belli bir gelişme aşamasında doğmuş ve çok belirli ihtiyaçlara cevap veren reformcu bir sosyal hareket olamaz. Türkiye'nin bir üçüncü dünya ülkesi olma olgusu üzerine inşa edilmiş, düzeni değiştirmeyi amaçlayan bir halk hareketi olduğu sürece kendi toprağımızın malı olacak ve halkımızın öz ihtiyaçlarına cevap verecektir.

Bu politika, Türkiye'nin batı Avrupa ile aktif, olumlu ilişkiler kurmasına ve C H P. nin batı Avrupadaki gerçekten ilerici ve demokratik siyasal hareketlerle ilgili dengeli ve eşit şartlar altında bir diyalog geliştirmesine de engel değildir.

Değerli arkadaşlarım,

Türkiyede faşizm, kitle tabanından tamamen yoksun olduğu için sadece teröre dayalı bir hareket olarak belirlemekte ve bu niteliği ile emperyalizmin ve kapitalizmin en karanlık oyunlarına alet olan tehlikeli bir özellik taşımaktadır. Buna karşılık belli bir kitle tabanına sahip olduğu için nitelik açısından faşizmden ayrılması gereken bir islamcı akımdan da söz etmek gerekir. Bu akım, kapitalizmin gelişmesinden ve emperyalizmin milli sınır tanımayan ekonomik baskısından yılginlığa kapılan küçük ve orta mülk sahibi kitlelerin tepkisini emin kanallara ve giderek sermayenin hizmetine yöneltmek gibi bir görev yüklenmiştir. Demokratik sol CHP hareketi ilerici ve demokratik fikirleriyle islamcı akımın tabanını oluşturan kitlelerin ekonomik ve sosyal özlmleri ve bu özlmlerin ideolojik ifadeleri arasındaki ortak unsurları vurgulamak; suni ayrılıkları torpülemek ve özünde bir savunma içgüdüsünden doğan bu

tepkinin büyük sermaye, dış çıkar çevreleri ve faşizmin hizmetine sevk edilmesini önlemek için çaba harcamak zorundadır.

CHP bu güne kadar demokrasinin temel ilkelerine bağlı bir sağ akımla karşı karşıya bulunmaktan çok güçlük çekmiş ve şikayetçi olmuştur. AP'nin gittikçe yoğunlaşan antidemokratik çizgisi ve faşizmle açık ve pervasızca işbirliğine sürüklenmiş olması bu kuruluşla demokratik rejimin asgari müşterekleri üzerinde bir anlaşmaya varmanın imkansızlığını göstermektedir. Aslında bu durum AP. yöneticilerinin subjektif tavırlarıyla, kişilikleriyle, kısa dönemli taktik hesapların ürünü olarak açıklanmak yalnis teşhislere dayanır. Bu sorun, AP'nin dayandığı çıkar çevreleri, sermaye ve büyük toprak unsurlarının demokrasiye karşı tavırlarıyla yakından ilgilidir. Dünyanın her yerinde mülk sahibi ve sermayedar sınıflar kendileri için özgürlüğü sağladıktan sonra, demokrasiyi halka kendiliklerinden arımağan etmemişlerdir. Her yerde halk, demokrasiyi adım adım kazınılan bir mücadele sonunda kendisi gerçekleştirmiştir. Türkiye'de demokrasi yaşayacak, ve gelişecekse bu, hakim sınıfların bir lutfu biçiminde değildir. Halkın çetin bir mücadelesi sonunda gerçekleşecektir.

Değerli kurultay üyeleri, günümüzde halkın sola yönelen tercihleri, demokratik sol CHP çizgisinde yoğunlaşmaktadır. Ancak biz, bize yönelen bu çok değerli desteğe yeterince layık olabilmek için herşeyden önce bu yönelişin niteliğini ve anlamını isabetle kavramak zorundayız. Düzen değişikliği özlemini ve sol tercihlerini demokratik sol CHP sine yönelerek ifade eden halkımız, bir bakıma soldaki aydınların ve ideolojiler yelpazesinin solunda değişik yerlere serpilmiş bulunan siyasal partilerin başaramadıkları bir şeyi kendi gücüyle başarmakta ve sağ duyusuyla solun işbirliğini sağlama gereğini ortaya koymuş bulunmaktadır. Ne var ki halkımız soldaki terciğini partimize destek yaparken bize sorumluluklar da yüklemiş olmaktadır. Biz halkın bu desteğini sağladığımız için kendimizi solumuzdaki siyaset ve fikir akımlarıyla her türlü diyalog ve tartışmayı gereksizleştirecek ölçüde bütünleşmiş ve kusursuz siyasal bir oluşumun temsilcileri saymak eğilimi içine girecek olursak affedilmez bir hata işlemiş oluruz. Halk bizi solun yanını kendisinin temsilcisi olarak çıkarmak eğilimini çeşitli vesilelerle ortaya koymuştur.

Böyle bir sorumluluğu yüklenmenin en önce yerine getirilmesi gereken koşulu solu oluşturan akımlardan demokrasinin kurallarına saygılı olanları ile diy^{fi}luğu ve mümkün olan geniş iş birliğini canlı tutabilmektir.

Türkiye sağıının seçim öncesi, seçim sırasında ve seçimlerden sonra oluşturmaya çalıştığı ittifak cephesine karşı demokratik sol CHP, kendi dışındaki dağınık ilerici güçlerle bu arada devrimci siyasal partilerle şimdiden iş birliğini de aşarak seçimlere güç birliği halinde gitmesini sağlayacak ilişkiler kurmalıdır. Ya da seçim sonrasında parlamentoda temsil olanağı bulan devrimci partilerle sürekli koalisyon olanaklarını gerçekleştirecek hükümetler oluşturabilir. Ve herhalde partiyi yalnız kalmak olasılığı ile bırakmaktan kaçınmalıyız. Bu sözlerimin iltifat görüp görmemesi kuşkusuz sorumlu kurullarımız ve yöneticilerimizin takdir sınırları içine girer.

Demokrasiye inanmış sol bir parti olan CHP, demokrasi dışı tutum ve davranışlara hedef olmuş fikir ve düşünce akımlarının demokrasinin gerektirdiği her türlü hakkı elde etmeleri yolunda ödün vermeyen bir mücadele sürdürme zorundadır. Fikir özgüğüne ve bunun doğal bir sonucu olarak demokrasi kurallarına bağlı olmak şartıyla her türlü örgütlenme özgürlüğüne yer vermeyen bir rejime demokrasi denilemez. Bu kurala ters düşen tutum ve uygulamalar karşısında seyirci kalmamızın kısır oy hesapları nedeniyle fazla sakıncalı görünmemesi affedilmez bir hata olur. Aslında, fikir özgürlüğüne indirilen en ufak bir darbenin bile, değil topladığımız oylara doğrudan doğruya özvarlığımıza yönelmiş bir tehlike olduğumu görececek uyanıklık içinde bulunmak zorundayız. CHP oyları, ----- demokratik sol görüşümüzün bugünden bütün içeriği ve açıklığı ile ortaya konmasıyla belli çıkar çevrelerinin dıştaki tekelci ortaklarının mali gücüne ve politikadaki ustalıklarına rağmen artacaktır. Büyük halk ıgınlarının nicelik açısından gelen üstünlüğü bunların amansız mahalefetlerini yenmeğe yetecektir. Oylarımız azalmayacak tersine çoğalacaktır.

Değerli arkadaşlarım, demokratik sol CHP. tek bir sınıfın partisi değildir, bir halk hareketine dönüşme durumundadır. Bu, "halk" kategorisini oluşturan ve başta işçi ve köylü sınıfları olmak üzere bütün kol ve kafa emekçilerini, yani bütün sömürülen sınıf ve tabakaları içeren ve birleştiren ve buna karşılık bütün sömürücü sınıf ve tabakaları, toprak ağalığını, büyük sermayeyi, aracı ve tefeci gurupları dışında bira-
kan bir devrim anlamına gelir. Tabiidir ki sömürü düzeninin tasfiyesi sonunda, bireyler olarak yabancılaştırmadan kurtulmayı, yani özgürleşmeyi uman ve bu yüzden halkın mücadelesine katılmaya karar veren bütün kişilere, hangi sınıftan gelirlerse gelirler açık bir harekettir. Topluman tümünü, sömürücü sınıfların mensupları dahil, özgürlüğe kavuşturacaktır, bu hareket... Demokratik sol hareket bu niteliği ile halkın birliği ilkesine dayanır. Halkı oluşturan emekçi sınıf ve tabakalar arasında yüzyıllardan beri ekilen nifak tohumlarının giderilmesini hedef alır. Çalışan ve sömürülen sınıf ve tabakalar arasında temel gelişmelerin giderilmesi yönünde çalışır. Buna karşılık halkla sömürücü azınlıklar arasındaki çıkar ayrılıklarının temel çelişkiler olduğuna ve bunların uzlaşma yolu ile değil ancak bir düzen değişikliği ile giderileceğine inanır. Amacı sömürünün ortadan kaldırılacağı demokratik ve adil bir düzenin kurulmasıdır.

Toplumu iç ve dış sermayenin temsilcisi olan güçlerin sömürü ve baskısından kurtarmakta ve düzen değişikliği yönünde verilecek mücadelede güvenilecek ve dayanılacak en önemli güç kaynağı elbette ki işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının ekonomik örgütlerini oluşturan sendikalar demokratik sol mücadele için gerekli örgütsel merkezlerdir. Sendikalar taşıdıkları bu önem yüzünden egemen güçlerin de başlıca ilgi alanını teşkil etmiştir. Sendikaları işçi sınıfına yabancılaşmış yoz ve brokratik kuruluşlar haline getirme çabaları öteden beri işletilmiştir. Dışarıdan uzanan ellerin yönlendirdiği ve egemen çevrelerle bütünleşmiş çeşitli iktidarların devlet eliyle işçi sınıfından kopuk sendikalar türetme çabalarının, küçük ödünler vererek sürdürdükleri oyalama politikasının etkisiz kaldığı söylenemez. Bütün bunlara karşın işçi sınıfının tarihsel sorumluluğu bakımından önem taşıyan temel özelliklerini ortadan kaldırmak mümkün olmadığından sendikaların demokratik sol

bakımdan önemi asla küçümsenemez. Bu nedenle, demokratik sol mücadelesinde sendikaların başlıca temel taşlarından biri olması doğaldır. Sendikaların işçi sınıfı ile bağlantıları güçlendiği ölçüde demokratik sol mücadeledeki önemleri büyüyecektir.

Demokratik-sol, çalışan halk kesimlerinin ortak mücadelesinde işçi sınıfının özel önemini benimserken, toplum içinde her türlü sınıf ayrıcalığına son vermenin işçi sınıfının tarih ömündeki en büyük sorumluluğunu bir an bile hatırdan çıkarmamaktadır.

Sömürü ve ayrıcalıklar karşısındaki tutumumuz, elbette bugünkü sömürücüler ve ayrıcalıklılar yanında, ayrıcalıklı başka guruplar oluşturmak da değildir. Bu konuda özellikle küçük gelirliilerin dışlarından, tırnaklarından artırdıklarıyla şirketleşmelerini sağlayarak da hiç değildir. Bu yolla küçük gelirli-lerde tutucu ideolojilerin kaynağı olan mülkiyet tutkusunu ve kar hirsını kamçılayan ve bu şirketlerdeki payları ne kadar küçük olursa olsun kendisini sermayedar sanan kalabalık bir kitle yaratacak ütöpik modellerden sakınmak zorundayız. Bu tür üretim ünitelerini ekonominin tekelleşme yönündeki evrimine ters doğrultuda ayakta tutmaya çalışarak kalkınmamızın başta gelen bir engeli olan çok uluslu dev şirketlerin oluşturduğu ağı parçalamaya olanak da yoktur. Türkiyede tarımda sanayileşme ve ağır sanayinin gelişmesi, bu kesimde çalışanların ortak çıkarlarına uygun düşecek bir yapı ile, yerli ve yabancı sermaye sömürsünden, kapitalist ve bürokratik yönetimden arınmış demokratik bir devletçilikle gerçekleşebilir. Bu modelle kalkınma halkın denetiminde, halktan yana işleyen planlı bir ekonomik düzen içinde oluşabilir. Ve sadece işçinin değil gittikçe ortadan kalkmakta olan küçük esnaf ve zanaatkarların, yoksul köylü ve işsizlerin kurtuluşu da ancak, bu modelle sağlanır.

Tarım kesiminin hakim yapısı ise; toprak ağasının aracının, tefecinin sömürsünden tümüyle kurtulmuş üreticilerden oluşacaktır.

okrotik

... alı

ur

agerer

Demokratik sol, ekonomik kararlarda halkı egemen kılmayı amaçlar. Halkın alın teri ürününün ve üretim araçları mülkiyetinin bir avuç imtiyazlı azınlık eliyle kullanılmasına olanak tanıyan üretim ilişkilerine son vermeyi hedef alır. Bu sömürü düzeninin temelden değiştirilmesi anlamına gelir. Ve bu temel hedefler bakımından demokratik sol, sosyal demokrasiden ayrılır.

Geniş üretici kitlesi, ürünlerinin pazarlanmasından ve üretimin finansmanında; aracının ve tefecinin görevlerini üstlenen demokratik kooperatiflerde örgütlenmeli, pazarlama ve finansman alanında başlayan bu örgütlenmenin giderek üretim alanına da yayılması, demokratik yöntemlerle ve halkın öz tercihlerine uygun biçimde olmalıdır. Demokratik sol, demokrasinin korunması ve yaşatılması mücadelesini de, ekonomik ilişkilerde sağlanacak bu değişim ve gelişimlere bağlı görmektedir. Bugün demokrasiyeye yönelen tehlikelerin en önemli kaynağı, demokrasiyi egemenliklerinin sarsılması, bencil çıkarlarının zedelenmesi yönünde bir tehlike olarak gören sömürücü azınlıktır. Bu azınlık ekonomik gücü elinde bulundurarak doğan olanaklarını demokrasiyi soysuzlaştırmak, hatta demokrasi düşmanı çeteleri beslemek için kullanmaktadır. Öte yandan, bugün bütün dünyada demokrasinin işleyişini engelleyen en büyük tehlikenin, solun iktidarına karşı kanlı darbeler hazırlamakdan dahi geri kalmayan uluslar arası sermaye ve onun geri kalmış ülkelerdeki işbirlikçileri olduğu açıkça ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, salt ekonomik gerekçelerle değil, demokrasinin geleceğinin güvence altına alınması bakımından da sömürme niyetiyle Türkiye'ye gelen yabancı sermayenin ülke kaynaklarından ve ülke ekonomisinden sökülüp atılması zorunlu olmaktadır.

Geniş anlamıyla demokrasi siyasete ve ekonomiye halkın egemen olması anlamına gelir. Halk daha önce sözünü ettiğimiz gibi çoğunlukta olduğu ve sömürücü niteliği bulunmadığı için baskıya, şiddete ihtiyaç duymadan politikada ve ekonomide kendi demokrasisini kuracak ve yaşatacaktır. Halkın özlemlerine yanıt verebilen, her zaman onun yanında ve her kararıyla ondan yana olan demokratik sol bir CHP, ancak Türk toplumunu mutluluğa kavuşturacak; onu çağdaş, saygın, ve güçlü kılacaktır.

-13-

Değerli arkadaşlarım,sabırla dinlemek lutfunda bulunduğumuz görev komuşmam burada bitiyor.Gücümün yettiği ölçüde görüşlerimi açıklamaya çalıştım.Yararlı olduysa ne mutlu bana.

Yüce kurultaya başarılar diler hepinize sevgiler saygılar sunarım.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURULU
TÜSTAV

C.H.P. MİLLETVEKİLİ

ADAY ADAYI AYDENER TANDOĞAN

C.H.P.

AYDENER TANDOĞAN

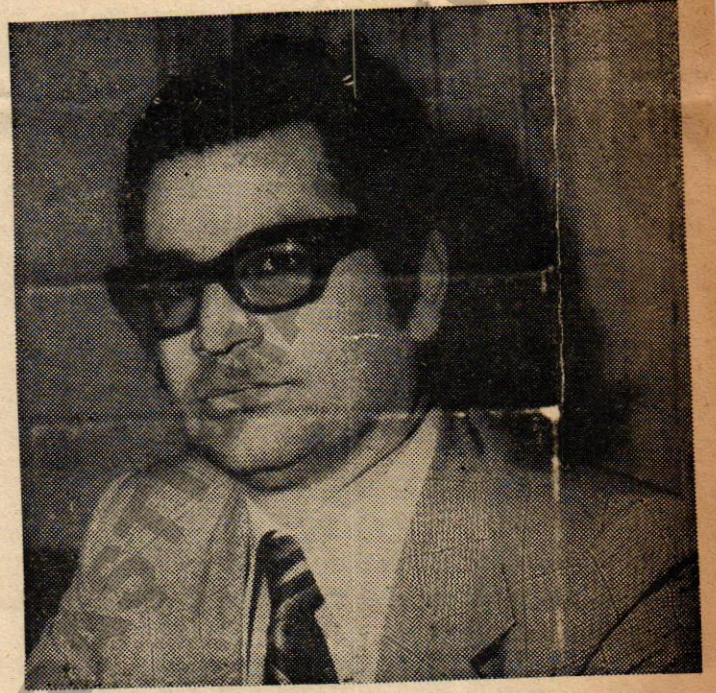
Seçildiği takdirde memleketi için ve Tüm Türk halkının mutluluğu, Refahı ve Esenliği için, sendika Başkanlığı görevinde olduğu gibi yılmadan, usanmadan çalışacağına ve Ne suretle olursa olsun. Her hangi bir kişisel çıkar Karşısında bile partisinden asla ayrılmayacağına Namus ve şerefi üzerine söz verir. Partili partisiz tüm hemşehrilerini derin Saygılarıyla Selamlar ve bu vesileyle ön ve genel seçimlerin Memleketimiz için Sivasımız için hayırlı uğurlu olmasını CENABI ALLAH'tan diler.

AZİZ HEMŞEHRİLERİM.

Güven ve itimadınıza mazhar olmam karşısında seçilebilme şansımın çok yüksek olduğunu bilen bazı kimseler destekledikleri aday adaylarının seçilebilmesini temin amacıyla çirkin iftira yollarına başvurmak suretiyle, 16 yaşından beri şerefle, zevkle, yılmadan, usanmadan memleketine ve topluma hizmet etmeye çalışan hemşehrini hiç sıkılmadan ve en önemlisi ALLAH'tan korkmadan kötülemeye çalışmaktadırlar. Kim ne derse desin o iftiracı, komplocu ve müfterilere sakın inanmayınız. Eğer öğrenmek istediğiniz bir husus varsa lütfen hangi saatte olursa olsun bana geliniz veya: Seçilebilme mi temin amacıyla çalışan Sivas Mahalli sendikalarının sayın yöneticilerine başvuracak olursanız kişiliğim hakkında bu değerli yöneticiler sizlerin te reddütümüze sebep olabilecek hususlarda gerekli bilgileri verebilirler. Neyseki aleyhimde bulunanların sayısı 10 kişiyi geçmiyor. Ne acı ve ne yazık ki; Bence malum bu 10 kişide mazide kendilerine her hususta iyilik yaptığım ve bir çok badirelerden kurtardığım kimselerdir tâ... küçük yaştan beri, bu tür dedikodu, iftira, tertip ve komplolara alıştığım için dirki duygulu bir insan olduğum cihetle üzülmeyle beraber emin olunuz artık hiç aldırmiyorum bile zira: Tüm Sivas halkı mazimi, ailemi ve beni gayet iyi tanıdığı gibi çalışmalarım sırasındaki elle tutulabilen gözle görülebilen eserlerimde ortadadır ALLAH'a şükürler olsun ki bugüne değinde sizleri mahcup edici ve yüz kızartıcı kötü bir hareketimde olmamıştır bundan böyle asla olmayacaktır.

KIYMETLİ HEMŞEHRİLERİM :

Meyve vermeyen ağacı kimsenin taşlamayacağı gibi herhalde bendenizde çok iyi meyveler veriyor

olmalıym ki, elerinde bir delil ve bir belge bulunmadan sırf kıskançlık saikasıyla birazda geleceklerini düşündükleri içindir ki; Taşlamak suretiyle, sözde beni yıpratmaya çalışıyorlar. Ama: Buna asla güçleri yetmeyecek. Çünkü; Günün adamı olan o kişinin peşinden bir tek kişinin gitmeyeceği gibi hiç kimseyi de inandıramıyacaklarına eminim.

SEVGİLİ HEMŞEHRİLERİM :

Kendimi sizlere tanıtabilmek için ilk bildirimde mümkün merteye herşeyi kısa yazmaya ve belgelerin en önemlilerini açıklamaya çalıştım isede, çok genç yaşında başlayan ve bugüne değin süregelen bir çalışma hayatımın bulunması nedeniyle bu bildirimde arzu etmeme rağmen biraz uzunca oldu. Ne olur elimde olmayarak değerli zamanınızı aldığım için beni bağışlayın zira seçeceğiniz kişiyi tüm yönleriyle tanımanızda sayısız faydalar vardır. Çünkü namusunuz gibi telakki ettiğiniz çok değerli oyunuzu kullanacaksınız.

Sayın Hemşehrilerim : Netice olarak partimizden adaylığını koyan sayın aday adayı arkadaşlarımdan bu vesileyle bir ricada bulunmak istiyorum şöyle ki : Mutlaka seçilebilmek için dolaylı yollardan bendenizi olduğu gibi şimdiden birbirlerini kötülemeye çalışmasınlar zira; Çok çirkin ve çok ayıp oluyor siyasi rakibini kötülemek suretiyle veya kötülettirerek başarıya ulaşmak isteyen kişilerden bu memlekete asla hayır gelmez kanısındayım Vatan da seçeceği kişilerin seceresini, niteliğini geçmişini, memleket için çalışıp çalışmayacağını pekâla biliyor ve artık mazide olduğu gibi hatır içinde gözü kapalı oyunu kullanmıyor.

İnanın çok samimiy ve içtenlikle ifade edeyim ki şayet istese idim sayın Genel Başkanımın güveni

yn ECEVİT, Oylarımızı aldıktan sonra Bu asil topluma ihanet ederse Onun karşısına çıkmakta bir an bile tereddüt etmeyiz. Şimdi soruyorum, o genç arkadaşlarıma Toplu iş sözleşmesi ve grev yapabilme haklarına Türk işçisine tanınmasını sağlayan kimdir? İşte bugün bu kişiye komünist diyorlar. Lanet olsun onlara...»

Divriği'de 1200 maden işçisinin 6 Nisan 1977 gününü başlattığı grevde yaptığım konuşmadan bir bölümü aşağıdadır.

«..... İşçi ve halk düşmanı, Zalim, Sömürücü ve sözüm ona Milliyetçi M.C. iktidarı ve onun satılmış uşaklarına karşı sendikanız yöneticilerinin bu sabaha karşı başlattığı halk grevinizi Sivas Demiryolu işçileri sendikası olarak, maddi ve manevi tüm olanaklarımızla desteklemeye kararlı olduğumuzu ifade ederken, Bu çok acı günlerin 6 Haziran 1977 günü sabaha karşı son bulacağını bilhassa belirtmek isterim. Zira: Bildiğiniz gibi, O tarihi günde Tüm Türk halkının umudu liderleri sayın ECEVİT ezici bir çoğunlukla iktidara gelerek, Başbakan olacak ve dolayısıyla Türk halkı ezilmekten, Sömürülmekten ve hor görülmekten kurtarılacaktır.

Çok aziz hemşehrilerim: Çalıştığım gazete adına 1953 yılında Divriği Maden işçileriyle yaptığım röportaj münasebetiyle o günlerde yazdığım bir şiirimde sırası gelmiş iken aşağıda bilgilerinize sunuyorum.

MADEN İŞÇİSİ KARDEŞLERİM

Kazdığın şu toprak kırdığın bu taşın
İçinden çıkacaktır bol bol maaşın
Bu toprağa gizlemiştir tabiat, tükenmez bir hazine
Yaptığın hizmeti devam ettir, sakın büyütme gözünde
Sen çalıştıkça artacak elbette milli servetin
O vakit kalmayacak; bir üzüntün ve derdin
Tarih boyunca daima yüksek olan, asil milletin
Bir kat daha yükselecek, gözünde kâinatın.
Bu sayede senin de, gözün gönlün doycak
Adın dünya dilinde, durmadan anılacak.
Bu yoldur saadetin, hakiki güzel yolu...
Bu yoldan ayrılmayın ufkunuz nurla dolu.

Aydener TANDOĞAN

Fırsat buldukça aralarına girmekten ve kendileriyle dertleşmekten sonsuz sevk aldığım Asil işçi kardeşlerimle.

ni ve sevgisini kazandığım içindir ki pekâla kontenjan adayı olabilirdim, ama sizlere güvendiğim cihetle bu yola asla başvurmadığım gibi yıllardır süregelen çalışmalarımın bilinip bilinmediğinin de bu vesileyle öğrenmek istiyorum.

CHP Son Kurultayında

Halkçı Genel Başkanımız Sayın BÜLENT ECEVİT ve Sivas Kurultaya katılan delegelerle birlikte.

DEĞERLİ HEMŞEHRİLERİM

Yukarıda belirttiğim gibi seçeceğiniz kişileri tüm yönleriyle tanımanızın çok yerinde olacağı kanısındayım. Zira oy vereceksiniz. İşte bende bir aday olarak, kısa da olsa sizlere bazı çalışmalarımı Bu ikinci bildirimle de tanıtmak istiyorum. Bu cümleden olarak, bugüne değin sendikamız tarafından yayınlanan bildiriler ile muhtelif toplantılarda yaptığım konuşmaların önemli bölümlerini bendenizi daha yakından tanıyabilmenizi temin amacıyla aşağıda bilgilerinize sunuyorum.

31 Mayıs 1975 günü Sivas'ta toplanan tarihi Türk-İş kurultayında sendika yöneticisi ve temsilcilerine hitaben yaptığım konuşmadan bir bölüm...

«Herkes siyasette yerini almalıdır. Arkadaşlar size bu denli açık davetiye gönderildiği halde, sizler sizden yana bir partinin yanında, saflarında neden yer almıyorsunuz? Açık davetiye bu. Bizim yerimiz neresi? Bizim yerimiz Halktan yana, İnsanlıktan yana ve Demokratik düzenden yana Demokratik sol CHP si ve sayın ECEVİT'in yanı olmalıdır. O halde Sivas Demiryolu işçileri sendikasının tüm yöneticileri adına huzurlarınızda ilan ediyorum. Bizler Demokratik Sol çizgisi üzerinde bu topluma ve memlekete hizmet edeceğine yürekten inandığımız Sayın ECEVİT'in izinde yürümeye devam edeceğiz. Eğer bir gün izinde ve yolunda gittiğimiz Sa

1972 yılındaki Şiddetli soğuklara Rağmen Sivas'a kömür gelmemesi üzerine devrin Cumhurbaşkanı Sendika olarak Çektiğimiz telgrafın bir bölümü :

Sayın

Cevdet SUNAY

Cumhurbaşkanı

ANKARA

Temsil ettiğimiz kitle adına daha öncede durumun feciâtını bilgilerinize arz ederek, Sivas ve çevresine acilen kömür sevki için emirlerinizi istiham etmiştk. Ama ne yazık ki; ispat edeceğimiz gibi, bizzat müdahale etmek suretiyle gerekli ilgiyi göstermediniz. Bu açık itirafımızdan dolayı belki biz yöneticileri anarşistlikle itham ederek tutuklatılabilirsiniz. Davasına yürekten inanmış yurtsever gerçek ve idealist sendikacılar olarak, vazifemizi yaptığımız için bunların hiç birisi umurumuzda bile değil. Sivas ve çevresinde henüz Dünya'ya gözü nü açar açmaz donarak ölen sabiler dururken Temsil ettiğimiz kitle ve çocukları yakacaksızlıktan inim inim inlemek suretiyle göz yaşı dökerken, ipe gideceğimizi bilsek gerçek tabloyu çizmekten bizi alıkoyamazsınız.

Sendikamız tarafından 10-1-1976 günü 8000 adet bastırılarak üyelerimize dağıtılan bildirinin. Politikayla ilgili kısmı aşağıda bilgilerinize sunulur

Biz Şimdi olduğu gibi o zamanda siyasi görüşü müzü seçilmememiz pahasınada olsa cesaretle açıklamıştık. Kendileri o tarihe kadar iktidarda kalabilirlerse Cephe iktidarı ile çıkarıcı sermaye çevrelerinin tüp baskılarına rağmen: 12.4.1976 günü Ankara'da toplanması kararlaştırılan Tarihi TÜRK-İŞ Genel Kurulunda önümüzdeki seçimlerde CHP sinin desteklenmesi yolunda oybirliği ile karar alınacağına inanımız tamdir. Çünkü: Toplu İş Sözleşmesi yapabilme ve grev hakkının Asil Türk İşçisi ne tanınmasını binbir güçlük ve engellemelere rağmen bir işçi temsilcisi gibi yılmadan mücadele ve rerek sağlayan Sayın BÜLENT ECEVİT'tir. Bunu o günlerde sendikacılık yapmış bulunan vicdanının sesini dinleyen hiçbir sendikacı inkâr edemez. Şayet bir menfaat karşılığında tesir altında kalarak inkâr edecek olursa temsil ettiği topluma ihanet etmiş olur kanısındayız.

Netice itibariyle biz her zaman ve her yerde konuşmalarımızda açıkça değindiğimiz cihetle CHP yanlısı sendikacılar önümüzdeki seçimlerde de Türk-İş Genel Kurulunda bazı nedenlerle bu yol da karar alınamayacak olsa bile şahsi güç ve olanaklarımızla bizim paralelimizde düşünen Türkiye ve Sivas'taki sendikalar gibi Cumhuriyet Halk Partisi ni destekleyeceğiz. Çünkü. Mezkûr parti iktidara geldiğinde Başta işçi sorunları olmak Köylü, esnaf, memur dar gelirli Yurttaş ve öğretmen Türkiye'nin tüm sorunlarının en kısa zamanda çözüm leneceğine ve önceden olduğu gibi tekrar tüm Dünyada Devlet olarak saygınlığımızı kazanacağımıza yürekten inanıyoruz.

Lise 3 ncü sınıfında okutulan felsefe'ye giriş kitabıyla ilgili çekilen telgrafların örneğinde aşağıda -dır.

FONO TEL

Sayın

Fahri KORUTÜRK

Cumhurbaşkanı

ANKARA

Atatürk ilkelerine yürekten inanmış milletin bütünlüğünü yürekten arzu eden, gerçek milliyetçi yurtsever sendikacılar sıfatıyla hangi amaca matuf olarak hazırlandığını bir türlü anlayamadığımız lise üçüncü sınıfta okutulmasına başlanan felsefe kitabındaki çok çirkin ve bölücülük yaratacak kadar tehlikeli bölümünü nefret ve üzüntüyle karşıladığımız ve genç nesillerin daha fazla zehirlenmeleri için derhal gerekli işlemin yapılması hususundaki emirlerinizi tüm kurullarımız, temsilcilerimiz ve sekiz bine yaklaşan huzur beraberlik ve milli bütünlükten yana vefakâr üyelerimiz adına bilgilerinize önemle arz ederiz. 21.12.1976

Derin Saygılarımızla

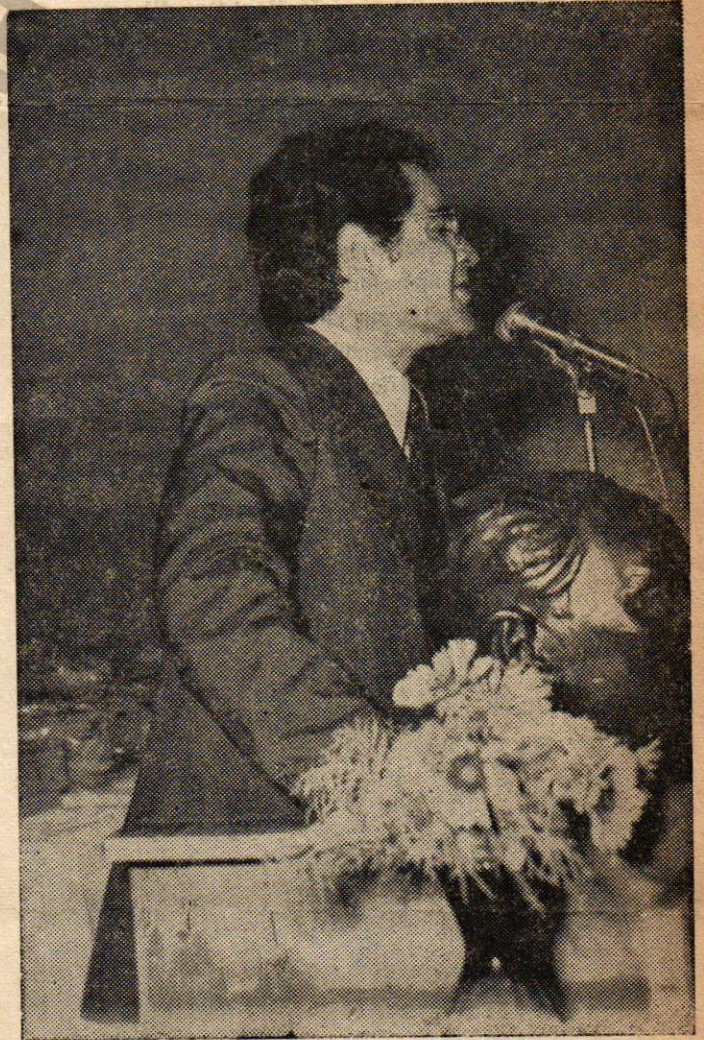
Sivas Demiryol İşçileri Sendikası

Aydener TANDOĞAN

Şaban ŞENGÜL

Başkan
(İMZA)

Genel Sekreter
(İMZA)

Bir toplantıda Konuşma Yaparken

Sayın öğretmenlere yapılan baskıyı kınayan tel
grafımızın örneği Aşağıya çıkarılmıştır.

Sayın

Fahri KORUTÜRK
Cumhurbaşkanı
ANKARA

Cephe hükümetinin kuruluşundan bugüne de-
ğin Cumhuriyet döneminde kurulan hükümetler za-
manında bir eşi daha görülmeyen hızlı bir tempoyla
gözünü nyaşına bakmadan kış yaz demeden, bil-
hassa Atatürk'çü ve gerçek milliyetçi öğretmenler
arasında yetkililerin insafsızca sürdürdüğü kıyım
karşısında işçi kesimi olarak derin endişe duymak-
ta ve huzursuz olmaktadır.

Türkiye'nin her yöresinde olduğu gibi Sivas'ta
da ehliyet, tecrübe ve liyakatleri dikkate alınmadan
Milli Eğitim camiasında estirilen terör havası ve ne
ticede hiçbir gerekçeyle dayandırılmadan haksız bir
şekilde yapılan kıyımlar karşısında derin üzüntü
duymaktayız. Toplumumuzda daha büyük huzur-
suzluk ve patlamalara meydan verilmeden ve iş-
iştenden geçmeden Atatürk'çü ve vatansever Devlet
Başkanımız sıfatıyla hükümet nezdinde derhal ge-
rekli müdahalede bulunmanızı, millet ve vatanının
bütünlüğü ve mutluluğu için gerçek Milliyetçi bir
görüş ve zihniyetle hareket eden sendikacılar ola-
rak engin bilgilerinize arz eder, bağlılıklarımızla bir
likte en derin saygılarımızı sunarız.

SİVAS DEMİRYOL İŞÇİLERİ SENDİKASI

Aydener Tandoğan

Başkan

Şaban ŞENGÜL

Genel Sekreter

Sendikaların değerinin henüz Toplum tarafın-
dan Anlaşılmaması üzerine İşçileri Sendikasının Saf
larına çekebilmek için o tarihlerde yazdığım şiirler-

SENDİKA İÇİN SESLENİŞ

Sendikadır işçinin hakiki cihaz sandığı
Yetişir artık onun yalanlara kandiği
Hakikatı görüpte hala inanmıyanlar
Cahil ve ahmak gürhün sözlerine kanarlar
Bilelimki sonu yok batıl inanışların
Sonu uçurumdur Elbet bu zavallı kanışların
Gel arkadaş üye ol bu senin sendikandır
Vakit nakittir elbet kavuşma dakikandır.

Neşir Tarihi : 1954

YAZAN : AYDENER TANDOĞAN

TCDD. Yol İşçisi
AYDENER TANDOĞAN

İşçidir bizim adımız,
Çalışmaktır Büyük andımız
Bizler fedakâr olmazsak
Kalkınmaz vatanımız.

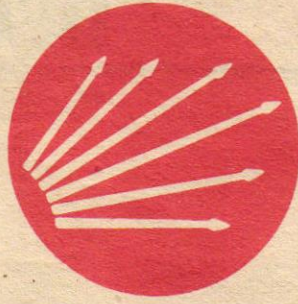
İŞÇİ KARDEŞLERİME

Sendikasız işyeri Sandıksız eve benzer.
Bu gibi işyerinde nizam intizam ne gezer
Onun için kurmalı her işyeri sendika
İşçinin Hakkı aransın her saat her dakika
Yıllardır her iş yeri bir sendika kurmuştur.
Bu sayede az ve çok saadeti bulmuştur.
Adını yunancadan almış olan sendika
İşçiye sesleniyor ey arkadaş bak bana
İşyerinin nizamı benimle düzeltilir.
Yoksa sendikası o işyeri ezilir.

Neşir Tarihi : 1953

YAZAN : AYDENER TANDOĞAN

**EMEK
EN YÜCE
DEĞERDİR
VE TOPLUMDA
SAYGINLIK
NEDENİDİR**

İŞÇİLER!..

**CHP'DE
BİRLEŞİNİZ**

**İŞÇİ BÖLÜNMEZSE İKTİDAR
OLACAK VE KENDİSİYLE
BİRLİKTE BÜTÜN ÇALIŞANLARI
İKTİDARA GETİRECEKTİR.**

CHP

- 1963 yılında ülkemize özgür ve güçlü sendikacılığı getirmiştir.
- 1963 yılında toplu sözleşme ve grev hakkını gerçekleştirmiştir.
- Sosyal sigortaları kurmuş, 1964'de de sosyal sigortaları genişleterek bütün işçilerle eş ve çocuklarını kapsar duruma getirmiştir.
- İlk İş Yasasını çıkartmış ve 1964 de bugünkü düzeyine erdirmiştir.
- 1974 yılında yedi buçuk aylık hükümeti döneminde en az ücret sistemini ileri bir aşamaya ulaştırmış ve bütün yurttaki tek tip enaz ücret uygulamasını başlatmıştır.
- Tarım dışı kesimlerde enaz ücreti yüzde 71 oranında arttırmıştır.
- Tarım kesiminde enaz ücreti yüzde 73.7 oranında arttırmıştır.
- 1974 yılında imzalanan toplu sözleşmelerle, önceki yıllara oranla büyük ücret artışları sağlamıştır.

CHP İKTİDARINDA

CHP İKTİDARINDA

DEMOKRATİK ÖRGÜTLENME

İşçinin demokratik yollarla birliği ve güçlenmesi sağlanacaktır. İşçi haklarının kullanılmasını ve işçi örgütlerinin etkinliğini sınırlayan yasalar değiştirilecektir. Sendikal haklar genişletilirken, sendikaların iç yönetiminde demokrasi kurallarına daha çok işlerlik kazandırılacaktır. Sendikaların siyasette etkinleşebilme olanakları arttırılacaktır.

REFERANDUM HAKKI

Toplu sözleşme yetkisi bakımından işçilerin yetkili sendikayı oylarıyla belirleyebilmeleri için kendilerine yargıç gözetiminde referandum hakkı tanınacaktır.

VERGİ DIŞI ENAZ ÜCRET

Ücret gelirlerinde, dar ve orta gelirlerde en az geçim indirimi gelir dağılımındaki adaletsizliği giderme amacıyla yükseltilecektir. Enaz ücret enaz geçim indirimine esas olacaktır. Enaz ücret vergilendirilmeyecektir.

KIDEM TAZMİNATI

Yasalarda belirtilen suç ve kusurlarından ötürü işten çıkarılan işçilerin kıdem tazminatı haklarını yitirmeleri önlenecektir.

KADIN İŞÇİLER

Tarım kesiminde, ev hizmetlerinde veya başka alanlarda çalışan kadın işçilerin ücret ve hak eşitliğinden ve sağlıklı yaşama hakkından eksiksiz yararlanabilmeleri sağlanacaktır. Öylelikle, kadın işçiler çalışma yaşamı gerekleriyle analık sorumluluğunu daha kolay bağdaştırabilme olanağına sahip olacaklardır. Çalışma saatlerinde çocukların bakımı için çocuk yuvaları ve benzeri olanakları sağlamak üzere işyerlerinin bu konudaki yükümlülüklerini yerine getirmeleri daha geçerli yaptırımlara bağlanacaktır.

ÇOCUK İŞÇİLER

Çocukların gelişmelerini engelleyici yaşta ve biçimde çalıştırılmalarına karşı etkin önlemler getirilecektir.

BİR HÜKÜMETİN KURULUŞU VE POLİTİKALARI BÜYÜK OTELLERİN LOBİLERİNDE, AYRICALIKLI KİŞİLERİN KULÜPLERİNDE, BÜYÜK İŞ ADAMLARININ YA-ZIHANELERİNDE, BÜYÜK TOPRAK AĞALARININ KONAKLARINDA KARARLAŞTIRILIYORSA ORTAYA ÇIKAN İKTİDAR HALK İKTİDARI DEĞİLDİR. AMA BİR İKTİDAR VE O İKTİDARIN NASIL BİR TUTUM İZLEMESİ GEREKTİĞİ, FABRİKALARDA, MADEN OCAKLARINDA İŞÇİLER ARASINDA KARARLAŞTIRILIYORSA, BÜYÜK OTELLERİN LOBİLERİNDE DEĞİL AMA O OTELLERDE ÇALIŞAN İŞÇİLER ARASINDA KARARLAŞTIRILIRSA, KÖY KAHVELERİNDE KARARLAŞTIRILIYORSA, İŞTE O ZAMAN HALK İDARI ORTAYA ÇIKAR.

**CHP İKTİDARI
HALK İKTİDARI
OLACAKTIR**

CHP İKTİDARINDA

● SOSYAL SİGORTALARDA DEMOKRATİK YÖNETİM

Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğünde ve ona bağlı kuruluşlarda ve hastanelerde yönetim yetkisi tümüyle sigortalıların elinde olacaktır. Sigortalarda biriken fonlarla ne yapılacağına sigortalılar karar vereceklerdir.

● LOKAVT YETKİSİ KALDIRILACAKTIR

Lokavtın sanayileşme sürecindeki toplumsal bunalımı arttırıcı sert sınıf çatışmalarına yol açıcı biçimde ve grev kırıcılığı amacıyla kullanılması eğiliminden doğan büyük sakıncalar nedeniyle, lokavt yetkisi kaldırılacaktır.

● İŞSİZLİK SİGORTASI

İşçiler için işsizlik sigortası çıkarılacaktır.

**CHP İKTİDARI
TÜM ÇALIŞANLARIN İKTİDARI
OLACAKTIR.**

**İKTİDARINIZ İÇİN :
CHP'YE OY VERİN, OY VERDİRİN**

CHP İKTİDARINDA

CHP İKTİDARINDA

● TARIM VE ORMAN İŞÇİLERİ

Tarım ve orman işçilerinin çalışma hakları ve toplumsal güvenlikleri yasalarla sağlanacak ve korunacaktır. Sendikalaşma olanakları arttırılacaktır.

● KAPICILAR VE EV HİZMETİ GÖRENLER

Kapıcılar ve ev hizmeti gören kadınlar örgütlenerek haklarını daha etkin bir biçimde koruyabilecekler ve sosyal sigortadan yararlanabileceklerdir.

● KONUT

Sosyal sigortaların kapsamına giren tüm işçilerin konut kredisinden yararlanabilmeleri kolaylaştırılacaktır. Konut kooperatifleri için sağlanan kredilerin ödeme koşulları ve kamu kuruluşlarınca yaygın olarak yaptırılacak halk konutlarının kiralari ailelerin ödeme gücüne göre düzenlenecektir.

● İŞYERİ GÜVENLİĞİ

İşyeri güvenliği ve çalışma koşullarının sağlık gereklerine uygunluğu etkin yaptırımlara bağlanacaktır.

● SAĞLIK

Sigortalıların muayene ve tedavi hizmetleri, hekim seçme hakkı da sağlanarak, kamu görevlisi hekimlerce yürütülecektir.

● KENDİ KENDİNİ YÖNETİM

Ekonomik işlevleri ağır basan kamu iktisad kuruluşlarınca yönetim yetkisi ve sorumluluğu o kuruluşlarda çalışanlara bırakılacaktır. Bu kuruluşların yetkilileri ve sorumluları o kuruluşlarda çalışanlar olacaktır. Müdürlerini, genel müdürlerini nitelikleri belirlenen adaylar arasından kendileri seçeceklerdir. Devlet bu kuruluşlara bir takım yükler getirirse, o yükler Hazine'den karşılanacaktır. Böylece kamu iktisadi kuruluşlarında partizanlığa, verimsiz ve sorumsuz işletmeciliğin son verilecektir. Hem işçiler hem de Devlet ve millet daha çok kazanacaktır. Ekonomik gücüyle birlikte siyasi gücü artacaktır.

4

YURDA DÖNÜSTE İŞ GÜVENCESİ

5

İŞLEMLERDE KOLAYLIK

**Gurbette de
Yurtda da
Size Destek olacak
Güçlü
ve
Halkçı Yönetim..**

CHP
İKTİDARINDA

Devlet yurda dönen işçilerimizin bilgi beceri ve eğitim düzeyleriyle uyumlu iş bulmalarını kolaylaştıracaktır. İşçilerimizin halk kesimi çerçevesinde biraraya gelerek yatırım yapmalarını özendirip destekleyecektir. Kendi girişimleriyle kurulacak halk kesimi işletmelerinde öncelikle iş edinebilmelerini sağlayacaktır.

**KENDİ İŞİNİ KURMAK
İSTEYENE
YETERLİ KREDİ
ORTAK YATIRIM
YAPMAK İSTEYENE
DEVLET DESTEĞİ.**

CHP
İKTİDARINDA

Pasaport, giriş-çıkış, gümrük uluslararası bankacılık ve konsolosluk işlemleri sadeleştirilecektir. Bu konularda yurttaşlara kolaylık sağlayıcı tüm düzenlemeler yapılacak, Devlet her yerde işçinin yanında ve hizmetinde olacaktır.

**VATANDAŞA HİZMETTE
DEVLET YÖNETİMİNDE
DOĞRULUK,
EŞİTLİK
VE GÜLERYÜZ.**

Türkiye'de

- Barış ve can güvenliği
- Sınırsız düşünce özgürlüğü
- Halkın kendini yönettiği gerçek demokrasi
- Tüm çalışanlara toplumsal güvenlik
- Hakça gelir dağılımı
- Hızlı ve sağlıklı sınılaşma

İstiyorsan;

YURDA DÖN, OY VER, OY VERDİRT..

Türkiye'de

- Güçlü tarım
- Etkin ve demokratik kooperatifçilik
- Çalışanların ortak yatırımlarından oluşan güçlü bir halk kesimi
- Eğitimde olanak eşitliği
- Bağımsız ve güçlü dış politika

İstiyorsan;

YURDA DÖN, OY VER, OY VERDİRT..

CHP

Yurt Dışında Çalışanlara

**NELER
GETİRECEK**

YURDA DÖN, OY VER, OY VERDİRT..

1

OY HAKKI

CHP
İKTİDARINDA

Yurt dışındaki işçilerimize ve tüm yurttaşlarımıza oy hakkı tanınacak; gelişmeyi yönlendirmede ve devlet yönetiminde etkinlik kazanmaları sağlanacaktır.

Kuracağımız hakça düzende tüm yurttaşlarımız Türkiye'deki seçimlere bulundukları ülkeden oylarıyla katılabileceklerdir.

CEPHE HÜKÜMETİNİN
DÖVİZLERİNİ ERİTTİĞİ
OY HAKKINI ESİRGEDİĞİ
YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZE
OY HAKKI
VE MUTLU BİR GELECEK
SAĞLIYACAGIZ.

YURDA DÖN, OY VER, OY VERDİRT..

2

EMEKLİLİK

CHP
İKTİDARINDA

Yurt dışında çalışanların dışarıda ve Türkiye'de edindikleri emeklilik ve başka toplumsal güvenlik haklarının birleştirilmesinde, bu hakların Türkiye'ye aktarılmasında karşılaşılan güçlükleri ve aksaklıkları giderici tüm önlemler alınacaktır.

BAŞKA ÜLKELERİN
İŞÇİLERİNE TANINAN
HAKLARI TÜRK
İŞÇİLERİNE SAĞLAYAMAYAN
BUGÜNKÜ HÜKÜMETİN
BECERİKSİZ
UYGULAMASINA
BİZ SON VERECEĞİZ.

YURDA DÖN, OY VER, OY VERDİRT..

3

EĞİTİM

CHP
İKTİDARINDA

Yurt dışında çalışanlarla, çocukları ve yakınları, yaşadıkları ülkedeki genel ve mesleki eğitim olanaklarından en geniş ölçüde yararlanacaklardır. O arada ana dilimize ve kültürümüze yabancılaşmamaları sağlanacaktır.

Bu amaçla yurt dışında çalışanların çocuklarına Türkiye'den geniş eğitim yardımı yapılacaktır.

YURT DIŞINDAKİ ÇOCUKLARIMIZI YETERLİ EĞİTİM OLANAĞINDAN VE TÜRK KÜLTÜRÜNDEN YOKSUN BIRAKAN
BUGÜNKÜ İLGİSİZLİĞE
AKSAKLILARA
SON VERECEĞİZ.

YURDA DÖN, OY VER, OY VERDİRT..

**İç barış
ve
kardeslik
için**

CHP

**demirel demek
kavga ve kargaşa
demektir'**

DEMİREL YÖNETİMİ DEMEK KARGAŞA ve KARDEŞ KAVGASI DEMEKTİR

Olaylar, olaylar... Aşağıya aldığımız gazete başlıkları, bunlara benzer yüzlercesi arasından seçtiğimiz yalnızca birkaç tanesidir:

- ÜNİVERSİTEYE GİREMİYEN ÖĞRENCİLER İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNÜ İŞGAL ETTİLER (7 Ocak 1970)
- ÇAPA ÖĞRETMEN OKULU BASILDI. OKUL MÜDÜRÜ YARALANDI (16 Mart 1970)
- İSTANBUL FEN FAKÜLTESİNDE ELİNDE DİNAMİT PATLAYAN GENCİN KOLU KESİLDİ (18 Mart 1970)
- ANKARA'DA DİL - TARİH ve COĞRAFYA FAKÜLTESİNDE BİR ÖĞRENCİ TABANCA İLE VURULDU (20 Mart 1970)
- YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULUNDAKİ SİLAHLI ÇATIŞMADA YARALANIP HASTAHANESİNE KALDIRILAN ÖĞRENCİLERDEN BİRİ ÖLDÜ (21 Mart 1970)
- ÜNİVERSİTEDE ÖĞRENCİLER ÇATIŞTI. TABANCALAR VE MOLOTOF KOKTEYLLERİ PATLADI. ÜNİVERSİTE SÜRESİZ KAPATILDI (6 Nisan 1970)
- ANKARA TIP FAKÜLTESİNİ BASAN KOMANDOLAR DR. NECDET GÜÇLÜ'YÜ TABANCA İLE ALNINDAN VURARAK ÖLDÜRDÜLER (13 Nisan 1970)

- TABANCA İLE VURULAN ZİRAAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİSİ YAŞAR SERPİL ÖLDÜ (29 Nisan 1970)
- ANKARA'DA BASIN - YAYIN YÜKSEK OKULUNDA MUSTAFA KUSEYRİ TABANCA İLE ÖLDÜRÜLDÜ (22 Mayıs 1970)
- ANKARA'DA BİNLERCE KİŞİ ANAYASAYA SAYGI YÜRÜYÜŞÜ YAPTI (1 Haziran 1970)
- KOMONDOLAR KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİNİ BASTILAR. BEŞ ÖĞRENCİ YARALANDI (4 Haziran 1970)
- İSTANBUL EDEBİYAT FAKÜLTESİNDE YUSUF İMAMOĞLU ADLI BİR ÖĞRENCİ TABANCA İLE ÖLDÜRÜLDÜ (8 Haziran 1970)
- ANKARA'DAKİ ATATÜRK ÖĞRENCİ YURDUNUN DAMINDA BİR ÖĞRENCİ CESEDİ BULUNDU (18 Haziran 1970)
- ANKARA'DA GÜRSEL AKTAGEL ADINDAKİ BİR ÖĞRENCİ BİÇAKLANDIKTAN SONRA YURDUN PENCERESİNDEN AŞAĞI ATILDI (10 Temmuz 1970)
- HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ İŞGAL EDİLDİ (12 Ekim 1970)
- İSTANBUL ÜNİVERSİTESİNDE SİLAHLI ÖĞRENCİLER ÇATIŞTI. ÜNİVERSİTE KAPATILDI (17 Kasım 1970)
- ÜNİVERSİTEYE GİREMİYEN ÖĞRENCİLER ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNÜ BASTILAR (19 Kasım 1970)
- İSTANBUL ÜNİVERSİTESİNDE ÖĞRENCİLER SÜRESİZ BOYKOTA BAŞLADILAR (25 Kasım 1970)
- ÇAPA ÖĞRETMEN OKULUNDA ÖĞRENCİLER ÇATIŞTI (5 Aralık 1970)
- ÇAPA ÖĞRETMEN OKULUNDAKİ ÇATIŞMADA YARALANAN HÜSEYİN ASLANTAŞ HASTAHANEDE ÖLDÜ (9 Aralık 1970)

- HÜSEYİN ASLANTAŞ'IN CENAZESİ KAÇIRILDI
(10 Aralık 1970)
- ANKARA'DA MUSTAFA İLKER MANSUROĞLU ADINDA BİR HUKUK ÖĞRENCİSİ TABANCA İLE VURULDU
(23 Aralık 1970)
- İLKER MANSUROĞLU ÖLDÜ (28 Aralık 1970)
- HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SÜRESİZ KAPATILDI
(28 Aralık 1970)
- ANKARA'DA KİMLİKLERİ TESBİT EDİLEMİYEN BEŞ KİŞİ ABD BÜYÜKELÇİLİĞİNE ATEŞ AÇTI. İKİ TOPLUM POLİSİ AĞIR YARALANDI (29 Aralık 1970)
- TRABZON'DAKİ ÖĞRENCİ ÇATIŞMASINDA ÜMİT ÇAVDAR ADLI BİR GENÇ ÖLDÜ (30 Aralık 1970)
- EGE ÜNİVERSİTESİNDE ÖĞRENCİ BOYKOTU BAŞLADI
(4 Ocak 1971)
- ODTÜ REKTÖRÜ PROF ERDAL İNÖNÜ'NÜN EVİNE DİNAMİT ATILDI (17 Ocak 1971)
- ODTÜ AKADEMİK KONSEYİN KARARIYLA SÜRESİZ KAPATILDI (20 Ocak 1971)
- ANKARA'DA İKİ SAATLİK MEYDAN MUHAREBESİ : SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİNDE POLİS İLE ÖĞRENCİLER SOKAK SAVAŞI YAPTILAR (24 Ocak 1971)
- PROF. MÜMTAZ SOYSAL'IN EVİNE DİNAMİT ATILDI
(24 Ocak 1971)
- FEN FAKÜLTESİ KOMANDOLAR TARAFINDAN İŞGAL EDİLDİ (1 Şubat 1971)
- İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİNİN BÜTÜN FAKÜLTELERİ SÜRESİZ OLARAK KAPATILDI (18 Şubat 1971)

İşçi direnişleri. Buraya kadar sıraladıklarımız yalnızca öğrenci olayları.. Bunların yanında bir de işçi kesimindeki huzursuzluğu yansıtan olaylar var. Bunların başlıcalarını da gene gazete başlıklarından şöyle sıralayabiliriz :

- **SENDİKALAR KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİK ÜZERİNE DİSK DİRENİŞE GEÇTİ (15 Haziran 1970)**
- **SENDİKALAR TASARISINA KARŞI ÇIKAN İŞÇİLERİN YÜRÜ-YÜŞÜ KANLI OLDU.. ÜÇ İŞÇİ VE BİR TOPLUM POLİSİ ÖLDÜ.. KADIKÖY KAYMAKAMLIĞI TAHRİP EDİLDİ..**
- **İŞÇİLER ASKER VE POLİSLE ÇATIŞTI.. (16 Haziran 1970)**
- **İKİ GÜNDENBERİ İŞGAL ALTINDA BULUNAN GİSLAVED FABRİKASINDA İŞÇİLERLE POLİSLER ÇATIŞTILAR.. 1 ÖLÜ, 90 YARALI VAR (15 Ekim 1970)**
- **BÜTÜN YURTTA İKİ GÜN SÜRECEK OLAN ŞOFÖR BOYKOTU BAŞLADI (10 Kasım 1970)**
- **İSTANBUL'DA TOPLUM POLİSİ SOSYAL HAKLARI İÇİN DÖRT SAAT DİRENİŞ YAPTI (8 Aralık 1970)**
- **ANKARA'DA TÜRK-İŞ MERKEZİNE BOMBA ATILDI.. TÜRK-İŞ'E BAĞLI 1 MİLYONA YAKIN İŞÇİ OLAYI PROTESTO İÇİN İŞLERİNİ İKİ SAAT BIRAKTILAR (31 Aralık 1970)**
- **ZONGULDAK'TA MADEN İŞÇİLERİ OCAKLARA İNMEDİLER (1 Ocak 1971)**
- **ANKARA VE İSTANBUL'DA DOKTORLAR 24 SAATLİK DİRENİŞE BAŞLADILAR.. HASTALAR HASTAHANE KAPILARINDA BEKLEŞİYOR (6 Ocak 1971)**
- **İDARECİLER DİRENİŞ KARARI ALDI (10 Ocak 1971)**
- **4 BİN İŞÇİ GEBZE'DEN KADIKÖY'E YÜRÜDÜ (12 Ocak 1971)**

- TEKSİF SENDİKASINA BAĞLI İŞYERLERİNDE GREV BAŞLADI (18 Ocak 1971)
- EMEKLİLER BAŞBAKANLIĞIN ÖNÜNDE SESSİZ YÜRÜYÜŞ YAPILAR (3 Şubat 1971)
- GREVLER BÜTÜN YURDA YAYILIYOR (1 Mart 1971)

Sıra soygunlarda ve adam kaçırmalarda.. Nihayet, bütün bunlar yetişmiyormuş gibi, bir de soygunlar ve adam kaçırmalar var..

- ANKARA'DA İŞ BANKASININ EMEK ŞUBESİ SOYULDU.. 124 BİN LİRA ALAN DÖRT KİŞİ KAÇMAYI BAŞARDILAR.. (10 Ocak 1971)
- ZİRAAT BANKASININ KÜÇÜKESAT ŞUBESİ DÖRT SİLAHLI TARAFINDAN SOYULDU (12 Şubat 1971)
- AMERİKALI ZENCİ ÇAVUŞ FİNLEY KİMLİĞİ BİLİNMEYEN KİŞİLERCE KAÇIRILDI.. (15 Şubat 1971)
- NATO'NUN KEPEKLİ BOĞAZINDAKİ ELEKTRONİK TABURUNDA GÖREVLİ DÖRT AMERİKALI ASKER, 5 SİLAHLI KİŞİ TARAFINDAN KAÇIRILDI (4 Mart 1971)
- KAÇIRILAN DÖRT ERİ VE KAÇIRANLARI ARAMAK İÇİN ODTÜ'NE GİREN JANDARMA VE KOMANDO BİRLİKLERİYLE ÖĞRENCİLER ARASINDA ÜÇ SAAT SÜREN KANLI ÇARPIŞMA (5 Mart 1971)
- İSTANBUL'DA AKBAK'IN SELÂMİÇEŞME ŞUBESİ SİLAHLI BEŞ GENÇ TARAFINDAN SOYULDU (5 Mart 1971)
- ANKARA'DA ÜÇ POLİS NOKTASI DİNAMİTLENDİ (5 Mart 1971)
- MEHMET ERDİNÇ ADINDAKİ ŞOFÖRÜN CESEDİ ANKARA'DA GAZİOSMANPAŞA'DAKİ BİR EVDE BULUNDU (11 Mart 1971)

BÜTÜN BUNLAR OLURKEN **DEMİREL NE YAPIYORDU?**

Türkiye'de iç barış ve güvenliği bozan bu kargaşa havası eserken, kardeş kardeşi vururken, o zamanın Başbakanı Demirel, izlediği yanlış ve beceriksiz politikayla durumu büsbütün ağırlaştırıyordu.

Demirel'in yanlış politikası şöyle özetlenebilir :

- **Gençlerin ve işçilerin huzursuzluğunu onların şikâyetçi oldukları konular üzerine eğilerek gidereceğine ve iç barışı öylece geri getireceğine, Demirel demokrasiyi kısıcı Anayasa ve yasa değişiklikleri peşinde koşmaktan başka birşey düşünmemiştir.**

Cumhuriyet Halk Partisinin bu konuda yaptığı uyarıların hiçbirine kulak bile asmamıştır.

- **«Sizin kabadayılarınız varsa, bizim kabadayılarımız da var.» Kanun-dışı sokak hareketlerini önlemek için devletin güvenlik kuvvetlerini tarafsız biçimde kullanacağına, Demirel, «sizin kabadayılarınız varsa bizim kabadayılarımız da var» diyerek, aşırı solun karşısına sağın militanlarını çıkarmıştır. Kışkırtıcı ajanlar büyümesine olanak yaratmıştır.**

Daha başka bir deyişle, ülkede hukuk düzeninin koruyucusu ve kanunun uygulayıcısı olması gerektiği halde, kendi eliyle, bir kanunsuzluğun karşısına başka bir kanunsuzluk çıkarmıştır.

- **Devletin güvenlik güçlerini tek yanlı olarak kullanıyor; böylece polisin hem etkinliğinin, hem de itibarının azalmasına yol açmıştır.**

Ama bütün bunlara rağmen ve bütün bunlardan sonra, suçu başkalarının sırtına yüklemeye çalışıyordu.

Anayasaya yüklemeye çalışıyordu, Cumhuriyet Halk Partisine yüklemeye çalışıyordu, yargı organlarına yüklemeye çalışıyordu, üniversitelere yüklemeye çalışıyordu, TRT'nin sırtına yüklemeye çalışıyordu...

-Sanki iktidarda olan kendisi değilmiş de, onlarmış gibi..

Demirel'in olayları çığırından çıkarın tutumu ile aslında bir aciz ifadesi olan vurdumduymazlığı yüzünden yollar aşınmamış olabilir ama, sonunda rejim aşındı..

Ve Demirel, 12 Mart 1971 günü, bir muhtıra ile karşı karşıya kaldı.

O zamana kadar demokratik rejimin ve milli iradenin şampiyonu geçen Demirel, 12 Mart muhtırasıyla karşılaştıktan sonra, sesini bile çıkartmadan, şapkasını aldığı gibi Başbakanlıktan uzaklaştı..

Ve Türkiye, 12 Mart sonrasının karanlık dönemine girdi.

Türk demokrasisinin aldığı bu yaranın tek sorumlusu Demirel'dir.

NE YAZIK Kİ, DEMİREL'İN YANLIŞ VE BECERİKSİZ DAVRANIŞLARININ BEDELİNİ TÜRK DEMOKRASİSİ ÖDEMİŞTİR.

ECEVİT İKTİDARI = İÇ BARIŞ ve KARDEŞLİK DÖNEMİ

Demirel iktidarının ülkede bir iç kargaşa ve kardeş kavgası dönemi olmasına karşılık, Ecevit hükûmeti döneminde Türkiye tam bir iç barış ve kardeşlik havası içinde yaşamıştır.

Demirel iktidarının yalnızca 1970 başından 12 Mart 1971'e kadar blançosu şudur :

- 23 ölü
- 250'den fazla yaralı.
- Aşağı yukarı hergün ya bir öğrenci, ya da bir işçi olayı..
- Korku içinde bir halk, kargaşa içinde bir toplum.
- Ve en sonunda da, 12 Mart muhtırası..

Oysa Ecevit hükûmeti döneminde, günlük olağan polis olaylarının dışında, Türkiye'de kimsenin burnu kanamamıştır.

ANALAR BABALAR ÇOCUKLARINI GÜVEN İÇİNDE OKULLARINA YOLLAMIŞLAR; «ACABA BU GECE EVE GERİ DÖNECEK Mİ?» KÖRKUSUNU, «ACABA YURTLARDA ÇOCUKLARIMIZ CANLARINI KORUYABİLECEK Mİ?» KAYGISINI DUYMAMIŞLARDIR.

GENE ECEVİT HÜKÜMETİ DÖNEMİNDE, İŞÇİ İLE İŞVEREN ARASINDA TAM BİR ÇALIŞMA BARIŞI KURULMUŞ; İŞVEREN FABRİKASININ DÜZENLİ BİÇİMDE ÇALIŞACAĞINDAN, İŞÇİ İSE EMEĞİNİN KARŞILIĞINI ALACAĞINDAN VE HAKLARININ ÇİĞNENMEYECEĞİNDEN EMİN OLMUŞTUR.

ECEVİT HÜKÜMETİ DÖNEMİNDE HERKES KENDİ SİYASAL GÖRÜŞÜNÜ AÇIKÇA VE KORKUSUZCA SÖYLEYEBİLMİŞ; FAKAT BU GÖRÜŞÜNÜ BAŞKALARINA ZORLA KABUL ETTİRMEYE KALKIŞMAMIŞTIR.

KİMSE SİYASAL GÖRÜŞÜ NEDENİYLE CEZALANDIRILMAMIŞ; ANCAK YASA DIŞI EYLEMLERE NE FIRSAT VERİLMİŞTİR, NE DE GÖZ YUMULMUŞTUR.

ECEVİT HÜKÜMETİ DÖNEMİ TÜRKİYE'DE BİR İÇ BARİŞ VE KARDEŞLİK DÖNEMİ OLMUŞTUR.

GENİŞ KAPSAMLI SİYASAL AF. Ecevit hükûmeti döneminde, muhafetinin ve hükûmet ortağı Millî Selâmet Partisinin engellemelerine rağmen ve Anayasa Mahkemesinin aldığı karar sayesinde, geniş kapsamlı siyasal af gerçekleştirilmiştir.

Gerçekleşen bu af, Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu söze uygun olarak, siyasal suçlardan ve düşünce suçlarından hükûm giymiş olanların özgürlüğünü sağladı.

Cumhuriyet Halk Partisi bu affı savunurken, sağcı partiler «eğer bunları dışarı bırakırsanız anarşi yeniden hortlayacak» diyorlardı.. Ama ne anarşi hortladı, ne de kan döküldü.

Ne zamana kadar? Cumhuriyet Halk Partisi hükûmetten ayrılıp da şiddet eylemcileri meydanı yeniden boş buluncaya kadar..

Yani, Demirel cephe kurma ve yeniden hükûmet olma hazırlığına başlayıncaya kadar...

DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜNE SAYGI. Ecevit hükûmeti döneminde Türkiye'de kurulan barış ve kardeşlik havasında, Cumhuriyet Halk Partisinin düşünce özgürlüğüne duyduğu saygının yönetimde ve iç güvenlikle tarafsız davranmasının büyük payı vardır.

Biraz yukarıda da belirttiğimiz gibi, Ecevit hükûmeti döneminde herkes kendi siyasal görüşünü açıkça ve korkusuzca söyleyebilmiştir. Kimse kendi görüşlerini söyleyebilmek, sesini duyurabilmek için sokağa dökülmeye, silâha sarılmaya gerek duymamıştır.

TARAFSIZ KULLANILAN POLİS. Sokağa dökülmeye, silâha sarılma-ya kalkışanlar ise, ister soldan olsunlar ister sağdan, karşılarında devletlin polisini bulmuşlardır. Polis, daima, kırıcı olmadan fakat etkin biçimde, demokratik hukuk devleti kurallarına uygun davranarak huzur ve güvenlik sağlayabilmiştir o dönemde...

Cumhuriyet Halk Partisinin ülkede iç barışı kurmak için sıkıyönetime ihtiyacı olmamıştır. Ecevit hükûmeti yalnızca Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında ve dış nedenlerle sıkıyönetimden yararlanmıştır. Bizim inancımız odurki, tarafsız kullanıldığı, zorbalardan yalnız bir kısmının değil, hepsinin üzerine gönderildiği takdirde, Türk polisi bütün olayları önleyebilecek güçtedir. Bu inancımızın boşuna olmadığı, yanlış olmadığı Ecevit hükûmeti döneminde açıkça görülmüştür.

HALKÇI EĞİTİM POLİTİKASI. Ecevit hükûmeti, gençlik kesimindeki huzursuzlukları kaynağında önlemek amacıyla, halkçı bir eğitim politikası izlemiştir.

Ecevit işbaşında olduğu sürece Türkiye’de bir iç barış ve kardeşlik dönemi yaşamamızın başlıca nedenlerinden biri de budur.

«Geçen yıllarda ne olduysa bu yıl da o olacak.» 1973 öğrenim yılına girilirken, lise bitirmiş onbinlerce genç, her zaman olduğu gibi yüksek öğrenim yapma olanağını bulamadan üniversite kapılarından geri çevriliyorlardı.

Gazeteciler zamanın Adalet Partili Millî Eğitim Bakanına sormuşlardı:

— **Bu yıl yüksek öğrenim kurumlarına giremeyen gençlerin halli ne olacak?**

Adalet Partili bakanın verdiği karşılık şudur :

— **Geçen yıllarda ne olduysa bu yıl da o olacak!**

Yani, gençler sokakta kalınaya devam edecekler...

İşte «cephe»ci partilerin yüksek öğrenim karşısındaki tutumları budur. Bu tutumla gençlik kesiminde barış kurmak, sokak olaylarını önlemek olanağı var mıdır?

Yüksek öğrenime giriş yakını tarihimizde ilk kez Ecevit hükûmeti döneminde bir sorun olmaktan çıkmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi yüksek öğrenim önündeki birikim sorununu çözmek için çeşitli girişimler yapmıştır. Kendisinden önce gelenler gibi «geçen yıllarda ne olduysa bu yıl da o olacak» dememiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi, üniversite özerkliğine saygılı bir parti olarak, bu konuda üniversitelerden çözüm beklemiştir. Tekrar bunun hemen sağlanamayacağı belli olunca, yüksek öğrenim kurumları önündeki birikmeyi önlemek için **yazışma yoluyla öğretim sistemini** getirmiştir. Ancak, birçok kalkınmış ülkelerde de uygulanan bu sistem şimdi Cephe hükûmeti tarafından alabildiğine baltalanmaktadır.

Écevit hükûmeti döneminde başlatılan bu sistem, öğretim yılı içinde kendilerine gönderilecek notlardan çalışacak öğrencilerin yaz aylarında da boş yatan okullarda uygulama çalışmaları yapmalarını öngörüyordu. Bu aynı sistemi uygulayan başka birçok ülkelerden daha ileri bir yöntemdi. Ayrıca zamanla, yazışmalı eğitim, televizyon ve filmle de desteklenecekti. Ancak Cumhuriyet Halk Partisi iktidardan ayrıldıktan sonra ne öğrencilere notlar düzenli biçimde gönderilmiş, ne de verimli uygulama çalışmalarına geçilebilmiştir. Öğrenciler, «notlarımız zamanında gelmedi,» «uygulama çalışmalarımız verimli değil» diye yakınmaktadırlar. Bunlar mektupla öğretim sisteminin kusuru değildir, Cephe hükûmetinin beceriksizliği ve bilgisizliğinden doğan aksaklıklardır.

Yeni fakülteler ve yüksek okullar açtık. Ecevit hükûmeti yüksek öğrenimdeki yığılma sorununu çözmek için mektupla öğretimle de yetinmeyerek yeni yüksek öğrenim kurumlarının açılmasına da öncülük etmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisinin kısa hükûmet döneminde 1750 sayılı Üniversiteler Kanununun 43'üncü maddesi gereğince açılışları onaylanan yüksek öğretim kurumları şunlardır :

1. Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesine bağlı olarak Balıkesir ve Denizli'de birer Önlisans Yüksek Okulu,
2. İstanbul Üniversitesine bağlı olarak ilerde Bursa Üniversitesinin nüvesini teşkil etmek üzere Bursa İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi,
3. Ankara Üniversitesine bağlı olarak Konya'da bir Edebiyat Fakültesi,
4. İstanbul Üniversitesine bağlı olarak Edirne'de bir Tıp Fakültesi,
5. Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesine bağlı olarak İzmir'de bir Önlisans Yüksek Okulu,
6. Ege Üniversitesi İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesine bağlı olarak İzmir, Aydın ve Manisa'da birer Önlisans Yüksek Okulu,

7. Boğaziçi Üniversitesi bünyesinde Önlisans Yüksek Okulu,
8. Çukurova Üniversitesine bağlı olarak bir Temel Bilimler Fakültesi,
9. Çukurova Üniversitesine bağlı olarak bir İdari Bilimler Fakültesi,
10. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesine bağlı olarak bir Hemşire Okulu,
11. Çukurova Üniversitesine bağlı olarak bir mühendislik Fakültesi,
12. Diyarbakır Tıp Fakültesine bağlı olarak bir Sağlık Koleji.

Bunların yanısıra, Samsun, Konya, Malatya, Elazığ ve Bursa'da üniversite kurulmasıyla ilgili çalışmalar da Ecevit hükûmeti döneminde gerçekleştirilmiştir.

Ecevit hükûmeti döneminde açılan yüksek okullara gelince, bunların başlıcaları Kars, Sivas, Hatay, Çorum, Malatya, Niğde, Kırşehir, Ankara, Denizli, Afyon, Maraş, Kayseri, Antalya ve Ortaköy'de açılan eğitim enstitüleridir.

Bunlara da ek olarak, Ankara'da,

1. Deneme Yüksek Öğretmen Okulu,
2. Endüstriyel Sanatlar Yüksek Öğretmen Okulu,
3. Ticaret ve Turizm Önlisans Okulu,
4. Önlisans Öğretmen Okulu (Pratik Kız Sanat Okulları için,)
5. Önlisans Öğretmen Okulu (Pratik Sanat Erkek Okulları için,)
6. Önlisans Kimya Teknisyen Okulları açılmıştır.

Ecevit hükûmeti ayrıca 1975-1976 öğrenim yılında Yozgat, Urfa, Mardin, Sinop, Van, Giresun, Bolu, Mersin, Tokat, Kastamonu, Çankırı, Çanakale, Gümüşhane, Ağrı ve Tunceli'nde birer eğitim enstitüsü, Kırşehir ve Ordu'da da yüksek teknik okul açılmasını kararlaştırmıştı.

Cephe hükûmetinin bu kararı uygulayıp uygulamayacağını dikkatle izliyoruz.

Dahası var.. Ecevit hükûmeti döneminde açılan başka yüksek öğrenim kurumları da var..

Bunların başlıcaları da şunlar :

1. Tütün Ekspertleri Yüksek Okulu,
2. Kütahya'da Maliye ve Muhasebe Yüksek Okulu (Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağlı,)
3. Afyon'da Yönetim Bilimleri Yüksek Okulu (Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağlı.)

4. Mersin Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu,
5. A.İ.T.İ.A. ne bağlı olarak Muğla'da Yüksek Okul,
6. Zonguldak Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi,
7. Eskişehir Kimya Mühendisliği Yüksek Okulunda Endüstri Mühendisliği bölümü.
8. Adana Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulunda Endüstri Mühendisliği bölümü.

Orta öğretimde yapılanlar. Ecevit hükûmeti zamanında öğrencilerin orta öğretimde sınıfta kalarak yıl kaybetmelerini, ya da bütünlemeye kalarak sokaklarda, kahve köşelerinde zaman geçirmelerini önleyecek tedbirler de alınmıştı.

Sınıfta kalmayı önlemek için ders geçme ve kredi sistemini getirmişti.

Bütünlemeye kalan öğrenciler için Millî Eğitim Bakanlığınca bütünleme kurslarının açılmasını kararlaştırmıştı.

Ancak Cephe hükûmeti bu tedbirlerin hiçbirine sahip çıkmamıştır.

KÖY OKULLARI. ECEVİT HÜKÜMETİ DÖNEMİNDE, CUMHURİYET TARİHİNDE İLK KEZ OLMAK ÜZERE, KÖY İLKOKULLARI İÇİN BÜTÇEYE 40 MİLYON LİRA ÖDENEK KONULMUŞTUR.

İlkokullar için önceki iktidarın beş katı yatırım yapılmıştır.

Öğretmene güvenlik sağladık. Tutucu iktidarlar döneminde horlanan, yerlerinden edilen, ya da götürüldükleri bağımsız yargı organları önünde hiçbir ceza almamalarına rağmen işlerinden atılan öğretmenler, ilk kez Ecevit hükûmeti döneminde huzur ve güvene kavuşturulmuşlar, görevlerine döndürülmüşlerdir.

İktidar-öğretmen geçimsizliği Ecevit hükûmeti döneminde ortadan kalkmıştır.

Bunun yanı sıra, orta öğretimde çalışan öğretmenlerin ders ücretleri yüzde 50, yüksek öğretimde çalışan öğretmenlerinki ise yüzde 160 arttırılmıştır. İlkokul öğretmenlerinin dört yıl yerine üç yılda bir derece yükselmeleri sağlanmış, taban derecelerinin bir kademe üstten başlaması ilkesi getirilmiş, ilkokul öğretmenlerinin bir sınavla birinci dereceye kadar yükselebilmeleri olanağı açılmıştır.

ÖYAK tasarısı ise, Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerinin bütün çabalarına rağmen, «cephe»cilerin gayretleriyle reddedilmiştir.

DEMİREL GELDİ, **KAVGA DÖVÜŞ YENİDEN BAŞLADI**

Ecevit hükûmeti döneminde Türkiye'de bir iç barış ve kardeşlik havasının estiğini söylemiştik.

Ancak Cumhuriyet Halk Partisi iktidardan ayrıldıktan, hele Demirel etrafında cepheleşme hareketi başladıktan, Cephe hükûmeti kurulduktan sonra bu hava yerini yeniden kavgaya ve dövüşe bırakmıştır.

İşte o zamandan buyana çıkan olayların kanlı blâncosu :

24 Aralık 1974 : İstanbul'da öğrenci çatışması çıktı; Şahin Aydın adlı bir genç öldü.

23 Ocak 1975 : İstanbul'da öğrenciler yeniden çatıştılar; Kerim Yaman adında bir genç öldürüldü.

15-16 Şubat 1975 : Komandolar ve sağcı partilerin öteki militanları Amasya, Tokat, Malatya, Adıyaman, Kahraman Maraş, Bingöl ve Muş illerinde TÖB-DER tarafından düzenlenen toplantıları bastılar. Bu arada Cumhuriyet Halk Partililere alt bazı dükkânlar ve işyerleri tahrip edildi.

28 Mart 1975 : Ankara'daki beş fakülte ve yüksek okulda öğrenciler arasında kavgaya çıktı; onbir kişi yaralandı. Bunlardan Veli Yıldırım kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak öldü.

Aynı gün Urfa'da da çatışma oldu ve iki öğrenci yaralandı.

31 Mart 1975 : Ankara'daki Hacettepe Üniversitesine ve Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesine komando baskını yapıldı.

1 Nisan 1975 : Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisinde kavgaya çıktı. 8 kişi yaralandı. Akşam Ticaret Lisesi öğrencilerinden Adnan Tan bir sol gazete okuduğu için komandolar tarafından dövüldü.

3 Nisan 1975 : TÖB-DER Erzurum Şube Başkanı yedi yerinden bıçaklandı.

4 Nisan 1975 : Ankara'da SBF Basın ve Yayın Yüksek Okulunda ve Yüksek Öğretmen Okulunda çıkan kavgalarda beş öğrenci yaralandı. Aynı gün İstanbul'da Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda olaylar çıktı.

Ankara'da Etibank'ta çalışan iki mühendis, yanlarında Cumhuriyet ve Milliyet gazeteleri taşıdıkları için komandolar tarafından dövüldüler.

11 Nisan 1975 : Eskişehir Eğitim Enstitüsü ile Kimya ve Eczacılık Yüksek Okulunda çıkan kavgalarda 6 öğrenci yaralandı.

17 Nisan 1975 : Diyarbakır İlk Öğretmen Okulunda öğrenciler birbirleriyle çatışmışlar, dört öğrenci yaralanmıştı. Bu arada komandolar bir öğretmenin kulağını kestiler.

Aynı gün Antakya'da Antakya Lisesi Müdürünün evi komandolar tarafından kurşunlandı.

24 Nisan 1975 : İstanbul ve Ankara'da büyük öğrenci çatışmaları oldu. Bu çatışmalar sırasında İstanbul'da Site Yurdu işçilerinden Abdi Gönel kurşunla öldürüldü.

Ankara'da komandoların attıkları kurşunlarla yaralanan iki yaşındaki küçük Burçin de iki gün sonra kaldırıldığı hastahane öldü.

3-5 Mayıs 1975 : Komandolar Ankara'da Gazi Eğitim Enstitüsünde olaylar çıkarmışdılar. Enstitü dersleri tatil etmek zorunda kaldı. Aynı gün Kayseri Pazarören İlk Öğretmen Okulunda çatışma oldu; 10 öğrenci yaralandı. Gene aynı gün Karadeniz Teknik Üniversitesinde 3 öğrenci yaralandı.

7 Mayıs 1975 : Ülkü Ocakları ikinci başkanı Hasan Bulgaç üzerinde tabanca ile yakalandı.

8 Mayıs 1975 : Mersin İlk Öğretmen Okulunda çıkan kavgada 13 öğrenci yaralandı.

9 Mayıs 1975 : Komandolar Türk Belediyeciler Derneğinin toplantısını bastılar ve İçişleri Bakanıyla İmar ve İskan Bakanının gözleri önünde bazı CHP'li Belediye Başkanlarını yaraladılar.

12 Mayıs 1975 : Sivas'ta 300 öğrenci çatıştı; 8 yaralı var.

13 Mayıs 1975 : İki kez akıl hastahanesine girmiş bir genç, Başbakanlık koridorunda Demirel'i yumrukladı. Demirel burnundan yaralandı.

Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün yumruk atanın CHP'li olduğunu ve Çankaya İlçesinde Prof. Uğur Alacakaptan ve Prof. Muammer Aksoy tarafından eğitildiğini iddia etti. Yetkili makamlar tarafından yapılan araştırmalar sonunda Seyfi Öztürk'ün sözlerinin yalan olduğu ve yumruk atanın CHP ile hiçbir ilgisi bulunmadığı anlaşıldı.

Öztürk'ün yaptığı bu kışkırtma üzerine, olay gecesi Prof. Alacakaptan ile Prof. Aksoy'un evine dimanit atıldı.

- 17 Mayıs 1975 : Afyon'da komandolar bir öğretmene demir çubuklarla saldırdılar.
- 5 Haziran 1975 : Ülkü Ocakları binasında tabanca ve zincir ele geçiren komiser başka yere atandı.
- 8 Haziran 1975 : Sakarya'da Hikmet Demir adında bir öğretmen öldürüldü.
- 11 Haziran 1975 : Konya'da lise öğrencileri dövüştüler; 9 yaralı var.
- 17 Haziran 1975 : Komandolar İstanbul Devlet Mimarlık Akademisi öğrencilerine zincir ve sopalarla saldırdılar.
- 21 Haziran 1975 : Komandolar ve sağ partilerin öteki militanları, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Gerede'de yaptığı toplantıya saldırdılar. Güvenlik kuvvetleri saldırıya seyirci kaldı. Bu olayla ilgili olarak haklarında kovuşturma açılanlardan hepsi cephe partilerinin adamlarıdır. Aynı gün, komandolar Erzurum'da da tiyatro basmaya kalkıştılar. Çıkan çatışmada ikisi ağır olmak üzere 30 kişi yaralandı.
- 24 Haziran 1975 : Diyarbakır'da MHP binasından halkın üzerine dinamit atıldı ve kurşun sıkıldı. Bunun üzerine çıkan olaylarda, bir erimiz komandoların açtığı ateşle şehit edildi.
- 2 Temmuz 1975 : Ankara'da afiş yapıştıran gençlere saldıran komandoların üzerinde silâh bulundu.
- 11 Temmuz 1975 : Bursa'daki öğrenci çatışmasında bir liseli genç öldürüldü.
- 21 Temmuz 1975 : Yahya Demirel'in yolsuzluğunu ortaya çıkaran Ticaret Bakanlığı eski müsteşarı Şeref Durugönül'ün evine önce bomba atıldı, sonra kurşun sıkıldı.
- 7 Ağustos 1975 : Devlet İstatistik Enstitüsünde anket işleriyle görevlendirilen komandolar Ankara Belediyesinde «Başbuğ Türkeş» diye gösteri yaptılar.
- 13 Ağustos 1975 : Iğdır'da olay çıkaran komandolar Cumhuriyet Halk Partili bazı vatandaşlara ait 35 dükkânı tahrip ettiler.
- 30 Ağustos 1975 : Komandolar Adana'da gösteri yürüyüşü yapan bir grubun üzerine kurşun yağdırdılar. 7 yaralı var.

Yalnızca bazılarını sıraladığımız bu olaylardan da anlaşılıyor ki, DEMİREL YÖNETİMİ DEMEK İÇ KARGAŞA DEMEKTİR, KARDEŞ KAVGASI DEMEKTİR.

ANARŞİYİ ÇIKARANLAR BUGÜN **HÜKÜMET KOLTUKLARINDA OTURANLARDIR**

Türkiye'de iç kargaşanın ve kardeş kavgasının başlıca yaratıcıları, bugün hükümet koltuklarında oturanlardır.

Anarşistlerin sağ ucunda bulunan komandalara, «bunlar güvenlik kuvvetlerine yardımcı vatan evlatlarıdır» diye sahip çıkanlardır. Onların toplantılarına mesajlar ve çiçekler yollayanlardır.

Bakınız, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı, Şubat başında Türkiye'nin çeşitli illeriyle birlikte Tokat'ta da patlak veren olaylarla ilgili olarak hazırladığı iddianamede bu söylediklerimizi nasıl doğruluyor :

«... TÖB-DER Genel Merkezince 12.2.1975 günü için 67 ilde kapalı toplantı yapma kararı üzerine, 52 ilde yapılabilen ve burada Tokat ilinde de kiraladıkları Bulvar sinemasında aynı gün saat 10'da başlatılan toplantının önceden karşı bir harekete maruz kalacağı mülki idarece saptanmış ve olay günü güvenlik kuvvetlerince gerekli tedbirlere tevessül edilmiştir.

Saat 10'dan itibaren sinemanın önü gittikçe artan bir kalabalık tarafından doldurulmağa başlanmıştır... Toplanan halkın önceleri «Katil Fecvit», «Başbuğ Türkeş», «Komünistler Moskova'ya», «Müslüman Türkiye» sloganları ile başlattıkları nümayiş, topluluk içinden bir kişinin toplantının yapıldığı sinemaya doğru bir taş fırlatması üzerine, yoğun bir şekilde taş yağmaya başlamış ve olay böylelikle tahrip şekline dönüşmüştür... Bu arada taşlar atılırken emniyet müdürü yaralanmış ve bir TÖB-DER mensubu öğretmen de linç edilmekten zor kurtarılmıştır.

Olay saat 18-00'den sonra şehrin muhtelif yerlerindeki ev ve iş yerlerinin tahrip edilmesi şekline dönüşmüştür.

Bazı ev ve iş yerleri önceden bir tek taş atılmak suretiyle işaretlenmiş ve bilahare de 30, 40, 80, 100 kişilik guruplar şehre yayılmış ve özellikle Cumhuriyet Halk Partisine kayıtlı veya bu partiye sempati duyan kişilerin 29 ev ve iş yerleri yukarda sözü geçen sloganlarla tahrip edilmiştir...

İş yerleri, tahrip edilirken yağma da edilmiştir... Her grubun başında, o grubu sevk ve idare eden bir liderin de var olduğu kamu tanıklarının beyanından anlaşılmaktadır...

Dinlenen kamu tanıklarının hemen tümü, olayın önceden planlandığı ve tertiplendiği kanaatini ileri sürmüşlerdir ve tahrip edilen yerlerin şehrin birbirinden uzak yerlerinde olmasına rağmen münhasıran CHP'li kişilerin ev ve iş yerleri olması ve ayrıca sarf edilen sloganlar karşısında başta MHP, Ülkü Ocakları ve MSP olmak üzere sağ partilerce düzenlendiği bilinçli olarak yapıldığı kanaatindedirler.

Her ne kadar MHP, MSP ve Ülkü Ocaklarında yapılan aramalarda olay günü için bir plan dairesinde hareketlerine dair somut bir delil bulunamamışsa da, hakkında amme davası açılanlar arasında bizzat fiile iştirak edenlerden MHP İl Başkanı, MSP İl Başkanı ile birlikte bu partiye kayıtlı vatandaşların bulunuşu ve keza ülkü ocaklarına kayıtlı sanıkların tesbit edilmesi kamu tanıklarının kanaatlerini doğrulayıcı niteliktedir.

Dikkat çeken bir husus da MHP İl binasında yapılan aramada, Tokat öğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin sınıf sınıf isimleri cetveller halinde düzenlenmiş ve her talebenin karşısına da «Milliyetçi», «Komünist», «Şüpheli» gibi kelimeler not edilmiştir. Olaya büyük çoğunlukta Tokatlı olmayan yabancılarda iştirak etmiştir. Bu da, o gün için dışarıdan olay çıkartılmak için birçok kimsenin getirildiği kanaatini göstermektedir.

Tanık olarak dinlediğimiz Tokat AP İl Başkanı da 5-10 gün önceden itibaren bütün sağ partilerin taraftarlarının, olay günü karşıt bir harekete geçmeleri için partisini tazyik altında tuttuklarını açık ve samimi bir şekilde ifade etmiştir...

KAMU TANIKLARININ BEYANI VE MEVCUT DELİLLER KARŞISIN-
DA SANIKLARIN BİR FERT VEYA ZÜMRE TARAFINDAN İDARE
EDİLDİĞİ VE FİİLLERİNİN CUMHURİYETÇİLİĞE VE DEMOKRASİ
PRENSİPLERİNE AYKIRI BİR ŞEKLE YÖNELİK OLDUĞU, BUNUN
DA BAŞTA MHP, ÜLKÜ OCAKLARI VE MSP'YE KAYITLI VE BU
PARTİLERİN VE DERNEĞİN SEMPATİZANLARI OLAN KİŞİLERCE
DÜZENLENDİĞİ, AZMETTİRİLDİĞİ, TAHRİK VE TEŞVİK EDİLDİĞİ-
DİR.»

Bu 'iddianame hazırlanmadan çok önce, Genel Başkanımız Bülent Ecevit olaylar hakkında basına şu demeci vermişti :

«Türkiye'nin birçok il merkezinde isyan niteliğinde olaylar olmaktadır... Devleti zorbalıkla ele geçirmek isteyen bir azınlık, bir merkezden düzenlendiği belli olan bir isyan hareketine girişmiştir ve bu küçük azınlığın, işaretleri günler önce verilen, ayaklanması karşısında devlet gücü büyük ölçüde etkisiz kalmıştır.»

Ecevit'in bu demecine cepheci partilerin verdiği karşılık ise, ibret ve dehşet vericidir :

«İsyan filan yok... Bunun adına isyan demezler. Uyanış derler, devlete sadakat, millete bağlılık, kanun ve nizam koyuculuğu derler...»

İşte Türkiye'de hükûmet bugün, yasa ihlallerini açıkça öven, teşvik eden, kanun ve nizam koruyuculuğunu devletin elinden alıp komandoların eline veren bu cephecilerin elindedir.

Daha açık bir deyişle, bugün anarşi ve zorbalık hükûmet koltuklarında oturmaktadır; hükûmet ile anarşi ve zorbalık özdeşleşmiş durumdadır.

POLİSLER BİLE DAYANAMADILAR

Cephe hükûmeti komandoların bu anarşik davranışlarına resmi bir kılıf giydirebilmek için bunları polis bile yapmayı deneyecek kadar ileri gitmiştir.

1.6.1975 gün ve 15252 sayılı Resmî Gazetede yeni bir yönetmelik yayınlanmıştır.

Bu yönetmeliğin amacını en iyi Türk polisi anlamıştır. Bunun bazı komandolarla öteki bazı partilerin militanlarını polisin içine sokmak amacına yönelik olduğunu en iyi Türk polisi görmüştür. Bakınız, Türkiye'deki üç polis derneği bu konuda yayınladıkları bir ortak bildiride ne diyorlar :

«Halen polislik mesleğine girmek için müracaat eden, askerliğini yapmış ortaokul ve lise mezunu 9 bin aday sıra beklerken, anılanların polis örgütüne alınmasını sağlamaya yönelik girişimler, örgütün geleceği, etkinliği ve sorumluluğunu düşünen polisin tarafsızlığını benimseyen tüm mensuplarımızı şaşırtmış ve endişeye sevketmiştir. Siyasal güç sahipleri Emniyet örgütüne parti militanlarını alırlarsa «liyakat ilkesi»ni çiğneyerek «patronaj» sistemini getirirler ki bu da devletin zor kullanma yetkisini elinde bulunduran örgütün iç bütünlüğünü bozacağı gibi, toplumsal olaylarda yanlış davranmasını da zorunlu hale getirecektir. Bu da iç güvenliğin temelinden yıkılmasıdır.»

DEMİREL NE ZAMAN İKTİDARA GELSE, **DEMOKRASİ HEMEN TEHLİKEYE DÜŞER**

Gelişmekte olan ülkelerde demokratik rejimin en büyük düşmanları, beceriksiz yönetimleriyle halkı bu rejimden bezmek noktasına getirenlerdir. Hele bir de bunlar açıktan demokrasiye karşı olanlarla aynı cephe içinde işbirliğine girmişlerse, o zaman tehlike daha da büyük demektir.

Türkiye’de Demirel ne zaman iş başına gelmişse, ortada esen kargaşa ve iç savaş havasından vatandaş o kadar bıkmıştır ki, demokrasi düşmanlarına gün doğmuştur.

Demirel’in yolsuzluğa ve yalana dayanan, kardeşi kardeşe düşüren beceriksiz yönetimidir Türkiye’yi 12 Mart’a getiren..

Demirel 12 Mart karşısında ne yapmıştır? Şapkasını alıp Başbakanlıktan uzaklaşmıştır, o kadar..

Çünkü onun demokrasiye bağlılığı da sözden ibarettir. Demokrasiye, bağlı olan, açıktan dikta heveslisi olan komandolarla ve onların sözde «başlığı» ile işbirliği yapmaz.. Demokrasiye bağlı olan, «triyomvira»lar kurmaya kalkışmaz..

Bu dediğimizi doğrulamak için size CHP sözcüsünün güvenoyu görüşmeleri sırasında yaptığı konuşmalardan bir bölüm aktarmak istiyoruz. Şöyle diyor sayın sözcü :

«Martın 6’sında (1975) bir gazetede bir yazı çıktı. Bu gazetede sayın Demirele atfen bir konuşma vardır. Bir aralık, 1971 Mart başlarında kendi partisi içinde çatışmalar, sürtüşmeler sürerken bir grup kendisine elçi olarak iki milletvekilini gönderiyor. Bu iki milletvekili liderleriyle (Demirelle) konuşuyorlar ve ortam üzerinde karşılıklı görüşlerini anlatıyorlar temsilciler, gidenler, o sırada bir müdahale olasılığı üzerinde duruyorlar.

Sayın Demirel soruyor :

— Müdahale nereden gelecek? -nereden gelir efendim elbet ordudan...

— Onu demiyorum. Nereden yani, sağdan mı, soldan mı?

— Vallahi yönünü bilmiyoruz. Önemli orası değil zaten, müdahale rejime karşı...

Demirel diyor ki :

— Nasıl önemli değil? asıl orası önemli. Sağdan gelirse bize ne olur? Olsa olsa hükûmet olamayız ama iktidar yine biz oluruz.

— Efendim rejim?

Demirel’in verdiği cevap şu :

— Bakınız arkadaşlar, mesele hükûmet etmek değil, iktidar olmaktır. Biz hükûmetten bir süre ayrılısak bile iktidar olabiliyoruz, siz ona bakın..

Sayın sözcü sözlerine şöyle devam ediyor :

«Bu, gazetede yayınlandı ve isimde verilerek yayınlandı, fakat sayın Demirel tarafından tekzip edilmedi. Doğrusunu isterseniz, bunu sayın Demirel'in tekzip etmesine bir olanak tanımak için söylüyorum.»

Demirel'in bu olanaktan yararlanarak yazılanları hiç bir biçimde tekzip etmemesi bir yana; bundan kısa bir süre sonra, Adalet Partisinin sözcüsü olan ve Demirel'in bir yakını tarafından çıkarılan **Son Havadis** gazetesinde 23 Nisan 1975 günü yani ulusal egemenlik bayramını kutladığımız gün yayınlanan «Genel Kurmay Başkanı ve üç Başbakan» başlıklı yazıda, açıkca, Cumhurbaşkanının Başbakanın ve Genelkurmay Başkanının oluşturacağı bir triyomvira (üçlü diktatörlük) kurulması önerilmektedir ve şöyle denilmektedir :

Bugün aynı fikir ve düşünce üzerinde birleşen bir triyomvira (Korutürk-Demirel-Sancar) zannediyoruz ki son Türk devletini iç ve dış tehlikelere karşı en emin ve en yetenekli şekilde koruyup kollayacak bir lider kadro halinde oluşmuş bulunmaktadır.»

Yalnız kendilerini değil, fakat sayın Cumhurbaşkanını ve Genelkurmay Başkanını da böyle bir tertibe sürüklemeye hayalleri besleyebilen bir partinin ve bu parti liderliğindeki bir hükümetin demokrasiye olan bağlılığına inanılabilir mi?

Demokrasiye inanmayan insanlara demokrasimiz emanet edilebilir mi?

Bunlara emanet edilen bir demokrasinin geleceğine güvenle bakılabilir mi?

CHP PARTİ MECLİSİNİN
XXIII. KURULTAYA SUNULACAK
PROGRAM TASARISINI HAZIRLARKEN,
ÖN TASARI METNİ ÜZERİNDE
YAPTIĞI DEĞİŞİKLİKLER

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ANLAŞIRMA VAKFI
TÜSTAV

TÜRKİYE SOSYAL
TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

PROGRAM ÖN TASARISINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Sayfa 15, paragraf 2, satır 1 :

Devletin ekonomiyi güçlendirmek ve toplum yararına düzenlemek, insanca ve hakça gelişmeyi hızlandırmak ve demokratik plan disiplini sağlayabilmek için gerekli yetkilerle donatılmasını, gereken ekonomik işletmeleri kurup işletmesini ister. Bu yetkileri kullanırken ve bu kuruluşları işletirken Devletin, demokratik ilke ve yöntemlere ve halkın kendini yönetmesi kuralına uymasını sağlar.

Sayfa 25, son paragraf satır 1 :

Kadın-erkek eşitliğine yeni olanaklarla ve toplumsal güvencelerle her alanda kesin gerçeklik kazandırılması, sağlıklı aile düzeninin, demokratik görgüyü ve eğitimi aile ocağından başlatmanın, özgür demokratik ve güçlü bir toplum olmanın gereğidir.

Sayfa 29, paragraf 2, satır 1 :

Yaratıcılığın ve üreticiliğin kaynağı olan emek bir üstün değerdir ve sağlıklı toplumda başlı başına saygınlık nedenidir.

Sayfa 29, paragraf 3, satır 4 :

Emek, el ve düşün emeği ayrımı gözetilmeksizin, niteliğine göre, toplum veya insanlık için yararlılığına göre; güçlüğüne veya tehlikelerine göre maddi ve manevi karşılığını görmelidir. Emeğin bu ölçütlere göre bulacağı maddi karşılık toplumda denge ve eşitlik sağlanmasına katkıda bulunmalıdır.

Sayfa 29, paragraf 4, satır 4:

İnsan kişiliğinin ve yeteneklerinin çok yanlı gelişmesine olanak vermeyen çalışma biçimleri ve koşulları, çok yanlı gelişme sağlayıcı başka olanaklarla dengelenmelidir.

Sayfa 52, paragraf 2, satır 1:

Tefeciliği tümüyle kaldıran bir düzen kurulacaktır.

Sayfa 61, paragraf 1, satır 1 :

Özellikle gelişme sürecindeki ülkeler dış ekonomik işbirliğinin sağlayacağı olanaklardan da yabancı teknolojiden de yararlanmak zorundadırlar.

Sayfa 62, paragraf 2, satır 4:

Devletin Ekonomiye ve gelişmeye yön verme olanaklarını kısıbilecek veya Türkiye'nin bağımsızlığını ve egemenliğini olumsuz yönde etkileyebilecek konularda ve koşullarla anapara ^(x) ortaklığı kurmaktan veya dış yardım almaktan, bu koşullarla dış bağlantılara girmekten kaçınılmalıdır.

Sayfa 62, dip not:

(x) Anapara:Sermaye.

Sayfa 63, paragraf 2, satır 2:

Yabancı anaparanın Türkiye'de katılacağı ortaklıklarda Türk anaparasının yönetimdeki ve Devletin ekonomiye yön verebilmedeki etkinliği korunmalıdır.

Sayfa 86, paragraf 3, satır 2 :

Köylü kooperatiflerinin ve üst kuruluşlarının plan doğrultusundaki verimli ekonomik işletmecilik kurallarına uygun olarak yapacakları tarımsal ve sınai yatırımlar Devlet katkısıyla da desteklenecektir.

Sayfa 113, paragraf 3, satır 3:

1. İşçi ve kamu görevlileri sendikalarıyla üst kuruluşlarının, kooperatiflerle üst kuruluşlarının, demokratik yapılı ve yönetimli toplumsal güvenlik veya yardımlaşma

Sayfa 113, paragraf 4, satır 3 :

2. İşçi ve kamu görevlileri sendikaları üst kuruluşlarının, kooperatif üst kuruluşlarının ve demokratik yapılı ve yönetimli toplumsal güvenlik ve yardım-

Sayfa 114, paragraf 3, satır 1-3 :

4. Yaşamını emeğiyle kazanan kişilerden oluşan geniş halk topluluklarının kendi aralarında veya yerel yönetimle birlikte, belli kişilere anaparada veya yönetimde üstünlük ve egemenlik sağlamıyacak biçimde kuracakları ortaklıklar.

Sayfa 116,Paragraf 2, Satır 2:

Halk kesimi yatırımlarına yurt dışından katılacak yurttaşlarımızın bu amaçla ulusal ekonominin gereklerine uygun teknolojikli makinalar ve donatım sağlayabilmeli kolaylaştırılır.

Sayfa 136, paragraf 2, (yeni paragraf):

Yurt dışındaki işçilerimizin iş güvenlikleri ve serbest dolaşım hakları için bütün girişimlerde bulunulacaktır.

Sayfa 137, paragraf 2,(yeni paragraf) :

İşletmeciler, verimli işletmeciliği sağlayarak üretim artışına, kaynak yaratılmasına ve hızlı gelişmeye katkıda bulunurken, toplumsal sorumluluğun da gereğini yerine getirmek zorundadırlar.

Sayfa 137, paragraf 3, satır 1 :

Bu gereklerin bilincine varamıyan kimi işletmeciler işletmecilik görevlerini yerine getirmekte de verimli bir çalışma barışına katkıda bulunabilmekte de güçlük çekerler. Bu gereğin ve toplumdaki gerçek yerlerinin

bilincine varan işletmecilerse, işçinin güvenliğini ve sevgisini sağlayarak işletmecilik görevlerinde başarılarını arttırabilecekleri gibi, işyerlerinde ve tümüyle toplumda, çalışma barışının sağlanmasını kolaylaştırabilirler ve sanayi toplumuna geçiş sürecindeki toplumsal gerilimlerin ve bunalımların azaltılmasına büyük katkıda bulunabilirler ve bulunmaktadır.

Sayfa 153, paragraf 3, satır 1-3:

Devletin ağırlık taşıyacağı üretim dallarında, teknolojik zorunluk varsa, Devlet, karar ve yönetim yetkisi kendi elinde bulunmak koşulu ile, dış ekonomik ilişkiler kurabilir.

Sayfa 155, paragraf 5 (yeni paragraf):

Devlet, kamu yatırımlarının proje gereksinmesini karşılamak ve halk kesimine de bu konuda yardımcı olmak üzere, bir proje merkezi kurmalıdır.

Sayfa 156, son paragraf, satır 2-3 :

Özel kesim elindeki yapım araçlarının ve makinalarının da ülke yararına en verimli biçimde değerlendirilmesi sağlanacaktır.

Sayfa 158, paragraf 3, satır 10:

Planın oluşturulması demokratik katılmaya en geniş olanağı verecek biçimde ve çevreden merkeze doğru olacak, planın ve yıllık programların uygulanmasında ise demokratik yöntemlerle disiplin sağlanacaktır. Planın çevreden merkeze doğru oluşturulmasında yerel yönetimin ve başta halk kuruluşları olmak üzere gelişmeye

katkıda bulunan birimlerin kendi yöreleriyle ve alanlarıyla ilgili planlama çalışmaları gözönünde tutulacaktır. Bu çalışmaları toplum yararına ve hakça gelişme gereksinmelerine uygun biçimde ve geri kalmış bölgelerle yörelere öncelik vererek değerlendirip denkleştirmek üzere çaba gösterilecektir.

Sayfa 159, paragraf 2'nin yerine :

Planda geri kalmış bölgelerin ve yörelerin olanak eşitliğine kavuşturulması, kaynakların bunu sağlayacak biçimde yönlendirilmesi temel ulusal amaçlardan biri olacaktır ve genel ulusal gelişme planı çerçevesinde bu bölgelerin ve yörelerin gelişmesini hızlandırıcı bölge planlaması da yapılacaktır. Bu anlayış içinde, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun tüm olarak geliştirilmesi, bu bölge ekonomisinin ülke ekonomisiyle bütünleştirilmesi ve Ortadoğu ile ekonomik işbirliğimize geniş katkıda bulunabilecek ve bundan öncelikle yararlanabilecek duruma getirilmesi gözetilecektir.

Sayfa 168, paragraf 1, satır 2:

kaynakları değerlendirici sanayilere, sürekli ve geniş dışsatım olanağı bulunan sanayilere,

Sayfa 170, paragraf 2, satır 1-2:

Devlet kesiminde o arada devlet işletmelerinin yan kuruluşlarında savurganlık ^(x)önlenecektir. Halk kesiminde de buna özen gösterilmesi etkin önlemlerle gözetilecektir.

Sayfa 172, paragraf 2, satır 1 :

X Sınaileşme hızını kesmemek koşuluyla sanayi kuruluşlarının teknolojisinde ve yer seçiminde, çevre ve insan sağlığının, verimli tarım olanaklarının doğal kaynakların ve

güzelliklerin korunup geliştirilmesine, turizmi geliştirmek için gerekli koşullara uyulmasına özen gösterilecektir.

Sayfa 181, paragraf 4, :

Enaz ücret vergilendirilmiyecektir.

Sayfa 181, paragraf 5, satır 3 :

Ekonomik yaşamda kurumlaştırma yaygınlaştırılıp geliştirilmekle, vergilenebilir kazançların artması da sağlanacaktır.

Sayfa 182, paragraf 3, satır 1:

Vergi kaçağını önlemede etkinlik sağlayıcı yasa değişiklikleri yapılacak ve çapraz denetim yöntemleri uygulanacaktır. Bu amaçla değişik kurumlara yapılan bildirimler vergi denetimi için karşılaştırılacaktır. Etkin vergi denetimi için çağdaş teknolojinin olanaklarından yararlanılacaktır.

Sayfa 186, paragraf 4, satır 5:

...egemenlikleri veya denetimleri altında bulundurmaları önlenecektir.

Sayfa 192, paragraf 1, satır 2 -4 :

Büyük mağazacılık eğilimlerinin başladığı veya bu gereğin doğduğu yerlerde tekelcilik eğilimleri önlenecek, esnafın kendi arasında birleşerek ve üretici kooperatifleriyle de işbirliği yaparak büyük mağazalar kurabilmesi, halk kesiminin de bu alanda etkinlik kazanabilmesi Devletçe desteklenecektir.

Sayfa 197, paragraf 1, satır 2:

Bu amaçları benimsiyen ve bu amaçlara uygun kurallar ve çerçeve içinde toplumsal sorumlulukla çalışan bir özel kesim, topluma güven vereceği gibi, sanayi toplumuna

geçiş sürecinin çetin aşamalarında kendi güvenliğini de en etkin biçimde sağlamış olur.

Sayfa 198, paragraf 5, (veni paragraf):

X Özel kesimin yatırımlarıyla ve dış ekonomik ilişkileriyle ilgili işlemler kolaylaştırılacak ve hızlandırılacaktır.

Sayfa 209, paragraf 3, satır 1:

Bu nedenlerle maden,kömür ve petrol Devletçe işletilip değerlendirilecektir.

Sayfa 210, paragraf 2, (yeni paragraf) :

Devletin uzun dönemli bir petrol ve maden politikası saptanacak ve aramalarda uzmanlaşma ve daha çok etkinlik sağlanacaktır.

Sayfa 210, paragraf 3, satır 1:

Yeraltı kaynaklarının değerlendirilmesinde Türkiye'nin ulusal teknolojik ve sınaî olanakları ve tüm teknik hizmetleri geliştirilecektir.

Sayfa 210, paragraf 4, satır 1:

Yeraltı kaynaklarının aranıp saptanmasıyla ilgili kamu kuruluşlarının verimli işbirliği ve etkin çalışması sağlanacaktır. Bu alanda eğitim özendirilecek ve geliştirilecektir.

Sayfa 212, paragraf 1, satır 2:

Gelişmede ve sanayi toplumuna geçişte en önemli öğelerden biri yeterli enerjidir. Türkiye'nin gelişme yolunda enerji darboğazıyla karşılaşmasını önlemek için uzun dönem enerji planlaması yapılacaktır.

Sayfa 212, paragraf 2, satır 4:

Türkiye'nin enerji bakımından kendi kaynaklarını ve

Yeni teknolojik olanakları en ileri ölçüde değerlendirmesi sağlanacak, bu konuda dışa bağımlılık oranı gide rek azaltılacaktır. Nükleer enerji üretimi çalışmaları hızlandırılacaktır. Ancak enerji konusunda, bölge ülkeleriyle, bağımsızlığımızı olumsuz yönde etkilemeyecek koşullarla, verimli bir işbirliği düzeni kurmağa çalışılacak ve ekonominin ivedi enerji gereksinmelerini karşılayıcı önlemler alınacaktır.

Sayfa 221, paragraf 5, (yeni paragraf)

Devlet kesimindeki turizm kuruluşları bu alanda uzmanlaşan bir kuruluşda toplanarak Devletin bu alandaki etkinliği ve kitle turizmine katkısı arttırılacaktır.

Sayfa 232, satır 1:

Eğitim gelişmenin temel koşuludur.

Sayfa 235, son paragraf, satır 2:

Okur-yazarlık sorunu eğitim görmüş yurttaşların da gönüllü işbirliğiyle, bütün

Sayfa 236, paragraf 3, (yeni paragraf) :

Köy okullarının eğitim araçları ve gereçleriyle ilgili gereksinmelerinin de Devletçe karşılanmasına öncelik verilecektir.

Sayfa 236, paragraf 3, satır 1:

Öğretmen yetiştiren okullar, çağın ve ülkenin gereksinmelerine, gelişme ve demokratik yönetim gereklerine uygun eğitimi daha yeterli düzeyde sağlamak üzere düzenlenecektir ve çoğaltılacaktır.

Sayfa 238, paragraf 1, satır 4:

Yurdun her yerinde ilk öğretim gereksinmesi karşılanacaktır. Dağınık yerleşim bölgelerindeki çocukların okula gidebilmeleri kolaylaştırılacaktır.

Sayfa 238, paragraf 3, satır 5.

İlk ve orta öğretimle ilgili kararların oluşturulmasında, eğitimin demokrasi kurallarına ve çağdaş eğitim ve bilim gereklerine uygun olarak düzenlenmesinde öğretmenlere geniş yetki tanınacaktır. Okulların yönetimine öğrencilerin ve ailelerinin daha etkin katkıları sağlanacaktır.

Sayfa 240, paragraf 1(yeni paragraf):

Okullarda yaparak-yaşayarak eğitim ilkesi uygulanacaktır. Bu amaçla uygulama bahçeleri ve işlikler kurulması yaygınlaştırılacaktır.

Sayfa 240, paragraf 1, satır 1:

Bütün orta öğretim olanaklar elverdiği ölçüde üretime dönük kılınacaktır. Böylece, üretken çalışmalarla çocukların emeğe üstün değer vermeleri, verimli bir çalışma yaşamına hazırlanmaları, toplum gerçeklerini küçük yaştan öğrenmeleri, yapıcı ve becerili kişiler olarak yetişmeleri, toplumsal değeri olan hiç bir işi küçümsememeleri, halkla bütünleşebilmeleri sağlanacaktır.

Sayfa 240, paragraf 3, satır 3:

Bütün yüksek öğrenim kurumlarında öğretim özgürlüğü sağlam güvencelere kavuşturulacaktır, ve bu kuruluşların yönetimine, öğretim üyeleriyle birlikte, öğrenciler ve tüm görevlilerle etkin biçimde katılacaklardır. Öylece bilimsel özgürlüğün gereğiyle birlikte, gençlerin uygulamalı demokratik eğitimleri de sağlanmış, sorumluluk bilinçleri erken yaşta geliştirilmiş ve yüksek öğrenime canlılık kazandırıl-

miş olacaktır; öğretim yöntemlerinin daha gerçekçi ve kuşaklardaki değişime uygun biçimde sürekli geliştirilmesi sağlanabilecektir.

Sayfa 246, son paragraf, satır 3:

Ekonomideki teknolojiye veya toplum yapısındaki ve eğilimlerindeki değişikliklerden ötürü meslek veya sanat değiştirme zorunda kalanlarla gerekli meslek ve sanatlarda ilerlemek isteyenlere eğitim olanakları sağlanacaktır.

Sayfa 247, paragraf 4, satır 3:

Her il ve ilçe merkeziyle köyde ve köylerde yeterli araçlarla ve gereçlerle donatılmış halk eğitim merkezleri kurulacaktır. Spor yapılarından ve dinlence dönemlerinde, okul yapılarından da halk eğitimi için yararlanılabilecektir.

Sayfa 249, paragraf 2, (yeni paragraf):

Sağlık Ocaklarından da halk eğitimi için yararlanılacaktır.

Sayfa 253, paragraf 3, satır 3:

- x Din adamlarına dinsel konularda olduğu kadar toplumsal ve ekonomik konularda da sürekli eğitim sağlanacaktır.

Sayfa 256, paragraf 1, satır 1:

Güzel sanatlarla ve yazınla yalnız dinleyici okuyucu veya seyirci olarak değil, kendi yaratıcılıklarını ve duyarlıklarını geliştirecek biçimde de ilgilenmeye özendirilmelidirler.

Sayfa 269, son paragraf, (yeni paragraf):

- x Sigortalıların sağlık bakımı hizmetleri, hekim

seçme hakları da sağlanarak, kamu görevlisi hekim-

lerce yürütülecektir.

Evde sağlık bakımı hizmeti geliştirilecek, evde ve ayakta bakımla hastanede bakım hizmeti bütünleştirilecektir.

Sayfa 270, paragraf 1, (paragraf 1 ve 2 çıkarılıp yerine) :

x Çevreye yönelik koruyucu hekimlik hizmeti, Devletin yerel yönetimin ve toplumsal güvenlik ve hizmet kurumlarının işbirliğiyle toplumun tümünü kapsıyan ve sürekli işleyen etkin bir düzene bağlanacaktır. Kişiyeye yönelik koruyucu hekimlik hizmetleri sağlık bakımı hizmetleriyle bir arada yürütülecektir.

Sayfa 272, 4'ncü yıldız çıkarılacaktır:

Sayfa 314, son paragraf, satır 4:

Demokratik hukuk devleti yönünde bu ileri aşamaya erişebilmenin temel kuralı, kamu görevlilerinin işe alınmalarında atanmalarında yükseltilme ve gönendirilmelerinde ^(x) yeteneklerinin değerlendirilmesinde ve cezalandırılmalarında veya işten çıkarılmalarında, nesnel kurallar saptayıp uygulamaktır.

Sayfa 318, son paragraf, satır 4:

Yurttaşların ve kuruluşların kamu yönetimiyle ve kamu görevlileriyle ilgili yakınlıklarını dinlemek ve kovuşturmak üzere, belli nitelikler taşıyan kimseler arasından, her ilde ve ilçede birer kamu yönetimi izleme kurulu oluşturulacaktır.

Sayfa 320, paragraf 1:

- x Kamu görevlilerinin sicillerinde ve değerlendirilmesinde demokrasi kurallarına ve açıklık ilkesine uygun davranılır. Gizli istihbarata yer verilmez.

Sayfa 339, paragraf 2, (yeni paragraf)

Bütün iç güvenlik kuvvetleri üyelerinin demokratik eğitimi- ne ve toplumsal konularla ilgili bilgilerinin ve değerlen- dirme yeteneklerinin genişletilmesine önem verilecektir.

Sayfa 340, paragraf 5, satır 1:

İç güvenlik kuvvetlerindeki yöneticilik görevlerine ancak bu meslekle ilgili geniş tecrübesi ve yeterli eğitimi olanlar getirilebilecektir.

Sayfa 341, paragraf 5, (yeni paragraf) :

Köyler ve yeni kurulacak köykentler için, demokratik eğitimli yüksek yetenekli bir güvenlik kuvveti oluşturu- lacaktır.

CHP PROGRAM TASARISINDA
ÖRGÜT TEMSİLCİLERİNİN
PARTİ MECLİSİ
TOPLANTISINDAN SONRA
VE
XXIII. KURULTAYDAN ÖNCE YAPTIKLARI
İNCELEME SONUNDA DEĞİŞİKLİK
ÖNERİLERİ

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

PROGRAM ÖN TASARISINDA YAPILAN DEĞİŞİKLER

Sayfa 14, Paragraf 1, (paragraf 1'in yerine):

Siyasal gücün tek bir odakta, kişilerde veya belli kurumlarda yoğunlaşmadığı, topluma dengeli olarak dağıldığı, ve tüm yurttaşları simgeleyen, tümüyle ulusun istencini ^(x) yansıtan bir devlet kavramını benimser.

Sayfa 14, Paragraf 3, satır 1:

Devlet işleyişinde halkın etkinliğini arttırarak yönetenle yönetilen ikiliğinin giderilmesi ülküsüne yönelir.

Sayfa 18, Paragraf 1, satır 3:

Toplumsal ve ekonomik düzende ve Devlet yapısında çağın, gelişmenin, insanca ve hakça yaşamının kaçınılmaz gereği olan değişiklikleri güçleştirici ya da geciktirici etkenleri ve engelleri gidermek ya da aşmak için sürekli çaba gösterir.

Sayfa 18, son paragraf 1, :

Bu amaçlara yönelen devrimciliği sürekli demokratik halk devrimciliğidir.

Sayfa 19, paragraf 1, satır 3:

İnsanca hakça ve barışçı amaçlarına, demokrasi ilkelerine ve kurallarına uymayan araçlar ve yöntemler kullanmaz. Halkla birlikte halktan güç ve yetki alarak demokratik hukuk Devleti kurallarına bağlı kalarak ve barışçı yöntemlerle devrimciliğini sürdürür.

Sayfa 44, paragraf 1, satır 1:

x Herkesin dinlenme eyleme ve boş zamanlarını değerlendirme gereksinimlerini sağlıklı biçimde karşılayabilmesi olmalıdır.

Sayfa 45, son paragraf, satır 3:

Demokratik Sol gelişme kavramını benimseyen

Cumhuriyet Halk Partisi, çağın bu gerçeklerini de

göz önünde tutarak, daha çok üretimi ve daha hızlı gelişmeyi, daha çok ama daha sağlıklı ve yaygın tüketimle bir arada ve uyumlu biçimde sağlamayı amaçlar.

Sayfa 49, son paragrafa ek, satır 3 :

Kamu hizmetlerinin ve altyapıların dağılımı, insanlar ve bölgeler arasında gelir adaleti sağlanmasını kolaylaştıracak biçimde olmalıdır. Bu amaçla, Türkiye'nin ekonomik bakımdan geri kalmış yöreleri arasında yer alan Doğu ve Güneydoğu ve Orta Anadolu'nun su kaynakları öncelikle bu bölgelerin enerji ve sulama gereksinmelerini karşılayacak ve gelişmesini hızlandıracak biçimde değerlendirilecektir.

Sayfa 51, paragraf 4'ün yerine yeni paragraf:

x Üretken olmayan ve gelişmeyi hızlandırmayan yatırımlardan veya girişimlerden o arada arsa spekülasyonundan kazanç sağlanması güçleştirilip önlenecektir.

Sayfa 52, paragraf 3, satır 1 :

x Toprak işleyen su kullananın olacaktır.
Üretim için ve toplum yararına kullanılacak su emeksiz kazanç aracı olmaktan çıkarılacaktır.

Sayfa 67, paragraf 2'nin yerine yeni paragraf:

Gerçek anlamda sanayi toplumuna geçiş, toplum yapısını ve üretim biçimiyle ilişkilerini temelden değiştirmesi bakımından bir devrim sayılır.

Sayfa 71, paragraf 2, yeni paragraf :

Fakat gelişme ve sınaileşme sürecine çağımızda giren ülkelerde, kapitalizm tutuculukla büsbütün özleşmektedir ve kapitalizmle sanayi devrimini bağdaştırabilmek giderek artan ölçüde zorlaşmaktadır. Gelişme ve sınaileşme sürecine çağımızda giren ülkele-

rin, sanayi devrimlerini daha önce kapitalist yöntemle gerçekleştirebilmiş ülkelere, kapitalist yöntemlerle erişebilmeleri ise artık olanak dışıdır.

Sayfa 74, paragraf 2, satır 1 :

Tutucu olmayan baskı rejimleri kendilerini "devrimci" diye tanımlasalar da sanayi devrimini gerçek yönünden saptırır, ve bir anlamda insanca amacından da uzaklaştırırlar. Sanayi devriminin sağladığı ve sanayi devrimini sürdürebilmek için zorunlu olan özgürlükleri büyük ölçüde kısarlar.

Sayfa 85, paragraf 2, satır 1 :

Köylü yoksul örgütsüz ve güçsüz kaldıkça siyasette ve yönetim - de yeterince ağırlığı olamaz ve demokrasi bir ölçünün ötesinde gerçeklik kazanamaz.

Sayfa 90, paragraf 3, yeni paragraf:

Köykentler, kırsal alanda yöresel planlamayı da kolaylaştıracığı için, halk kesimi yoluyla yapılacak yatırımların plan ereklerine ve ekonomik gereklere uygunluğunu sağlamak kolaylaşacaktır.

Sayfa 92, paragraf 1, satır 1:

Tarımda üretimi yönlendirmek, üretimle pazarlama olanakları arasındaki dengeyi sağlayıp kollamak ve aşırı fiyat dalgalanmalarını önlemek Devletin ödevi olacaktır. Bu amaçla yıllık üretim planlamaları yapılarak ürünlerin buna göre yetiştirilmesi için gerekli demokratik önlemler veya özendirici yöntemler uygulanacaktır. Hangi alanda üretime ağırlık verirlerse daha çok gelir sağlayabilecekleri ve daha çok Devlet desteğinden yararlanabilecekleri, köylülere çiftçilere önceden duyurulacaktır.

Sayfa 92, paragraf 2, yeni paragraf:

Ürünlerin randımanları ve nitelikleri Devletçe veya Devlet yardımıyla kooperatif üst kuruluşlarınca önceden saptanarak üreticilere duyurulacaktır.

Sayfa 92, paragraf 3, yeni paragraf:

Tarım topraklarının üretim bakımından olanakları ve gereksinimleri saptanarak, çiftçilerin daha verimli işletmecilik yapabilmek için yeterli bilgilerle donatılmaları sağlanacaktır. Harita ve kadastro çalışmaları da bu yönde değerlendirilecektir.

Sayfa 95, paragraf 3, yeni paragraf:

Toprak reformu, kooperatifleşmeden, köykentleşmeden ve tarım alanındaki yatırımlarla Devlet desteklemelerinden sağlanabilecek yararları en yüksek düzeyde gerçekleştirebilmenin temel koşuludur.

Sayfa 96, paragraf 4, yeni paragraf:

Toprak reformunun uygulamadaki güçlüklerini giderici, parasal yükünü azaltıcı ve bütün yurttaki gerçekleştirmesini hızlandırıcı yasal ve yönetsel önlemler alınacaktır.

Sayfa 99, paragraf 1, satır 2:

Bu arada Devlet, verimli orman işletmeciliği için gerekli kamu hizmetlerinin ve başta orman yolları olmak üzere yeterli altyapıları sağlayacaktır.

Sayfa 102, paragraf 3, satır 2-3 :

Hayvanların, hayvan ve su ürünlerinin kooperatifler ve üst kuruluşları eliyle iç ve dış satımı Devletçe desteklenecektir. Dışsatım için uygun yerlerde sınır kapıları açılacaktır.

Sayfa 102, paragraf 4, satır 1 :

Hayvan sağlığı ve hayvan ırklarının iyileştirilmesi hizmetlerini, Devlet, etkin ve yaygın biçimde halkın yararına sunacaktır. Köykentlerde veya köylülerin kolayca erişebileceği yerlerde bunun için yeterli merkezler bulunacaktır.

Sayfa 107, paragraf 2, satır 3:

x Devlet önderliğinde kurulmuş olan ve yönetiminde Devletin ağır bastığı büyük kooperatif birlikleri gerçek demokratik kooperatifçilik kurallarına aykırı Devlet müdahalelerinden arındırılacak ve demokratik bir yapıya yönetime ve denetim kavuşturulacaktır. Bu birliklerin yönetiminde üye kooperatiflerin kesin egemenliği sağlanacaktır.

Sayfa 110, son paragraf'a ek

x Örgün öğretim kurumları dışında halk eğitim merkezlerinde de özellikle köylülerin yararlanabileceği kooperatifçilik kursları düzenlenecektir.

Sayfa 115, paragraf 4'e ek :

Devlet, halk artırımlarının halk kesimine yönelmesini ve halk kesiminin kuruluşunu ve gelişmesini özendirici destekleri sağlar. Bu desteklerin, halk kesimini, ekonomi kurallarına ve verimli işletmecilik gereklerine uygun çalışmaya yöneltecek nitelikte olmasına özen gösterir. Yine bu kurallara ve gereklere uyulmak koşulu ile, halk kesimine, Devlet kesimiyle iş ilişkilerinde özel kolaylıklar sağlanır.

Sayfa 126, paragraf 4, yeni paragraf:

x İşçi-esnaf ayırımında uygulamadan doğan belirsizlikler giderilerek, işçi sayılması gerekenlerin bütün işçi haklarından yararlanabilmeleri sağlanacaktır.

Sayfa 142, paragraf 3, satır 3 :

x Demokratik Sol doğrultuda hızlı gelişme

atılımlarıyla işsizlik azaltılırken, bir yandan da işsizliğe karşı etkin önlemler alınacaktır. O arada işsizler için özel gelişme projeleri uygulanacaktır ve iş bulmayı kolaylaştırıcı alanlarda yaygın meslek eğitimi sağlanacaktır.

Sayfa 143, paragraf 2, satır 2:

x Dullara ve öksüzlere bağlanan aylıklar adaletli bir düzeye yükseltilecektir. Kimsesiz çocukların bakımı ve eğitimi Devletçe sağlanacaktır.

Sayfa 145, paragraf 4, satır 6:

x Devletin, yerel yönetimin ve toplumsal güvenlik ve toplumsal hizmet kurumlarının işbirliğiyle, bakımı gerekli kimseler ve eşsiz kalmış çocuklular için her türlü bakım olanakları sağlanan toplu konutlar

ve anneleri çalışan veya kimsesiz çocuklar için çocuk yuvaları kurulacaktır. İşçilerle ilgili olarak iş verenlerin bu konudaki yükümlülüklerini yerine getirmeleri etkin yaptırımlara bağlanacaktır.

Sayfa 153, paragraf 2'nin yerine yeni paragraf:

Devlet özel girişimle ortaklık kuramaz. Daha önce kurulmuş ortaklıklar bir program içinde sona erdirilir ve bu ortaklıklara bağlı kuruluşların hangi kesimde kalacağı, her kuruluşun özellikleri, ulusal ekonominin gerekleri ve toplum yararı göz önünde tutularak belirlenir.

Sayfa 177, paragraf 1, satır 2 :

Çalışanların özgür ve güçlü bir sendikacılık hareketi oluşturabilmelerini de siyasete ağırlıklarını koyarak Devlet yönetiminde, ekonomik ve toplumsal politikaların oluşturulmasında ve uygulanmasında etkinlik kazanabilmelerini de ancak demokratik devrimciliği benimsiyen bir demokratik sol parti istiyebilir ve gerçekleştirebilir.

Sayfa 183, paragraf 4, yeni paragraf :

x Vergi yönetimi Demokratik Sol doğrultuda yeniden düzenlenecektir. Vergi yargısında zaman alıcı aşamalar azaltılarak ve kısa sürede hakça sonuç alınmasını kolaylaştırıcı bir uygulama oluşturulacaktır.

Sayfa 185, yeni başlık:

BANKACILIK-KREDİ DÜZENİ VE SİGORTACILIK

Sayfa 186, paragraf 3, yeni paragraf:

Tefeciliği ve gereksiz aracılık aşamalarını ortadan kaldırmayı kolaylaştırıcı bir bankacılık ve kredi düzeni kurulacaktır. Bu arada tarımsal ürünlerin değerlendirilmesiyle ve pazarlamasıyla ilgili krediler doğrudan doğruya üreticilere ve kooperatiflerine verilecektir.

Sayfa 188, paragraf 6, yeni paragraf:

Sigortacılık

Bankacılıkta olduğu gibi, belli bir çevrenin çıkarları doğrultusunda işletilmekte bulunan sigortacılık alanı da, Demokratik Sol doğrultuda düzenlenecektir.

Bu amaçla, sigortalıların hak ve çıkarlarını öncelikle korumak ve güvence altına almak üzere, sigorta şirketlerinin etkin biçimde denetimi sağlanırken sigorta fonları da, toplum yararı gözetilerek, üretken kesimlere ve öncelikli yörelere yöneltilecektir.

Kamu kuruluşlarının tüm sigorta işlemleri, aracı kullanılmadan, bu işle görevlendirilecek bir kamu kuruluşunca yapılacaktır. Reasürans tekeli de bu kuruluş eliyle işletilecektir.

Sigorta hizmeti ucuzlatılacaktır. Önemi giderek artan trafik sigortası alanında sigortalıların çıkarlarını gözeten ve mal ve can yitiminden doğan zararların tam olarak karşılanmasını sağlayan çözümler getirilecektir. Halk kesiminin bu alanda örgütlenmesi özendirilecektir.

Sayfa 191, paragraf 2, yeni paragraf:

x Özel kesimin dış ekonomik ilişkilerinde ülke yararını korumayı kolaylaştırmak ve olanakları yetersiz kalan küçük ve orta boy sanayicilerin ve yapımcıların bu alanda büyük anapara çevrelerince ve aracı firmalarca engellenmelerini önlemek üzere, özel kesim sanayicileri ile yapımcıları dışsatım ve dışalımını aracısız yapmak üzere örgütlenmeye özendirileceklerdir.

Sayfa 191, paragraf 4, satır 6:

x Devletin, kendi kendini yöneten devlet işletmelerinin, halk kesiminin, kooperatiflerin, özel kesim sanayicilerinin ve esnaf ve sanatkâ-
rın, dışsatım ve dışalım için kuracakları
örgütler arasında sağlanacak işbirliğiyle

bir dış ticaret kurumu kurulacaktır. Bu kurumun dış pazar araştırmalarından, yurtiçi ve uluslararası hızlı iletişim olanaklarından, pazarlama kolaylıklarından ve temsilciliklerinden ortaklaşa yararlanılabilecektir.

Sayfa 193, paragraf 1, satır 3 :

x Devletin ve Belediyelerin fiyat ve nitelik

denetleme yetkileri ve olanakları arttırılacaktır, bu konularda tüketiciyle, tüketim ve üretim kooperatifleriyle ve başka halk kuruluşlarıyla yakın ve sürekli işbirliği kurulacaktır.

Sayfa 197, paragraf 3, yeni paragraf:

x Özel girişimciliğin, spekülâtif kazanç alanlarından veya gelişmeye yeterince katkıda bulunmaksızın yüksek kazanç sağlayan alanlardan caydırılarak, sağlıklı sınaileşme çabalarına yönelmesi sağlanacaktır. Devlet, Programda belirlenen kurallar ve çerçeve içinde, özel kesimin Plan ereklerine uygun sanayi yatırımları yapabilmesi için güven verici ve özendirici bir ortam oluşturmağa çalışacaktır.

Sayfa 204, paragraf 2, satır 7:

x Esnafla tüccar, sanatkârla sanayici arasındaki yasal ve kurumsal sınırlama, ekonomik yapıdaki ve koşullardaki değişikliğe göre yeniden düzenlenecektir. Öylece esnaf ve sanatkârların yeryer tüccarla veya sanayici ile bir arada örgütlenmeleri zorunluğu ortadan kalkacak, kendi odalarını kurarak daha güçlü biçimde örgütlenebilmeleri ve büyük anapara çevrelerine karşı korunabilmeleri sağlanacaktır.

Sayfa 207, paragraf 3, satır 2 :

x İşportacılar, düzenli kent yaşamıyla uyumlu davranmak koşuluyla güvenlik içinde çalışma olanağına kavuşturulacaklardır.

Sayfa 207, paragraf 4, satır 3

x Yük taşıyıcıların esnafla veya iş gördükleri

kuruluşlarla ilişkilerini doğrudan doğruya düzenliyecek biçimde ve etkinlikte demokratik örgütlenmeleri sağlanacaktır.

Sayfa 210, paragraf 2, satır 2:

Petrolün aranması üretimi arıtımı ve akaryakıt dağıtımı Devlet eliyle yapılacaktır. Petrol yasası bunu sağlayacak biçimde düzenlenecektir. Bu işlemlerle ilgili kamu kuruluşları birleştirilip güçlendirilecektir ve başka ülkelerde de görevler üstlenebilme olanağına kavuşturulacaktır.

Sayfa 210, paragraf 3, yeni paragraf:

Akaryakıt satış yerlerinin halk kesiminide, taşıt sürücüleri kooperatiflerince veya doğrudan doğruya çalışanlarca işletilmesi sağlanacaktır.

Sayfa 211, son paragraf:

Petrol arama maden ve metalürji sanayilerinin gelişmesine öncelik verilecektir.

Sayfa 215, paragraf 1, satır 2:

köykentler ve anayollar arasında ulaşım kolaylığı sağlanmasına öncelik verilecektir. Engeli kırsal alanlarla turistik yörelerde karayolu ulaşımı teleferikle de desteklenecektir.

Sayfa 215, paragraf 4, yeni paragraf:

Bu arada, taşıt sürücülerinin çalışma koşulları ve saatleriyle taşıtların yük durumu etkin biçimde denetlenecektir.

Sayfa 217, paragraf 2, satır 1:

Yurt içinde etkin ve yaygın hava ulaştırmacılığı geliştirilecek-
tir ve ulusal ekonomimizin gereklerine uygun bir uçak sanayii kurulacaktır.

Sayfa 217, paragraf 3 çıkarılacaktır

Sayfa 218, paragraf 3, satır 4-6:

Çalışan halkın ulaşım sıkıntılarını sona erdirmek ve

gereksinmelerini karşılamak üzere, trafik tıkanıklığın-

dan etkilenmeyen hızlı ve ucuz kent içi ulaştırma yön-
temleri geliştirilecektir. Büyük kentlerde kitle ulaştırmasının hızla gelişmesi için belediyelere yardımcı olunacaktır. O arada, İstanbul'dan Ankara'dan ve İzmir'den başlanarak gereken büyük kentlerde metro yapılacaktır.

Sayfa 219, paragraf 1 çıkacaktır

Sayfa 221, paragraf 4, yeni paragraf:

Ülkemizin geniş sağlık turizm olanakları gerek iç gerek dış turizm açısından daha yeterli düzeyde değerlendirilecektir.

Sayfa 228, paragraf 2, satır 3-4 :

Üniversiteler çalışmalarında araştırmacılığa daha

geniş yer vermeğe özendirileceklerdir ve üniversite-lerdeki araştırmalarla toplum gereksinimleri, gelişme ve toplumsal değişim gerekleri arasında yakın bağlantı kurulacaktır.

Sayfa 228, son paragraf, satır 2:

Bilimsel ve teknik araştırmayla, ekonomik ve toplumsal araştırmalarla ilgili kamu kuruluşları geliştirilecektir.

Sayfa 229, paragraf 2, yeni paragraf:

Araştırma kurumlarıyla üniversitelerin ortak gereksinimlerini karşılayacak ve bilimde ve araştırmacılıkta uluslararası gelişmelerin yakından izlenmesini kolaylaştıracak bir ortak bilimsel çeviri kurumu kurulacaktır.

Sayfa 232, paragraf 1, satır 1:

Eğitim toplumsal gelişmenin, değişimin ve insan kişiliğini geliştirebilmenin temel gereğidir.

Sayfa 236, paragraf 2, satır 7:

Parasız eğitimden her aşamada ve her dalda herkesin yararlanabilmesi Devlet desteğiyle kolaylaştırılacaktır. Bunun için ailelerinin gelir durumu yetersiz olan çocukları ve gençleri yeteneklerine göre eğitimlerini sürdürebilme olanağına kavuşturmak üzere gerekli Devlet yardımları sağlanacaktır ve burs olanakları arttırılacaktır. İlkokul öğrencilerinin kitap gereksinimleri Devletçe karşılanacaktır.

Sayfa 238, paragraf 2, satır 2-4 :

Öğretmenlerin öğrencilerle ders saatleri dışında da yakından ilgilenmeleri, öğrencilerin ve toplumun genel eğitimine ve kültürüne katkıda bulunabilmeleri ve öğrencilerin toplumsal sorunlarına ailelerle birlikte çözüm arayabilir duruma gelmeleri gözetilecektir.

Sayfa 238, son paragraf, satır 4'e ek :

Planlı gelişme gereklerine göre eğitilmiş insan

gücü yetiştirilmesi, orta öğretimden başlanarak,

yönlendirici ve özendirici yöntemlerle düzen-

lenecektir. O arada meslek öğretimi ve teknik öğretim olanakları

hızla geliştirilip yaygınlaştırılacaktır.

Sayfa 240, paragraf 1, satır 1:

Bütün orta öğretim olanaklar elverdiği ölçüde üretime dönük kılınacaktır. Böylece, üretken çalışmalarla çocukların emeğe üstün değer vermeleri, verimli bir çalışma yaşamına hazırlanmaları, toplum gerçeklerini küçük yaştan öğrenmeleri, yapıcı ve becerili kişiler olarak yetişmeleri, toplumsal değeri olan hiç bir işi küçümsememeleri, halkla bütünleşebilmeleri sağlanacaktır.

Sayfa 241, paragraf 1, satır 1:

etkin biçimde katılacaklardır. Öylece özerklik daha demokratik bir içeriğe kavuşturulmuş, bilimsel özgürlüğün gereğiyle birlikte, gençlerin uygulamalı demokratik eğitimleri de sağlanmış, sorumluluk bilinçleri erken yaşta geliştirilmiş ve yüksek öğrenime canlılık kazandırılmış olacaktır; öğretim yöntemlerinin daha gerçekçi ve kuşaklardaki değişime uygun biçimde sürekli geliştirilmesi sağlanabilecektir.

Sayfa 241, paragraf 2, yeni paragraf:

Üniversite özerkliğinin güvenceleri ve özerk üniversitelerin toplumla ilişkileri geliştirilecektir.

Sayfa 241, paragraf 4, yeni paragraf:

Üniversitelerin ve yüksek okulların öğrenci alma ve yetiştirme olanakları en yüksek düzeyde değerlendirilecektir.

Sayfa 241, paragraf 5, satır 3:

Üniversiteler her bölgede yaygınlaştırılır ve geliştirilirken yeterli düzeyde ve sayıda öğreticilere, eğitim, çalışma ve araştırma ile ilgili tüm araçlara ve gereçlere kavuşturulacaklardır.

Sayfa 241, paragraf 6, yeni paragraf:

Üniversitelerin bilimsel araştırmalarla birlikte yerel araştırmalara ve gelişme atılımlarına ve toplumsal değişime katkıları arttırılacaktır.

Sayfa 242, paragraf 2, satır 1-3-6:

Her üniversite topluma açık, gelişmeye sürekli katkıda bulunan ve çok yönlü eğitim veren bir bütün olacaktır. Bölümler veya fakülteler arası seçimlik dersler düzeni geliştirilecektir. Üniversitelerde kültür sanat ve spor çalışmalarının artması sağlanacaktır. Bu çözümlerle belli bilim dallarında yetişip uzmanlaşmanın gençleri tek yönlüleştirilmesi önleneyecektir.

Sayfa 242, paragraf 4, yeni paragraf:

Bu alanlarda yüksek öğrenim gören öğrencilerin kendi öğrenim dallarında çalışarak yaşamlarını kazanma olanakları geliştirilecektir.

Sayfa 245, paragraf 3, yeni paragraf:

Kamu görevlilerine tanınacak olan sendikalaşma ve toplum sözleşme haklarından öğretmenler de yararlandırılarak güvenceleri arttırılacaktır.

Ulusal eğitim politikasının oluşturulmasına öğretmenlerin daha etkin katkıda bulunabilmeleri sağlanacaktır.

Sayfa 246, paragraf 1, satır 1-2 :

Toplumsal veya teknolojik değişim sonucu işsiz kalanların yeni meslekler için eğitimi gerekmektedir. Bu nedenle

toplumun her kesiminde yurttaşlar sürekli eğitim olanaklarından yararlandırılacaklardır.

Sayfa 261, paragraf 3, satır 4:

x Devlet ve yerel yönetim tiyatrolarının yanı

sıra özel tiyatroların da gelişmesine ve tiyatro çalışmalarının bütün yurda yayılmasına yardımcı olunacaktır, o arada bölge tiyatroları yaygınlaştırılacaktır.

Sayfa 264, paragraf 3, yeni paragraf:

Türk halk oyunlarının incelenmesi, yaygınlaştırılması ve balede değerlendirilmesi için bilimsel ve eğitsel çalışmalar yapılacaktır.

Sayfa 267, paragraf 4, yeni paragraf:

Halkın sağlık bakımı gereksinmesinin bir kamu hizmeti olarak ücretsiz karşılanması, Devletin başta gelen insanlık ödevidir. Bu amaçla bir yandan sağlık sigortasını da içeren toplumsal sigortalar hızla yaygınlaştırılırken, halkın sağlık kuruluşlarından yararlanmada karşılaştığı güçlükler giderilecektir.

Sayfa 268, paragraf 2, yeni paragraf:

- x Sağlık hizmetleri mahallelere ve köylere kadar götürülecektir. Bu arada başka sağlık merkezi bulunmayan köylerde köy odaları ilk yardım olanaklarıyla donatılacaktır.

Sayfa 269, paragraf 3'ün yerine yeni paragraf :

- x Hastaların veya engelli kişilerin bedensel yeteneklerini geliştirici, ruhsal, ussal veya toplumsal sorunlarını çözücü esenlendirme merkezleri, bir kamu kuruluşuna bağlanarak, bütün yurttan yaygınlaştırılacaktır.

Sayfa 269, son paragraf :

- x Sigortalıların sağlık bakımı hizmetleri, hekim seçme hakkı da sağlanarak, kamu görevlisi hekimlerce yürütülecektir. Bu amaçla, tüm zamanını kamu görevine ayıran hekim sayısı özendirici çözümlerle çoğaltılacaktır ve halk, sağlık kuruluşlarından yararlanabilmek için özel muayenehanelere başvurma zorunluğundan kurtarılacaktır. Evde sağlık bakımı hizmeti geliştirilecek, evde ve ayakta bakım la hastanede bakım hizmeti bütünleştirilecektir. Sağlık sigortasını da içeren toplumsal sigortalar yaygınlaştıkça sosyalizasyon hizmetleri daha çok koruyucu hekimliğe yöneltililecektir.

Sayfa 270, paragraf 3, yeni paragraf:

- x Köylerden seçilecek belli bir düzeyde eğitim görmüş o arada askerlik hizmetini yaparken sağlık hizmetlerinde çalışmış kimseler, yöresel sağlık merkezlerinde kurslardan geçirilerek köylerde sağlık ilk yardımı için görevlendirileceklerdir.

Sayfa 276, paragraf 3, satır 2:

- x Sporla ilgili eğitim ve sağlık kurumları ve hizmetleri ve spor hekimliği geliştirilecektir. Sporcuların yetenekleri, sağlık ve beslenme durumları bu amaçla kurulacak merkezlerde sürekli bilimsel denetime kavuşacaktır. Böylece sporcuların sağlığı daha iyi korunabileceği gibi, yeteneklerini doğru olarak saptıyabilmeleri ve geliştirebilmeleri de kolaylaştırılacaktır.

Sayfa 281, paragraf 2, satır 2:

Kentlerin genişleme yönleri ve alanları önceden saptanarak laştırılacak ve belediye sınırları içine alınacaktır.

Öylece bu alanlarda düzenli ve sağlıklı kentleşme olanağı elde edilmiş olacaktır. Belediyelerin tüm yetkileri arttırılırken, kamulaştırılacak yeni yerleşme alanlarında da özel yetkilerle donatılmaları ve bu alanlardaki arsalarda etkin kamu denetimi kurabilmeleri, her türlü spekülasyonu önliye bilmeleri, Devletin yerel yönetimin ve kooperatiflerin konut yaptırma gücü arttırılarak ve konut yapımına ayrılan kaynakların en verimli biçimde değerlendirilmesi sağlanarak yeni kentleşme alanlarında konut üretimi hızlandırılacaktır. Kurulu yerleşim alanlarındaki arsa spekülasyonu olanakları bu nedenle de daralacaktır.

Sayfa 285, paragraf 2, yeni paragraf:

x Köylerde sağlıklı bir yerleşme düzeni oluşabilmesi, köy konutlarının çevre koşullarına ve çağdaş uygarlık gereklerine uygun biçimde yapılabilmesi ve uygarlık olanaklarından tüm köylülerin daha kolaylıkla yararlanabilmeleri için, Devlet yardımı sağlanacak ve köylerin imar durumu köy halkının da görüş ve istekleri göz önünde tutularak planlanacaktır.

Sayfa 290, paragraf 1, satır 11-12-13-14:

Çağımızda sınıileşme ve teknolojik gelişme dünyayı ve birçok toplumların yapısını temelinden değiştirmiştir. Özellikle eğitimin ve iletişimin yaygınlaşmasıyla bu değişim yeni boyutlar kazanarak hızlanmıştır. Üretim biçimi ve ilişkileri ve genel olarak toplumsal ilişkiler değişmiştir. İnsan yaşamı ve düşüncesi değişmiştir. İnsanların istekleri özlemleri

değişip genişlemiştir. Fakat bu çok boyutlu köklü değişime karşın çok partili özgürlükçü demokrasinin yapısında işleyişinde kurumlarında belirgin bir değişiklik olmamıştır. O yüzden insanların siyasal karar oluştulmasına ve yönetime katılma eğilimleri artmaktadır fakat yeterince karşılanmamaktadır. Gelişmeyle ve sınaileşmeyle birlikte toplumsal güç dengesinde yer alan büyük değişim, geleneksel demokrasi kurumlarının sağladığı sınırlı olanaklar içinde, siyasal güç dengesine yeterince yansıyamamaktadır.

Sayfa 290, paragraf 2, satır 1:

Demokrasi azınlığın da haklarını koruyan rejimdir, ama çoğunluğun iktidar olma hakkını gereğince sağlayamamaktadır. Gerçi demokrasi- de çoğunluğun oylarıyla ve çoğunluğun verdiği yetkiyle iktidar olunmaktadır.

Sayfa 291, paragraf 1, satır 1:

ama baskı altında tutulan çoğunluk o iktidara yeterince ağırlığını koyamakta, yeterince katılamamaktadır, yeterince yön verememektedir.

Sayfa 291, paragraf 2, satır 1-2-3:

Bu nedenlerle demokrasi insanlık onuruna en yaraşır yönetim biçimi niteliğini korumakla birlikte, toplumsal güç dengesindeki değişimin siyasal güç dengesine yansımalarını önlemek isteyen tutucu ekonomik güç çevreleri, demokrasiyi, çağır gereksinmelerini karşılayabilir duruma gelmekten alıkoymaktadır. Güçleri yettiği oranda demokrasinin işlemlerini de güçleştirmekte veya engellemektedirler. Üstün erdemlerine karşı demokrasinin dünyada yaygınlaşamaması da demokrasiye yönetilen ülkelerden çoğunun toplumsal ekonomik siyasal bunalımlara sürülenmeye başlamaları da bundandır.

Sayfa 293, paragraf 1, satır 4 :

göstermiştir ve başarılı olmuştur. Fakat artık demokrasiyi korumak ve yaşatmak için çaba göstermek yeterli değildir. Demokrasiyi çağın gereklerine ve toplum koşullarına göre geliştirerek güçlendirmek de gereklidir.

Sayfa 293, paragraf 2, yeni paragraf:

Demokrasiyi darboğazlardan ve bunalımlardan kurtarmanın yolu aslında onu yozlaştırıp çökertmek isteyen bazı tutucu ekonomik güçlerle onları temsil edenlerin ileri sürdükleri gibi, demokratik

özgürlükleri sınırlamak değildir. Tam tersine demokraside darboğazları aşabilmenin, demokrasiyi ve demokratik toplumu bunalımlardan kurtarabilmenin ve demokrasiyi çağdaş gereksinimleri karşılar duruma getirebilmenin tek yolu, daha çok demokrasidir ve daha çok özgürlüktür.

Sayfa 298, paragraf 4, satır 2 :

Belli konularda yerel yönetime, çerçeve yasalarla, geniş düzenleme yetkileri verilecektir.

Sayfa 298, paragraf 5, yeni paragraf:

Kent yaşamıyla ilgili her türlü demokratik katılma ve denetim olanağını gerçekleştirmesi beklenen belediyelerin, bu demokratik işlevleri için gereken yetkilerle ve olanaklarla donatılması ve demokrasiyle çelişen yönetsel 'vesayet'ten kurtarılması sağlanacaktır.

Sayfa 318, paragraf 2, yeni paragraf:

Kamu görevlilerinin nesnel kurallara göre seçiminde yükseltilip gönendirilmesinde, doğruluk sorumluluk çalışkanlık gibi temel nitelikleri yanı sıra, çağdaş yöneticilik bilgisi sağlıklı karar verme ve etkin uygulama yeteneği, halkla başarılı ilişki ve halktan yana yönetim anlayışı gibi öğeler de göz önünde tutulacaktır.

Sayfa 321, paragraf 2, satır 1:

Emekli Sandığı, MEYAK gibi yardımlaşma ve dayanışma kurumları, sendikalar ve kooperatifler yoluyla kamu görevlileri halk kesimine de katılabileceklerdir.

Sayfa 323, paragraf 4, yeni paragraf:

x Toplumsal sigortalar kapsamına giren işçilerle esnaf ve sanatkârlar gibi, Emekli Sandığına bağlı kamu görevlilerinin de konut kredisinden yararlanabilmeleri sağlanacaktır.

Ayrıca kiralık konut bulmada güçlük çekilen yerlerde görevlendirilen kamu görevlileri için, Devletçe lojman yapımına girişilecektir.

-Sürekli Değişim, Teori ve Pratik Üzerine-

1. İçinde yaşadığımız evren sürekli bir değişim içerisindedir. Bu, yalnızca günümüzün belirleyici niteliği değildir; doğanın temel kuralı, yeni biçimlere, yeni özlere doğru akıştır.

Evren bir yandan büyüyüp, karmaşıklaşırken öte yandan yoğunlaşmakta ve kristalize olmaktadır. Özünde sürekli büyümeyi, karmaşıklaşmayı ve geçmişin birikimini taşıyan bu değişim günümüzde önceki çağlara göre çok daha hızlı olmaktadır. Değişim geçirmekte olan madde aynı zamanda akış yönünü ve bu yön içinde alacağı konumu belli olasılıkla bağrında taşır.

Evren içinde bulunan canlı varlıkların tümünden, "toplumsal çalışma"sı, üretici niteliğiyle ayrılan insan toplulukları, evrenin temel yasası olan sürekli değişime uyarlar.

Toplumların evrim sürecindeki ana itici unsurları üretici güçler (üretim aracı diye nitelediğimiz toprak, alet, vb. ile insan gücünün oluşturduğu) ile üretim ilişkileri (üretim, üleşim, dağılım, tüketim) formu arasındaki çelişkidir. Bu çelişki evrenseldir. Her toplumun bu evrensel çelişkiler bütünü içinde kendi ekonomik, tarihsel, kültürel birikiminden gelen özgül çelişkileri vardır.

Toplumsal değişmeyi yaratan çelişkiler bütünü içinde, doğmakta ve gelişmekte olan güçler ilerleme yönünde (olumlu); özünü yitirmekte, kendisini biçim olarak sürdürmekte olan kurum ve güçler ise engelleme yönünde (olumsuz) rol oynarlar.

2. Çağdaş araçların da getirdiği olanaklarla görebilmekteyiz ki sürekli devinim ve değişim içinde geçmiş birikimin getirdikleri, bugünün yarattıkları ve henüz doğmakta olanlar, birbirleriyle çok yönlü ve karmaşık etkileşimler içindedirler. Bu ilişkiler her an nitel ve nicel olarak kendilerini yenilenektedirler.

Gerçeğin kendini her an yenilediğini ve aştığını unutmadan bu diyalektik ilişkiyi kavrayarak, yakalamak ve bir BÜTÜN OLARAK değerlendirmek sorumluluğumuzdur.

3. İnsandan bağımsız olarak, insanın içinde yaşadığı toplumu ve toplumsal değişmeyi formüle eden yasalar, o topluma bir dizi seçenekler sunarlar. Tercih sorunun bütün açıklığı ile karşımıza çıktığı bu noktada seçiminizi felsefemiz belirler. Yapacağımız seçim

a) olagelen koşulların (gerçeğin) bütün boyutları ile algılanması,

b) ulaşmak istediğimiz insan ve toplum modelleri, üzerine oturur.

Yani, tavır alışınızda rehberimiz İDEOLOJİMİZDİR.

ANKARA HALKÇI-DEVİRİMCİ GENÇLİK ÖRGÜTÜ BÜLTENİ

A.H.D.G.Ö. adına sahibi : İsmail Büyüakan

Sorumlu müdür : Selçuk Baran

Adres : Ziya Gökalp Cad. No:28/14 Kat-7
Kızılay - ANKARA

4. Önüne seçeneklerin dizildiği bu anda seçme gücü insanın veya toplumun tarihsel yerini belirler. İstenen seçeneğin gerçekleşmesini kontrol edebilme gücü ise özgürlüğüdür.

Amaçlarınızı ve yöntemlerinizi böylece belirledikten sonra bizi istenen noktaya götürecek olan, eylemimizdir. Eylemsiz bir uğraş düşünülemez; o, yalnızca bir fantazi olmaktan öteye geçenecektir.

5. SONUÇ:

Halkçı-Devrimciler, Demokratik Solcular olarak bilincindeyiz ki; a) Gerçek, kendini her an yenilemekte, aşmaktadır. Gerçeğin her an yakalanması ve bir BÜTÜN olarak değerlendirilmesi gerekir.

b) Eylem içerisinde, maddesel koşullar altında sorun saptanması yapmada yol göstericiniz felsefeniz olacaktır.

c) Eylemimiz felsefemize, ulaşmak istediğimiz insan ve toplum modeline ters düşmemelidir.

d) Olayların maddesel temellerini görmek bizi idealizme saptan; süreç içinde değişimi unutmamak bizi dogmatizmden, sorunların çözümlerinin belirli felsefi tercihleri olduğunu unutmamak bizi pragmatizmden kurtaracaktır.

e) İnsandaki gizli potansiyel, ancak eylemliliği ölçüsünde açığa çıkacaktır. Bu potansiyel açığa çıktığı ve değerlendirildiği sürece, BİLİNÇLİ, EYLEMLİ, ETKİN ve ÖZGÜR İNSAN gerçekleşecektir.

NABİTLER

Ataş Olayı

Son haftalarda faşist Yunan cuntasının Ege Denizi'nde kıta sahanlığını bahane ederek tezgahladığı oyunlara bir yenisi eklendi. Mobil ve BP fiyat anlaşmazlığını ileri sürerek ham petrol ithalatını ve rafineride üretimi kısıtılar.

Mesela basit bir fiyat anlaşmazlığı olarak ortaya konulamaz. Olayın derinliklerinde tekelci sermayenin çıkarlarına hizmet etmeyen ilerici bir hükümetin çalışan sınıfların çıkarları doğrultusunda kararlar almasını engellemek, kökü dışarda tekelci sermayenin Türkiye'deki menfaatlerini koruma çabaları yatmaktadır.

Kökü dışarda tekelci sermaye, parlamento içinde ve iktisadi alandaki çabaları ile yıkamadığı hükümeti acil olarak halledilmesi; cesurca çözüme gidilmesi gereken yüzlerce sorun varken, savaş sorunu ile karşı karşıya getirmek; savaş bahane ederek sömürü çabalarının yıkılmasına engel olmak, hükümeti iktidardan düşürmek istemektedir.

Sonuç olarak ATAŞ'da üretimin ve ithalatın kısıtlanması; kapitalizmin, emperyalizmin çağdaş formu olan çok uluslu tekeller Türkiye'deki menfaatlerini koruma ve hükümetin ileriye dönük eylemlerini engelleme tutumlarının bir parçasıdır.

Halkçı-Devrimci Gençlik, faşist cuntanın saldırgan tavırlarına karşı tavizkar tutum takınılmaması görüşündedir.

Halkçı-Devrimci Gençlik, kardeş ulusları birbirine düşürerek geri kalmış ülkelerde sermaye düzenini pekiştirmek amacıyla güden faşist SALDIRGANLARA, güncel düzeyde SALDIRGAN YUNAN FAŞİZMİ'ne karşı her biçimle VATANSEVER MÜCADELE verilmesi gereğine inanır.

Halkçı-Devrimci Gençlik Teşkilatları

İlerici gençliğin Halkçı-Devrimci saflarda toplanmasının bilincine varan Antalya devrimciler, ANTALYA GENÇLİK ÖRGÜTÜNÜ kurdular. Kısa adı ANTEÇÖR olan Halkçı-Devrimci derneğin geçici yönetim kurulunu

Av.Gürkut Acar(Bşk.), İşçi Fevzi Kuruç (Skr.), Müh.Abdullah Budak, A.Hamdi Kuyumcu, Nevzat Eryılmaz oluşturmış olup, derneğin genel merkezi Belediye İşhanı Kat-1 No: 111, Antalya'dır.

Kısa zamanda Antalya geçekondularındaki ve fabrikalardaki genç emekçileri ve öğrencileri bağrında toplayan ANT-GÖR, üyelerine eğitim seminerleri vermektedir.

Halkçı-Devrimci arkadaşlarımıza mücadelelerinde başarılar dileriz. Öte yandan, Ökkeş Kiroğlu Önderliğindeki Antep'te Halkçı-Devrimciler Gaziantep'te, Erkin Erdenler Önderliğindeki Halkçı-Devrimciler Kayseri'de, Ali Turhan Önderliğindeki Halkçı-Devrimciler İstanbul'daki, Mehmet Dönen Önderliğindeki Halkçı-Devrimciler İskenderunda, ve yetitli arkadaşlar Trabzon, Kırıkkale, Eskişehir, İzmir, Bursa, Tunceli, Muğla ve diğer yerleşme birimlerinde teşkilatlanma çalışmalarını sürdürmektedirler.

Faşist Saldırıları yine sahnede

Son günlerde ilerici kesime yapılan saldırılara Almanya'da Neşet Daniş adlı devrimcinin faşist militanlar, ve sermayenin Almanyadaki resmi ve gayri resmi işbirlikçileri tarafından "Linç edilmesi" ile bir yenisi eklendi. Sermaye temsilcileri, Türkiye'de ilerici iktidarı yıkmaya çabaları yetmiyormuş gibi Almanya'daki ilerici örgütlenmelere karşı çeşitli oyunlar tezgahlamaktadırlar.

Sermayenin saldırıya güçleri şunu hiçbir zaman unutmamalıdır. İşçilerin, Köylülerin, gençlerin, dar gelirli tabakaların bilinçlenmesi ve teşkilatlanması zor ve baskı yöntemleri ile önlenememiştir ve önlenemez. Devrimci mücadelenin neferleri her zaman olduğu gibi bugün de yılmadan, korkmadan uğraşları sür. Üreceklerdir.

Af Yasası Uygulanmalıdır

Çeşitli suçların affını öngören "AF YASASI TASARISI" fikir suçlularının affının sermaye çevrelerinin engellenmesi ile kabul edilmiştir. Bilindiği gibi af yasası üniversitelerden atılan öğrencilerin affına ve üniversiteye tekrar dönmelerine ilişkin 15. maddede kapsamaktadır. Fakat, müracaat eden öğrencilerden edinilen bilgiye göre öğrenci arkadaşlarımızın müracaatları kabul edilmekte ama kayıtları yapılmamakta, kon-dillerine öğrenci belgesi verilmemektedir. Af yasasının üniversite öğrencileri ile ilgili maddesinin uygulanmamasından doğacak maddi ve manevi zararların tüm sorumluluğu üniversite yöneticilerinin olacaktır.

Bilinçli üniversite gençliğini eğitmeden so. utlu-yarak toplumsal değişmeyi engellemeyi amaçlayan bu kişilerin HALKÇI-DEVİRİMCİ gençler olarak karşılarında olduğumuzu belirtir, iktidarın mesuliyete acele çözüm getirmesi gerektiğine inanırız.

Mamak Olayı

Geçen hafta içinde askeri tutukevlerinde bulunan, aralarında fikir suçlularında bulunduğu bir grup tarafından yapılan çağ dışı uygulamaları protesto eder, 20. yüzyılda hangi nedenle olursa olsun insanları zor ve baskı yöntemlerinin uygulanmasının karşısında olduğumuzu kamuoyuna duyururuz.

Ankara Halkçı-Devrimci Gençlik Örgütü
Geçici Yönetim Kurulu
İsmail Bulutkakan
Metin Baykal
Mahmut Alagöz
Mehmet Erik
Mehmet Cengiz

ANKARA HALKÇI DEVRİMCİ GENÇLİK ÖRGÜTÜ
BÜLTENİ
Herşeygündebir yayımlanır.
SAYI: 3

W. Germany

Özgürlük ve demokrasi Üzerine

1. İnsan, ve toplumlar kendilerinden bağımsız olarak işleyen bir evren içinde yaşarlar. Uzun dönemler boyunca insanlar bu işleyişi gerçeği gibi değerlendirememiş, onun temelindeki unsurları görememiş ve bunun insan tarafından hiçbir biçimde etkilenemeyeceği düşüncesine kapılmışlardır. İnsanın doğa karşısındaki gücünü sıfıra indiren, onu lüzumsuz, şahsiyetsiz bir yaratık haline indirgeyen inançları benimsemişlerdir. Bu, "Kadercilik" tir. Kadercilik, değişik kültürlerde değişik biçimlerle ifadesini bulur.

Hayvan toplulukları, doğanın bir parçasıdır; ondan ayrılamaz kopamazlar. Doğaya karşı gelemezler. İnsan ise, yaşamı boyunca kendinden bağımsız olarak kendi çizgisini çizen yasaları kontrol etmenin DOĞAYA EGEMEN OLMASI mücadelesini verir. Bu nedenle önce doğanın bir parçası olan insan ile doğa arasında binlerce yılın mücadelesi vardır. İnsan toplumlarının bugün ulaştığı bulundukları teknoloji düzeyi, uygarlık düzeyi bize bu mücadelede insanın almış olduğu yolu, eriştiği menzili gösterir. Aynı şey bize yine gösterir ki, İNSAN, kendinden bağımsız işleyen bu akışı etkilenmek ve kontrol etmek, giderek ona egemen olmak GÜCÜNE sahiptir.

2. İnsandan bağımsız olarak, insanın içinde yaşadığı toplumu ve toplumsal değişmeyi formüle eden yasalar o topluma bir dizi seçenekler sunarlar. Öntüne dizilen bu seçenekler arasında tercihini yapabilmek gücü, insanın doğaya, çevresine karşı, kaderciliğe karşı verdiği mücadelede başarıya ulaşmasının ön koşullarından biridir.

3. Seçim gücü; insanın olagelen koşulları doğru değerlendirmesi, gerçeği yakalayabilmesi (bu konuda yöntemsel sorunlarla ilgili açıklayıcı bilgi AHDGÖ Bülteni sayı: 2 den elde edilebilir); ve ideolojik tercihini yapması ile doğrudan ilintilidir. Bu bize BİLİNC'in önemini tanıtır. Bilinçli insanı bilmiş insandan ayıran en önemli özellik bilgisini kendi koşulları doğrultusunda yorumlayarak amaçlarını saptırmadan tayin edebilmesidir.

4. Kontrol; olagelen koşullar içinde insanın yaptığı seçim doğrultusunda olayları yönlendirebilmesidir. Kontrol, özünde belli bir tavır almayı ve bu tavır alışını eylem biçiminde ortaya dökmeyi içerir. Eylemden kastedilen, evrenin anlaşılması, yorumlanması ve değiştirilmesi yönünde amaçlı, bilinçli davranımdır.

Bütün bu tanımlardan sonra insan toplumlarının kendi yaşamlarını sürdürebilmek için olayların akışını yönlendirmeleri; bu doğrultuda uğraş vermeleri bize ÖZGÜRLÜĞÜ tanıtır. O halde "ÖZGÜRLÜK"; seçebilmek, olayları kontrol edebilmek ve bu yönde eylem verebilmek gücüdür.

5. Özgürlüğün soyut tanımlamaların ötesinde somut bir gerçek olarak ortaya çıkarılması; yani diğer bir deyişle GERÇEKLEK KAZANMASI insanların teker teker halledebilecekleri bir sorun değildir.

Özgürlüğü gerektiren koşullar insanın karşısına, evrensel ölçekte çıkmaktadırlar. Bu ise aynı sorunlarla toplu olarak karşı karşıya olan ve bunların çözümünden ortak yararı olacak toplumsal tabakaları bize gösterir. Burada dikkat edilecek nokta, insanın toplum içinde anlam kazandığı, ondan bağımsız düşünülmemeyeceğidir. Bireyin gücü,

ANKARA HALKÇI DEVRİMCİ GENÇLİK ÖRGÜTÜ BÜLTENİ

A.H.D.G.Ö. adına sahibi: İsmail Lüyükten

Sorumlu Müdür

: Selçuk Baran

Adresi

: Ziya Gökalp cad. 28/14 Kızılay ANKARA

uğraşa girdiği ortamla karşılaştırıldığında giderek yokolmaya mahkumdur. Kaldı ki böyle bir uğraşı tek başına sürdürmenin bir gereği de yoktur. Uğraş; nesnel koşulların ortaya çıkardığı, aynı koşullardan toplu olarak zarar gören ve bu koşulları ortak bir takım hedefler doğrultusunda değiştirmeyi, yönlendirmeyi amaçlayan toplumsal tabakalar ile birlikte sürdürülebilir; başarıya ulaştırılabilir. Fakat aynı toplumsal amaçlar etrafında toplanması gereken aynı toplumsal tabakaların insanlarına amaçları zaman zaman saptatılarak değiştirilebilir. Bu, o grupların, o insanların bütünleşmeleri karşısında diğer bir takım toplumsal tabakaların duydukları KORKUNUN ürünü olarak ortaya çıkar.

6. Eylem; saptanan amaçlara varacak yöntemleri uygulamaya koymaktır. Demokrasi, özgürlüğün eyleme dönüşmesidir. Bu, örgütlenmeyi ve örgütlenmiş insan gruplarının toplumsal hayatın sürdürülmesine ilişkin kararlar üzerinde her alanda, her düzeyde etkin olmasını içerir. Yani, demokrasinin olmadığı bir ortamda, insanın etkin eyleminden söz edilemez. Toplumcuların savunusunu yaptıkları demokrasi, bir burjuva demokrasisinden (bicinsel Demokrasi) daha fazlasını insanına veremiyorsa bütün anlamını, değerini yitirir. Bu halde toplum, bir takım kişilerin ve tabakaların tayin ettiği kadere mahkum edilmiş demektir.

7. Demokratik örgütlenme; örgüt içerisindeki elemanın tam katılımı ile gerçekleştirilebilir. Tam katılım, yetki ve sorumlulukların yayılmasıdır.

8. Ancak demokratik ortamlarda toplumun, özellikle ezilen ve sömürülen halkın bilinçlenmesi ve örgütlenmesi toplumsal yerini alması olanağı vardır. Ancak demokratik ortamlarda, iletişim, yaygın yetki ve sorumluluklar gerçekleştirilebilir.

İnsan kişiliğinin özgürce gelişmesi, insandaki gizli potansiyelin açığa çıkabilmesi; ÖZGÜR, BİRLİKTE, EYLEMLİ ve ERKİN İNSANIN gerçekleştirilmesi, demokratik ortamlarda mümkündür.

Yukarıda bahsedilen ortamı, gerekli bütünleşmeyi sağlamadan bir takım toplumsal gruplara, gerçekleştirmeyi amaçlayan uğraşlar başarısız, inandırıcı olmayan uzak ve fantezidirler.

Demokratik ortamın yaratılması mücadelesi, mevcut düzenin içinde taşıdığı siyasal, sosyal ve ekonomik engellere karşı verilir.

9. Demokratik Solcular, Halkçı-Devrinciler olarak bilincindeyiz ki; a) Toplumsal hayatın sürdürülmesine ilişkin kararların denetleme, yetki ve sorumlulukları işçilerin, köylülerin, tüm dar gelirliilerin olmalıdır.

b) Özgürlük kavramı, gerçek anlamını emekçi sınıf ve tabakalarla özdeşleştirdiğinde bulacaktır. Çünkü, ÖZGÜRLÜK ve DEMOKRASİ EMEKÇİ SİMLERİN, TÜM DAR GELİRLİ KATMANLARIN HAKIDIR.

c) Demokratik ortam, işçilerin, köylülerin, tüm dar gelirliilerin bilinçlenmesi, ve örgütlenmesi ölümsüz gerçeklik kazanacaktır. Örgütlenme; siyasal, sosyal ve ekonomik örgütlenme biçiminde bir bütündür.

d) Halkçı-Devrinci Gençlik, emekçi halkın her alanda her düzeyde örgütlenmesine gerek kuramsal gerekse eylemsel yönde en fazla katkıyı gösterecektir.

e) Bunun karşısında direnmek isteyenler, gerçek demokratik ortamlarda, ve özgürlükleri için uğraştan kaçmayan güçlü örgütler karşısında eriyceklerdir.

HABERLER

XXK AHDGÖ Bilimsel Çalışma Grubu, "Türkiye'de Eğitim ve Gençlik Sorunları" üzerine bir rapor hazırlıyor. Adı geçen rapor, tamamlandıktan sonra ilgili bakanlıklara, ve basına dağıtılacak.

xxx İskenderun ve Bursa'da bir süredir PATRON SINIFI TARAFINDAN, ilerici hükümeti yıpratmak, zayıflatmak; işçi yanlısı hükümet ile işçileri karşı karşıya getirmek için, bu arada işçileri baskı ve zulüm altında sindirmek, güçlerini kırmak amacıyla bir dizi KİÇKİRTİCİ, ANARŞİ YARATICI EYLEM tezgahlanmaktadır.

Uyanık olalım: Patron sınıfı, "bir sosyal sınıfın başka bir sosyal sınıfı üzerinde tahakkümünü gerçekleştirmek" ve bir sosyal sınıfı yoketmek" yönünde eylem yapmaktadır. Sanıyorlar ki; 12 Mart sonrasında baskı ve terör ile sindiremedikleri, susturamadıkları işçileri, emekçileri şimdi susturabilecekler. Yağma yok! Türkiye Halkının 50 yıllık Demokrasi Mücadelesinde varmış olduğu yolu kimse geriye döndüremez! İşçinin, köylünün dar gelirlinin bilinçlenme, örgütlenme yolundaki dev hamlelerini kimse önleyemez! Halkınız, tek tek, örgütsüz olduğu sürece ezileceğinin, sindirileceğinin; bir bütün olduğu, kendi gibi yaşıyanlarla düşününlerle omuz omuza olduğu sürece hiçbir gücün halkın iktidarını kalamayacağını bilincindedir! TÜRKİYE İŞÇİSİ, KÖYLÜSÜ, DAR GELİRLİSİ ve GENÇLİĞİ ÇOK İYİ BİLİNCİNDEDİR Kİ; İLERİCİ HÜKÜMETİ ZAYIFLATMAYA, YIP-RATMAYA YÖNELİK HER EYLEM, KÖKÜ DİĞERDE YETİLİ PARAFATLARINA HİZMET E-DER. ŞU ÇOK İYİ BİLİNCİNDEDİR: HİÇBİR GÜÇ BİR AVUÇ ÇIKARICIYI, ÇOK UĞURLU TEKEMLERİ MEMLUN EDEN BOZUK DÜZENİN DEĞİŞTİRİLMESİNE ENGEL OLAMAZ! EMEKÇİ BİRLİK OLUNCA PATRON DEDİĞİN NE Kİ!

xxx Üniversite Giriş Sınavı yapılıyor! Bu sene müracaat eden 225000 i aşkın gencin üçte bir kadarı üniversitelere girebilecek. Açıkta kala-cak gençlerin tamamına yakını geçmişte olduğu gibi işçinin, köylünün, dar gelirli vatandaşın, kısacası emekçi halkın bağrından kopup gelen gençler! Senelerin pratiği bize EĞİTİM SİSTEMİMİZİN; HALKA DÖNÜK; EMEK-Çİ SINIFI VE TABAKALARIN GENÇLERİNİ HALKA YARARLI, ÜRETIME DÖNÜK ve VE-RİMLİ YETİŞTİRECEK BİÇİMDE DEĞİŞTİRİLMESİ GEREĞİNİ GÖSTERİYOR.

x Üniversite Giriş Sınavları kaldırılmalıdır.

x Eğitimde eğitimlik, uygulamada gerçekleştirilmelidir. Paralı ve özel eğitim kuruluşları kaldırılmalıdır.

x Eğitim ilkokuldan mezuniyete sistemli bir bütün olarak ele alın-malı ve geri kalmışlıktan kurtulmaya çalışan ülkemizin kalkınma gerek-sinmelerini karşılayacak düzeye çıkarılmalıdır.

x Bilimsel çalışma disiplini ortadan kaldıran yüksek öğrenim düzeni yeni baştan ele alınmalı; üniversiteler kanunu yeni bir biçimde düzenlenirken, ileriye dönük girişimleri engelleyen güçler temizlen-me-lidir.

xxx 9. Milli Eğitim Şurası toplandı. Toplantılarda ilk, orta ve yüksek öğrenim sorunları tartışıldı.

xxx Halk Sektörü gerçekleştiriyor. Yapılan açıklamalara göre Halk Sektörü a) kooperatif kesim, b) halk girişimleri, c) kamu iktisadi teşebbüsleri olarak üç kesimden oluşacak.

Üretim araçları mülkiyetinin özel ellerde olduğu ve toplumun "kâr" amacı ile güdüldüğü bir toplumdur; üretim araçları mülkiyetinin ve kontrolünün toplumsal ellere, halkın eline geçtiği, toplumun "toplumsal fayda" amacı ile yönlendirildiği bir topluma geçiş süreci içinde Halk Sektörü'nün rolü büyüktür. Halk Sektörü girişimleri, ülke yönetiminde her alanda her düzeyde emekçiyi doğrudan söz sahibi yapmaya ve "Halk Egemenliği"ni gerçekleştirmeye yönelik olduğu sürece HALKÇI-DEVRİMCİLER tarafından her biçimde desteklenecektir.

xxx CHP Tüzüğü'nün amaç maddesi, birçok madde ile beraber değiştirildi. Geçenlerde toplanan CHP Tüzük Kurultayı'nda yeni kabul edilen 2. madde şöyle: "insan haklarına saygılı, milli, demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti ilkesine bağlı, demokratik sol bir parti olan CHP'nin amacı, ülkenin güvenliğine, ulusun mutluluğuna ve refahına, sosyal adaletin yaygınlaşmasına ve insan kişiliğinin serbestçe gelişmesine, özgürlükçü parlamenter demokrasi kuralları içinde ve bu rejimi güç-lendirecek biçimde hizmet etmektir."

xxx Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adı altında bir sol parti kuruldu. Kurucular arasında, çeyitli, sendikacı, yazar, mühendis, ve işçiler var.

xxx Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, yeni kurulan ve kurulacağı söylenen siyasi partilerle uzaktan yakından hiçbir ilişkisi olmadığını basına bildirdi. Kemal Türkler adına basına verilen demeçte özetle: "DİSK işçi sınıfının çıkarlarının hangi doğrultuda olduğunu ve günün koşullarına göre meydana gelen nasıl bir ortam içinde ve yönde gerçekleşeceğini iyi bilmektedir. Bu nedenle bu konuda işçi sınıfı üzerinde bir oyun söz konusu olursa, federasyon olarak böyle bir oyun karşısında seyirci kalmamakta kararlıyız." diyordu.

Bilindiği gibi DİSK, son günlerde hükümeti Halk Sektörü girişi-minden ötürü de desteklediğini belirtmiş ve halk sektörüne katkıda bulunacağını ifade etmişti.

xxx Yozgat'ta faşistlerin tezgahladığı oyunları Halkçı-Devrimci Gençlik bozmaya kararlı! Uzun zamandır, özellikle Ecevit iktidara geldikten sonra -Yozgattan bir milletvekili çıkaran-MHP lilerin, faşistlerin sindirme ve yoketme çabaları altında inleyen ve gerçek gücünü ortaya koyamayan Yozgatlı Devrimciler, yakında Yozgat Halkçı-Devrimci Gençlik Örgütünü kurarak Halkçı-Devrimci Gençliğin örgütlenme zincirine bir yenisini katacaklar ve devrimci mücadelede yerlerini alacaklardır.

Diğer taraftan Müdürünün, personel şefinin ve önemli noktadaki kişilerinin faşist olduğu, birçok faşistin işçi olarak girdiği, faşist provokasyonlarına bu süs ile devam etti. Yozgat Pira Fabrikası'nda olaylar çıktı. Burada güçlenmekte olan ve kısa zaman içinde faşistlerin başkısını bertaraf edecek olan Halkçı Devrimci İşçiler de faşist militanlara gereken ders vermekte tereddüt etmediler. Çünkü Halkçı-Devrimci işçiler ve gençler biliyorlar ki, işçilerin, köylülerin, öğrencilerin mücadelesi bir butundur. Örgütlen-dikçe, birleştirilce gerçek gücünüz ortaya çıkmaktadır. ETMEKÇİ LİRLİK OLUNCA BERMAYENİN PARAKETİ BERMAYENİN GÜCÜ NE Kİ!

Oğrenmenin Ovgusu

I.

En basit olanı öğren .Hani şu
Vakti saati gelenler için
hiçbir zaman geç değildir bu.
ABC yi öğren,yeterli değilse de yine
öğren sen,gevin karılma sen.
Girdi işe,herşeyi bilmek zorundasın.
Yönetimi kendi eline almak zorundasın.

II.

İokullar yurdundaki adam,öğren.
Bapışanadedki adam,öğren.
Mutfaaktaki kadın,öğren.
Babalık,öğren.
Yönetimi kendi eline almak zorundasın.
Yersiz yurtsuz ayare,ara bul okulu
Soğuktan buz kesen,bilgi edin kendine,
At pençeni kitaba açlıktan ölen,bir silahtır o,
Yönetimi kendi eline almak zorundasın.

III.

Sormaktan utanma arkadaş
Etki altında kalma
Kendin araştır.
Sen kendin biliyorsan birşeyi
Pitt'i biliyorsun demektir.
Gözden geçir,hesabı,
Kendin öçeyeceksin.
Her kalere parmak bas;
Sor bakalım nasıl çıkırsın?
Yönetimi kendi eline almak/
zorundasın.

BERTOLT BRECHT

YARINAKI FAŞİT Diktani Halkçı-Devrimcilerin biricik yayın organıdır.
Yapıcı ve ileriye dönük eleştirmelerin,ölçünde emekçi halkın sorunla-rına ilişkin haberlerin ve her yönde mücadelelerin mücadelemizi güç-lendirecektir. MUTFAK MİLLİ, ATMA-VER-OKUT !

ATMA ! VER ! OKUT ! İLİŞKİ KUR !

C. H. P. A D A N A
B E L E D İ Y E B A Ş K A N A D A Y I

YÖNETİCİ - HUKUKÇU
SELAHATTİN ÇOLAK'ın
SEÇİM BİLDİRGESİ

KISA ÖZ GEÇMİŞİM

1941 yılında Adana'nın Kiremithane Mahal-
lesinde doğdum. Sakarya İlkokulunda 3 yıl oku-
duktan sonra İnkilâp İlkokulunu bitirdim.

Tepebağ ortaokulunu bitirdikten sonra 1957 -
1958 döneminde Adana Erkek Lisesinden mezun
oldum. Aynı dönemin yaz aylarında Adana Bossa
Basma Fabrikasında işçi olarak çalıştım. 1962 -
1963 ders yılında Ankara Hukuk Fakültesini bi-
tirdim. Avukatlık ruhsatım vardır.

Üniversiteyi kredi ile okudum yedek subaylık
hizmetimin hitamında emniyet teşkilâtında görev
aldım.

Emniyet Genel Müdürlüğünde çeşitli kade-
melerde hizmet gördüm. 1973 yılında ogünün ko-
şullarında istifa yolunu seçtim. Doğum yerim olan
Adana'ya dönerek serbest çalışmağa başladım.

Memuriyetten ayrılışımdan bu yana C.H.P.
nin kayıtlı üyesi olarak partide çeşitli görevler yap-
tım. Partimizin ve Genel Başkanımızın ilerici dün-
ya görüşünün inançlı bir savunucusuyum.

Selahattin ÇOLAK

I — İLK DİYECEKLERİMİZ

Plan - Program ve Önemi

Plan ve program, kısa ve uzun vadede yapılacak işlerin önceden düşünülüp kâğıt üstünde gösterilmesidir. Bu iş, somut koşullarda araştırma ve inceleme yapmayı, bilimsel düşünmeyi, deneylerden yararlanmayı gerektirir. Düşünce bilimsel, niyet samimi değilse, araştırma ve inceleme somut koşullara, deneylere dayanmıyorsa gerçekçi plan ve program yapılamaz. Yapılsa da kâğıt üzerinde kalır. Aldatmacadan başka bir şey olmaz.

Çağımızda plansız, programsız, ilkesiz girişilen işlerden kalıcı başarılar elde etmek olanaksızdır.. Plansız programsız da başarılı işler yapılabileceği düşüncesi büyük aldatmacadır.

Gerçek plan ve program, toplumların kendi yönetimlerine doğru yol gösterir, güvenilir adım attırır. Onları başarıdan başarıya ulaştırır, plansızlık programsızlık ise yöneticileri, sorunları çözme yerine, bataktan batağa sürükler, sorunları da iyice çıkmaza sokturur.

Bu türlü plan ve programsızlıklara ülkemizde çok örnek bulmak mümkündür, biz bir iki tanesini verelim :

Günümüz Türkiye'sinde, özellikle kendilerine milliyetçi cephe adını takan topluluğun başlarının, plansız programsız, projesiz hayali baraj temeli atmaları, «Ülkeye buğday eker gibi fabrika ekıyoruz» demeleri, plansızlık programsızlık değilse nedir? Plan program varsa bile buna kim inanır? Çünkü, yıllardır baraj temeli atarlar, ülkede elektrik yoktur su yoktur. Fabrika temeli atarlar, ortada fabrika yoktur, fabrika ürünü yoktur? Elektrik de, sanayi ürünlerini de, parayı da dış ülkelerden dileriz...

Bu nedenlerle, ciddilik ve gerçek plan program, insanın insanı sömürmemesini, insana değer verilmesini, kardeşçe üretimi ve hakça bölüşümü esas alan, insana ve insanlığa değer verme anlamına gelen sol gö-

rüşlü düzenlerde olur. Demokratik Sol görüş ve gerçek plan program bu nedenlerle halkın mutluluğunu amaçlar..

Mensubu olmaktan sonsuz gurur duyduğum CHP, demokratik sol görüşü benimsemiş, sömürüye karşı yurdumuzun en büyük partisidir. Partimizi büyük yapan halkımızdır. Çünkü parti halkındır. Partimiz, bir avuç çok uluslu şirket ve büyük toprak ağalarıyla onların ortaklarının dışında ki çağdaş düşünceli, emeğiyle geçinen halk kitlelerinin partisidir. Bu kitlelerin mutluluğunu amaçlayan halk iktidarını kuracağımızı, daha yakın geçmişte tüm Türkiye halkına, Partimizin en yetkilisi Sayın Genel Başkanımız Bülent Ecevit'ten, en alt kademedeki görevli ve mensuplarıyla, ilerici, demokrat, devrimci kişi ve kuruluşlar tarafından gerçekleriyle birlikte anlatılmış, partimiz geniş emekçi kitleler tarafından iktidarın eşğine getirilmiştir.

Partimiz, ülkemizde, emeğiyle geçinen dar gelirli tüm vatandaşların insanca ve hakça yaşayacağı halk iktidarını mutlaka kuracaktır. Biz belediyeleri, halkla birlikte kurulan halk iktidarının yerel örneği olarak görüyoruz.

Adana Belediye hizmetlerini, görüşümüzün ürünü olan gerçek plan, proje ve programla ele alıp yürüterek halk iktidarımızın somut örneğini belediye ölçüsünde halkımıza göstereceğiz.

Halkımız böyle bir iktidarın örneğini Belediyelerde gördükçe, tüm ülkemizde de halk iktidarının kurulmasına daha da can atıcı çaba harcıyacaktır.. Biz gerçek plan ve programı bu nedenlerle önemli buluyor mutlaka gereğine inanıyoruz.

II — HİZMET ANLAYIŞIMIZ

A) Baş tarafta da belirttiğimiz gibi, belediye hizmetlerinin tüm halkımızın mutluluğunu amaçlayan, önceden hazırlanan gerçek plan, proje ve programlara göre yürütülecektir. Bu plan proje ve programlar, Adana'mızın somut gerçeklerine ve geçmişteki olumlu deneylere dayanılacaktır.

B) Partimiz CHP. demokratik sol görüşte bir partidir. Temel ilkelerinden biride halkçılıktır. Ülkemizde kuracağımız halk iktidarının örneği olarak gördüğümüz belediyelerde de bu ilkenin hayata geçiril-

mesi gerektiği inancını taşıyoruz. Bu nedenlerle belediye yönetimi-
mizde :

- 1 — Halkın mutluluğu ilkesinde ayrılınmamasına,
- 2 — Kimsenin kimseyi ezmemesi ve sömürmemesine,
- 3 — Olanakları yetersiz olan semtlere götürülecek hizmete öncelik tanınmasına,
- 4 — Halkın, siyasal etkinliğinin artırılmasına,
- 5 — Halkın yönetime katılmasına,
- 6 — Halkın siyasal, toplumsal, ekonomik haklarının kullanmaları ve geliştirmeleri için örgütlenmelerine yardımcı olunmasına,
- 7 — Toplum çıkarının her türlü çıkarın üstünde tutulması ve halkın mutluluğu için çalışılması temel ilkelerine sıkı sıkıya bağlı kalacağız.

C) Belediye hizmetlerinin halkımıza daha ileri boyutlarda, halkçılık ilkesi çerçevesinde, daha hızlı ve verimli bir biçimde götürülmesi için :

- 1 — Belediyeler yasası ve gerçek durumlara göre hizmet alanları ve odaklarını gösteren şemalar düzenlenecek,
- 2 — Hizmet ve iş analizleri yapılacak,
- 3 — Tüm hizmetler gözönünde tutularak, «İşe adam» ikesine uygun olarak belediye kadrosuna işlerlik kazandırılacak.

D) Belediyenin, meclisi ile birlikte tüm hizmet kadrosunun, halkla bağlarının kuvvetlendirilmesi, Belediye - Halk diyalogu ve bütünleşmesi ile dayanışmasının sağlanması için :

- 1 — Parti yöneticileri - Belediye bağlantısı somut olarak kurulacak,
- 2 — İlerici, demokrat, devrimci dernek, sendika vb. kuruluşlarla sıkı diyalog ve dayanışmalı çalışma yapılacak,
- 3 — Kentimizin her mahallesinde mahalle komiteleri oluşturulup, bu komitelerin belediye yönetimi ile diyalogu sağlanacak,
- 4 — Belediye hizmetlerinin, hizmet taşıma yöntem ve zamanının, önceliğinin saptanmasında parti yönetici ve temsilcilerinin, mahalle komitelerinin ve muhtarlarının, yukarıda sözü edilen kuruluşların öneri ve bilgilerine başvurulacak, bu öneri ve bilgiler uygulamalarımıza ışık tutacak,

5 — Çalışmalarımızdan halkımıza, önerisine ve bilgilerine başvurduğumuz kişi, komite ve kuruluşlara zaman zaman uygun araçlarla bilgi verilecek, belediye içinde buraya kadar sayılan diyalog ve danışma işlemlerini somut olarak yürütecek organizasyon kurulacak, ya

6 — Her çeşit belediye hizmetimiz; dürüstlük, doğruluk, açıklık, gerçekçilik ve halkçılık ilkelerine mutlaka uygun olacak, aksi uygulamalara göz yumulmayacak,

7 — Belediye hizmet kadrolarında görev yapanların verimliliğini arttırmak için her türlü etkinlikte bulunulacak, denetime titizlik gösterilecek, yasal ve ekonomik olanaklar elverdiği takdirde denetim amacıyla belediye içinde telsiz teşkilâtı kurulacak,

8 — Hizmet taşımada «Çevreden merkeze, daha çok ve öncelikle ihtiyaç duyulandan daha az ihtiyaç duyulana doğru» ilkesine özen gösterilecek,

9 — Belediye hizmetleri belediye kadro ve araçları ile giderilecek,

10 — Belediye, halkla bütünlüşmüş, halk için halka hizmet eden, halkın desteği ile görev yapan, halkın seveceği, halkın dayanak olduğu sevimli bir merkez durumuna getirilecektir.

III — ADANAMIZIN SOMUT DURUMUNUN GENEL OLARAK AÇIKLANMASI

Yurdumuzda, özellikle 1973 yerel seçimlerinde büyük kentlerde halkımız, yeni bir atılımla CHP'nin halkçı adaylarını belediye başkanlıklarına getirdi. Demokratik halkçı yönetim anlayışı ülkemize bizim partimizle geldi.

Kendilerine Milliyetçi Cephe (MC) adını takan topluluğun hükümet ettiği dönemlerde halkçı belediye yönetimlerine yardım kapıları kapatıldı. Halkın önünde partimizin halkçı yöneticilerini başarısız gösterip güç durumda bırakacaklarını, halkı yine aldatacaklarını umdular. Tüm bu güçlük çıkarmalara rağmen, partimizin halkçı belediye başkanları tüm yetenek zekâ ve tecrübelerini kullanarak halktan aldıkları güçle halka hizmet taşıdılar. Bu doğrultuda her çeşit olanağı sonuna kadar kullanarak, hatta canlarını bile feda ederek halka hizmet yolundan geri durmadılar, tüm Türkiye halkı gibi Adana'mızın yiğit halkıda bunu çok iyi bilmektedir.

Biz de Adana Belediyesi'nde halkçı, demokrat yönetimin halka hiz-

met yönünde yeni boyutlar kazanmasına çalışacağız.

Ülkemizin, özellikle büyük kentlerine nüfus akışını, kent merkezlerinde nüfus yoğunluğunun hızla artışı Adana'mızda da somut bir biçimde görmektediriz.

Çok değişik toplum katlarından oluşan bu sosyal sınıf ve katmanların bir tarafta görkemli, öbür tarafta yoksul yaşantılarının çelişkisinin sergilendiği Adana'mızda, nüfusun büyük çoğunluğunu emekçi kitleler oluşturmaktadır.

Genel olarak, kökü 1950 yıllarına dayanan, ülke çapındaki plansız, programsız yönetim ve gelişme, bir taraftan kırsal alandan kente göçe, bir taraftan ise sağlıksız kentleşmenin oluşmasına neden oldu. Bu nedenle, ülkenin düzeninin bozukluğu ve gelişmesinin çarpıklığından kaynaklanmaktadır. Sağlıksız kentleşmenin ortaya çıkardığı sorunlar, ülkemizi büyük ölçüde dışa bağımlı duruma getiren ekonomi anlayışının kent merkezlerinde aşırı kâra dönük tüketim ve montaj sanayilerine ucuz emekçi bulmaktan başka bir şey düşünmeyen mantığı ile çözümlenemezdi. Aksine sorunları körükleyici bir biçimde, ucuz emekçi bulma çabaları, kırsal yaşantıyı halk için itici bir duruma soktu.

1950 lerde başlatılan plansız gelişme, önce, büyük toprak sahiplerine makineleşen tarımın zenginliğini, arkasından da bu zenginliğin doğurduğu ülkemiz gerçekleri önündeki geçersiz sanayileşmeyi getirdi. Artık sağlıksız ve düzensiz kentleşmenin ortamı hazırды. Bu programsız gelişme ile 1960 yılına gelindiğinde 230 bin dolaylarında olan Adana nüfusu, bu gün 500 bini çoktan aşmıştır. Bu rakamların 1985 te 850 bine, 1990 da ise bir milyon yüzkırk bine ulaşacağı hesaplanmaktadır.

1960 larda ulaşılan gerçek dışı yapmacık ekonomik canlılığa ve gelişen yan hizmetlere ucuz emekçiler gerekliydi.. Kırsal alanlardan Adana merkezine de insanların akın etmesi adeta isteniyordu. Bu insanlar merkeze geleceklerdi ama, gelince nerede barınacaklardı, ne yiyip içeceklerdi ve insanca yaşam gereksinimlerini nasıl gidereceklerdi? Bu sorulara cevap bulma, sömürü düzeni sahiplerini ilgilendirmiyordu. İlgilendirmedide. Onlar için gerekli olan, kendi çarklarının dönmesi idi.

Sosyal içerikten yoksun bu çağ dışı ekonomi anlayışı, sadece kendi varlığını düşünerek beraberinde getirdiği kentleşme sorunlarına çö-

zümleyici en ufak katkıda bulunmuyor, aksine, sorunları dahada içinden çıkılmaz durumlara sokuyordu.

1950 lerde ülke yönetimini ele geçiren zihniyetin, özellikle belediye yönetimlerine yansıyan uygulamaları, Adana'yı da; alt ve üst yapısı aynı kalmak üzere, eski dar çerçevesi içinde, aşırı yığılma ile nüfusu yoğunlaşan, caddeleri cılız sokaklar durumuna düşen, yolsuz, elektriksiz, susuz, kanalizasyonsuz ve halk için sağlık kurumlarından, kreşlerden, sosyal, kültürel kurumlardan yeşil alanlardan, çocuk bahçelerinden, düzenli park ve oyun yerlerinden yoksun keşmekeş içinde kalan «Büyük bir köy» diye anılır duruma getirmiştir. Ve böylece içinden çıkılması güç sorunlarla dopdolu duruma getirilen belediye yönetimi, canı yanarak bu durumun bilincine varan Adana halkı tarafından 1968 Ali Sepici'den alınarak, CHP yönetimine verilmiştir.

1950 den 1968 e kadar 18 yılda Adana'yı, sorunlar kenti yapan MC zihniyeti ve o zihniyetin temsilcilerinden sayın Ali Sepici'nin hangi yüzle yeniden halkın önüne çıkıp belediye başkanlığı için oy istiyeceğini anlamakta gerçekten güçlük çekmekteyiz.

Bunların halka sunacaklarını söyledikleri hizmetlere, sarfettikleri sözlere dikkat edilince, ya CHP taklitçiliği yaptıkları, yada tedavi edici değil, ağrı dindirici yollar gösterdikleri, göz boyamacılığına devam ettikleri açıkça görülecektir. Bunların geçmişteki uygulamalarından bir iki örnek verelim :

a) Sayın Ali Sepici, ileriye dönük düşünmemenin, düşünememenin güzel bir kanıtı olarak, o zaman kararı etkiliyecek sayısal güce sahip olmayan CHP li meclis üyelerinin tüm yol gösterici çaba ve uyarılarına karşın, zamanın kamulaştırma yasasının kendisine verdiği gücü ve hakıkda kullanamıyarak, elinde bulunan parasal olanaklarla, Adana'nın belkemiği olabilecek arazi alımına yöneleceğine, başı - sonu olmayan, kent pek yararı da dokunmayan Cemal Gürsel Caddesinin kamulaştırılması yönüne gitmiştir. Üstelik o günkü yasal olanaklar çerçevesinde, açılacak yolun her iki yanındaki arsaları kamulaştırma hakkını da kullanmamış, böylece bu arsaların zamanla satışı yoluyla elde edilecek parayla Adana halkı için yeni yatırımlara yönelme olasılığını da kullanmamıştır.

b) Ali Sepici, düzensiz bir biçimde büyüyen kentimize, planlı bir alt yapı programı uygulama yerine, bir şeyler yapmış görünmek ve göz boyamak için, kanalizasyonu yapılmadan, su hatları çekilmeden yolla-

rın kaplamalarına girişmiştir. Pisliği yok etme yerine üzerini örtme yön-temine başvurmuştur. Bu uygulama göz boyamacılık değil nedir?

Adana'yı sorunlar kenti durumuna getiren, eski göz boyamacı Ali Sepici'nin yeni göz boyamacılıklarına ve aldatmacılığına halkımız bilinç-
li oylarıyla aldatılmaya ve göz boyamacılığa artık kanmayacağını açıkça
gösterecektir. Buna da güvenimiz tamdır.

Halkımız, CHP yerel yönetimlerinin özellikle MC dönemlerinde
hangi koşullar altında çalışmak zorunda bırakıldıklarını çok iyi bilmek-
tedir.

Ülkemiz yönetimini elinde tutan çağ dışı zihniyetteki MC topluluğu
ve onun Adana'mızdaki temsilcilerinin yalan ve göz boyamacılıklarının
altında, dikkatleri başka yöne çekerek, tüm sorunların gerisindeki sö-
mürü düzenini bilinçli Adana halkının gözünden saklamak yatar. Halkı-
mız bunu çok iyi bilmektedir.

Aana'nın bilinçli halkının, 11 Aralık günü oylarıyla, tüm ülkemizde
hüküm süren çağ dışı sömürü düzeninin faşizan temsilcilerine, daha
dün genel seçimler öncesinde halkın iktidar olmasını önlemek için, so-
kakta MHP li sahte komandolarla CHP ye karşı işbirliği yapacağını söy-
leyen Ali Sepici'ye ve onun faşizan zihniyetine karşı Adana'da da çok
iyi darbe indireceğine, böylece kendi iktidarının yolunu açacağına inan-
cımız tamdır.

Devlet örgütünden dürüst devlet memurlarını, fabrikalardan bi-
linçli yiğit işçileri kendilerinden olmadığı için çıkaran MC zihniyetinin
Adana'daki temsilcilerinden olan Ali Sepici'nin, belediye seçimlerini ka-
zanırsa oraya partizanlık sokmayacağını söylemesini kimse ciddiye al-
mamakta, böyle bir samimiyetsizliğe sadece gülmektedir.

11 Aralıkta, halkımızın canını iyice yakan, kendisine yaşama hak-
kı bile tanımayan «MC ye, hayır» anlamına gelen bilinçli oyları ile bele-
diye yönetimine geldiğimizde, belediye sorunlarını, kökünden çözümle-
yecek ileriye dönük uzun vadeli ve acil çözüm gerektiren kısa vadeli
plan, proje ve programa bağliyerek süratle çözümlemeye devam ede-
ceğiz...

IV — SORUN ÇÖZÜMLEYİCİ ÇALIŞMALARIMIZ

A) Konut

Bozuk düzenin doğurduğu sağlıksız kentleşmenin ardında, isanla-

rın insanca yaşamak için değil, sadece şu yada bu yoldan aç mideleri doyurma umudu ve çabasıyla kırsal alanın kendileri için çekilmez duruma getirilen yaşantısından da kurtulmak için, kırsal alandan kentlere hesapsız göçü yapmaktadır. Bu insanlar bir lokma, bir hırka bulma umudu ile bir kez kente geldikten sonra «Herkes başının çaresine baksın» felsefesinin çarklarında insanlık gereksinimlerinin en önemlilerinden olan barınak bulma sorunu ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

Bu durum Adana'mızda da böyle olmuştur. Böyle olmaktadır. Bu konuda köklü hiç bir önlemin alınmaması nedeniyle, kaçınılmaz bir gecekondulaşma ve kaçak inşaat kent yapısının parçası olmaktadır. Yaşam koşullarının ağırlığı, konut bedellerindeki ve kiralardaki ölçsüz artış, sağlıklı konutlarda yaşamayı dar gelirli ve emekçi halkımız için hayal durumuna getirmektedir.

Oysa, hiç bir lüksü olmayan ama, en az sağlık ve yaşama koşullarına sahip sosyal konutların üretiminin örgütlenmesi mümkündür. Özellikle ihmal edilmiş olan bu soruna, CHP'li halkçı belediyelerin çözüm buluşuna örnek çoktur. Bu başarılı çalışma ve deneylerden de yararlanarak tüm olanaklarımızı kullanıp Adana'mızda da :

1 — Sağlıklı alt yapısıyla insanî, mimarî düzeniyle kent çevresinde toplu yerleşme siteleri yapımı işini örgütleyeceğiz.

2 — Toplu konut yapımı çalışmalarıyla birlikte, bu sitelerdeki arsaların değer kazanmasından doğacak parasal kazanımlarımızı yine konut yapımı ve halk yararına kullanmak için gerekli her türlü çabanın içinde olacağız.

3 — Konut sorununu çözümleyici gördüğümüz yapı kooperatiflerine ve diğer girişimlere belediye olarak destekçi olacağız.

B) Yeni Yerleşim Alanları Düzenleme

1 — İmar planının öngördüğü biçimde kentimizin güneyindeki kıymetli tarımsal toprakları korumak amacını da gözönünde bulundurarak; yol yapımına uygun sağlam zemine, kanalizasyon yapımına uygun meyilli topoğrafyaya ve bunaltıcı sıcakların hüküm sürdüğü bu günkü kent yerleşimine göre daha ılımlı iklime sahip olan kuzey yerleşme alanlarına, sayın Ege Bağıturlar döneminde başlayan düzenleme çalışmalarına kapsam genişletilerek devam edilecektir. Bu biçimde bir çalışma ile Adana kentimiz, düzenli yeni yerleşim alanlarına kavuşacak, Adana daha rahat nefes alma olanağı bulacaktır. Böylece biz, kaçak in-

şaat yapımına ve gecekondulaşmaya yıkım yoluyla değil, karşıt sağlıklı çözüm getirerek engel olacağız.

2 — Düzensiz şehirleşme nedenlerinden biride hisseli arazi satışıdır. Hisseli satış, imar planına uygun gelişmeyi önliyerek düzensiz ve giderek sağlıksız kentleşmeye neden olmaktadır. Mevcut yasal olanaklar, bu tip satışı önleyici nitelikte olmadığından, ortaya çıkan sorunlar içinden çıkılmaz boyutlara eriştikten sonra, belediyelerin imar düzenlemeleri ile çözüm getirmesini öngörmektedir. Yeni yerleşim alanlarında üzerimize düşen bu görevi önemle yerine getireceğiz.

Diğer yönden gelişi güzel gelişmiş yerleşim alanlarında ise, hisseli tapu sorununa çözüm bulma amacı ile, Tapu Kadastro kuruluşunun bu bölgelerde kadastro çalışmaları yapmaları için gerekli girişimlerde bulunacağız.

C) Kanalizasyon ve Su

Adana'nın, alt yapı hizmetlerinden su ve kanalizasyon sorunu, iki bin yılının Adana'sı ölçeğinde, bizden önceki CHP yönetimi dönemlerinde ele alınmış, bunlardan kanalizasyon projesi tamamlanmıştır. İller Bankası yönetimi ile uyumlu çalışma içine girilerek, kanalizasyon yapım çalışmasının başlatılması, Adana halkının temiz su ihtiyacının biran önce giderilmesi için su projesinin de öncelikle tamamlatılması işlemlerine hız verilecektir. Böylece Adana halkının kanalizasyonsuzluktan kokuya boğulması önlenmiş, temiz su ihtiyacı ve özlemleri giderilmiş, yoğun sıcaklığın hüküm sürdüğü Adana'da susuzluktan kırılmaları hızla engellenmiş olacaktır.

D) Elektrik

Elektriksizlikten yada yeterli elektrik bulamamadan ötürü karanlıkta yaşamak veya ilkel aydınlanma araçları kullanmak durumunda bırakılan Adana halkının karşılaştığı bu sorununun altında da yine, tantanalarla durmadan baraj temeli atmalarına rağmen, MC zihniyetinin göz boyamacı ve aldatıcı yalınış enerji politikası yatmaktadır. Halkımızın elektriksizlikten, yeterli elektrik bulamamaktan, elektrik kısıtlamalarından ve arıza adı altındaki hileli elektrik kısıtlamalarından kesin olarak kurtulabilmeleri ve bu sorunun temelden çözümü ülkemizde MC'nin yıkılıp, yerine halktan yana CHP iktidarının kurulmasına bağlıdır. Ancak, şebeke yetersizliği, voltaj düşüklüğü gibi sorunlar ise günümüz

koşullarında belediye elektrik işletmesince bir ölçüde giderilmesi mümkündür. Bu gün Adana Belediye Elektrik İşletmesi, Çukurova Elektrik A. Ş. nin tahsildarı durumundadır. Bu nedenle bu görevlerini bile gereğince yapamamaktadır. Çukurova Elektrik A. Ş., karşılığının ödenmesi garanti altında olan sanayi kuruluşlarına büyük çapta elektrik verme yetkisini elinde bulundurmaktadır. Bir taraftan da Belediye Elektrik İşletmesi'ne belli ölçüde elektrik satmaktadır. Belediye elektrik işletmesi, Çukurova Elektrik A. Ş. den toptan aldığı elektriğin, kentin küçük birimlerine dağıtımını yapmaktadır. Dağıttığı elektriğin tahakkuk, tahsilât işleriyle uğraşıp durmaktadır. Fakat, bir sürü personel, malzeme, kırtasiye, araç gereç giderlerine karşın, ne halka düzenli yeterli elektrik verebilmekte, nede Çukurova Elektrik A. Ş. ne borçlanılan tutarı toplayabilmektedir. Tüm bunlara, tahsilât zorluğu, fonksiyonunu yitirmiş eski elektrik şebekesinin ortaya çıkardığı düzensizlik, kaçak elektrik kullanımı ve en önemlisi de bu konuda iplerin ucunun belediyede değil Çukurova Elektrik A. Ş. nde olması neden olmaktadır. Tüm bu durumlar hem elektrik sorununu çözölmeyi engellemekte, hemde belediyenin parasal yönden halkımıza yeni hizmet sunma olanağını büyük ölçüde ortadan kaldırmaktadır. Halkımızın insanca yaşamak için gerekli elektriğe kavuşmasına engel olan sorunların çözömlenmesi için belediyece konu üzerine her yönü ile ciddi olarak eğilip halktan yana bir çözüme ulaştıracacağız.

E) Yol

Burada, Adana'nın yol sorununun üzerinde ayrıntılı açıklama gereğini duymuyoruz, baş tarafta bu sorunun da temel nedenleri üzerinde genel olarak gerekli açıklamayı yapmağa çalıştık. Zaten Adana halkı bu sorunun da acı gerçeği içinde yaşamakta, nedenlerini büyük ölçüde yaşıntısıyla bilmektedir.

Adana'nın, önemli gereksinimlerinden olan yeni yol yapımı ve var olan yolların bakım ve korunması sorununu iki açıdan ele alacağız:

1 — Düzenlenecek yeni yerleşim alanlarına ulaşımı sağlamak amacı ile açılacak yeni yolların, imar planına uygun olmasını tartışmasız kabul ederek, sayın Ege Bagatur döneminde hazırlanan, İmar ve İskân Bakanlığı'na onaylanan 4 yıllık imar programı doğrultusunda çalışmalara hız verilecek, program kapsamında olması nedeniyle kamulaştırma ve yapım için gereken finansmanın, üçte ikisinin bakanlıkça karşılanması hakkımızı mutlaka kullanacağız.

2 — İmar planına uymayan yolların düzenlenmesine, var olan yolların bakımına, kanalizasyon ve su gibi alt yapıların bakım ve yapım işlemlerine, hakça bir düzen ve halkçılık anlayışımızın gerektirdiği programlı ve öncelikli çalışmalarımızla hız vereceğiz. Çevreden merkeze ve acil gereksinimlere öncelik, ilkelerimize uygun hizmetlerimiz kısa vadede tüm olanaklar kullanılarak yapılacaktır.

Uzun vadede ise, bu çalışmaların tümü, beediye bünyesi içinde oluşturulacak beton merkezini, asfalt merkezini ve makinalı üretimi kapsayacak geniş çaplı bir şantiye uygulamasına dönüştürülecektir. Kısaca, bu gün belediyenin çimento tahsisi ve makina imkânlarıyla sürdürülen aracılık uygulamasına bu yolla son verilecek, böylece sağlanan leğir ile halkımıza doğrudan doğruya daha fazla hizmet götürme olanağı bulunacaktır.

F) Trafik Düzensizliği ve Kitle taşımacılığı

1 — Sorunun ne olduğunu uzun uzun anlatmıyacağız, halkımız bu azap verici yaşantıyı da her gün acı acı tatmakta ömrünü tüketerek görmektedir. Bu sorunun, ülkemizde, yıllardır sürdürülen çarpık, çağ dışı sömürü montaj düzenin Adana'mıza uzanan zihniyetinin ürünü olduğunu bu bildirgenin baş tarafında somut açıklama ile belirtmiştik. Burada yeniden açıklanmasına gerek görmüyoruz.

Adana'mızın karma karışık olan trafik çıkmazı, kent içi geçiş yolunun devreye girmesiyle iyice bunaltıcı boyutlara ulaşmıştır. Bu konuda bir kaç ay önce, belediyece, mevcut koşullar içinde çözüm getirici bir trafik düzenleme önerisi hazırlanmış; otobüs, dolmuş güzergâh ve duraklarını, sağ ve sol dönüşleri, yollardaki trafik yönlerini içerir bir biçimde il yönetimine sunulmuştur. İl yönetimince bu öneri henüz ele alınıp sonuçlandırılmamıştır. Biz bu öneriyi il yönetimi, belediye ve şoförler derneği üçlüsü olarak yeniden ele alıp en kısa sürede uygulamaya koyacağız.

2 — Kentimizin trafik sorunlarıyla yakından ve doğrudan doğruya ilgilenmek, halkımızı bu konuda da gücümüzce rahatlığa kavuşturmak için belediye bünyesi içinde trafik bürosu oluşturmayı, bu büromuzun yetkili elemanları sayesinde kentimiz trafiğinin düzenli duruma girmesine yardımcı olmayı düşünüyoruz.

3 — Bölge otoparkları yapmayı, kentin trafiğine hizmet edecek bir yöntem olarak görüyoruz, ayrıca burada gerçekleştirmeye çalışacağız.

4 — Trafik tıkanıklığını önlemek, bu konuda halkımıza rahatlık sağlamak amacıyla, Tekel Fabrikası, Ziyapaşa Bulvarı, Ziyapaşa İlkokulu, Kışla Caddesi civarlarından başlamak üzere yaya üst geçitleri kurmaya hız vereceğiz. Böylece yaya - oto karşılaşmasının yarattığı trafik tıkanıklıkları ile bu tıkanıklıkların yarattığı sıkıntılar büyük ölçüde giderilmiş olacaktır.

5 — Ciddî araştırmalar sonucunda gerekli görülen yerlerde döner kavşak, yeni yol yapımı ve açılması çalışmalarında da bulunulacaktır.

Biliyoruz ki, bu sözünü ettiğimiz tedbirlerin tümü, trafiği bir ölçüde rahatlatıcı olmakla birlikte kökten çözümleyici değildirler. Kent içi transit geçişini bir çevre yoluna aktarmadıkça, meyva ve sebze halini, otobüs garajını ve hayvan pazarını kent dışında çevre yolu - kent bağlantı yollarının birleştiği noktalarda oluşturmadıkça uzun vadeli kesin çözüm getirmiş sayılamayız. Karayollarının bir çevre yolu çalışması olduğunu biliyoruz. Bize düşen, bu çalışmayı hızlandırıcı etkinliklerde bulunmak, proje açısından gerekli olduğu takdirde, hal, garaj, hayvan pazarı gibi hizmet birimlerinin imar planındaki yerlerini değiştirmek olacaktır.

Kitle taşımacılığı konusunda ise, otobüs işletmeciliğimizde gerekli düzenlemeler, personel - araç takviyesi çalışmalarına etkili olarak girecektir. Gerek görüldüğü takdirde, Adana'mızın durumuna uygun başka kitle taşıma araç ve olanakları olup olmadığı araştırılıp, gereği mutlaka yapılacaktır..

Bu arada, Devlet Demiryolları ile banliyo seferleri için görüşmeler yapılacak, bu olasılığın kullanılması için gerekli çaba sarfedilecektir.

Tüm bu sayılan ve ileride ciddi araştırma ve inceleme ile ortaya çıkacak olan belediye hizmetlerinin en etkili bir biçimde yürütülmesi için belediyemizin parasal olanakları son kuruşuna kadar harcanacak, elemanları vargücü ile seferber edilecektir.

Fikir ve kaynak yaratarak, tüm zekâ ve yeteneklerimizi var gücü müzle kullanarak halkımıza hizmet etmek temel ilkelerimizden olacaktır.

G) Hâl - Otobüs Garajı - Hayvan Pazarı

4 yıllık imar programı kapsamında bulunan, kentimizin üst yapı birimlerinden olan sebze ve meyve hali, otobüs garajı ve hayvan pazarı gibi önemli belediye hizmet birimlerinin aynı zamanda belediyemizin önemli gelir kaynakları da olmalarına karşın, başarılı hizmet verememeleri yanında bu günkü durumları ile, hem içinde uğraşanların hem çev-

resinde bulunanların hem de tüm ketimiz halkının sağlığına uygun değildirler. Bu durumları aynı zamanda kent düzenini ve konumunu bozan bir görünüm arzetmektedirler. Gereğince gelir sağlanan bir durumda da değildirler. Bu hizmet birimlerinin, imar programı içinde olmaları nedeniyle, imâr programındaki yeni yerlerinde oluşturulmaları için gerekli kamulaştırma giderlerinin üçte ikisinin İmâr ve İskân Bakanlığından, proje ve yapım giderlerinin tamamının İller Bankası'ndan karşılanabilecek duruma getirilmeleri halkçı CHP belediye yönetimlerince sağlanmıştır. Kamulaştırma giderinin üçte biri de belediyemizce bir an önce yaratılarak, bu hizmet birimlerini, halka ve uğraşanlara sağlıklı ve verimli hizmet yapacak, kent görünümünü de bozmayacak duruma getirmek, aynı zamanda önemli gelir kaynakları durumuna geçirmek için gerekli tüm çabalar harcanacaktır.

H) Yeşil Alan (Park - Bahçe - Fuar Alanı vb.)

Adana'mızda park, fuar alanı, çocuk bahçesi vb. gibi kentimiz halkının toplumsal gereksinimlerini karşılayacak, emekçi halkın ve dar gelirli kitlelerin de oturabileceği, dolaşabileceği, bir nebzece olsa rahat nefes alabileceği sağlıklı, düzenli hizmet birimleri gereğince ve yeterince yoktur. Olanlar gereksinimleri karşılayacak hacim, sağlık, güven ve düzenden yoksundurlar.

Ciddi araştırma ve inceleme ile bu konular ele alınacak, tüm olanaklar kullanılarak halkımızın özlemle gerek duyduğu bu hizmet birimlerinin halkçılık anlayışımızın gereğine uygun öncelik, nitelik ve sayıda kurulması sağlanacaktır. Buna ilk örnek olmak üzere, Girne Köprüsü ile Taş Köprü arasında doldurulma çalışmalarına başlanan sahil bandının düzenlenmesiyle başlanacaktır.

Kitle sporunu yayınlştırıp geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılacaktır, araştırma, inceleme ve ciddi program ve projelerle bu konu üzerinde de önemle durulacaktır.

I) Kültür - Sanat

Halkımızın, görsel, düşünsel ve geleneksel kültür v edeğerlerinin çağdaş anlayışla geliştirilmesine, kültürel ve sanatsal düzeylerinin yükseltilmesine katkıda bulunma çalışmalarını da belediye hizmetlerinin önemli bir bölümü sayıyoruz.

Bu anlayışla konuya, bir belediye halk tiyatrosu, sanat ve kültür merkezi yaratma, giderek belediye konservatuvarı oluşturma açısından

yaklaşacağız. Bu amaçla belediyede gerekli organizasyonu kuracağız.

J) Belediye Sağlık - Temizlik - Güvenlik Hizmetleri

1 — Bu bildirgenin baştarafında anlatılan nedenlerle, «Büyük bir köy» diye anılır duruma getirilen Adana'yı hemşehrilerimizin tüm mal ve can güvenliğinin yangınlardan korunması amacıyla, başlatılmış olan semt itfaiyeleri kurma çalışmalarına hızla devam edeceğiz.

2 — Tarımsal, doğal ve toplumsal gerçekliğinden ötürü sivrisinek, karasinek, vb. asalakların bol miktarda bulunabildiği Adana'da halk sağlığının ciddi önlemlerle korunması için bu alana da tüm olanaklarımız seferber edilecektir. Her çeşit gıda maddelerinin ve tüm olarak Adana'nın sağlığa uygun duruma getirilmesi için belediyemiz üzerinde düşen görevi etkili bir biçimde yapacaktır.

3 — Kentimizin insanların insanca yaşayabilmelerine elverişli bir biçimde temiz bulunması için halkımızla birlikte temizlik seferberliği başlatılacak, toplanan çöplerden kompost gübre yapımı projesi gerçekleştirilecektir. Böylece hem kent temizliği sağlanmış, hem toplanan çöplerle yeni alanlar kirletilmemiş, hemde çöp gübreye, gübre paraya, parada yeni halkçı yatırımlara dönüştürülmüş olacaktır. Bu fabrika, merkeze bağlı köylerin temizliğine de hizmet edecektir.

Böylece çevre sağlığı için önemli bir tehlike arz eden çöp unsurunun sadece zararsız bir duruma getirilmesi değil, ondan doğal çevrenin çok gereksinim duyduğu gübreyi de elde etmiş olacağız. Bu eylememizle belediyemize önemli bir yük olan çöp toplama ve yok etme işlemleri, gelir getirici bir yatırıma dönüştürülmüş olacak, bir taraftan da halkımızın sağlığı daha etkili bir biçimde korunmuş olacaktır. Dolayısı ile halkımıza yeni hizmet sunacak bir parasal olanağada kavuşmuş olacağız.

5 — Hizmetleri daha yakından denetleyici ve halkımıza yine daha yakından hizmet taşıyıcı belediye semt şubeleri oluşturma çabası içinde olacağız. Bu şubelerde tamirat, tahsilât ve temizlik - kontrol ekipleri ve personeli bulundurmaya düşünmekteyiz. Böylece belediye hizmeti halkın ayağına götürülmüş, denetim daha yakından etkili olarak sağlanmış olacaktır.

K) Belediye Sağlık Kurumları ve Kreşler

Adana'mızın nüfusunun büyük çoğunluğunun emekçi ve dar ge-

lirli halktan oluştuğunu, bu bildirgenin baş tarafında nedenleriyle birlikte açıklamıştık. Halkımızın, tüm Türkiye’de olduğu gibi Adana’da da özellikle MC döneminde yurdu saran yokluk, pahalılık çemberi içinde yaşam savaşı verdikleri herkesçe bilinmektedir. Bu durumda bırakılan halkımızın gereğince beslenememeleri, sağlığını koruyamamaları, çocuklarını insanca bakıp büyütememeleri doğal olmaktadır.

Partimiz CHP’nin, insancılıktan kaynaklanan halkçılık ilkesi ve demokratik sol doğrultusunda halka hizmet ve halkla bütünleşme anlayışının gereği olarak :

1 — Emekçi ve dar gelirli vatandaşlarımızın yoğun biçimde bulundukları ihmal edilmiş kent semtlerine ücretsiz muayene, giderek tedavi merkezleri kuracağız.

2 — Yaşam savaşımı içinde olmak nedenleriyle çocuklarını insanca bakıp büyütmeye olanaklarından yoksun halkın yoğun bulunduğu semtlerimizden başlayarak belediye kreşleri kuracağız.

L) Yokluk ve Pahalılıkla Savaşım Yöntemleri :

1 — Yokluklar, kuyruklar, zamlar görülmemiş pahalılıklar hükümeti olmakla ün yapan MC nin, yurdumuzda hiç bir yaşama garantisi bırakmadığını artık herkes bilmektedir.. MC nin bu cendereli, işkence verici bir biçimde yarattığı, tüm yurdumuzu saran yokluk ve pahalılıklardan Adana halkını bir ölçüde de olsa kurtarmak amacıyla semt pazarları ve düzenleme (Tanzim) satışları merkezleri kuracağız.

2 — Bu çabayı, semt pazarlarında, düzenleme satışları merkezlerinde, sebze ve meyva halinde, hayvan pazarında ve belediyenin kontrol etme yetkisi altındaki her yerde aşırı fiyat oynamalarını ve pahalılığı önlemek için uygulayacağımız etkili denetimle kuvvetlendireceğiz. Gerekliliği görülen yerlerde kuracağımız zabıta, karakol ve merkezleri ile takviye edilecek bu denetim, ayrıca belediye gelirlerini arttırıcı da olacaktır.

3 — Sıraladığımız nedenlerle belirttiğimiz anlayışın gereği olarak, belediye ekmek fabrikasının kapasitesi en az iki misline çıkartılacak, böylece halkımız daha bol, temiz ve düzenli ekmek bulma olanağına kavuşturulacaktır.

4 — Halkımızın ucuz et gereksinimini karşılamak amacıyla et ve balık kurumunun yarattığı sorunun halkçı bir tutumla çözümünü sağlayıp tanzim (düzenleme) satışını bu alanda da başlatacağız.

5 — Tüketim artışı, toplumsal gelişimin doğal sonucudur. Tüketimi kısmak yerine, üretici - tüketici bağlantısını doğrudan kurmak amacıyla, tüketim kooperatiflerini örgütlemeyi halkçı, ilerici belediyeçilik anlayışımızın bir gereği sayacağız.

V — SON DİYECEKLERİMİZ

Baştan beri sayılan tüm belediye hizmetlerinin etkili bir biçimde yapılabilmesinin önemli gelir kaynaklarına bağlı olduğu bir gerçektir. Mevcut yasaların belediye gelirlerini arttırmada büyük olasılıklar tanımadığı da bilinmektedir. Tüm bu durumlar karşısında kesin çözümün ülkemizde halk iktidarının kurulması ve bu iktidarla halkçı belediyelerin halkın sorunlarını halkla beraber ele almasına bağlı olduğu bilinen bir gerçektir. Bu gerçeği kavrayan halkımızın 11 Aralık günü MC'ye hayır anlamına gelecek bir biçimde oylarını halktan yana CHP iktidarının kurulması için kullanacağına tam olarak inanmaktayız..

Biz bir taraftan belediye hizmetlerini kısıt olanaklar ve var olan koşullar altında tüm gücümüzle en verimli biçimde sürdürürken, bir taraftan da yeni yasa değişiklikleri yapılması doğrultusunda büyük uğraş vermenin gereğine inanmaktayız. Bu konuda üzeriimize düşen görevleri Adana'mızın parlamenterleri yoluyla etkili bir biçimde yerine getirme çabası içinde olacağız. Ancak var olan koşullar ve yasalar çerçevesinde yaratıcı bir yönetim ve işletmecilikle yeni kaynaklar bulup halkımıza en verimli hizmetleri sunmayı birinci görev ve vazgeçilmez ilke sayıyoruz.

Partimizin programı, ilkeleri doğrultusunda, tüm ilerici kuruluşların, partimiz mensuplarının, tecrübeli yöneticilerin bize yardımcı olacaklarından kuşku yoktur... Belediye meclisimiz ve kadromuzla birlikte halkımızla kaynaşmış olarak, halkımızdan aldığımız güçle, halkımıza hizmet vermek için önümüzde hizmet ve başarı dolu bir dört yıl görüyoruz. Bu nu Adana'lı hemşehrilerimize,, tüm içtenliğimizle şimdiden müjdeliyoruz. Saygılarımızla.

Selahattin ÇOLAK

**EKMEĞİ İLE OYNANANLARIN EMEĞİ
SÖMÜRÜLENLERİN,**

**GECEKONDULARIN TERKEDİLMİŞLİ-
ĞİNDE YAŞAYANLARIN, EZİLMİŞ KİTLE-
LERİN YANINDA YER ALMAYI,**

**BİR İNSANLIK, DEVRİMCİLİK ve HEM-
ŞEHRİLİK GÖREVİ SAYIYORUM.**

MC BAŞKAN ADAYLARINA
«EVET» DEMEK
FAŐIZME «EVET» DEMEKTİR

HALKÇI YÖNETİM İÇİN,
MC'DEN KURTULMAK İÇİN
11 ARALIK'TA OYUNU

CHP'ye

VER

ŞABAN ALİ YAŞAROĞLU

CHP İstanbul Milletvekili

ADAY ADAYI

DELEGE KARDEŞİM,

Bozuk düzenin yarattığı yoksulluk ortamında, Rize'nin Işık Köyü'nde 1933 yılında dünyaya geldim. Bu ortamın sonucu olarak ilkokulun dışında öğrenimime devam edemedim. 1949 yılında İstanbul'a gelerek, iş gücümü hizmet işçiliğinde satarak yaşamı sürdürmeye başladım.

Çalışarak, emeğimi satarak sürdürdüğüm yaşamım süresince işçilerin sendikâل örgütlenmesinde, işçi örgütlerinin çeşitli kademelerinde görev aldım ve halen DİSK'e bağlı TURİZM-İŞ Sendikası Genel Sekreterliği görevini yapmaktayım. Bu görevimle egemen güçlere karşı sendikâل ve siyasal mücadeleyi sürdürmekteyim.

Emekçi halkımızın sömürüden, egemen güçlerin baskısından kurtulmasının önlemini siyasal iktidarla olanaklı olduğu billince vardığım 1954 yılında Devrimciliği, Halkçılığı, Devletçiliği temel ilke edinen Cumhuriyet Halk Partisi'ne üye oldum. Bu günden itibaren Partimin çeşitli kademelerinde, iktidar mücadelesinde çalıştım. Son olarak 1973/6 - 1976/9 devresinde İstanbul İl Yönetim Kurulu Üyeliği görevini olanaklarım oranında sürdürdüm.

Bu, benim egemen güçlerin baskısı ve sömürüsü altında geçen özgeçmişim.

Tüm ezilen, sömürülen insanların, emekçilerin özgeçmişî gibi bir özgeçmiştir benimki de...

DELEGE KARDEŞİM,

Bu özgeçmişim ile İstanbul İli Millet Vekili aday adayım. Çünkü, yıllarca egemen güçlerin baskısı ve sömürüsü altında ezilen emekçi halkımızın bireyi olan ben, bir yandan Partimin çeşitli kademelerinde, diğer yandan işçilerin sendikâل örgütlerinde seçimle görev ve sorumluluklar yükledim. Yüklendiğim görev

ve sorumluluklardan aldığım güçle, emeğimi satarak sürdürdüğüm yaşantımın verdiği bilinçle, oylarınızla, emekçi halkımızın siyasal iktidarında, Millet Vekilliği görevini ve sorumluluğunu yüklenmek istiyorum. Çünkü, **Millet Vekilliği siyasal iktidarda, düzen değişikliğinde etkin bir güçtür.** Bu gücün kullanılması ise, emekçi halkımızın egemen güçlere karşı sürdürdüğü siyasal iktidar mücadelesi bilincine, düzen değişikliği inancına bağlıdır. Oylarınız ile bu gücü bana verirseniz, gücümü bu inanç ve bilinçle, emekçi halkımızın iktidar mücadelesinin gereği olarak düzen değişikliği ve siyasal iktidar ile ekonomik iktidarı bütünleştirmek için kullanacağım.

DELEGE KARDEŞİM,

Bildiğiniz gibi, emekçi halkımızın sömürden, egemen güçlerin baskısından kurtuluşu, insanca yaşama olanağı, kendisinin siyasal iktidar olmasına ve bu iktidarı ekonomik iktidar ile bütünleştirmesine bağlıdır. Çünkü, toplumun sosyo-ekonomik dokuları ayrıntılı sosyal sınıflara bölünmesinin sonucu olarak ortaya çıkan siyasal iktidar, kendisini oluşturan sosyal güçlerin yaşam kaynağı ve gücü olmuştur. Bu nedenle, siyasal iktidar olma mücadelesi toplumun bağrından kopup gelmektedir. Günümüzde ise, bu mücadele yoğunluk kazanmış, emekçi halkımız Demokratik Sol ilkelere benimseyen Cumhuriyet Halk Partisi ile siyasal iktidarın eşine gelmiştir. Bu aşamadaki mücadelemizde size güveniyorum ve inanıyorum.

DELEGE KARDEŞİM,

Bu güven ve inançla en içten duygularımla başarılar, esenlikler diler, saygılarımı sunarım.

Tel. : 66 14 81

ŞABAN ALİ YAŞAROĞLU

1977 Mayıs

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ADAY ADAYI

Siyasal Bilgiler Fakültesi (ve Basın Yayın Yüksek Okulu)
Anayasa Hukuku Profesörü

Kurucu Meclis Anayasa Komisyonu Sözcüsü
CHP'nin, 1958-1969 arasında Parti Meclisi Üyesi
Türk Hukuk Kurumu Başkanı

Prof. Dr. Muammer AKSOY'un

Siyasal Yaşamında,

«Demokrasi» ve «Sosyal Demokrasi»

(Demokratik Sol) doğrultusundaki

çabalarından örnekler:

- Eğer CHP içinde özel bir görev yüklenmiş tüm partililerin karşısına çıkarak, bir konuşma yapma yoluyla, hem siyasal yaşamımı gözler önüne sermek, hem de başkalarının eleştiri ve sorularına yanıt vermek olanağı var olsaydı, bunu yeğlerdim. Bu olanağın yokluğu nedeniyle, partili arkadaşların karşısına bu büroşürcükle gelme zorunluluğunu duydum.
- Kesinlikle inanıyorum ki, demokrasimizin kaderi bakımından son derece önemli siyasal bir görevi yüklenmiş her CHP'li, bu büroşürcüğü sonuna kadar okumak için gerekli «görev bilinci»ne sahiptir.

• 1917'de İbradı'da doğdum. İlk ve Ortaokulu Antalya'da, Lise öğrenimini İstanbul Lisesinde tamamladım. İstanbul Hukuk Fakültesini 1937'de pekiyi derece ile (birincilikle) bitirdim. 1937-1938'de askerlik hizmetimi yaptım. Adalet Bakanlığının açtığı sınavı birincilikle kazanarak İsviçre'nin Zürih Üniversitesine, yeniden Hukuk Öğrenimi ve Hukuk Doktorası yapmak üzere gönderildim. Savaş çıkınca geri çağırıldım. 1940'da İstanbul Hukuk Fakültesine Asistan oldum. 1943'e kadar aynı zamanda, ikinci kez askerlik hizmetimi de (Trakya'da) yaptım. 1943'de yeniden Zürih'e gönderildim. Hukuk ve Devlet Bilimleri Fakültesini pekiyi derece ile (birincilikle) bitirdim; ve aynı Fakültede en yüksek derece ile Hukuk Doktoru ünvanını aldım. Yurda dönünce kısa bir süre Yargıç Yardımcılığı yaptım.

• Ankara Üniversitesinin istemiyle, Siyasal Bilgiler Fakültesine Asistan oldum. 1953 yılında Hukuk Doçenti ünvanını kazandım. 1957 başlarına kadar Siyasal Bilgiler Fakültesinde Öğretim Üyeliği yaptım.

• 1952'de Ankara Barosu'na kaydolunarak, bir yandan da avukatlık hizmetini gördüm. Avukatlık yaşamım, daha çok, siyasal nedenlerle haksız kovuşturmaların hedefi olan kişilerin (özellikle gençlerin, gazetecilerin, yazarların, öğretmenlerin) ceza mahkemelerinde ücretsiz savunuculuğunu yapmak ve yine siyasal nedenlerle haksız olarak partizan idarece görevlerinden uzaklaştırılan kamu görevlilerinin (Genel Müdürden en küçük memura kadar) ve siyasal nedenlerle yada sosyal zihniyete ters düşen bir anlayışla okullarında haksızlıkla karşılaşmış öğrencilerin Danıştay'da ücretsiz vekilliğini yapmakla geçmiştir. (Ücretsiz haklarını savunduğum kişilerin sayısı 1000'in çok üstündedir.)

• Demokrat Parti İktidarının, Üniversite Özerkliği yok eden kanunlar çıkarmasını, bilim adamlarını iktidara meddahlık yapmaya zorlamasını ve iktidara kölelik etmek istemeyen bazı bilim adamlarını cezalandırmasını, çeşitli gazete ve dergide yayınlanan yazılarımda en sert biçimde eleştirdim. DP iktidarının 1958 başında Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanını da görevden uzaklaştırması üzerine, bu davranışı hakettiği ağırlıkta kınadığım için gece yarısı göz altına alındığımdan, iktidarın bu tutumunu protesto etme amacıyla Üniversiteden ayrıldım. İstifa dilekçemde, DP'nin gittiği karanlık yolu belirttiğim gibi, günün birinde Üniversitelerimiz özerkliğe tekrar kavuşunca görevime yeniden döneceğimi belirtmeyi de unutmadım.

• Demokrasiyi kurtarmak amacıyla Hukuk Devleti ve Özgürlükler doğrultusunda mücadele etmenin, demokrasiye gönül ver-

miş her yurtsever için kaçınılmaz bir ödev olduğuna inandığımdan, çeşitli gazetelerde ve dergilerde yayınlanan yüzlerce makale ile, DP'nin diktatörlük doğrultusunda gidişini durmadan eleştirdim. DP'yi, gittiği tehlikeli yoldan dönmesi için uyarırken, çoğunluk sistemine dayanan o zamanki Seçim Kanununun «azınlıkta olan DP'yi iktidarda bırakmasının önüne geçmek» için de, «Muhalliflerin Güç Birliği»ni hemen gerçekleştirmek amacıyla sürekli çabalar harcadım.

- 1958 de CHP'ye kaydolundum ve Parti Meclisi üyeliğine seçildim. Petrollerimizin millileştirilmesi için yaptığım mücadelede zamanın Sanayi Bakanı (GP Kurucularından) Fethi Çelikbaş'la kaçınılmaz biçimde karşı karşıya gelmem sonucu seçilemediğim 1964 Kurultayı dışında, çeşitli Kurultaylarda sürekli olarak CHP Parti Meclisine yeniden seçildim. Ve 10 yıla yakın bir süre CHP Parti Meclisi üyeliğinde bulundum.

- 1959 - 1960 yılları arasında DP'nin dikta doğrultusundaki adımları yoğunlaştıkça, mücadelede de aynı oranda arttı. Özellikle CHP ve bazı basının yok edilmesi amacıyla kurulan 15 kişilik Tahkikat Encümenine ilişkin Kanununun kabul edilmesi ve uygulanmaya başlanması üzerine, çabalarım doruğuna ulaştığından (çeşitli makalelerle ve konuşmalarla, bunun diktatörlüğe gidiş ve Anayasanın fiilen kaldırılması olduğunu dile getirmem sonucu) bu Tahkikat Encümeni önünde saatlerce sorguya çekildim.

- Serik CHP Kongresinde, DP'lilerce konuşmam engellendiğinden, DP'lilerin mahkemeye verilmesini sağlamıştım. Bu davanın duruşması için Serik'e geldiğimde, Tahkikat Encümeninin «her türlü siyasal faaliyet yasaklanmıştır» yolundaki hukuk dışı kararının, «parti binalarına da girilemez» biçiminde yorumlanmasının örgütte yarattığı çekingenliği kırmak gereğini duydum. Ceza Kanunu «suçların ancak kanunla yaratılabileceğini emreder, 15 kişilik bir komisyon suç yaratamaz» diyerek, CHP binasına gidip herkesin göreceği biçimde oturdum. DP İlçe Başkanının ihbarı sonucu bir yıl ağır haptisten başlamak üzere cezalandırılmam için ifadem alındı. Bırakılınca yine CHP binasına gittim. İkinci bir suç işlediğim iddiasıyla yine ifadem alındı. Bırakılınca yine CHP binasına gittim. Bunun üzerine üçüncü kez suç işlediğim iddiasıyla hem ifadem alındı, hem de sabaha kadar Jandarma jibinde alıkonduktan sonra, sabah Antalya Ağır Ceza Mahkemesine tutuklama istemi ile sevkedildim. Oradaki savunmam sonucunda serbest bırakıldım. Türk Hukuk Kurumu Başkanı olarak, muhalif milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması ile ilgili demecimden ötürü, hakkımda açılan basın davası da

DP emrinde çalışan mahkeme Başkanını reddetmem sayesinde 1-2 beratle sonuçlandı.

• Ankara'da CHP Parti Meclisi üyesi olarak çabalarımı en yoğun biçimde sürdürdüğümünden, 19 Mayıs günü tümü uydurma nedenlere dayanılarak göz altına alındım. Önce 28. Tümeninde alıkonuldum —ki Parti Meclisi adına bana geçmiş olsun demeye, Sayın Bülent Ecevit gönderilmişti—, sonra da Yargıç önüne çıkarılmadan 27 Mayıs sabahına kadar Soğukkuyu Askeri Cezaevinde alıkonuldum. (Burada kaldığım sürece, orada haksız olarak tutuklu bulunan sivil ve asker kişilerin savunmalarını yazdım).

• 27 Mayıs sabahı cezaevinden çıkarıldıktan sonra, çeşitli komisyonlarda demokrasiye aykırı kanunları ayıklama ve Anayasanın hazırlanması işleriyle görevlendirildim. 28 Mayıs günü, —istifamda da belirttiğim gibi— SBF'ne yeniden başvurdum.

• Anti-demokratik Kanunları ayıklama Komisyonunda çalışırken, İstanbul Anayasa Komisyonuna da seçildiğimden, Anayasa Öntasarısı tamamlanıncaya kadar bu Komisyonunda 9 Öğretim Üyesiyle birlikte çalıştım. Bu arada 3 Öğretim Üyesi ve 2 Millî Birlik Komitesi üyesinden kurulu bir komisyonda Geçici Anayasa'nın hazırlanması çalışmalarına da katıldım. İstanbul Anayasa Komisyonunun hazırladığı Öntasarıyı Komisyon Üyesi olarak (bir Millî Birlik üyesi ile birlikte) Devlet Başkanı rahmetli Gürsel'e sunarken, bir Kurucu Meclis kurulmasının ve Anayasanın kamuoyu önünde açıkça tartışıldıktan sonra (mümkünse halkoyu ile) kabul edilmesi görüşünün savunmasını yaptım. Radyoda üç konuşma ile Öntasarıyı Türk halkına açıklamak görevi de bana düştü.

• Bir süre sonra Sayın Gürsel, Kurucu Meclisi gerekli bulduğundan, ODTÜ Rektöründen bir komisyon kurarak Kurucu Meclisin kuruluşuna ve yetkilerine ilişkin Kanun tasarılarının bu komisyonca hazırlanmasını isteyince, 5 kişilik bu komisyona üye seçildim; ve bu kanunların hazırlanmasına da katkıda bulundum.

• Bu görevden sonra, Kurucu Meclisin İçtüzüğünü hazırlamak için Üniversite Öğretim Üyeleri ve Siyasal partilerin temsilcilerinden kurulu Komisyona Üniversite temsilcisi seçildim. Kurucu Meclis'e Antalya temsilcisi olarak girdim. Önce Anayasa Komisyonuna sonra da Anayasa Komisyonun Sözcülüğüne seçildim. Genel Esaslar, Özgürlükler, Adalet, Özerk Kuruluşlar bölümlerinin sözcülüğünü yaptım.

• Millî Birlik Komitesi ile Temsilciler Meclisi arasında bazı hükümler konusunda görüş ayrılığı belirince kurulan Karma Ko-

misyonu, Temsilciler Meclisinden seçilen 6 üye arasına (en çok oy alarak) katıldım.

● Kurucu Meclis'te, Anayasa Komisyonu Sözcülüğü görevi yanında **İç Tüzük Komisyonunun da Sözcülüğünü** yaptım. Anayasanın, sosyal, özgürlükcü, **Hukuk Devleti** ilkelerine dayanan, demokratik bir niteliğe kavuşması için harcadığım çabaların kanıtları, Temsilciler Meclisi **Tutanak Dergilerinin yüzlerce sayfasında** yer almaktadır.

● Kurucu Meclisteki çalışmaların bitmesinden sonra, gerek **Antalya CHP örgütünün**, gerek **Parti Merkezinin ve Genel Başkanının ağır baskısına** karşı, **Yasama Meclisi'ne girmeyi kabul etmedim**. Çünkü demokratik yaşamın gelişmesi (gençlere **Demokrasi ve Sosyal Demokrasi inancının aşılması**) bakımından, Üniversitede toplumumuza daha yararlı olacağıma inanıyordum; ve bunu hem örgüte, hem de Parti Merkezine ısrarla belirttim.

● Yakından inceleme olanağını elde ettiğim «yeraltı zenginliklerimizin, hele petrolerimizin ve boraklarımızın talan edilmesi» karşısında, petrolerimizin ve boraklarımızın millileştirilmesi, hiç değilse Petrol Kanununda yer alan ve **ulusal çıkarlarımız hattâ ulusal egemenliğimizle bağdaşmaz** (kapitülasyon artığı) hükümlerin değiştirilmesi için, yıllarca süren yoğun mücadeleye giriştim. Bir aralık bu mücadele, özellikle Sanayi Bakanı (GP Kurucularından) **Fethi Çelikbaş'ın** gerçekleri tersine çeviren becerisi sonucu, arkadaşlarımla da anlaşılmadığından, kötü kişi durumuna düştüm. (Mücadelemin kişisel nitelikte olmadığını ve büyük ulusal önem taşıdığını ilk kabul edenlerin ve Milliyet'teki yazısıyla destekleyenlerin başında Sayın **Bülent Ecevit** yer almıştır). **Düzinelerle konferans ve açık oturumda** İstanbul, Ankara, İzmir, Eskişehir, Bursa, Düzce, Ereğli'den, tâ Erzurum'a kadar pek çok şehirde ve üç kez de radyoda, petrol davamızı anlatmaya çalıştım. **Yüz kadar makale, broşür yazdım; hattâ Çelikbaş'ın tutumunu ortaya koyan bir kitap bile yayınladım**. Petrol alanındaki kavgam, 1964'de Parti Meclisine seçilmemem sonucunu bile doğurduysa da, kısa süre içinde kimin haklı olduğu anlaşıldığından, 1965 seçimlerinde **CHP'nin geleceğe yönelik petrol politikasını radyoda açıklama görevi bana verildi**. 1965 yılında Meclis'teki **Petrol Karma Komisyonuna**, Üniversitenin temsilcisi olarak katıldım; AP'nin Sanayi Bakanıyla zihniyet kavgamı, orada sonuna kadar sürdürdüm. Ve eleştirilerim önlenmek istenildiği zaman da, komisyonu **protesto** olarak terkettim. Bir süre sonra da petrol davası uğrunda daha rahat mücadele edebilmek için, **Türkiye Petrolleri Başhukuk Müşavirliğinden** de istifa ettim. 1967 yılında Parlamen-

toda Petrol Araştırma Komisyonu kurulduğu zaman da, bu komisyonda açıklama yapmaya dâvet edilince, Almanya'dan gelecek komisyon önünde gerçekleri 5 saat süreyle dile getirdim ve zapta geçirttim.

• Petrol konusundaki bu mücadelenin, yaşamımda çok büyük rol oynadığını burada özellikle belirtmek isterim. 1966'da Erzurum'da TMTF'nin düzenlediği konferansımı, Şaban Karataş'ın öğrencisi ve hayranı olan gençlerin kabakuvvetle engelleme çabalarına karşın, —her şeyi göze alarak— sonuna kadar sürdürdüm. Ama binadan çıkarken —bir hafta süreyle kapı kapı dolaşarak hakkımda sürdürülen kışkırtma kampanyası sonucu toplanmış kişiler— ayva büyüklüğündeki taşlarla saldırdılar. Ölümünden bir rastlantı sonucu ve Erzurum Merkez Komutanı Albay Ataklı'nın ve TMTF'li gençlerin müdahalesi sayesinde kurtuldum. AP iktidarı, bu «adam öldürme teşebbüsü»nden ötürü, hiçbir kovuşturmayla geçmediği gibi, bir süre sonra da «Öğretmenleri hükümete karşı kışkırttığım» iddiasıyla (ve Adalet Bakanının yazılı emrine dayanarak) bana karşı kovuşturma açtırdı. Ancak, namuslu Adliyecilerin emir dinlemez tutumu sayesinde, bu dava bereatimle sonuçlandı.

• Ankara'da DTC Fakültesinde verdiğim bir petrol konferansından sonra da bıçaklanacağımı daha önce öğrendiğimizden, 27 Mayıs Devrim Derneği üyesi gençlerin aldığı önlemlerle bu tehlikeyi de atlattım. (12 Mart'tan sonra hakkımdaki kovuşturmaların ve öteki işlem ve eylemlerin asıl nedeninin de, petrol konusunda verdiğim mücadele olduğundan kuşquamız yoktur).

• 1961 seçimlerinde olduğu gibi, 1965 seçimlerinde de, aday olmadığım halde, binlerce kilometrelik yol aşarak, İl ve İlçelerdeki konuşmalarla (kahve ve köylerdeki sohbet konuşmalarından, Taksim Meydanındaki büyük Mitinge ve Sayın Bülent Ecevit'le konuştuğumuz Bursa açık hava toplantısına kadar) günlerce çeşitli İlde seçim kampanyasına katıldım.

• Parti içinde Sayın Bülent Ecevit'in ve arkadaşlarının başlattığı Ortanın Solu hareketine, ilk günlerden itibaren katılan bir avuç insan arasında, ben de yer aldım. Hattâ bu hareketin liderliğini yapacak kişinin ancak Bülent Ecevit olabileceğini, ilk kez açıkça dile getiren kişi de ben oldum. İnönü'den sonra üçüncü Genel Başkanın Bülent Ecevit olacağını, daha 1968 de açıkça ilân etme ve bunu Paşaya da bildirme tezini -Sayın Ecevit'in diremesine karşın- ilk kez ben önerdim ve savundum. Bu nedenle, «Paşadan çok Paşacı olanların» düşmanlığına hedef oldum.

Ortanın Solu fikrinin ve Bülent Ecevit ekibinin zafere ulaştığı **18. nci Kurultayda**, karşımızdaki bütün gurupların ortak adayına karşı, Ortanın Solcularınca **Kurultay Başkanlığına** önerildim. Ve birçok oyunların döneceği anlaşıldığından, ortanın solcularının direnmesi üzerine **Kurultay Başkanlığına gizli oyla ve büyük farkla** seçildim. Bu Kurultayı, ağır tahriklere karşı, olaysız sonuna kadar yönettim.

Ecevit'in Genel Sekreter seçilmesinden sonra da, bütün gücümle onu destekledim ve O'nun ayağına çelme atmak isteyen **eski kodamanlarla en önsafta mücadele** verdim.

1967'de 8'ler olayı üzerine 4'üncü olağanüstü **Kurultay** toplantıya çağrıldığında, **Almanya'dan** gelerek Feyzioğlu ve arkadaşlarına karşı verilen mücadelede, kürsüden yaptığım konuşma ile ve **Ulus'ta** yayınladığım yazılarla katkıda bulundum.

● 1969'da, önce Parti Meclisinden sonra da **CHP** den istifa ettiğim güne kadar, partide **Sosyal Demokrasi** doğrultusunda **Ecevit'in yanında önsafta mücadele** verdim. Eski **DP'lilere siyasal hakların tanınması** olayında, ülkü arkadaşlarımla ters düşmemin nedeni, bir ölçüde duygusaldı. «Parti Meclisi üyelerinin haberi olmadan» bu kadar önemli bir konuda karar verilmiş olması, sonra da Kurultay yada küçük Kurultay'ın çağırılması önerimin reddedilmesi, beni çok üzmüştü. Parti Meclisinden, sorunun ve çekişmenin özünden ötürü değil, biçiminden ötürü istifa ettim. Partiden istifa etmemin asıl nedeni ise, -istifa mektubumda da belirttiğim gibi- eski Genel Başkanımızın partiçi demokrasi konusundaki tutumu, ve özellikle «**Sosyal Demokrasiye aslâ müsaade etmeyeceği**» yolundaki inancımdı. Sayın **Bülent Ecevit**, bana «sabır göstermemi, demokratik sol deyiminin hattâ demokratik toplumsuluk deyimlerinin resmen dile getirileceği günlerin yakında geleceğini» belirtmişti. Olaylar, Sayın Ecevit'in haklı olduğunu kanıtladı. **Siyasal yaşamımdaki en büyük yanılgımın**, **CHP'den** istifa etmem olduğuna, uzun zamandır içtenlikle inanmaktayım. Nitekim son olağanüstü Kurultay'da, Sayın **Bülent Ecevit'in** zafere ulaşmasının ertesi günü, kendisini parti binasında kutlarken, «şu andan itibaren beni yine **CHP'li** sayabilirsiniz, ama kuşa benzetilen haliyle **Anayasa** artık izin vermediğinden, partiye üye olamıyorum» demiştim. **CHP** ile manevî bağım, hiçbir dönemde kopmadı. Kalemimle ve dilimle hep onu destekledim. (Ayrıca belirtiyim ki, bugüne kadar yaşamımın hiçbir döneminde **CHP'den** başka bir partiye üye olmadım.) Sayın Ecevit'in Genel Başkan olmasından sonra ise, **CHP** ile bağım doruğuna ulaşmıştır. Gerek Örgütün, gerek Genel Merkezin, gerekse Milletvekillerinin ve Senatör-

lerinin benden herhangi bir **hizmet** istemesi sözkonusu olduğunda, bunu seve seve yerine getirmişimdir.

• 1970-1971'lerde **şiddet** eylemlerinin, zamanın iktidarının desteği ve tahriki sonucu artması üzerine, şiddete (kaba kuvvet uygulamalarına) **karşı olduğumu** ve bunun bir topluma (hele Türk Demokrasisine) ancak zarar vereceğini; dilimle ve kalemimle durmadan yinelerken, **AP'nin özgürlükleri yok etme doğrultusundaki gidişini** de, çeşitli gazetelerde, dergilerde, konferanslarımda, açık oturumlarda ve çeşitli toplantılarda belirtmeyi sürdürdüm.

• **Basın-Yayın Yüksek Okulu Müdürü** olduğum sürede, beni bıktırmak ve yıldırmaq için, sabaha karşı makam odam aranarak bütün evrakım yerlere atıldı, kapılar ve dolaplar kırıldı ve gerçek, kamuoyuna **tersine çevrilerek** yansıtılmak istendi. Vali **Bozkurt'**ün direktifinde yürütölen bu eylemi **Savcılığa resmen bildirdim**. **Televizyonda** durumu açıklamak istedim, buna olanak verilmedi. Zamanın **İçişleri Bakanı**nı, gerçekleri tersine çeviren Meclis içi ve Meclis dışı demeçlerinden ötürü, **televizyonda** (kamuoyu önünde) hesaplaşmaya çağırdım; yanaşmadı.

• 12 Mart'tan sonra, Anayasa'nın **Sıkıyönetim** zamanında **değiştirilemeyeceği** görüşünü, **Nihat Erim'in** makamında yüzüne karşı haykırdığımdan, tutuklanan değerli yazarlar **İlhan Selçuk'u** ve **Çetin Altan'ı** Maltepe Cezaevlerinde ziyaret ederek savunmalarını yapmaya hazır olduğumu yazı ile bildirdiğimden ve zaten AP'nin zihniyet ortağı olan 12 Mart iktidarının ters ölçütlerine göre **«tehlikeli» (!)** sayıldığımdan, **«17 Mayıs rehine avı bildirisi»** ne uyularak, 18 Mayıs günü **gözaltına alındım**. **Davutpaşa Kışlasında** 12 gün gerekçesiz tutuldum. Ankara'da gözaltı durumları sürdürölen Bahri Savcı, Cahit Talas, Mümtaz Soysal, İlhami Soy-sal ve Uğur Mumcu'yu ve daha birçok tanınmış aydını hemen hergün ziyaret ettiğimden ve hem onların hem de **TÖS'ün** savunmalarını üzerime alacağımı bildirdiğimden ve ayrıca Anayasa'nın **değiştirilmesini** -uyarılara karşın- **eleştirmeyi Cumhuriyet ve Ortamda sürdürdüğüm**den, sınavlarımı bitirdiğim gün, tekrar **gözaltına alındım** ve sonra da **tutuklandım**. Bu kez de 58 gün **Mamak Askeri Cezaevinde tutuklu** kaldım. (Gözaltına alınırken reva görölen işlemler, evimin üç kez gece yarısı aranması sırasında kendimin ve yakınlarımların maruz bırakıldığı horlanmalar, bazı kitaplarımların müsadere edilmesi, Cezaevindeki davranışlar, demokrasi tarihimize adına üzerinde acı ve utançla durulacak olaylardır.)

• Tahliyemden aylar sonra, -yine arzulanan biçimde hareket etmediğimden- hakkımda **15 seneye kadar hapis** istemiyle 141 ve 146'ncı maddeleri çiğnediğim gerekçesiyle ve **hayal ürünü** bir sürü

olaya dayanılarak açılan davadaki iddialar ve bunun **uydurma kanıtları**, Adalet bakımından bir tek sözcükle **korkunçtu**. Orneğin Kurucu Meclis Anayasa Komisyonu sözcüsü olarak «**Milliyetçi Devlet**» deyimi yerine «**millî devlet**» deyimini savunmuş olmam bile, **komünizme zemin hazırlamak** sayılmıştı. Mahkûm edilebilmenin **düzmece kanıtlarını** sağlama amacıyla başka kişiler, **elektrik şokları** ve **çeşitli işkencelerle** hakkımda gerçek dışı beyanda bulunmaya zorlandılar (ve bu gerçeği mahkeme huzurunda dile getirdiler). Gerçek dışı kanıtlar imâl etmek için gösterilen dehşet verici çabalara karşın, **4 yıldan fazla süren dava**, -bütün yalanların niteliğini matematik kesinlikle kanıtladığımdan- Sıkıyönetim Mahkemesinde (oybirliğiyle) **bercatimle sonuçlandı**. Aklanmam, Askerî Yargıtay'ca da oybirliği ile **onaylandı**. Hakkımdaki bütün isnatların **iftira** olduğu anlaşıldı. Şimdi, ben davacı durumdayım ve dava sürüyor.

• Yalnız DP döneminde ve 1966-1969'daki Demirel hükümetleri süresince değil, 12 Mart'tan sonra da demokrasiye, Hukuk Devletine, özgürlüklere, Sosyal Devlete ve Bağımsızlığımıza ters düşen adımlara karşı, **yüzlerce makale** ile ve **yüzlerce konferans** ve **açık oturumdaki konuşmalarım**la mücadele ettim.

• 1957'den beri (Almanya'da bulunduğum 1967-1968 dönemi dışında) **18 yıl Türk Hukuk Kurumu Başkanı** olarak da, bu doğrultulardaki mücadelelerimi sürdürdüm; AP hükümetlerinin ve Cephe iktidarının, Anayasaya, Hukuk Devletine, Özgürlüklere ve Sosyal Devlete ters düşen tüm adımlarını, Kurum Başkanı olarak **demeç, bildiri ve basın toplantıları**yla kınadım. Bu çabalarım-dan ötürü gerici basının, AP'nin ve açık yada gizli ortaklarının saldırı hedefi oldum.

• 1971 yılında Özel Yüksek Okulların devletleştirilmesi gerektiği konusundaki radyo konuşmamdan sonra **evime bomba atıldı**. (Faili, bugüne kadar bulunmadı!)

• **Süleyman Demirel'e** 13 Mayıs 1975 günü Başbakanlık binası içinde -daha önce kendisiyle boy boy resimler çekirmiş bir kişi tarafından- **yumruk atıldığı** gün de, Devlet Bakanı **Seyfi Öztürk'**ün «saldırgan, ilk derslerini **Muammer Aksoy'dan**, **Uğur Alacakaptan'dan** ve **Ali Topuz'dan** almıştır; **Muammer Aksoy'un** başkanı olduğu **Türk Hukuk Kurumunda** **seminerler** vermiştir. Saldırı **CHP'nin ve Ecevit'in eseridir**» diye bağırması sonucunda, Başbakanlık önündeki Cephe hükümeti yanlısı kalabalık son kerteye kadar tahrik edildiğinden, «**Ecevit'e ölüm! Aksoy'a ölüm! Alacakaptan'a ölüm!**» diye bağırılmış ve o gece evime **ikinci kez bomba atılmıştır**. (Failler hâlâ bulunamadı; ve Seyfi Öztürk'e karşı açtığım dava sürmektedir.)

• 12 Marttan sonra **basında**, konferanslarımda ve açık oturumlarda sürdürdüğüm **mücadelenin ana konuları**, özellikle «Atatürkçü (Devrimci) öğretmenlerin ve dürüst kamu görevlilerinin kıyımı ve mücadeleleri», «1961 Anayasasının 1971'de değiştirilişinin, hem her bakımdan gerici bir adım olduğu, hem de biçim ve içerik bakımından geçersizliği», «aşırı petrol tüketiminin ve linyitlerimizin devletleştirilmemesinin, bizi yakında iflasa sürüklüyeceği», «Danıştay kararlarının uygulanmamasının ve Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasının, Devlet yaşamımızda açtığı tehlikeli gedikler», «TRT özerkliğinin kaldırılmasının ve TRT'nin Yalçıntaş ve Karataş'ca işgal edilişinin, demokrasimiz bakımından yarattığı yaşamsal sakıncalar», «dış politikamızda AP'nin tuttuğu sakat yolun, ulusal çıkarlarımıza, güvenliğimize ve egemenliğimize ters düşüşü», «Orta Doğu Teknik Üniversitesinin ve Karadeniz Üniversitesinin Anayasaya aykırı olarak özerklikten yoksun bırakılması», özellikle «can güvenliğinin Cephe Hükümeti tarafından yokedilmesinin yarattığı ve yaratacağı büyük tehlikeler» olmuştur. «Tırmanan faşizm»i de, bir yazı serisiyle Cumhuriyet'te sergilemiş bulunuyorum. Hukuksal ve siyasal nitelikteki çeşitli kitaplarım ve broşürlerim arasında, yakın dönemin hukuk dışı ve toplumumuzun son derece zararına olan gidişini kanıtlayan 2 ciltlik ve 1300 sayfalık «**Devrimci Öğretmenin Kıyımı ve Mücadelesi** (Ankara 1975)» başlıklı kitabımı özellikle anmak isterim.

• Hizmet etmeye çalıştığım alanlardan biri de, haklı **Kıbrıs davamızın dünya kamuoyuna duyurulması** olmuştur: Daha 1963-1964 de ilk çekişme başladığında, **Türk Hukuk Kurumu Başkanı** olarak, sorunu ilgilendiren her alanda yetkili kişileri bir kapalı oturuma çağırılmış ve ulaşılan sonuçları Başbakan İnönü'ye iletmıştim. 1974 Ağustosunda da **Almanca** konuşan ulusların **kamuoyuna davamızı anlatmaya** yardımcı olmak amacıyla, Başbakan Sayın **Bülent Ecevit'e** hizmet arzettim. Onun uygun görmesi üzerine 15 gün **Almanyada**, kamuoyunun oluşumunda sözsahibi kişilerle, gazetecilerle konuşarak, Alman Radyosunda Almanca ve Türkçe konuşmalar yaparak, Türk işçilerine konferanslar vererek ve sonunda **Frankfurt'ta** Kıbrıs sorunu konusunda 40 sayfalık **Almanca bir broşür** yayınlıyarak, bu ulusal davaya hizmet etmeye çalıştım. (Bu broşür, Başbakanlıkça 5000 nüsha olarak Ankara'da yeniden basıldı ve Batı Dünyasına dağıtıldı). Almanya'da bu konuda edindiğim izlenimleri de, Başbakan Ecevit'e geniş bir raporla duyurdum.

• «**Sosyal Demokrasinin (Demokratik toplumculuğun)**,» CHP için tek doğru politika olduğunu ve bunun CHP'yi yalnız iktidara getirmekle kalmayıp, **Türk Demokrasisini de kurtaracağını** (ve

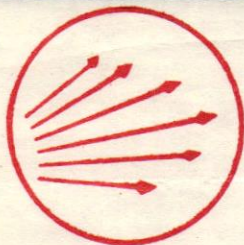
Ecevit'in iş başına gelmesinin bu aydınlık yolu açacağını) daha 18. Kurultaydan önce (15.10.1966 günlü Forum Dergisinde yayımladığım 26 sütunluk bir incelemede) belirttiğim gibi, Sosyalist Enternasyonalin Frankfurt ana bildirisini Türkçeye çevirdiğim incelememde de, aynı görüşleri 1969 da yineledim. CHP'nin Sosyalist enternasyonale üye olmaya 1976 kurultayında karar vermesinden sonra ise, «Demokratik Sosyalizm ve CHP» başlıklı 160 sayfalık bir incelemeyi, önümüzdeki seçimlerde Demirel ve ortaklarının (bu alanda gerçekleri düpedüz tersine çeviren yalanlarla) seçmenin kafasını bulandıramaması için, yayınlanması amacıyla CHP Genel Merkezine sunmuş bulunuyorum. (*) Bu kitabımın özeti, bugün (12.4.1977 günü) Cumhuriyet'te bir yazı serisi halinde yayınlanmaya başladı. 1973 yılında da, «Atatürk Günlerinde Sosyal Demokrasi» başlıklı 15 yazım, Cumhuriyet'te seri halinde yayınlanmıştı (11.11.1973 - 25.11.1973).

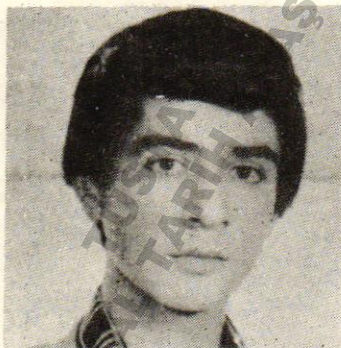
• Eğer AP ve ortakları, Erimsel-Melensel dönemde yaptıkları (aşlında geçersiz) değişikliklerle 1961 Anayasasının -bütün demokratik ülkelerde olduğu gibi- Üniversite Öğretim Üyelerine tanıdığı «parti üyesi olma olanağı»nı ortadan kaldırmamış olsaydı, -siyasal yaşamımıza yapacağım hizmetleri bir öğretim üyesi olarak da büyük ölçüde yerine getirebileceğimden- Parlamenteoya girmeye, ülkemize hizmet etme bakımından büyük önem vermedim. Ancak 1971 Anayasası, Profesörlerin parti üyesi olmasını yasakladığından, yalnız Meclis kürsüsünde ve komisyonlarında değil, özellikle CHP içinde hizmetimi sürdürebilmeme, Üniversite öğretim Üyesi olarak artık olanak kalmamıştır. Bu nedenle Üniversiteyi bırakarak Parlamenteoya gitmeyi gerekli buluyorum. Kurucu Meclisteki çalışmalarım, Meclis kürsüsünde başarı gösterdiğimin açık kanıtıdır. Bu yolla ülkemize, CHP'ye ve onun gerçek Lideri Ecevit'e yararlı olacağıma inanıyorum. Bu fakir Halkın parasıyla 8,5 yıl yurt dışında okudum ve inceleme yaptım. Edindiğim bilgi ve deneyleri Türk halkı ve Türk yurdu için en iyi değerlendireceğim yer, kuşkusuz Yasama Meclisi ve CHP'dir.

• Demokrasi ve Sosyal Demokrasi kavgasında daha etkili olacağıma, omuzlarında binlerce ton ağırlığı taşıyan gerçek lider Sayın Bülent Ecevit'in bu yükü taşımasına, Onun ve CHP örgütünün uygun gördüğü oranda yardımcı olacağıma inanıyorum. Ayrıca Parti içindeki bütünleşme bakımından da yararlı olacağım kanısındayım. CHP'nin demokrasi, Hukuk Devleti, Sosyal Demokrasi (sosyal adalet ve sosyal güvenlik) ve Bağımsızlık doğrultusundaki dâvası, bugüne dek dâvam olmuştur; yaşadığım sürece de dâvam ve kavgam olacaktır!

(*) Bu kitap ve 10 sayfalık Özeti, bugünlerde CHP'ce bastırılıp örgüte dağıtılacaktır.

DEMOKRATİK HALK İKTİDARINI
ENGELLEYEMECEKLER !..

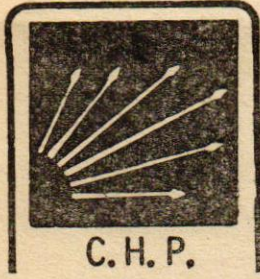

AHMET AĞAOĞLU

1957-...

**Siyasî cinayetlere
son vereceğiz !..**

CHP

Kentlisi ile Köylüsü ile tüm Çaycuma'lılar...

Yerel seçimlerin yaklaştığı şu günlerde İlçemiz şimdiye kadar eşi görülmemiş bir takım olaylara tanık olmaktadır.

Acımasızca yaptıkları zamlarla Ülkemizi yokluklar, kıyruklar ülkesi durumuna getiren, gün geçtikçe artan işsizler ordusuyla, işçisi köylüsü, memuru, öğretmeni, emeklisi ile tüm dar gelirli ve yoksulları her geçen gün daha çok ezen MC hükümetleri halkımıza yaptıkları az geliyormuş gibi yeni oyunlar tezgâhlanmaktadır.

Tüm il ve ilçelerdeki Siyasiler ve yetkililer okullarına öğretmen alabilmek için Bakanlık kapılarında beklerlerken MC'nin Çaycuma'daki uzantıları ve onların yordakçıları yedi ilerici-yurtsever öğretmeni ders yılı ortasında il dışına sürmüşlerdir. Böylelikle öğrencilerimizin geleceklerine kastetmişler, okuyan yavrularımızla birlikte velilere ve tüm Çaycuma'lılara ihanet etmişlerdir. Aynı zamanda diğer ilerici-yurtsever öğretmenleri, kamu kesiminde çalışan memur ve emekçileri baskı altında tutarak bütünleştikleri sermaye çevrelerinin çıkarlarını savunan politikalarını sürdürmek istemektedirler.

YÖNETİM KURULUMUZ BÖYLESİNE ŞUURSUZ, BÖYLESİNE DUYGUSUZ VE HALKIMIZA İHANET DOLU OLAN BU SÜRGÜNLERİ ŞİDDETLE PROTOSTO EDERKEN, YILMADAN YORULMADAN YILLARCA ÇOCUKLARIMIZA IŞIK TUTMUŞ LGİ VERMİŞ BU YEDİ İLERİCI-YURTSEVER ÖĞRETMENİ SONUNA KADAR SAVUNACAĞIMIZI VE TÜM PARTİ ÖRGÜTÜ İLE YANLARINDA OLACAĞIMIZI DUYURURUZ.

Çocuklarımıza ve halkımıza en büyük ihaneti yapanların usaklığını yapanlardan zamanı geldiğinde acımasızca hesap soracağımızı, yaptıklarını yanlarına bırakmayacağımızı bildiririz.

Halkımızın da önümüzdeki yerel seçimlerde MC iktidarına bu ihanetlerinin cezasını oylarıyla en acı biçimde vereceklerine yürekten inandığımızı bildirir, saygılar sunarız.

C. H. P. ÇAYCUMA
İlçe Yönetim Kurulu

CEP 22 ci KURULTAYIN DEMOKRATİK SOL
KONUSUNDAKİ BİLDİRİSİ

14-15 ARALIK 1974 TARİHİNDE ANKARADA TOPLANAN CUMHURİYET HAKK
PARTİSİ YİRMİ İKİNCİ KURULTAYI AŞAĞIDAKİ HUSUSLARI TÜRK KAMU
OYUNA BİLDİRMEYİ BİR GÖREV SAYAR

Halk Partisi

1- Cumhuriyet Halk Partisi demokratik sol bir partidir.

2- Partimiz, bu aşamaya hem özgürlükçü demokrasi, hemde sol politi-
ka bakımından çeşitli sınavlar vererek ve bu sınavların hepsinden ba-
şarıyla çıkarak vermiştir.

Partimiz bu sınavları 12 Mart öncesinin ve sonrasının güç koşulla-
rı altında vermiştir. 12 Mart öncesinin karanlık günlerinde sorumsuz
yönetime ve anarşiye karşı vermiştir. 12 Mart sonrasının karanlık gün-
lerinde diktaya ve baskıya karşı vermiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi, bu her iki dönemde de özgürlükçü demokrasi-
yi savunmuştur, savunmaktada kalmamış, onun Türkiye'dekitek güvencesi
olmuştur.

Her iki dönemde de emgiyle geçinen geniş halk kütlelerinin, köylü-
nün, işçinin, küçük esnaf ve sanatkârın, dar gelirli memurun ekonomiye
ve siyasal iktidara egemen olması gereğini savunmuştur.

3- Cumhuriyet Halk Partisinin demokratik sol anlayışı, bir ülkü ve
ilke birliğine dayanır.

ÜLKÜMÜZ, KİMSENİN KİMSEYİ EZEMİYECEĞİ, SÖMÜREMİYECEĞİ, İNSAN KİŞİLİĞİ-
NİN HER TÜRLÜ TOPLUMSAL ENGELDEN KURTULMUŞ OLARAK ÖZGÜRCE GELİŞEBİLE-
CEĞİ DİNAMİK, YARATICI VE HAKÇA BİR DÜZEN KURMAKTIR.

TEMEL İLKEMİZ İSE, BU ÜLKÜYE DOĞRU, DEMOKRASİ KURALLARI İÇİNDE İLER-
LEMEKTİR.

4- Dünya hızlı bir değişim içindedir. Türk toplumu dünyadan da hız-
lı bir değişim içindedir. O bakımdan her adımda ve hergün yeni ihtiyaç-
larla karşılaşmamız ve bu yeni ihtiyaçlarımızın bizi çözümler ve ted-
birler oluşturmaya yönelmesi doğaldır.

Hiçbir siyasal hareketin yaşayan, gelişen bir toplumun koşullarından
soyutlanamayacağına, soyutlanırsa geçerlilik kazanamayacağına inanan
Cumhuriyet Halk Partisi'nin yukarıda belirttiğimiz ÜLKÜ ve İLKE birli-
ğine dayanan demokratik sol anlayışı, bu nedenle kalıplaşmış formüller-
den oluşmaz. Hakça ve insanca düzen ülküsüne erişmek için izlediği
doğrultudan sapmaksızın toplumun değişen ihtiyaçlarına göre, değişen
tedbirler ve çözümler getirir. O bakımdan, Cumhuriyet Halk Partisinin
sol anlayışı donmuş bir sol anlayış değildir, devamlı bir arayış ve ge-
leşme içinde olan bir sol anlayıştır. Bu niteliğiyle, öteki bütün sol
akımların hepsinden daha ileridir.

5- Cumhuriyet Halk Partisi'nin solculuğu başka sol öğretilerden
esinlenen, kendi dışındaki sol akımların uzantısı olan birsolculuk'da
değildir. Yukarıda'da söylediğimiz gibi çeşitli sınavlardan geçerek
oluşturduğu, içeriğini ülkemiz ve ilkemiz doğrultusunda ve çevresinde
ve toplumumuzun o günkü ihtiyaçlarına göre yetkili kurullarında sap-
tadığı özgün bir solculuktur.

6- Ülkümüz olan insanca ve hakça bir düzenin ancak özgürlükçü de-
mokrasi içinde gerçekleşeceğine inanıyoruz.

Onun içindir ki, Cumhuriyet Halk Partisi'nin demokratik sol tutumu-
demokrasiye, özgürlükçü demokrasiye ağırlık veren bir sol tutumdur.
Her bakıma, bu klasik özgürlükçü demokrasiden de daha ileri bir aşama-
dır. Çünkü, demokrasiye ekonomik ve toplumsal alanlarda da geçerlilik
kazandırmayı öngörür.

Bunun için de milli egemenlik kavramını halk iktidarı kavramıyla bütünleştirir. Halk iktidarı ise ancak halkın ekonomik gücünün artmasıyla, bireylerin veya varlıklı zümrelerin ekonomik gücünden daha üstün hale gelmesiyle sağlanabilir.

7- Cumhuriyet Halk Partisi'ne göre halkın ekonomik gücünün bireylerin veya varlıklı zümrelerin ekonomik gücünden daha üstün hale gelmesinin yolu tüm üretim araçlarını kamulaştırmak değildir. Özellikle Türkiye gibi gelişme halinde bir ülkede elbette bir ölçüde buna da gerek vardır. Ama bunun ölçüsünü özgürlükçü demokrasiye gölge düşürmeyecek bir noktada tutmak gerekir. Dünyadaki açık ve kesin örneklerden görüyor ve biliyoruz ki tüm üretim araçlarının devletleştirildiği ülkelerden hiçbirinde bizim benimsediğimiz anlamda özgürlükçü demokrasi gerçekleşmemiştir. O ülkelerde halk iktidarı değil, halkın üstünde bürokratlar iktidarı oluşabilmiştir. Kaldı ki, aşırı ve katı bir bürokrasiyle çağdaş ekonomi kolay kolay bağdaşamayacağı için, bütün üretim araçlarının devletleştirilmesi ekonomik gelişme bakımından da sanıldığı kadar yararlı olmamaktadır.

8- Bizim demokratik sol anlayışımız ekonomik güçle siyasal gücün ayrılmazlığı noktasından hareket eder. Ekonomik güç devlette yoğunlaşmışsa siyasal güç de devlette yoğunlaşır. Ekonomik güç özel sektörde yoğunlaşmışsa, siyasal güç de özel sektörde yoğunlaşır. Biz elbette özel sektöre hak tanırız, devlete de ekonomiye ve topluma yön verebilmesi için gerekli hakları ve yetkileri tanırız. Fakat hepsinin üzerinde halk olmalıdır, hepsi halkın gözetiminde ve denetiminde olmalıdır. Kısacası, iktidarda halk olmalıdır. Bu da ancak halkın en büyük en etkin ekonomik güç durumuna gelmesiyle gerçekleşebilir. Bunun yolu da, 1973 Akgünlere bildirgesinde öngördüğümüz halk sektörünün biran önce kurulmasıdır, bizim iktidarımızda, halk sektörü ekonomisinin en geniş sektörü olacaktır.

9- Demokratik sol, amaçta olduğu kadar araçlarda ve yöntemde de demokratiktir. Bizim benimsediğimiz anlamda demokratik solculuk, tepeden inme değil, temelden yükselme solculuktur. Halka rağmen solculuk değildir, halk solculuğudur.

Bizim demokratik sol anlayışımız, toplumun mutluluğunu yalnız maddî refah artışında gören bir solculukta değildir. Maddî refah, refahı, maddî refahın adaletle dağılımını elbette hakça bir düzenin temel unsurlarından biri sayarız. Ama bunun ötesinde CHP'nin demokratik sol anlayışı, en büyük değeri insanın manevî alanda zenginleşmesinde görür. İnsanın manevî alanda zenginleşebilmesi için de, maddî güçlüklerden ve engellerden kurtulması kadar, manevî gelişmenin önündeki engellerden de kurtulmasını gerekli sayar. Onun için sınırsız düşünce özgürlüğünü kendi demokratik sol anlayışının temel ilkelerinden biri olarak benimser ve (toplum yararı) bahanesiyle de olsa düşünce özgürlüğüne sınırlamalar getirebilecek her türlü sol anlayışı reddeder.

10- Bizim demokratik sol anlayışımız, çeşitli kesimleri birbiriyle çatışan değil, barış içinde yaşayan bir toplum öngörüyor. Böyle bir toplum ancak demokratik sol bir iktidar tarafından sağlanabileceği de 7,5 aylık kısa hükümet süremizde açıkça kanıtlanmıştır.

CHP Kurultayı olarak, Ecevit hükümetinin işbaşından ayrılmasından sonra ortaya çıkan şiddet hareketlerini kınıyoruz. Gençleri silahlı eylemlerden kaçınmaya, görevlileri de yetkilerini tam, ancak tarafsız biçimde kullanarak bu olayların rejim açısından tehlikeli boyutlara ulaşmasını önlemeye çağırıyoruz.

11- Cumhuriyet Halk Partisi' nin demokratik sol anlayışı, bugünkü Türk toplumunun koşulları içinde tutarlılığı da, geçerliği de ispatlanmış bir sol anlayıştır.

Gerçekten, başka bütün sol akımlar darmadağın olurken, partimizin sol anlayışı üzerine baskılar geldikçe güçlenmiştir, itildikçe kökleşmiştir. Partimiz ise en çetin koşullar altında muhalefet yaparak hükümet kurabilecek noktaya gelmiştir. En çetin koşullar altında da hükümet görevini yaparak tek başına iktidar olabilecek aşamaya ulaşmıştır.

I2- Kurultayımız Türkiye'nin bugünkü karşı karşıya bulunduğu iç ve dış sorunların ancak demokratik sol politikayı savunan Cumhuriyet Halk Partisi iktidarınca çözümlenebileceği inancı içindedir.

Bu inanç geniş halk kütleleri tarafından da paylaşılmakta ve hal- kımız bu inancını en uygar biçimde halka ters düşenlerin yüzlerine karşı haykırmaktadır.

Dış ilişkilerimizin ulusal çıkarlarımıza uygun biçimde yürütülmesi ekonomik sorunlarımıza cesaretli çözümler getirilmesi ve rejimin esenliğe kavuşması ancak CHP gibi güçlü bir partinin iktidara gelmesiyle mümkündür.

CHP

GENEL
MERKEZ
HABER
BÜLTENİ

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezi, Farabi Sokak No. 7 Çankaya - Ankara Tel. 26 14 62

CHP GENEL MERKEZ

BASIN BÜROSU CHP KURULTAYINA YABANCI PARTİLER TARAFINDAN GÖNDERİLEN MESAJLAR

Parti Kurultayınız için çağırınıza teşekkür ederim. Cenevre'deki Sosyalist Enternasyonal Toplantısı için önceden söz vermiş olduğum için gele miyorum. Partim adına size başarılı bir Kurultay diler, en içten saygılarımı sunarım

OLOF PALME (İsveç Sosyal Demokrat Partisi Genel Başkanı)

Kurultayınız için çağırınıza kalpten teşekkür ederim. Cenevre'deki Sosyalist Enternasyonal toplantısı nedeniyle üzülerek katılamıyorum. Başarılar dilerim.

WILLY BRANDT (Federal Almanya Sosyal Demokrat Partisi Genel Başkanı)

Kurultayınıza çağırınıza teşekkür eder, ve tüm partililerinize en dostça hislerimizin ulaştırılmasını rica ederiz. Kurultayınızın ~~başarılı~~ gelecek genel seçimlerdeki zaferinize yardımcı olacak şekilde başarılı olmasını dileriz

ANKER JÖRGENSEN (Danimarka Sosyal Demokrat Partisi Genel Başkanı) HOVGAARD CHRISTIANSEN (Danimarka Sosyal Demokrat Partisi Genel Sekreteri)

Başbakan Kreisky ve tüm Avusturya Sosyalist Partisi adına Kurultayınıza çağırınıza teşekkür ederiz. Heyetimiz Sosyalist Enternasyonalin Cenevre toplantısına katılacağından Ankaraya gelememekten üzgünüz. ~~En~~ Kurultayınıza en iyi dileklerimizi sunarız. Çalışmalarınızın Cumhuriyet Halk Partisini güçlendirmekle kalmayacağını aynı zamanda ilerleme, barış ve dayanışma için çalışan Avrupalılar için de önemli olan bölgeniz sorunlarına katkıda bulunacağına inanıyoruz.

PROFESÖR WALTER HACKER (Avusturya Sosyalist Partisi Uluslararası sekreteri)

Sekreterimiz François Mitterrand ve yöneticilerimizin büyük kısmı Sosyalist Enternasyonal toplantısına gittiğinden Kurultayınıza katılamamaktan üzgünüz. Kurultayınız kararlarını bize ulaştırmanızla

partilerimiz arasındaki bağların güçleneceğine inanıyoruz. François Mitterrand'ın en iyi ve başarı dilekleriyle.

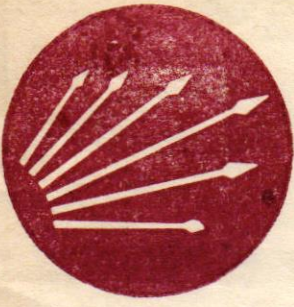
Robert PONTILLON (Fransız Sosyalist Partisi Uluslararası İlişkiler Sekreteri)

~~Yugoslavya~~ Partilerimiz arasındaki ilişkilerin uzun bir geçmişi olmasa da birbirimizi daha iyi tanımamıza ve üzerine dostluk ve işbirliğimizi kuracağımız ortak noktaları bulmamıza yardımcı olmuştur. Gelecekte ilişkilerimizin, halklarımızın, ülkelerimizin ve dünya barışının yararına daha da gelişeceğine inanıyoruz. Kongrenizin, Türk halkının gerçek isteklerine uygun olarak politik, ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlayacak kesin adımlar getirmesi en büyük dileğimizdir. Feci deprem dolayısıyla en içten üzüntülerimiz ve hislerimizin kabulü ricasıyla

Risto DZUNOV (Yugoslavya Çalışan Halk Sosyalist Birliği Federal Konferansı Başkan Yardımcısı)

Genel Başkanımız Penço Kubadinski adına, Kongrenize yapılan çağırma teşekkür ederim. Bu çağırma, kuruluşlarımız arasındaki dostluk ilişkilerinin ve iki komşu ülkenin karşılıklı iyi münasebetlerinin belirtisidir. Kuşkusuz, Atatürk'ün kurduğu ve uzun yıllar şahsen yönettiği Türkiye'nin en büyük partilerinden biri olan Cumhuriyet Halk Partisi'nin kongresi Türkiye'de demokrasinin gelişmesi ve dünya barışının kuvvetlenmesi yolunda ileriye doğru atılmış bir adım olacaktır. Eminiz ki, CHP'nin kongresi ve onun alacağı kararlar Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında ilişkilerin genişlemesi ve derinleşmesine yardım edecektir. Hepinize başarılar dileriz. Yaşasın Bulgar ve Türk halkları arasında dostluk

Angel Şişkov (Bulgaristan Vatan Cephesi)

Aday adaylarına ait 1977 yılı seçim çalışmasına ilişkin

T A A H H Ü T N A M E

CHP sinin, halkla bütünleşerek tek başına iktidar olması inancı ve partimin ilkeleri ile program ve tüzüğüne tüm bağlılığımla,

Ben, CHP aday adayı olarak, 1 Mayıs 1977 Pazar günü yapılacak ön seçim aday yoklaması sonucunda, listenin hangi sırasında bulunursam bulunayım, 5 Haziran 1977 genel seçimlerinin sonuna kadar, örgütümün bana vereceği bütün görevleri eksiksiz yapacağımı şimdiden kabul ve taahhüt ederim.

25/4/1977

adres:

Demiryolu işçileri sendikası Başkanı, Aydiner TANDOĞAN
SİVAS

aday adayı

Aydiner TANDOĞAN

verilen görev

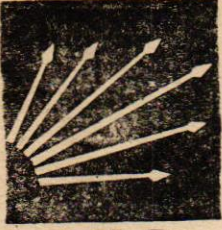
görev yeri

tarihi

sonucu

imza

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

C. H. P.

Cumhuriyet Halk Partisinin tutumunun oluşturulmasında
GENÇLİK, bir yan güç değildir, Partinin öz gücüdür...
BÜLENT ECEVİT

SAYIN PARTİLİLER....

MC İktidarının iş başına gelmesiyle birlikte ülkemizde sürdürülen baskı ve terör tüm ilerici, yurtseverler ve demokratik kuruluşlar üzerinde gün geçtikçe daha da yoğunlaşmakta, hükümetçe beslenen faşist çeteler halkımıza korkulu günler yaşatmaktadır.

Besleme faşist çetelerin ülkeleri olan faşizm, bildiğiniz gibi; büyük patronların, para babalarının, emekçi halkımızı sömüren tüm asalakların kanlı, gerici, ırkçı diktasıdır.

Bu saldırgan faşistler, hükümetten aldıkları güçle her yerde olduğu gibi Sakarya'da da saldırılar düzenlemekte ve devrimci kesimi yıldıracaklarını zannetmektedirler.

Bunun en son örneğini TÖB-DER'e yaptıkları baskınlarla denemek istemişler fakat emekçi halkımızdan aldıkları güçle devrimci öğretmenlerimiz bu saldırıları azim ve cesaretle göğüslemişlerdir.

Son zamanlarda işçi hak ve hürriyetlerini tahrip etme yolunda MC iktidarı büyük çabalar göstermektedir.

İşçilerin ne zamanki toplu sözleşme ve grev hakları kısıtlanırsa o zaman işçi toplumu idolojik tartışmalara açık bir topluluk değildir.

İşte bunu bilen bazı çevreler işçiyi bu haklarından yoksun bırakmak için ciddi gayretler içerisinde oldukları.

C.H.P. olarak, emekçi kesimin her türlü demokratik haklarının azimli savunucuyuz.

Devletin faşist çetelerce işgal edilmeğe çalışıldığı, faşist saldırıların işçiler üzerine de yönlendirildiği, bol, bol hayali temellerin atıldığı, ülkemizin iç ve dış çıkarlarının korunmadığı, karaborsacılığın ve zamların alabildiğine arttığı, devlet hazinesinin biraderlere, yeğenlere yağmatıldığı, can güvenliğinin kalmadığı günümüzde en büyük görevimiz MC Hükümetini demokratik yollardan iktidardan düşürmek ve yapılacak ilk seçimlerde ezici bir çoğunlukla partimizin iktidara gelmesini sağlamaktır.

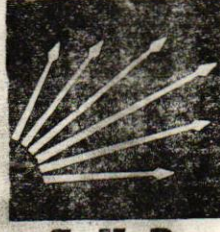
Amacımız, Mecliste Sakarya'yı üç Milletvekiliyle temsil ettirmektir. Bu düşünceyle ülkemizin zor günler yaşadığı şu dönemde biz gençlik olarak; hepinizi daha aktif mücadeleye davet ediyoruz. Parti içi görev yarışının biteceği şu günden itibaren, dışa dönük çalışmalara bütün partililerin daha da hız vereceği inancındayız...

Yaşasın, demokratik halk iktidarı...

Kahrolsun Faşizm!...

Yaşasın, bağımsızlık ve demokrasi mücadelemiz....

C.H.P. Sakarya İl Gençlik Kolu

C.H.P.

Seçilen

SAKARYA İL ÖRGÜTÜ BAŞKAN ADAYI

OSMAN AVCI

İL YÖNETİM KURULU ÜYELERİ ADAYLARI

1- İbrahim Fırtına	: Emekli Eğitimci
2- Fahrettin Nal	: Sendikacı - Yol - iş yönetim kurulu üyesi
3- Aydoğan Sezer	: Hukukçu - Avukat
4- Murat Soğancıoğlu	: Çiftçi
5- Mehmet Semercioğlu	: Esnaf
6- Mehmet Tatlı (Ekşioğlu)	: Tüccar
7- Ali Hızır	: Köylü - Muhtar
8- Fuat Taş	: Eğitim Yöneticisi - Bakkal
9- Sait Yenen	: Demirci
10- Dr. İhsan Gökalp	: Diş Tabibi
Gülten Abay	: Kadın Kolu Temsilcisi
Hayrullah Türkünoğlu	: Gençlik Kolu temsilcisi

İL DİSİPLİN KURULU ADAYLARI

1 Abdullah Topçu	6 Ahmet Kasım
2 Mustafa Denizli	7 Yakup Bayraktar
3 Ahmet Şansal	8 Ahmet Turan
4 Mustafa Karasoy	9 Yunus Dinç
5 H. Ahmet Ersoy	10 Ahmat Adın

İL DENETÇİSİ ADAYI

Rasim Okyar

Raif Öztürk

KURULTAY DELEGESİ ADAYLARI

1- Ertuğrul Öztürk	6- Vahdet Ödül	11- Rahmi Tufan	16- Ali Hızır
2- Kemal Abuç	7- Mustafa Doğan	12- Faruk Benli	17- Hasan Karas
3- Harun Keskin	8- İsmail Dedeoğlu	13- Davut Çamur	18- Seyfi Seçkin
4- Rıdvan Demirel	9- Süleyman Uysal	14- Mehmet Gürses	19- Ahmet Adın
5- Mehmet Tatlı	10- O. Nuri Erdoğan	15- Orhan Çakar	20- Mehmet Ufu k

C. H. P.

SAKARYA İL BAŞKANI ADAYI

Barbaros Turgut Boztepe

YÖNETİM KURULU

Mehmet Bayrak	Sanayici
Hayrettin Dayanç	İşçi
İbrahim Firtına	Emekli Öğretmen
Ahmet Kurtuluş	Nakliyecisi
Orhan Çakar	Çiftçi
Nihat Salihoğlu	Esnaf
Mehmet Başak	Keresteci
Selçuk Gedikli	Avukat
Altan Kutluata	Manifaturacı
Ziya Erfan	Tüccar
Faruk Akalın	Saraç
Gülşen Abay	Kadın Kolu Tem,
Hayrullah Türkünoğlu	Gençlik Kolu Tem.

D E N E T Ç İ : Nuri Koç — Ceyhan Ergün

DİSİPLİN KURULU

A S İ L

Fuat Samer
Adem Bayören
Raif Öztürk
Mustafa Karasoy
Abdullah Topçu

Y E D E K

Akif Bayrak
Şevket Işık
Saffet Yılmaz
Hüseyin Tarakçı
Avni Yılmaz

KURULTAY DELEGELERİ

Sıtkı Türküm Parti Meclisi Üyesi	Resul Aydın
İsmail Yılmaz	Harun Keskin
Cevdet Pehlivan	Turgut Özer
Mehmet Bayrak	Rahmi Tufan
Veliyettin Barut	İsmail Dedeoğlu
Rasim Okyar	Avni Yılmaz
Remzi Aydın	Ahmet Yavuz
Hüseyin Tatarhan	Ziya Toçoğlu

SAYIN DİVAN, SAYIN DELEGELER, SAYIN KONUKLAR
SAYIN PARTİLİLERİMİZ, BASIN MENSUPYARI ve ARKADAŞLARIMIZ
HEPİNİZİ SAYGIYLA SELAMLARIZ.

C.H.P. Türkiye genelinde, iktidarın tek adayı olan bir büyük partidir. C.H.P. Genel Başkanı Sayın Bülent Ecevit'in önderliğinde yoksul halk kesiminin, ezilen sınıflarının halk iktidarına varmak için yoğun bir çalışma ve örgütlenme dönemine girmiştir.

Oylarımız, Türkiye çapında artmaktadır. Bu nedenle egemen güçlerin Cephe iktidarı büyük tedirginlik duymakta, bir zor ve baskı rejiminin Ülkeye getirmek istenmektedir. Kanlı zorbalara, Komondolara yani faşist güçleri örgütlemektedir. Sokaklarda ve üniversite şehirlerinde yapılan terör, kan dökücü eylemler, Türkiyede devleti ele geçirmeyi amaçlamaktadır. Ancak, Bilinmelidir ki, ezilen sınıflara hayak hakkı tanımayan hakim sınıfların iktidarı ve onun yandaşları Türkiyede özgürlüğü, barışı kurmak istiyen C.H.P. karşısında perişan olacaklardır. Bundan hiç kimnin kuşkusu olmamalıdır.

C.H.P. Sakarya ilindeki büyük bir gelişme çizgisine ulaşmıştır. Ancak, bu çizginin büyük ve tutarlı boyutlar kazanması için gurupçuluklardan kendimizi kurtarmak hep birlikte yalnızca parti çizgisinde ve onun temel doğrultusunda bir büyük gayret göstermek, bir hızlı tempoya girmek zorundayız. Parti, C.H.P. gibi Demokratik sol bir parti gurupçulukla değil, bölünerek değil halk yararına olan temel doğrultusu ve çizgisi yönünde birlikte çalışarak büyük başarılar kazanır. Hepimiz, tavrımızı bu temel çizgi ve parti doğrultusuna bağlamak ve ona göre çalışmak zorundayız.

C. H. P. Sakarya da daha da gelişecektir. Bundan böyle, Sakaryanın sosyal yapısını, Ekonomik yapısını, siyasal yapısını, sınıfların durumlarını, kitle örgütlerinin, vaziyetlerini, buna göre C.H.P nin Tarım Çiftçi-Köylü bölgelerine nasıl gitmesi gerektiğini, Fabrikada, işyerlerinde nasıl örgütlenmesi gerektiğini, Esnaf ve küçük sanatçının hangi politik etki altında bulunduğunu açıklıklıkla ortaya çıkarması gerekir. buna göre de Sakarya çapında CHP olumlu ve oy alacak ve oyunu çoğaltacak bir planlamaya gitmelidir. biz bunun için gurupçuluktan ayrılmak gerektiğini, parti çizgisine bağlı birlik ve dayanışma halinde olmasını istedik. Bundan böyle de istemeye devam edeceğiz.

Değerli Arkadaşlarımız.

Şimdi Yönetim Kurulumuzun çalışmalarına değinmek isterim. Elbeteki kusurlarımız olmuştur, Ancak her davranışımızı parti için ve onunun başarısı için yapmışızdır. Biz halk eğilimini, tabandaki yoksul ve ezik insanların durumunu birinci planda tuttuk. en büyük önemi onların sorunlarına verdik.

1-Yönetim Kurulumuz 8/12/1974 günü yapılan il kongresi ile göreve getirilmiştir. Yönetim kurulu ilk toplantısına 18/12/1974 günü yaparak görevleri taksim etmiştir.

Yürürlükte bulunan kararlar ve diğer hususlar görüşülüp, kararlar alınmıştır. Kararlar aşağıdaki gibidir:

3-29/1/1975 tarihinde, 11 yonelik Kurulunun 12. toplantısı yapıldı. Toplantıda, 11 yonelik Kurulunun 12. toplantısı yapıldı. Toplantıda, 11 yonelik Kurulunun 12. toplantısı yapıldı.

4-Bu toplantıların 11. ve 12. toplantıları, 16/2/1975 günü yapılan Kurulunun 13. toplantısı ile birleştirilmiştir. 16/2/1975 günü yapılan Kurulunun 13. toplantısı ile birleştirilmiştir.

5-Görev süresi içinde, Adıyaman Bölgesinde, 13.595 ay çalıştırıldı. Bu durum, 13.595 ay çalıştırıldı. Bu durum, 13.595 ay çalıştırıldı.

6-Bundan başka, Kurulunun 13. toplantısında, 14.000 civarında, 1973 Genel seçimleri, 14.000 civarında, 1973 Genel seçimleri, 14.000 civarında, 1973 Genel seçimleri.

7-Değerli Arkadaşlarım, 14.000 civarında, 1973 Genel seçimleri, 14.000 civarında, 1973 Genel seçimleri, 14.000 civarında, 1973 Genel seçimleri.

14.000 civarında, 1973 Genel seçimleri, 14.000 civarında, 1973 Genel seçimleri, 14.000 civarında, 1973 Genel seçimleri.

bu nitelikte parti olmanın bir doğal sonucu daha vardır: Halk böyle sıkıntılı zamanlarda büyük bir duyarlılıkla partisini sahip çıkmıştır, çıkacaktır. Biz maddi sıkıntılarımızı, parasal dar boğazlarımızı hep birlikte aştık.

Sıkıntılı zamanlarımızda, 82 partililerimiz maddi güçlerini partimize emrine vererek, maaşlarından, nafakelerinden kestikleri ol partilerine bağışlayarak tek cümle ile devasına gönülden sahip çıkarak bu günkü sonucum sağlanmasına katkıda bulunmuşlardır. Söz buraya gelmişken, Senato seçimlerinde seçim masraflarını karşılayan tüm partililerimize ve çalışanları büyük gayretle organize eden seçim komiteleriyle ve sair zamanlarda partimize maddi yardımda bulunan tüm arkadaşlarımıza gönülden teşekkürü borç biliriz.

Partisine böylesine sahip çıkan partililerimizle bu inşaisine ve güvenine layık olmak için il binasını tebandaki insanın kolayca girik çıkabilceği, her zaman sık bulabilceği bir yura haline de tutmağa özen gösterdik. Bazı arkadaşlar her partilinin, baş vurabileceği bir yer olarak partiyi sık tuttuk. Baş vurmaları dinleyecek ve çare arayacak, yardımcı olacak bir görevliyi sürekli orada bulandırduk. Faşist saldırganların engellenmesi bir dünemde, bizim il binamıza saldırma cesareti gösterememeleri bu tutumun bir sonucudur. Saldırganlar biliyorlarsa ki, CHP cesur ve yürekli partililerince korunmaktadır. Faşist baskılara karşı il örgütümüz bugüne kadar islediği tutumun aynen devamında yarar görmekteyiz.

8- Genel Merkezimizin 381 sayılı genelgesi ile Tülek ve yönetmelik hükümlerine uygun biçimde yapılan delege seçimleri il düzeyinde parti içi demokrasinin pekişmesini sağlamıştır. Delege seçimlerini takiben ilçe kongreleri zamanında tamamlanmıştır.

Şimdi yapılmakta olan İl Kongresi ile de çalışma dönemimizin sona ermektedir.

Değerli Arkadaşlarım,

Raporun son bölümünde, ilk seçimde kuralması gereken HALK İKTİDARI'nın varmasını temel koşullarından olan bazı gerçeklere değinmek istiyorum. 1977 yılında bir seçim olacaktır. Bu seçime bütün parti-

[illegible]

1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190. 2191. 2192. 2193. 2194. 2195. 2196. 2197. 2198. 2199. 2200. 2201. 2202. 2203. 2204. 2205. 2206. 2207. 2208. 2209. 2210. 2211. 2212. 2213. 2214. 2215. 2216. 2217. 2218. 2219. 2220. 2221. 2222. 2223. 2224. 2225. 2226. 2227. 2228. 2229. 2230. 2231. 2232. 2233. 2234. 2235. 2236. 2237. 2238. 2239. 2240. 2241. 2242. 2243. 2244. 2245. 2246. 2247. 2248. 2249. 2250. 2251. 2252. 2253. 2254. 2255. 2256. 2257. 2258. 2259. 2260. 2261. 2262. 2263. 2264. 2265. 2266. 2267. 2268. 2269. 2270. 2271. 2272. 2273. 2274. 2275. 2276. 2277. 2278. 2279. 2280. 2281. 2282. 2283. 2284. 2285. 2286. 2287. 2288. 2289. 2290. 2291. 2292. 2293. 2294. 2295. 2296. 2297. 2298. 2299. 2300. 2301. 2302. 2303. 2304. 2305. 2306. 2307. 2308. 2309. 2310. 2311. 2312. 2313. 2314. 2315. 2316. 2317. 2318. 2319. 2320. 2321. 2322. 2323. 2324. 2325. 2326. 2327. 2328. 2329. 2330. 2331. 2332. 2333. 2334. 2335. 2336. 2337. 2338. 2339. 2340. 2341. 2342. 2343. 2344. 2345. 2346. 2347. 2348. 2349. 2350. 2351. 2352. 2353. 2354. 2355. 2356. 2357. 2358. 2359. 2360. 2361. 2362. 2363. 2364. 2365. 2366. 2367. 2368. 2369. 2370. 2371. 2372. 2373. 2374. 2375. 2376. 2377. 2378. 2379. 2380. 2381. 2382. 2383. 2384. 2385. 2386. 2387. 2388. 2389. 2390. 2391. 2392. 2393. 2394. 2395. 2396. 2397. 2398. 2399. 2400. 2401. 2402. 2403. 2404. 2405. 2406. 2407. 2408. 2409. 2410. 2411. 2412. 2413. 2414. 2415. 2416. 2417. 2418. 2419. 2420. 2421. 2422. 2423. 2424. 2425. 2426. 2427. 2428. 2429. 2430. 2431. 2432. 2433. 2434. 2435. 2436. 2437. 2438. 2439. 2440. 2441. 2442. 2443. 2444. 2445. 2446. 2447. 2448. 2449. 2450. 2451. 2452. 2453. 2454. 2455. 2456. 2457. 2458. 2459. 2460. 2461. 2462. 2463. 2464. 2465. 2466. 2467. 2468. 2469. 2470. 2471. 2472. 2473. 2474. 2475. 2476. 2477. 2478. 2479. 2480. 2481. 2482. 2483. 2484. 2485. 2486. 2487. 2488. 2489. 2490. 2491. 2492. 2493. 2494. 2495. 2496. 2497. 2498. 2499. 2500. 2501. 2502. 2503. 2504. 2505. 2506. 2507. 2508. 2509. 2510. 2511. 2512. 2513. 2514. 2515. 2516. 2517. 2518. 2519. 2520. 2521. 2522. 2523. 2524. 2525. 2526. 2527. 2528. 2529. 2530. 2531. 2532. 2533. 2534. 2535. 2536. 2537. 2538. 2539. 2540. 2541. 2542. 2543. 2544. 2545. 2546. 2547. 2548. 2549. 2550. 2551. 2552. 2553. 2554. 2555. 2556. 2557. 2558. 2559. 2560. 2561. 2562. 2563. 2564. 2565. 2566. 2567. 2568. 2569. 2570. 2571. 2572. 2573. 2574. 2575. 2576. 2577. 2578. 2579. 2580. 2581. 2582. 2583. 2584. 2585. 2586. 2587. 2588. 2589. 2590. 2591. 2592. 2593. 2594. 2595. 2596. 2597. 2598. 2599. 2600. 2601. 2602. 2603. 2604. 2605. 2606. 2607. 2608. 2609. 2610. 2611. 2612. 2613. 2614. 2615. 2616. 2617. 2618. 2619. 2620. 2621. 2622. 2623. 2624. 2625. 2626. 2627. 2628. 2629. 2630. 2631. 2632. 2633. 2634. 2635. 2636. 2637. 2638. 2639. 2640. 2641. 2642. 2643. 2644. 2645. 2646. 2647. 2648. 2649. 2650. 2651. 2652. 2653. 2654. 2655. 2656. 2657. 2658. 2659. 2660. 2661. 2662. 2663. 2664. 2665. 2666. 2667. 2668. 2669. 2670. 2671. 2672. 2673. 26

1. The first part of the document is a list of the names of the persons who were present at the meeting. The names are listed in alphabetical order.

CHP

GENEL
MERKEZ
HABER
BÜLTENİ

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezi, Farabi Sokak No. 7 Çankaya - Ankara Tel. 261462

**CHP GENEL MERKEZ
BASIN BÜROSU**

14 Mayıs 1975

SALDIRI OLAYI NASIL TAHRİF EDİLDİ,

GERÇEK NEDİR ?

13 Mayıs 1975 salı günü, Vural Önsel adında bir şahıs, Başbakanlık binası içinde, Başbakan Süleyman Demirel'e saldırmış ve burnundan yaralamıştır..

Yapılan açıklamalardan anlaşıldığına göre, çevredekiler tarafından yakalanan bu şahsın cebinde nüfus kağıdı, CHP Ankara il Gençlik Kolunun Türk Hukuk Kurumunda herkese açık olarak düzenlediği seminerlere giriş kartı ve bir de devrim savaşı uygulamasının silâhlı olarak yapılacağını anlatan ve kendisi tarafından kaleme alınmış bir yazı çıkmıştır. Çantasında ise, içinde kendi yazdığı bir kitap da bulunan çeşitli kitap ve bültenler çıkmıştır. Olay üzerine hükümet adına konuşan bir Bakan tarafından bu kimsenin CHP üyesi olduğu iddia edilmiştir.

Bu haber alınır alınmaz CHP Genel Merkezi gerekli incelemeyi yapmıştır. Yapılan bu incelemede Vural Önsel adında hiç bir kimsenin kaydına rastlanmamıştır. Cebindeki seminer kartının ise, bu seminerleri izlemek isteyen herkese verildiği; bu kartın seminerlerin düzenini sağlamak, katılanların kimler olduğunu saptamak amacına yönelik bir kağıt olduğu, yoksa bir kimlik niteliği taşımadığı saptanmıştır.

Saldırıyı yapan kişinin yazdığı kitabın incelenmesinden, sanığın Demirel ile, Ecevit'le ve bir AP ileri geleni ile çektirilmiş fotoğrafları olduğu; Cumhurbaşkanı sayın Korutürk'ten, Kıbrıs Harekâtı ile ilgili olarak çektiği telgraf konusunda bir teşekkür mektubu almış bulunduğu anlaşılmıştır. Bu da kendisinin Türkiye'de her lidere yaklaşma çabası içinde bulunan ve kimliği kuşkulu bir kimse olduğunu açıkça göstermektedir.

Sanık, kitabının arka kapağına geçmiş i ile ilgili olarak yazdığı yazıda, şöyle demektedir:

"Biyografiniz: Biyografi mi bıraktılar arkadaşım? Ağrı'da doğdum, bozuk düzen dünyamı zindan etti, doğduğuma doğacağıma pişman oldum. Hapishaneden, tımarhaneden başka birşey görmedim. Yaşamadım ki..."

Öte yandan sanığın annesi Melahat Önsel de bu sözleri doğrulamış ve oğlunun iki yıl akıl hastanesinde yattığını söylemiştir. Bizim kendi istihbaratımıza göre Bakırköy Akıl Hastanesinde "şizofreni" teşhisi ile iki kez tedavi görmüştür.

Sağcılarla işbirliği. Sanık, 1970 yılında yayınlanmış olan SANCAK dergisinin yurt içi haberler müdürlüğünü yapmıştır. Bu dergide bugün sağ cephenin sözcülüğünü yapan yazarların yazıları yayınlanıyordu.

Bundan başka, sanığın bir süre Almanya'da çalışmış olduğu, hakkında çeşitli suçlardan Alman polisi tarafından takibat yapıldığı ve aylarca Almanya'da hapishanede kaldıktan sonra Alman polisi tarafından sınır dışı edilip Türkiye'ye gönderildiği de saptanmıştır. Sanık bütün bunları kitabında da açıkca yazmaktadır.

Gene öğrenildiğine göre, sanık Barış Harekâtından sonra Kıbrıs'a da gitmiş; oradaki bazı faaliyetleri yüzünden adada tutuklanmış daha sonra Adana Devlet Güvenlik Mahkemesine verilmiş ve bu mahkemece tutuklanması kaldırılmıştır. Bütün bunlar da sanığın kimliğinin kuşkulu, ruhsal dengesinin de bozuk olduğunu açıkca göstermektedir.

Sanık, yazdığı kitapta CHP Genel Başkanı Ecevit için şunları söylemektedir:

"Sayın Ecevit ancak kapitalizmi revizyona tutuyor. tam sömürüleştikten ve bağımsızlıktan kurtaramıyor"

Maksatlı Yalan Kampanyası

Gerçekler böyleyken hükümet ve hükümeti oluşturan partiler hemen bir yalan kampanyasına girişmişler ve olayı CHP ile bazı kimse-lerin sırtına yükleyerek kamuoyunu kışkırtmayı denemişlerdir. Bu arada Devlet Bakanı, henüz olayla ilgili soruşturma başlamamışken, basına bir açıklama yapmıştır. Öztürk'ün açıklaması şöyledir:

" Hükümet adına konuşuyorum ve Ecevit'e sesleniyorum. Türkiye'de anarşistlerin kundakçıların baş reisinin kendisi olduğunu Ecevit ispatlamıştır. İşte tarihi vesika. CHP İl Gençlik Kolu eğitim çalışmalarına katılan ve İl Gençlik Kolu Başkanı Yaşar Çatak'ın görevlendirdiği Vural Önsel, Çankaya Teşkilatına mensup. CHP üyesi... suikast yapmak üzere Başbakanımıza, emirle, talimatla buraya gönderilmiştir... Türk Hukuk Kurumunda da seminer yapıyor... Türk Hukuk Kurumunda kendisine ilk dersi yanındaki karta göre Muammer Aksoy, Uğur Alacakaptan, Ali Topuz vermiştir. Muznunun üzerinden ayrıca bir mektup çıkmıştır. Mektupta diyor ki "Devrimci ölür. Devrimler yaşar. Bundan da Dev-Genç üyesi olduğu anlaşılıyor. Üzerinde Ho Şi Minh fotoğrafı ile Doğu Almanya ile irtibatı olduğuna dair vesika var. Eşkiyanın bütün delilleri elimizdedir."

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Turhan Feyzioğlu ise soruşturma devam ederken Millet Meclisinde yaptığı bir konuşmada şöyle demiştir:

"Bugün Başbakanlık binasında hangi örgütlerle ilişkili olduğu ve hangi menfur amaçlarla hareket ettiği üzerinde çıkan belgelerle sabit olan bir solcu militan elinde bir çanta ile sanki Sayın Başbakan'a bir dileğini söyleyecekmiş gibi yaklaşmış ve önceden hazırlandığı anlaşılan ani bir hareketle saldırmıştır... Tecavüz, bilerek önceden düşünülmüş yapılmış bir harekettir..."

Olay sırasında Ankara'da bulunmayan Devlet Bakanı ve Başbakan yardımcısı Alpaşlan Türkeş'in, Eskişehir'de düzenlediği basın toplantısında, saldıran gencin Türk Halk Kurtuluş ordusuna mensup olduğunu söylemiştir. (TRT Haber Bülteni, 13 Mayıs 1975 Saat 23-00)

Öte yandan Adalet Partisi Grup Başkanvekili İlhami Ertem de Millet Meclisinde yaptığı konuşmada gerçekleri tümüyle aykırı şu beyanda bulunmuştur:

"Mütecaviz gencin üzerinde CHP Çankaya Gençlik Kolları üyesi kimliği çıkmıştır. Bu genç alelade bir genç değildir. CHP Gençlik Kollarına mensuptur, eğitilmiş ve bilinçlendirilmiştir..."

Olay ve Anadolu Ajansı

Bütün bunlara ek Anadolu Ajansı da, daha olayın soruştur-
./...

ması devam ettiği bir sırada yayınlanan bültendeki 48 nolu haberde şunları bildirmiştir:

"Başbakan Süleyman Demirel'i yumrukla yaralayan mütecavizin Vural Önsel adında bir CHP'li olduğu anlaşılmıştır... Öğrenildiğine göre sanık Vural Önsel, "Ben Uğur Alacakaptan'dan Uğur Mumcu ve Cem'den emir aldım. ve bu işi yaptım çok pişmanım " demiştir."

Gerçeklerle hiç bir ilgisi olmadığı halde gerek hükümet ve hükümeti oluşturan partilerin yetkililerinin açıklamalarıyla, gerekse Anadolu Ajansının bu haberiyle olayın Cumhuriyet Halk Partisinin ve bazı kimselerin sırtına yüklenmek istendiğinin açıkca anlaşılması üzerine CHP Genel Sekreteri Orhan Eyüboğlu kamuoyuna şu açıklamayı yapmıştır:

"Sayın Devlet Bakanı Seyfi Öztürk ün beyanında bahsettiği kişinin yaptırdığım inceleme sonunda CHP'ye kayıtlı olmadığı anlaşılmıştır. Devlet Bakanının bu konudaki beyanatı doğru değildir. Gelişigüzel bir beyandır ve maksada dayanmaktadır. "

Öte yandan Anadolu Ajansının haberinde adı geçen İsmail Cem İpekçi, Uğur Mumcu ve Uğur Alacakaptan da, Ankara Emniyet Müdürlüğüne müracaat ederek şu dilekte bulunmuşlardır:

"Bugün Anadolu Ajansı tarafından geçirilen 48 numaralı haberde Sayın Başbakan Demirel'e saldırıda bulunan şahsın kendisine bu fiili işlemeyi bizlerin öğrettiğini ifade ettiği açıklanmıştır. Bu haber nasıl bir kaynağa dayanır bilmeyiz ancak, bu haber dolayısıyla kışkırtılan bazı kişilerin saldırılarının önlenmesi için tedbir alınması ve can güvenliğimizin sağlanmasını saygılarımızla talep ederiz."

Bir yandan Cumhuriyet Halk Partisi yetkililerinin öte yandan Anadolu Ajansında adı geçenlerin girişimleri sonucunda, Ankara Emniyet Müdürü Hüseyin Taluy bir açıklama yaparak "Soruşturmanın büyük bir gizlilik içinde yürütüldüğünü soruşturma sırasında sanığın kimseyle temas ettirilmediği gibi bu soruşturmaya ilişkin olarak çıkarılmış bazı söylentilerin ve sözlerin tümüyle asılsız olduğunu " söylemiştir.

Resmi Makamların bu açık beyanı karşısında Anadolu Ajansı şu notu geçmek zorunda kalmıştır:

"Bugünkü iç haberler bültenimizin 23. sayfasındaki "saldırgan: Emir aldım, bu işi yaptım" başlıklı 48 numaralı haberimizin bu başlığı ile son paragrafı iptal edilerek bültenden çıkarılmıştır. İptal edilen bu bölümün kesinlikle kullanılmaması sayın sekreterlere önemle duyurulur."

Anadolu Ajansı yöneticilerinin bu yalan haberinin hesabını yargı organları, hükümet yetkililerinin ise aynı hesabı kamuoyu önünde vereceklerinden kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Tertip Açığa Çıkıyor

Olayın nasıl Cumhuriyet Halk Partisi ve bazı kimseler aleyhine bir harekete dönüştürülmek istendiği, dün gece geç saatlerde başlayan bazı tertiplerle daha da açıklık kazanmıştır.

Gerçekten İsmail Cem İpekçi, Uğur Mumcu ve Uğur Alacakaptan'ın Ankara Emniyet Müdürlüğüne yaptıkları müracaatta belirttikleri kuşkuya rağmen yeterli tedbir alınmamış ve Seyfi Öztürk'ün yaptığı açıklama ile Anadolu Ajansı haberinde adı geçenlerden ikisinin, Muammer Aksoy ile Uğur Alacakaptan'ın evine dün gece yarısına doğru dinamit atılmıştır.

Bunun arkasından da, dün sabah, Ankara'da nereden geldikleri ve kim oldukları belirsiz bir takım kişilere bir yürüyüş düzenletilerek sokaklarda "Katil Ecevit" diye bağırılmıştır.

Bütün bu sıraladıklarımızdan, niteliği kuşkulu akıl dengesi bozuk bir kişi tarafından yapılan bir hareketin, Cumhuriyet Halk Partisinin geniş halk kitleleri arasındaki itibarını kırmak ve partimizi demokratik mücadelesinde yıldırmak için kullanılmak istendiği açıkça ortaya çıkmaktadır. Bunun boşuna bir çaba olduğunu herkes bilmelidir.

Gene herkes bilmelidir ki, CHP Genel Başkanına 1973 seçim kampanyası sırasında Isparta'da, sağcı cephe kurulduktan sonra partililerimize ve partimize karşı yurdun çeşitli illerinde düzenlenen saldırıları kınamayanlar önceki gece başlayan tertiplerin sorumlularını bulup ortaya çıkarmazlarsa, artık Türkiye'de kimseyi kendilerie inandıramazlar.

Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.

H A L K İ M İ Z A

Temelci sermayenin uc iktidarı ; Türkiye ve dünyanın içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi durumu, kendi dört başlı iktidarlarındaki iç çelişkisi, halkın nefretini kazanması yüzünden açık faşizme gideyor. Faşist yönetişlerini kılıfına uydurmak zorunda kalıyor.

Bunun en gungel örneği DGM (Devlet Güvenlik Mahkemeleri) dir.

DGM " 12 Mart faşizmi " döneminin ürünüdür.

DGM. anayasaya aykırıdır.

Anayasanın 7. Maddesine göre " Yargı Yetkisi Türk Milleti adına Bağımsız Mahkemelerce halledilir. "

Gerçekte; Bu mahkemenin yargıçları Askeri ve sivil yargıçlar arasından hükümetçe seçilmekte ve görev süresi üç yıl ile sınırlandırılmaktadır.

Siyasi iktidara bağımlı bu tür mahkemeler adalet dağıtamazlar.

Bu tür mahkemeleri kurmak veya kurmak için çaba harcamak, bağımsız Türk mahkemelerine dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti Devletine güvensizliği gösterir.

1977 seçimleri yaklaşırken MC iktidarı ülkeyi ekonomik ve siyasi dar boğazlara sokmuştur. Bu karanlık dönem halkın gözünden kaçılmak, kendi azizliklerini saklamak için " Son Türk Devletini " koruma gerekçesiyle MC iktidarı DGM'yi anayasalaştırmaya çalışmaktadır.

Bundan; düşünce özgürlüğünü kısıtlamak için örgütleri üzerinde baskı kurmak, Sendikal haklarını engellemek, köylünün ürününü ucuca kapatmak, yükselen demokrasi mücadelesinin sindirmek isteği yatmaktadır.

Gücünü halktan alan CHP. MC'nin faşist oyunlarını bozma mücadelesi halk iktidarını kurana dek sürdürecektir.

Sıkıyönetimsiz sıkıyönetim demek olan Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısına HAYIR.

DGM'ye KARŞI MÜCADELE HÜKÜK DEVLETİ İÇİN SAVAŞ DEMİKTİR.

CHP OLARAK DGM'ye KARŞI MÜCADELEMİZ SORUNA DEK SÖRECEKTİR.

DGM'ye HAYIR...

LAHORE'DEN FA, İSM

H A L K I M I Z A

İlçemizde Faşist zorbalar halkımızın öz evlatları olan ilerici ve Devrimci gençliğe iftiralar yağdırmaktadırlar. Türkiye'nin en ücra köşelerinde (birden 900 yerde aynı zamanda olay çıkartabiliriz) diyecek kadar ileri giden eli silahlı bu zorba komandolar sokak ortasında yüzlerce yurtsever genç ilericiyi, işçiyi kurşunlatıp ülkeyi kan deryasına boğmak isteyen bu yabancı şaklabanların ilçemizdeki bu girişimleri neyi amaçlıyor. ?

Onların amaçları açık ve saçıktır. Tüm bu amaçlar halkımız tarafından bilinmektedir. Amaçları patronların en kanlı en ırkçı, en zorba en bölücü diktatörlüğü olan faşizmi haklı göstermektir. Bunlar ilçemizde olduğu kadar bütün Türkiye'de de patronların aşırı sömürüsüne karşı halkımızın işsizliğe ve hayat pahalılığına karşı mücadelesini bastırmak halkın sorunlarını dile getiren halktan yana yurtsever ve ilerici insanları katletmektir.

Herkes tarafından bilinebileceği gibi bunların dayandıkları güçler Amerikan sermayesiyle işbirliği içindedirler. Türkiye'de varolan yeraltı ve yerüstü kaynakları yabancı sermayeye Peşkeş çekmek isteyen de bu güçlerdir. Petrolümüzü; Bakır Madenlerimizi, Demir Cevherimizi vs, Amerikan sermayesine ve bu sermayenin Türkiye'deki uzantısı olan işbirlikçi sömürücü sınıfın emrine sokmak isteyen. Halkımızın manevi inançlarını kendi kirli siyasi emellerine alet edenler, bugün halkı ve gençliği birbirlerine karşı kışkırtmak isteyenlerdir. Gençliği halkın düşmanı imiş gibi göstermek isteyen bu zorba komandoların, sermaye uşaklarının girişimleri bunu amaçlamaktadır.

Namusuzca iftiralarda bulunan bu zorba güçlere karşı halkımızın birliğini ve kardeşliğini savunarak karşı koyalım. Türkiye'nin her köşesinde halkı birbirine kışkırtan emekçiler arasına patrona yaranamak için ayrılık koyan mezhep ayrımı yapan halkın mücadelesini kundaklayan bu yalancılara karşı birlik olalım. Kardeşliğimizi perçinleştirelim. Kendilerini Müslüman gösterip özünde Kurt'u kendilerine önder seçen bu kişiler müslümanlıkla ilgisi olmayıp doğrudan doğruya sermayenin uşaklarıdır.

Yaşasın Halkımızın Birliği

Faşizme Geçit Vermeyeceğiz

Kahrolsun Birliği Bozan Emperyalizmin Uşakları

Kahrolsun Irkçılığı Körüklüyen' eli silahlı Komando Lakaplı Bozuntular

Yaşasın Halkın Safında Yeralan ilerici Gençlik

BATMAN

C.H.P. GENÇLİK KOLU

YURTSEVER HALKIMIZA

MC, (Milliyetçi Cephe) iktidarının başa gelmesinden bu yana; Türkiyemizin her tarafında süregelen «faşist» şiddet olayları ilçemizde sıçramış bulunuyor.

Havran'da gelişen, emekçi halkın bilinçlenme girişimlerini kaygıyla seyreden sermaye yanlısı faşist güçler; emekçi halkın bilinçlenişini ve savaşımını önlemek amacıyla çeşitli yöntemlere başvuruyorlar.

Bu adice yöntemler işe yaramayınca, insan vurmaya kadar varan kaba kuvvete yöneliyorlar.

İlkin Lisede meydana getirilen şiddet olayları bu gün emekçi halkın partisi olan CHP-nin Lokalini basmaya kadar varmış bulunuyor. 5/12/1976 gecesi Havran dışından ve içinden oluşturulan Büyükdere köyü Ülkü Ocakları Başkanlığında bulunduğu kendine komando adı veren, neyin ne olduğunu bilmeyen zavallı kişiler CHP lokaline geldiler. İlçe Başkanımız ve Gençlik Kolu başkanımızın kendilerine hoşgeldin deyip el sıkışma esnasında Ülkü Ocaklı Mustafa Ok İlçe Başkanımıza ben senin elini sıkmam dedikten sonra oturup konuşurken Lokalimizde bulunan arkadaşlara yanımıza gelmeyin deyip ayağa kalkılar ve orada bulunanlara zincir, sopa, muşta ve bıçakla saldırdılar.

Bu saldırı sonucu birçok arkadaşımız ve ilçe başkanımız çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır.

Bu yapılan saldırının amacı emekçi halkımızın haklı direnişini kırmadan başka bir şey olamaz. Ve yapılan saldırı yalnız CHP ve değil onun temsil ettiği milyonlarca emekçi halkadır.

Fakat bu yapılan saldırılar emekçi halkın şanlı direnişi tarafından önlenecek ve birer birer hesap sorulacaktır.

Yaşasın halkımızın direnişleri

Yaşasın, halkımızın haklı ve ilerici savaşımı

Kahrolsun Faşist MC iktidarı

Kahrolsun Faşistler ve onların işbirlikçileri.

CHP HAVRAN ÖRGÜTÜ

DEĞERLİ PARTİLİLERİMİZ ve DEVRİMCİ GENÇ ARKADAŞLAR

1949 Yılında Erzurum'da doğan Devrimci Ağabeyimiz Canip Öztürk İlk, ve ortaokulu bitirdikten sonra ekonomik koşulların zorlaması karşısında hayat mücadelesine atıldı. Bu mücadele içerisinde kafasında billurlaşan Devrimci bilincini pratiğe aktarmada geçikmedi.

1969 da Zirai Donatımda işçi olarak çalışırken Cumhuriyet Halk Partisi Gençlik Kollarına girdi. Aynı zamanda çalıştığı işyerinde gerçek bir Devrimci ve gerçek bir işçi olarak yiğitçe bir kararlılık içinde emekçi halk kitlelerinin saflarında yer aldı.

Emekten yana uğraşını örgütsel olarak devam ettirebilmek için 1970 den 1973 e kadar Gençlik Kollarında Sekreterlik görevini yüklendi. Bu yıllarda sınıfına faydalı olabilmek için Öz Donatım-İş Sendikasına girerek bu sendikanın temsilciliğini ve Başkanlığını aynı inançla başarılı bir şekilde yürüttü.

Kararlı mücadelesini 1973 den 1975 e kadar işçi sınıfı saflarında verdiği mücadelenin yanı sıra Cumhuriyet Halk Partisi içerisinde örnek bir gençlik kolu başkanlığı yaparak bizlere rehber oldu.

Canip Ağabeyimiz işçi sınıfından yana tavrı ve uğraşıyla pratikte böylece yerini alırken 1976 yılında Genel-İş Sendikası Başkanlığına getirildi. Ve bu görevinde aynı başarı ile yürüterek sendikaya gerçek bir işçi sendikası hüviyetini kazandırdı. Bununla kalmıyarak Cumhuriyet Halk Partisi İl Yönetim Kuruluna seçildi.

Tüm Faşizan baskılara rağmen kararlı ve devrimci mücadelesinde işçi sınıfından yana tavrından ödün vermedi. Bunun en son örneğini Cephe Hükümetinin tüm engellemelerine rağmen hayatının son anına kadar işçi sınıfının ve emekçi halk kitlelerinin düşmanlarına karşı vermiş olduğu onurlu bir mücadele ile göstermiştir.

Canip ağabeyimizi 23.4.1977 günü akşam saat 19.30 da Aşkale yolunda Trafik kazasında kaybetmenin derin acısı içerisindeyiz. Devrimci mücadelesi yolumuzu aydınlatacaktır.

C.H.P.ERZURUM GENÇLİK
KOLLARI

Cumhuriyet Halk Partisi
İstanbul Gençlik Kolları

H A L K I M I Z A...

Bizler Halkçı-Devrimci gençler olarak ülke sorunları ile ilgilenmek zorundayız. Son günlerde gençliğin ülke sorunları ile ilgilenmesini engellemek için çeşitli oyunlar tezgahlanmaktadır. Yoğunlaşan faşist saldırılar bunu ortaya koyuyor. Yiğitçe mücadele veren emekçi halkımızın müdahalesi bu faşist saldırılar karşısında gün geçtikçe güçleniyor.

Artık halkımızxx yönetim ve ekonomide ağırlık kazanmak istiyor, bu yolda DEMOKRATİK SOL, sermayenin sömürü çarkına, işçinin, köylünün, memurun ve dargelirli halkımızın gür sesi ile boğacaktır. Haksız kazançlara dur diyecek, alın terini sömürtecektir. Bizler halkımızın geleceği için mücadele etmeye kararlıyız. DEMOKRATİK SOL'a inanmış gençler olarak halkımızın mutlu geleceği için çalışacağız.

KAĞITHANEDE HALKIMIZIN SORUNLARINA EĞİLECEK BİR LOKAL AÇTIK. Amacımız lokalde mahalli sorunlar ile ilgili çalışmalarla bulunmak, her türlü DEMOKRATİK SOL eylemi içinde yer almak ve mücadele vermek olacaktır.

Bozuk eğitim düzeninin kurbanı olan genç arkadaşlara gerçekleri anlatmak için çeşitli çalışmalar yapacağız. Ayrıca Türkiye'deki genç bozuk düzenden kaynaklanan ve ondan soyutlanamayacak olan çevremizdeki bozuk sağlık sorunlarında kendi olanaklarımız içinde çözüm getirmeye çalışacağız.

İşte arkadaş kendini, kişisel zevkin ve rahatın için değil halkımızın geleceği için hazırla. ~~HERŞEY HALK İÇİN -HALKLA BERABER~~ DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ İÇİN OLACAKTIR. Kimi bize karşı çıkacaktır, bilmelisin ki o halka karşı olандır.

Gün geçtikçe faşist saldırılar işçimizin, dargelirlinin, köylünün ve Halkçı-Devrimci gençliğin üzerinde yoğunlaşıyor. DEMOKRATİK SOL'a inanmış gençler olarak demokrasiye karşı hazırlanan tertipleri bozmak için halkımızla beraber mücadele edeceğiz.

ARKADAŞ

Tehdit, şp, silah ve benzeri bir yolla karşına çıkabilecek olan faşist baskılardan korkma. Birlik halinde olarak güçlen ve sonra sende HALKÇI-DEVİRİMÇİ saflara katıl, gerçeği gör ve öğrendiğin herşeyi başkasına öğret.

HALKÇI-DEVİRİMÇİ, DEMOKRATİK SOL ÇALIŞMALAR İÇİN ÖHP ŞİŞLİ İLÇE GENÇLİK KOLU İLE BAĞ KUR, CHP'de BİRLEŞ!...

DEMOKRATİK HALK İKTİDARINI KURACAĞIZ!...

KAHROLSUN DEMOKRASİ DÜŞMANI FAŞİZM VE EMPERYALİZM!...

YAŞASIN HALKÇI-DEVİRİMÇİ GENÇLİK!...

YAŞASIN DEMOKRATİK SOL BAYRAK ALTINDA EL ELE VEREN DEMOKRATİK HALK DEVİRİMÇİLERİ!...

DEVİRİM İÇİN TEK YOL -DEMOKRATİK SOL!...

C.H.P. İSTANBUL
GENÇLİK KOLLARI
İL BAŞKANI

SÜHA AKINCI

2.4.77
Baskılaması
13.4.77
H.K. - T.K.P.
/BR - 15.4.77'de özet verildi/

HALKIMIZA ;

HEPİMİZİN BİLDİĞİ GİBİ ÜLKEMİZDE İŞSİZLİK, YOKSULLUK VE DAVALLILIK DAYANILMAYACAK NOKTALARA GELMİŞTİR. SÖM RÜ DORUGUNA ERİŞMİŞTİR. ÜLKEMİZİ YABANCI ORTAKLARINA PEŞKEŞ ÇEKEN BİR AVUÇ ÇIKARCININ ORUŞTIRMASI GU MİLLİYETÇİ CEPHE İLE İŞBİRLİKÇİLERİ, EMEGİN HAKKINI VERMEYEREK BİZİN MİLYONLARINA MİLYONLAR KATMAKTALAR. ESAS FİYATINA HİÇ BİR ŞEYİ SATIN ALMAK MÜMKÜN DEĞİL, HERŞEY KARABORSADA. KENDİSİNİ BARAJLAR KRALLIĞI OLARAK TAN BAŞBAKAN, YALANCILIGINI HER AKŞAM ELEKTİRİKLERİMİZİ KESERİLMİŞ, KENDİ KENDİNE KANITLAMAKTA.

HALKIMIZIN SORUNLARINDAN HABERİ BİLE OLMAYAN MİLLİYETÇİ CEPHE HÜKÜMETİ VE ONUN BAŞBAKANI İSE HALA KOLTUKLARINI KORUMA SEVİSİNDEYER. KOLTUKLARINI KORUMAK İÇİN ELİ SİLAHLI EŞKIYA İLE İŞBİRLİĞİ YAPMAKTA. BİR SAKINCA GÖRMEKTELER. BİR YANDAN İŞÇİLERİ, KÖYLÜLERİ, GENÇLERİ ÖLDÜRTMEKTEN KAÇINMAYAN MİLLİYETÇİ CEPHE KENDİ HÜKÜMETİNİN POLİSİLERİNİN BİLE, ÖLDÜRÜLMESİNE SEYİRCİ KALMAKTA, HATTA EŞKIYAYA YARDIMCI OLMAKTA VE BUNDAN YARAR UMMAKTADIR.

DÜN DE HALKININ KURTULUŞU, HALK İKTİDARININ KURULMASI İÇİN UGRAS VEREN HALKÇI-DEVİRİMÇİ KARDEŞİMİZ AVNİ ECE'Yİ KALBİNDEN VURARAK ÖLDÜRDÜLER. KATİLLER HER ZAMAN OLDUGU GİBİ GENE ORTADA YOK. BELKİDE ŞU ANDA HÜKÜMETİN EN YETKİLİ KİŞİLERİNDEN BİRİNİN HEMEN YANIBAŞINDA.

ÜLKEMİZDE GENÇLERİN ÖLDÜRÜLMESİNE SESİ ÇIKMAYAN VE OLANLARI NUTLULUKLA İZLEYEN MİLLİYETÇİ CEPHE YETKİLİLERİ ŞEREFSİZDİR. NAMUSSUZDUR. ATATÜRKÜN SÖYLEDİĞİ GİBİ GAFLET VE DAİALET VE HATTA HİYANET İÇİNDEDİLER.

SON BİR YILDA ÖLDÜRÜLEN 160 İ AŞKIN KARDEŞİMİZİN KANLARI BİZİN NAMUSUMUZDUR. O KANLAR ARTIK SEL OLMUŞTUR. TÜM NAMUSSUZLAR HALK İKTİDARININ KURULMASI İLE, HALKI İÇİN MÜCADELE EDERKEN ÖLDÜRÜLEN O ŞEHİTLERİN KANINDA BOGULACAKLARDIR. O PİSLİKLERİ TARİHİN LANETLENMİŞ ÇÖPLÜKLERİ BİLE BABU ETMEYECEKTİR.

PARTİMİZİN KURACIĞI HALK İKTİDARINDA ÜLKEMİZE ÖZGÜRLÜK, BARİŞ VE ARDEŞLİK GELECEKTİR. AMA O BARIŞ İKTİDARI ÜLKEMİZİ KANA BULAYANLARDAN ACIMASIZCA HESAP SORACAKTIR.

ANALAR, BABALAR, KARDEŞLER,
İŞÇİLER, KÖYLÜLER, GENÇLER.

BOZUK DÜZENE SON VERMEK, KATLEDİLEN GENÇLERİMİZİN KANININ HESABINI SORMAK, HALKIN KENDİ İKTİDARINI KURMASI İÇİN, HEPİNİZİ SAFLARIMIZDAN ÖRGÜTLÜ MÜCADELEYE KATILMAYA ÇAGIRIRIM.

GÜNAL ÖLÇER

C.H.P. İZMİR İL GENÇLİK KOLU BAŞKANI

Günal Ölçer
C.H.P.
İzmir

ÇANAKKALE
CHP İL GENÇLİK KOLU
BAŞKANLIĞI

BASIN BİLDİRİSİ

CHP ağırlıkla hükümetinin kuruluşundan bugüne dek geçen süre içinde tüm önleme çabalarına rağmen, anarşinin durmadığı ve giderek arttığı gözlenmektedir. Bunda da, çağdaş uygarlık ve demokrasi çizgisine ulaşmak için Türk işçi sınıfı ve yandaşlarının verdikleri tutarlı ve kararlı savaşıma kana boğmak, engellemek ve Türk halkına karanlık, acı, baskı ve keder dolu günler yaşatmak isteyen dikta özlemcilerinin, faşist ve gerici unsurların çağdaşı emellerini açık olarak görmekteyiz.

Bu zincirin bir halkası da, geçtiğimiz günlerde Çanakkale'mizde yaşamıştır. Bu olayları yaşarken gözlediğimiz de ; "sal" adına eylem keyan saptırılmış ve bireysel terörizmi çağırın maceracı akımların, bilinçli ya da bilinçsiz tavırlarının, emperyalist ve faşist güçlere ortam hazırladığı gerçeğidir.

Faşistlerin, tüm dünyada bilinen ilkel takdiklerini kullanarak, toplumumuzun gençleri çok duyarlı kıldığı noktalarda tahrik ederek olaylara neden olduğu izlenmiştir. Bunun yanında, yöneticilerin ve güvenlik görevlilerinin anarşinin kaynağına yanlış teşhis keymaları sonucu meydana gelen yanlış uygulamaları, olayları körüklemiş ve büyümesine neden olmuştur.

Sonuç da; gerçek suçlular ortalıkta dolaşırken, insanlığın yüzsizesi faşizme karşı kararlı ve tutarlı savaşım veren yurtseverler, bu bilinçsiz ve ilkel uygulamalar sonucu tutuklu bulunmaktadır.

Bu uygulamaları kinamak amacıyla ; açlık grevi ve ölüm orucuna başlayarak, kararlı ve bilinçli savaşımın bir örneğini daha veren ilerci yurtseverlerin haklı eylemlerinde, yanlarında olduğumuzu belirtir, yönetici ve güvenlik görevlilerini kinarız.

GENÇ ARKADAŞ!...

Ülkemiz bir süredir gerici-faşist-karması MC iktidarınca yönetilmektedir. MC iktidarı süresince hayat pahalılığı artmış, yüzlerce genç sokaklarda kurşunlanarak öldürülmüş, eğitim kurumlarında can güvenliği ortadan kalkmış, ilerici yurtsever özlü kitle mitinglerine saldırılmış ve ülkemizin dışa bağımlılığı artmıştır.

YAŞASIN
DEMOKRATİK LİSE
MÜCADELEMİZ

Çoğumuzun baba yada annesi yaşamını emeği ile kazanmaktadır. Bu şu demektir: KÖKENİMİZ EMEKÇİ YİĞİNLARDIR, ülkemizde olduğu gibi sömürü düzeninde emekçi ailelerin çocuklarının geleceği, gerek artan hayat pahalılığı gerekse eşit eğitim olanaklarının egemen çevrelerce kasıtlı olarak engellenmesiyle bir çıkmaza düşürülmektedir. Orta eğitim, yeteneğe göre yapılmamaktadır, çoğu zaman yaşam koşullarının zorluğu nedeniyle temel ilk ve orta öğrenim yapılamamakta yada öğrenim yarıda bırakılmaya zorlanmaktadır. Üniversite kapılarında gün geçtikçe biriken yığınlar artmakta, üniversite mezunları ise ya iş bulamamakta yada branşına göre işe girememektedirler. Kısacası, hayat çokilmez duruma gelmiştir. Bu sömürü düzeninin, baskı ve zulmün bir sonucudur. Sömürü düzeninin gerçek sorumluları, ülkemizi yabancılarla birlikte sömüren işbirlikçi büyük patronlar, büyük toprak sahipleri ve onların parlamentoda ki temsilcisi gerici-faşist M.C iktidarındır. Ancak ülkemizde tüm faşist tirmanışa karşı seçimler 5 Haziran da yapılacaktır. Bu seçimlerde emekçi halkımız, ilerici, yurtsever güçler faşizme geçit vermeyecekler, CHP tek başına iktidara gelecektir.

C.H.P'nin tek başına iktidarında ise, ücretler hayat pahalılığının önüne geçi- rilmeye çalışılacak, okullarda can güvenliği, öğrenim özgürlüğü sağlanacak, bozuk eği- tim düzenine son verilecek, orta okul ve liselerin bir çoğunda yaptırılmayan öğrenci temsilciliği seçimlerinin yapılması, birkaç FAŞİST OKUL MÜDÜRÜNÜN kararına bırakılmıyacak, her orta okul ve lisede öğrenci temsilciliği seçimi yapılması zorunlu duruma getirilecek, öğrencinin okul yönetimine katılması daha demokratik biçimde sağ- lanacaktır. Ders kitapları yeniden gözden geçirilerek yalan, yanlış bilgilerden arındı- rılacaktır. Üniversite kapılarında yığılma önlenerek, üniversite sonrası işsizlik gi- derilmeye çalışılacaktır, dışta onurumuz korunacak, başka düşünce özgürlüğü olmak ü- zere tüm özgürlükler sağlanarak korunacaktır. 141-142 gibi düşünce ve örgütlenme özgür- lüğünü kısıtlayan maddeler ceza yasasından kaldırılacaktır. TÜRKİŞ, DEMİREL DEN, MHP- DEN, AP DEN, ÜLKÜOCAKLARINDAN yeğenlerden, yiğenlerden, kardeşlerden ülke içinde ki ve dışında ki kışkırtıcı ajanlardan hesap sorulacaktır.

GENÇ ARKADAŞ!...

Ülkemizin bu günkü koşulları bize şu görevi dayatmaktadır. Çevremizde ki tüm tanıdıklarımızı, analarımızı, babalarımızı 5 Haziranda sandık başına götürüelim. C.H.P. ine oybattıralım. Çünkü yarın bu günden kurulur.

YAŞASIN CHP'NİN DEMOKRASİ, BARIŞ, ÖZGÜRLÜK, AKGÜNLER SAVAŞIMI!...
HALKIMIZ 5 HAZİRAN DA FAŞİZME DOĞRU TIRMANIŞA DUR DİYECEKTİR!...

C.H.P
Beşiktaş Gençlik Kolu

TÜRKİYE SOSYALİST

M.C. - 200 - OLUNUN
- DEN FAZLA -

HESABINI SENDEN
HALK İKTİDARINDA
SORACAGIZ!.. CHP BEŞİKTAS
GENÇLİK KOLU

1977

TÜRKİYE'MİZİ VE KIBRIS'I PAR-
SELLEYİP, PARSELLEYİP A.B.D'YE SATANLAR
M.C. VE ONUN BAŞI A.P. DİR!!

CHP, BEŞİKTAŞ
GENÇLİK KOLU

HALKIMIZ FAŞİZM'E GEÇİT VERMEYECEKTİR!!

CHP BEŞİKTAŞ GENÇLİK KOLU

HALKIMIZA

2. M.C. nin kurulmasıyla ülkemizde yine siyasal cinayetler, soygunlar, talanlar, işkenceler başladı.

Günden güne gelişen hayat pahalılığını, sunni darlıkları, karaborsayı, kuyrukları, işsizliği, yolsuzlukları dışta ve içerdeki tutarsızlıkları gizleyebilmek için büyük sermayedarlar ve emperyalist güçler yeni yeni planlar hazırlayarak komando beslemelerine bu insanlıkdışı planlarını uygulatıyorlar. Amaçları işsizlik, pahalılık, zulüm ve işkence düzeni olan kapitalizmden, halkın dikkatlerini anarşiye çekerek sömürülerine devam etmek.

Hergün cinayetler, soygunlar, işkenceler hızla devam ederken, siyasal baskılardan uzak olması gereken, yerlerdeki devlet memurlarını taraflı olmaya itiyorlar. Demokratik şekilde görev yapmaya çalışanlar ya sürülüyor yada tesirsiz hale getirilerek, gelişen demokratik halk hareketini kanla da olsa batırmak istiyor sermaye cephesi ve onun siyasal temsilcileri Ama tarihhiç bir zaman tersine dönmemiştir, dönemezde. Ülkemizde de tüm zorbalıkları ve baskılara rağmen İşçiler, köylüler, memurlar ve küçük esnaf yani ezilen halkımız kendi düzenlerinin bu düzen olmadığını artık anlamışlardır.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak gücümüzü ülkemizi geri bıraktıran emperyalizm ve onun yerli işbirlikçilerinden değil ezilen milyonlarca yurtsever halkımızdan alıyoruz. Bizler halkımızdan aldığımız güçle Türkiye'de demokratik halk iktidarını kurmaya kesin kararlıyız. Bizi bu yoldan baskılar, işkenceler, insanlıkdışı yöntemler hiç bir şekilde döndüremez. Ancak bizi daha çok güçlendirir, daha çok bilinçlendirir.

Analar, Babalar, Kardeşler, Yurtsever halkımız: hayat pahalılığı çocuklarımızın can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü için ülkemizi kana bulayanlara karşı demokratik yoldan mücadele için birleşelim.

KAHROLSUN VURGUN, TALAN, ZULÜM ve İŞKENCE DÜZENİ

KAHROLSUN EMPERYALİZM ve FAŞİZM

YAŞASIN HALKIMIZIN FAŞİZME VE YABANCI SÖMÜRÜYE KARŞI EYLEM BİRLİĞİ

YAŞASIN HALKIMIZIN BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ MÜCADELESİ

YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ DEMOKRATİK TÜRKİYE'Yİ KURACAK OLAN PARTİMİZ.

C. H. P.

**Safranbolu Gençlik Kolu
Başkanlığı**

HALKIMIZA

21 Şubat 1977

CHP GENÇLİK KOLLARI ÜYEMİZ AHMET AĞAOĞLU, 19 Şubat 1977 Cumartesi günü Fatih'de MC iktidarının sokak eşkiyaları olan faşist kiralık katiller tarafından kahpece kurşunlanarak katledildi.

CHP Gençlik Kolları Örgütümüz, faşist saldırı ve cinayetler karşısında yılmadan mücadelesine devam edecektir.

DEMOKRASİ düşmanı güçler, CHP'ni olayların, çatışmaların içerisine çekmek istiyorlar.

CHP Gençlik Kolları olarak bu oyuna gelmeyeceğiz. Mücadelemize halkımızın yanında devam edeceğiz.

DEMOKRASİ düşmanı güçler, hayat pahalılığını, yoksulluğu, BOZUK DÜZENİ gözlerden kaçırmak istiyorlar.

Yaklaşan seçimlerde silinip gideceklerini bildiklerinden, seçimleri yaptırmak istemiyorlar. Seçim yolunu tıkamak, faşist bir darbe için ortam hazırlamaya çalışıyorlar.

CHP'nin DEMOKRATİK HALK İKTİDARI'nı engellemek istiyorlar.

Biliyorlar ki 1977 genel seçimlerinde CHP'nin kuracağı DEMOKRATİK HALK İKTİDARI'nda siyasal cinayetlerin, işkencelerin, hayat pahalılığının, soygunun, sömürünün HESABI SORULACAKTIR.

Biliyorlar ki CHP iktidarında anarşiye, cinayetlere göz yumulmayacaktır. Öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği sağlanacaktır. Hiç kimse çocuğunun geleceğinden endişe duymayacaktır.

Topluma BARIŞ ve HUZUR gelecektir.

Bunlar BARIŞIN-DEMOKRASİNİN-ÖZGÜRLÜĞÜN düşmanlarıdır.

Bütün bu olayların baş sorumlusu genelde MC, özelde AP dir.

Bu hükümet istifa etmelidir. Bu hükümet değişmeden ülkemize barış ve huzur gelmeyecektir.

Evlat acısını yüreğinde duyan herkes ülkemizde barışın yerleşmesi ve korunması için CHP'de birleşmelidir. BİRLEŞMEDEN KURTULUŞ YOKTUR.

HALKIMIZ KURUMLAŞTIRILMAK İSTENEN FAŞİZME KARŞI HALK İKTİDARI İÇİN TEK BİR YÜREK-TEK BİR YUMRUK GİBİ CHP'DE BİRLEŞMELİ, SEÇİMLERDE MC HÜKÜMETİN-DEN HESAP SORMALIDIR.

DEMOKRATİK SOL BARIŞÇI BİR DÜZENİN KURULMASINA, AK GÜNLERE AZ BİR SÜRE KALDI...

KAHROLSUN EMPERYALİZM VE FAŞİZM...

KATİL İKTİDAR...

KATİLLER BULUNACAK HESAP SORULACAK...

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA...

EVLAT ACISINA SON...

HÜKÜMET İSTİFA.....

AHMET'LER ÖLMEZ...

CHP İSTANBUL

İL GENÇLİK KOLU BAŞKANI

SÜHA AKINCI

CHP Adalar
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Şevket ÖZGÜL

CHP Bakırköy
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Ahmet GÜZEL

CHP Beykoz
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Seyit USTA

CHP Beşiktaş
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Nejat BÜYÜKKÖKSAL

CHP Beyoğlu
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Sabahattin TAN

CHP Çatalca
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Orhan KOLCUOĞLU

CHP Eminönü
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Sami BAYAR

CHP Eyüp
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Lütfü GÜNDÖNDÜ

CHP Fatih
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Mehmet KOCAYAVUZ

CHP Gaziosmanpaşa
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Ali İskender
KAPTANOĞLU

CHP Kadıköy
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Fırat ÇAKAR

CHP Sarıyer
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Yılmaz BAY

CHP Kartal
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Hasan GÖKÇİN

CHP Şile
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Zafer BULCA

CHP Silivri
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Saim ASLAN

CHP Şişli
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Mustafa SARIGÜL

CHP Üsküdar
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Ali SÜNGÜ

CHP Yalova
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
İsmail MUTLU

CHP Zeytinburnu
İlçe Gençlik Kolu Bşk.
Hasan YILMAZ

Aralarında bağımsızların da bulunduğu 57 CHP'li parlamenterin Demirel hükümeti hakkında meclis soruşturulması açılması önergesi:

"Emperyalizm;ortadoğu'da ve batı Asya'da bugün,geçmişin bölünmeleri ile yetinmemektedir.Ulusal bağımsızlığını kazanmış ülkeleri yeneden bağımlılaştırmak ve sömürü odaklarını genişletmek için yeni bölünmeler yaratmaya girişmekte;amacına varabilmek için,pazarları ve doğal kaynakları elinde tutabilmek için de her türlü kışkırtmaya,baskıya,tertibe başvurmaktadır.

Ortadoğu uluslarında başta istihbarat örgütleri olmak üzere çeşitli amaçlarla kargaşa çıkarmakta ve içiçe savaşlar sürdürmektedir. Gelişmelerin sonunda yapay iktidarlar yaratmaya ulaşmakta,varolanları da ayakta tutmanın maddi dayanaklarını hazırlamaktadır.

Demirel hükümeti ise ülkemiz için ve ortadoğu ülkeleri için hayat geçirilmek istenen bu planın uygulama aracı yapılmak istenmektedir. Bunun için ülkemiz iç savaş koşulları yaşamaktadır.Düşmana yapılmayacak işkenceler kendi insanlarımıza bunun için reva görülmektedir.

Bugün ülkemizde Anayasamız askıya alınmış,insan hakları evrensel bildirgesi unutulmuş,kişi temel hak ve özgürlükleri kullanılamaz duruma getirilmiştir....AP hükümeti,sermaye sınıfı adına halka karşı amansız bir sınıf mücadelesini sürdürmektedir.

Devletin tüm kaynak ve olanakları bu savaşta sermaye sınıfının emrine verilmiştir.Ekonomi bu anlayışla yeni baştan düzenlenmiş,uluslararası sermaye ile ilişkili bir MESS patronu bu yapıyı yönetmekle görevlendirilmiştir.

Başbakan,partisinin gençlik kolları kurultayında bu savaşın ilkelerini ve stratejisini açıklamış ve açıkça bir iç savaş kışkırtıcılığı yapmıştır....

Hükümet,DİSK'in yurt düzeyinde kutlamaya hazırlandığı 1 Mayıs törenlerini yasaklamıştır...

Oysa 1 Mayıs,bütün dünyada işçi sınıfının ve tüm emekçilerin uzun uğraşları sonucu kazanılmış haklarını kutladıkları uluslararası bir

dayanışma günüdür, bir emek bayramıdır. Tüm dünyada kutlanan böyle bir günün ülkemizde işçi sınıfı için bir düşmanlık gününe dönüştürülmesi ve yasaklanması dünya önünde utanç vericidir.

Öte yandan, AP hükümetinin işçi sınıfı düşmanlığı bu yasaklamalarla kalmamış, ilk kez devlet tarafından lokavt uygulanması bu hükümet eliyle yapılmış, ücretlerin dondurulması, kıdem tazminatlarının sınırlandırılması, özgürce toplu iş sözleşmesi yapılmasının ve grev hakkının kullanılmasının engellenmesi, bu hükümetin iç ve dış sermaye çevrelerine verdiği sözlerin günlük uygulaması haline gelmiştir.

Elli bini aşkın işçi işten çıkarılmış, KİT'ler ve tarım satış kooperatif birlikleri işgal ettirilmeye çalışılmış, binlerce kamu görevlisi açığa alınmış, kıyılmış, sürülmüş, pek çoğunun ücretleri kasıtlı olarak ödenmemiştir...

AP hükümeti amaçladığı sermaye sınıfı diktasına ulaşmak için bunlarla yetinmemiş, hazırladığı bir dizi yasa önerisiyle işçi sınıfımızın kazanılmış yasal haklarını ortadan kaldırmaya yönelmiştir. Bunun belirgin örnekleri; vergi, eşel mobil tasarıları, kıdem tazminatlarının sınırlandırılması, sendikaların denetlenmesi gibi tasarı örnekleridir.

Bu yasa önerilerini hayata geçirmek için de sıkıyönetim yasasını ağırlaştırmaktan başlayarak, özel sektör için güvenlik örgütü yasası, DGM yasası ve barış döneminde savaş hükümlerini uygulamayı öngören buhran ve savaş hali yasalarını gündeme getirmiştir.....

Bağışlanmaz bir insanlık suçu olan işkence en ağır ve insafsız biçimde uygulanmış, uygulanmaya devam edilmektedir.

50 binin üstünde yurttaş gözaltında bulunmakta....

100 binleri aşkın yurttaş gözaltına alınmış, acımasız işkencelerden geçirilmiş, yaratılan hayali suçların sanıkları yapılmıştır....

Terör, AP iktidarı döneminde ve bu hükümetin eliyle bir devlet uygulaması haline getirilmiş, bu sorumsuz uygulamanın içinde birçok suçsuz yurttaş güvenlik kuvvetlerinin haksız kurşunlarına acımasızca ve topluca hedef yapılmıştır.

Sermaye sınıfının diktatörlüğünü kurmak amacıyla,Türkiyeyi hapis-
haneye ve yurdun her köşesini işkence labaratuvarlarına dönüştüren bu
hükümet artık meşruluğunu yitirmiştir.Bu nedenle,başbakan Demirel
~~haklarında~~ ve hükümet üyelerinin Anayasasının 90. ve TBMM tüzüğünün 12. mad-
deleri uyarınca,yurttaşların anayasal hak ve özgürlüklerini çiğnedik-
leri,tutum ve davranışlarıyla yurttaşlar arasında ayrıcalık yaratıp
bir kesim yurttaşımızı haksız işlemlerle karşılaşmalarına yol açtıkları
gerekçesiyle,TCK' 228,240,251 ve öteki maddeleri uyarınca cezalandı-
rılmaları için meclis soruşturması açılmasını öneririz.

Yılmaz Cemal Bor...Niğde saylavı	Adnan Keskin...Denizli saylavı
Sevil Korum...İstanbul "	Hasan Ali Dağlı...Manisa "
Süleyman Genç...İzmir "	Hüseyin Özsut...İsparta "
Ertuğrul Günay...Ordu "	M.Yılmaz Mete...Adana "
M.Ali.Pestilci...Zonguldak senatörü	Selahattin Öcal...Ankara "
Erol Saraçoğlu...Ankara saylavı	Azimet Köylüoğlu...Sivas "
Kemal Anadol...Zonguldak "	Mehmet Balta...Artvin "
M.Yücel Akıncı...Konya "	Nuri Bozyel...Balıkesir "
A.Emre İlerici...Niğde senatörü	Ahmet Türk Mardin... "
Nizamettin Çoban...Kütahya saylavı	Burhan Ecemiş...Niğde "
İbrahim Akdoğan...Kocaeli "	Ahmet Melik...Urfa "
Mustafa Şentürk...Malatya "	İskan Azizoglu...Diyarbakır "
Ferhat Aslantaş...İzmir "	Halil Akgül...Diyarbakır "
Altan Tuna...Çanakkale "	Nurettin Yılmaz...Mardin "
İsmail Akın...Afyon "	Abdullah Köseoğlu...Kocaeli senat
Mustafa Gazalcı... Denizli "	M.Kemal Küçüktepepınar...Adana sa
Neccar Türkcan...İzmir "	Hasan Cerit...Adana saylavı
Gündüz Onat...Kırklareli "	Aysel Baykal...İstanbul senatörü
Temel Ateş...Ordu "	Cengiz Şenses...Ankara saylavı
Nedim Tarhan... Adana "	Oğuz Yazıcıoğlu...Adana saylavı
Saffet Ural...Bursa "	Osman Kaya...İstanbul saylavı
Hasan Zengin...Manisa "	Çağlayan Ege...İstanbul saylavı
İsmail Hakkı Öztoran...Adana "	Ayhan Altuğ...İstanbul "
Veli Zeren...Yozgat "	Semih Eryıldız...Ankara "
Burhan G.Savlı...Muş "	Orhan Yağcı...Bilecik "
S.Sabri Öznal...Edirne "	Cemil Cekan...Mardin senatörü
Hüseyin Kaleli...Konya "	Necati Cebe...Balıkesir saylavı
Süleyman S.Ergun...Edirne senatörü	
Kaya Bengisu...İzmir saylavı "	
Nuri Çelik Yazıcıoğlu...Çankırı saylavı	

24. Aug. 1977

10/8/1977

24.8.1977
"b.l." pitti.

Adana Milletvekilleri
Nedim TARHAN ve İsmail Hakkı ÖZTORUN'un

"Adana'da hileli iflas eden Millî Mensu-
cat T.A.Ş. ile ilgili olarak yapılmak
istenen hazine yağmasına ve işçilerin
istismar edilmesine ilişkin" basın bil-
dirisidir.

Adana'da üretimde bulunan MİLLÎ MENSUCAT T.A.Ş.'ne ait fabri-
kanın sahipleri ve Adana 3. Noterliğinde 7859 no ve 29.3.1976
tarihli imza sirkülerinde yetkili olarak belirtilen kişileri;

Fatih ÖZGÜR

Akın ÖZGÜR

Kemal ÖZGÜR

Timur ÖZGÜR

Orhan ÖZGÜR

Murat ÖZGÜR

Emin ÖZGÜR dür.

Akın ÖZGÜR M.H.P. Adana İl Yönetim Kurulu Üyesi olup Fabrika
Genel Müdür Vekili ve birinci derecede imza yetkisine sahip
ortağıdır. Fabrika sahipleri; Ziraat Bankası ve İş Bankası'n-
dan fabrika için aldıkları kredileri ve ayrıca Çukobirlikten
kredi ile aldıkları 90 Milyon lira değerindeki pamuğu satarak
tüm bu paralarla İzmir'de yaklaşık 100 milyon TL. sermayeli
"ÖZGÜR ATERMİT" ve Adana'da 15 Milyon lira sermayeli "KONİTEKS"
Konfeksiyon Şirketini kurmuşlardır.

Milli Mensucat sahipleri tüm bu işlemleri yaparken Ticaret Ba-
kanlığına'da iflas ettiklerini bildirmişlerdir.

Halen Fabrikanın Devlete Sigorta ve 40 Milyon liralık Vergi, ayrıca Ziraat Bankası ve İş Bankasına kredi, Çukobirliğe 90 Milyon liralık pamuk ve fabrikada çalışan 627 işçiye 6 aylık ödenmemiş ücret borcu mevcuttur.

Alacaklılar Fabrikanın mallarına haciz koydurmuş fakat Fatih ÖZGÜR ve Personel Müdürü Oktay HATİPOĞLU evrak üzerinde sahtekârlık yaparak haizli malları satmışlardır. Bu suçtan dolayı Adana Sulh Ceza Mahkemesi 1977/4114 sayılı kararıyla Oktay HATİPOĞLU ve Fatih ÖZGÜR hakkında tutuklama kararı vermiş Oktay HATİPOĞLU tutuklanarak ceza evine konmuş, Fatih ÖZGÜR ise 19.7.1977 tarihinden beri kaçaktır. Halen aranmaktadır.

Fabrikadan sahtekârlıkla çıkarılan 1000 balye pamuk Mersin İş Bankası depolarında bulunmuş ve Mahkemeye bunlara el konulmuştur.

Hileli iflas yollarına gidilmesi ve yetkilisi Akın ÖZGÜR'ün Adana MHP İl yönetiminde görevli olmasına ve diğer yetkililerinde MHP li bulunmasına karşı 6 aydır ücret alamayan ve sefalet içerisinde bırakılan 627 Milli Mensucat işçisinin bu durumu MHP Adana İl örgütünce istismar konusu yapılmaktadır.

İşçiyi sefalet içerisinde koyup kaçan ve fabrika için alınan mal ve kredileri yeni iş kurmakta kullanan MHP'li yöneticiler. Bu kez bir taşla iki kuş vurmanın peşine düşmüşlerdir. Fabrikanın zararını Devlete yüklemek üzere faaliyete geçilmiş MHP li Ticaret Bakanı ile görüşmek üzere Ankara'ya gelmişlerdir.

Fabrikanın Devlete, Bankalara ve işçiye olan borçları Hazine tarafından karşılanarak böylece hem Hazine yağması yapılmış hemde sefalet içerisinde bulunan işçilerin sempatisi kazanılarak onlar kandırılacaktır.

Bu oyun MC'nin yarattığı Hazine yağmasının bir parçasıdır. Bu tür oyunlar ülkenin ve halkın çıkarlarını düşüren kişi ve kuruluşlarla bozulacaktır. Hazineyi yağmalayan ve emekçi işçinin hakkını gasbeden sahte milliyetçiler iki yüzlü tavırları ile bilinçli işçileri kandıramayacaklardır. Yasal ölçüler içerisinde haklarını sonuna kadar arayacak olan işçiler işverenlerle işbirliği yapan MHP'li sarı sendikacıların da oyununu bozacaktır.

25.4.1975

H A L K I M I Z A !..

Faşistler ellerini yine kana buladılar!..

Vezneciler(Site) Öğrenci yurdunun birinci kat temizleyicisi İsmet sendikası üyesi işçi kardeşimiz ABDİ GÖNEL, faşist sivas öğrenci yurdundan açılan makineli tüfek ateşi sonunda birinci katta görevi başında iken şehit edilmiştir.

Fen Fakültesinde yapılan forumdan sonra toplum polisi dışarı çıkan öğrencilere saldırmış. saldırıdan kaçanların bir kısmında vezneciler (Site) yurduna sığınmıştır.

Site yurduna sığınan öğrencilere Sivas yurdundan küfürler edilmiş, üzerlerine molotof kokteyli, dinamitler atılmaya başlamıştır.

Bunlarla yetinmeyen faşist köpekler bu sefer otomatik silahlarla site yurdunu taramaya başlamışlardır. Site yurdunun kapısı pencereleri, müracaat odası ve duvarları kurşun izlerinden delik deşik olmuştur. İşçi kardeşimiz ABDİ GÖNEL bu sırada şehit edilmiştir.

Sonradan gelen toplum polisi yurda girmek istemiştir. Toplum polisinin bu sıradaki davranışı tek kelime ile korkunçtur, vahşettir. Panzerlerle demir giriş kapısını kırmış devletin malı olan yurdun kantin duvarında boydan boya yine panzerler tarafından yıkılmıştır. Toplum polisi düman saldırır(ç) gibi elektrikli sopalarla, sis ve ses bombaları ile öğrencilere saldırarak içeriye girmiştir. Bütün odaların camları, kapıları teker teker kırılmış ve orada bulunan öğrenciler aşağıya indirilmeye başlamıştır. Yüz kadar toplum polisi karşılıklı bir koridor yaparak bütün öğrencileri döve döve bu koridordan geçirmişlerdir. Üçüncü kattan dış kapıya kadar bütün merdivenler bu dayak sırasında akan kanlar yüzünden yürüyemeyecek hale gelmiştir.

İŞÇİLER, KÖYLÜLER, EMEKÇİ HAKKIMIZ!.. KARDEŞLER!..

Olaylar, hepimizin gözü önünde oynanıyor.

Amaç; halkımızın gelişen demokratik potansiyelini, onun kopmaz parçası olan halkçı-devrimci gençlikten başlayarak sindirmektir. Bu gün devrimci öğrencilerin kaldıkları Ankara'da Ortadoğu Teknik Üniversitesi, İstanbul'da site ve giderek yine İstanbul'daki kadırga öğrenci yurtlarının dağıtılarak kapatılması planlanmaktadır.

Bu olayların tek planlayıcısı, sorumlusu, Katil, Faşist sağ cephe, hükümet, ve onun başı Demireldir.

DEMİREL TÜRKİŞ'E MHP'YE TESLİM OLMUŞTUR.

DEMİREL'in hükümette olduğu dönemlerde saldırgan faşist komando bozuntusu MHP lilerde yakılabix yeşil ışık dolayısı ile ülkemizde artık huzurun sağlanamayacağını halkımız bir kez daha görmüştür.

Toplum polisi, hükümetin kuruluşuna paralel olarak artık devletin değil faşizmin polisi olmaya başlamıştır. Faşist Türkes'in polisi kadrosuna sokmak için Demirel'le pazarlığını yaptığı 10 000 MHP üyesi faşist komando bozuntusu acaba resmen çalışmaya başlamıştır.

K A R D E Ş L E R !..

Halkçı-Devrimci gençler olarak her türlü faşizan harekete ve baskıya karşı direneceğiz. Mücadele ederek ilerlediğimiz yolda gerilemeyeceğiz, ödün vermiyeceğiz.

Mücadele artık sınıfsal ve siyasal mücadeledir.

İşçilerin, Köylülerin, Küçük esnafın, memurun, öğretmenin ve bunların ideolojik aydınlarının karşısında; soyguncu, dışa bağımlı tekelleci kapitalistlerin büyük taran burjuvazisinin, toprak ağalarının

✓ HALKTAN KOPUK büyük bürokratların mücadelesi vardır.

Ekonomik ve giderek siyasal güç ya birinci kesimde yoğunlaşacaktır. Yada ikinci kesimde yoğunlaşacaktır.

GENÇLER EMEKÇİ HALKIMIZ !...

✓ Biz CHP olarak ekonomik gücün ve giderek siyasal gücün halktan olması için HALK İKTİDARINI KURMAK İÇİN MÜCADELE VERİYORUZ.

Faşizan Baskıların arttığı bu dönemde mücadelemiz demokrasi ve özgürlük için mücadelec olacaktır., Anti Faşist, Anti Kapitalist mücadele olacaktır.

Biz CHP nin halkçı-devrimci gençliği olarak halkımızla birlikte ülkemizi 12 Mart'tan da Koyu faşizme götürmek isteyen katil sağ cephenin bu cahilce oyunu oynamasına mücadele etmeyeceğiz.

Örgütlü tek sol parti olarak anti faşist mücadelede gücümüz ve güvencemiz HALKIMIZDIR. Halkımızın sağ duyusudur.

PARTİMİZ, DEMOKRATİK SOL CHP DİR.

FAŞİZME, SOYGUNA ve ZÜLME KARŞI CHP'de birleşelim. HERŞEYİN HESABININ SORULACI GÜNLER DE GELECEKTİR!...

KAHROLSUN DÜNYA HALKLARININ BAŞ DÜŞMANI EMPERYALİZM VE FAŞİZM!...

YASAŞIN DEMOKRATİK SOL CHP!...

YASAŞIN DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELEMİZ!...

YASAŞIN HALKÇI-DEVİRİMCİ GENÇLİK!...

YASAŞIN DEMOKRATİK HALK İKTİDARI!...MÜCADELEMİZ

YASAŞIN DEMOKRATİK SOL BAYRAK ALTINDA EL ELE VEREN DEMOKRATİK HALK DEVİRİMCİLERİ!...

CHP İSTANBUL İL GENÇLİK KOLU YÖNETİM KURULU BAŞKANI

SÜHA AKINCI

CHP Adalar İlçe G.K.Bşk.
METİN SÜRMELİGİL

CHP Bakırköy İlçe G.K.Bşk. CHP Beşiktaş İlçe G.K.Bşk.
AHMET GÜCEL TUGRUL OGUZ

CHP Beykoz İlçe G.K.Bşk.
AHMET ERKAN

CHP Çatalca İlçe G.K.Bşk.
SÜLAYMEN KOLCUOĞLU

CHP Eminönü İlçe Gençlik K.Bşk.
Mustafa ÖZAYDIN

CHP Eyüp İlçe G.K.Bşk.
Hüseyin Telek

CHP Fatih İlçe G.K.Bşk.
Mehmet Kocayavuz

CHP G.O.Pasa İlçe G.K.Bşk.
Zekeriya Keleş

CHP Kadıköy İlçe H.K.Bşk.
Atilla Özdealkıran

CHP Kartal İlçe G.K.Bşk.
Hadi Özcan

CHP Sarıyer İlçe G.K.Bşk.
Nezihi Okan

CHP Silivri İlçe G.K.Bşk. CHP Şile İlçe H.K.Bşk.
A.Bozkurt A.Sönmez

CHP Üsküdar İlçe G.K.Bşk. CHP Yalova İlçe G.K.Bşk.
Tahir Çelik E.Karaduman

CHP Şişli İlçe G.K.Bşk. CHP Zeytinburnu İlçe G.K.Bşk.
Dursun Çaltı F.Doğan

19 Haziran 1984

HDF

PROGRAM

TASLAKI

HAZIRLAYAN

TÜRKİYE İŞÇİ BİRLİKLERİ
İSVEÇ

Bu program taslağı, Avrupa'daki demokratik sol kitle örgütümüz HDF'nin içinde bulunduğumuz yeni dönemdeki düşünsel ve eylemsel sorumluluk alanını, dayandığı ilkeleri ve ideolojik prensipleri belirtmek amacıyla hazırlanmıştır.

Program Taslağı'nın hazırlanışında salt ilkelerin belirtilmesiyle yetinilmemiş, ilkelere götüren gerekçeler de belirtilmiştir. Başka bir deyişle, eğitimsel amaç da gözönünde bulundurularak açıklayıcı bir yöntem izlenmiştir.

Giriş bölümünde HDF'nin sorumluluk alanı, Demokratik Sol görüşün tanımı ve örgütlenme modeli belirtilmiştir. Bu bölümü HDF'nin dayandığı **Genel İlkeler** bölümü izlemektedir. Ardından da HDF örgütünün varlığını zorunlu kılan nedenler, **HDF'nin Doğuş Nedenleri** başlığı altında belirtilmektedir. Bu bölümü, HDF'nin ele alacağı somut konularla Türkiye ve Dünya olaylarına bakışını ortaya koyan şu temel konular izlemektedir:

A-Avrupa'daki İşçilerimizin Sorunları Karşısında HDF

- 1-Ortak Pazar (AET) Sorunu
- 2-Avrupa Ülkelerindeki Yabancı İşçiler Politikası
- 3-Eğitim
- 4-Kültür
- 5-Gençlik
- 6-İşçi Şirketleri

B-Türkiye ve Dünya Sorunları Karşısında HDF

- 1-HDF ve Türkiye
- 2-HDF ve Dünya
 - a-Doğu-Batı İlişkileri
 - b-Kuzey-Güney İlişkileri
 - c-Barış

Diyebiliriz ki, taslak, içinde bulunduğumuz göç sorunundan hareketle, bir yandan göçün nedenleri yoluyla Türkiye sorunlarına, öte yandan da Dünya sorunlarına uzanmaktadır. Bunu yaparken de, temelde -pratik amaçları belirtmek yanında- demokratik sol siyasal ilkeleri işlemektedir.

H D F PROGRAM TASLAĞI

GİRİŞ

Halkçı Devrimci Federasyonu, kısa adıyla HDF, Avrupa ülkelerinde çalışan halkımızın, "**Demokratik Sol**" öğretiye bağlı kitle örgütüdür.

HDF, ismindeki (Halkçı), (Devrimci) sözcüklerini, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda düşünsel ve siyasal temel olmuş ilkelerin en önemlilerinden "halkçılık" ve "devrimcilik" ilkelerinden alır.

Avrupa'da çalışan ve yaşayan Türk halkının, demokratik sol öğretiye bağlı kitle örgütü olan HDF, işgörü alanının ve sorumluluğunun iki yönlü olduğunu bilincindedir.

HDF'nin işgörü ve yüklendiği sorumluluk alanı:

- a- Avrupa'da çalışan ve yaşayan halkımızın, salt bu ülkelerde çalışıyor ve yaşıyor olmalarından doğan sorunlar
- b- Onların anayurtları Türkiye ile ilgili sorunlarıdır.

Bu program metninde, belli başlı başlıklar altında ele alınacak olan temel sorunlar, işçilerimizin yabancı ülkelerde bulunmalarından doğan toplumsal, ekonomik, eğitimsel ve kültürel sorunlardan başlayarak, düşünsel ve siyasal sorunlara kadar geniş bir alanı kapsamaktadır. Öte yandan, yukarıda belirttiğimiz iki alanda oluşan sorunlar demeti, birbirleriyle derinden ilgili, içiçe girmiş durumdadır.

Avrupa'da çalışan halkımızın, bu durumdan doğan, çeşitli alanlara yayılan sorunları, doğrudan doğruya Türkiye'deki düzenin oluşmasına ve bugünkü konumuna bağlıdır. Başka bir söyleyişle, insanlarımız, Türkiye'de egemen olan dışa bağımlı kapitalist düzen yüzünden Avrupa'da çalışmaya sürüklenmişlerdir. Ve bu insanların yaşamlarında, maddi-manevi bütün acılarını yaşadıkları durum, Türkiye'de demokratik sol doğrultuda gerçek halk iktidarı oluşmadan çözümlenemez. Bu bilinçle HDF, Türkiye için, demokratik sol bir düzenin gerçekleşmesini savunur, bu düzenin oluşmasına katkıda bulunmak ister.

HDF'ye göre demokratik sol: "Türkiye'de egemen olan dışa bağımlı kapitalist düzen yerine, gerçek halk iktidarının oluşacağı bir düzenin, demokratik yöntem ve uygulamalarla gerçekleştirilebileceği düşüncesinden kaynaklanır. Demokratik sol, kendisini yenileyen, sürekli gelişmeye açık ve Türkiye'nin nesnel koşullarına uygun demokratik, toplumsal bir harekettir. Demokratik sol, kimsenin kimseyi ezemeyeceği, sömüremeyeceği, insan kişiliğinin ve insanlığın, her türlü baskı ve yabancılaştırmadan kurtulacağı, gerçek bir eşitlik ve özgürlük düzenidir. Demokratik sol, emeğin yarattığı değer, emeği verenlerde biriktiği, bu birikimin toplum yararına nasıl kullanılacağını emeği verenlerin saptadığı ve yaşamlarını emekleriyle kazananların çalışma koşullarını düzenlemekte yetkili olduğu, emeğin üstünlüğüne dayalı bir düzendir."

Demokratik sol doğrultuda halk iktidarı, özgürlüğü demokrasi koşulları içinde, başta işçi ile köylünün elele vererek oluşturacağı bir iktidar olacaktır.

Türkiye'deki demokratik sol örgütlenme;

- a- örgütlenmiş işçi hareketi
 - b- köylü kooperatifçilik hareketi ile örgütlenmiş meslek adamları, esnaf, sanatkar ve diğer halk kesimleri ile
 - c- bunların siyasi partisi
- olmak üzere üç ayaklı bir örgütlenme modeliyle gerçekleştirilecektir.

HDF, Avrupa'da çalışan işçilerimizin sorunlarına çözüm yolu bulmanın yanında, bu siyasal oluşuma da katkıda bulunmak amacıyla, demokratik bir örgüttür.

GENEL İLKELER

Demokratik Sol öğreti, kaynağını halktan alır ve Türk toplumunu, siyasal anlamda yaratacağı düzen değişikliğiyle, halkın kendi kendini yöneteceği, emeğin üstün bir değer sayıldığı, yurttaşları arasında her çeşit dayanışmanın sağlandığı, özgürlükçü, eşitlikçi, çağdaş anlamda örgütlenmiş, gelişen bir toplum haline dönüştürmeyi amaçlar

HDF, Cumhuriyetimizin kuruluşundaki temel ilkelere: cumhuriyetçilik, ulusçuluk, halkçılık, devletçilik, laiklik ve devrimcilik ilkelere içten bağlıdır. HDF, bu temel ilkeleri, çağdaş anlamlarıyla yorumlamayı, bu ülkelerin özünü çağdaş bir öze doldurmayı amaç edinir. HDF, ekonomik gelişmeyle, özgürlüklerin geliştirilmesinin birbirine bağlı olduğuna inanır. Toplumsal gelişme bir bütündür. Türk toplumunun hızlı ekonomik ve toplumsal gelişmesi, başta işçi ve köylüler olmak üzere halkın örgütlenmesi, kendi iktidarını oluşturmaları ile olasıdır. Buna koşul olarak, gelişme, ancak ulusal bağımsızlığı güçlendirerek gerçekleştirilebilir.

HDF, cumhuriyetçilik ilkesinden, Türkiye Cumhuriyeti'nin toprak ve halk bütünlüğü ile, en demokratik bir ortamda yaşatılmasını ve geliştirilmesini anlamaktadır. Cumhuriyetin temel ilkesi: egemenliğin koşulsuz olarak ulusta olduğu, halkta olduğu ilkesidir. Egemenlik, halkın dışındaki güçlerce kullanılamaz. Egemenlik bölünemez. Ordu egemenliğin kullanılmasının bir bölümüne ya da tamamına sahip çıkamaz. Bu yüzden HDF, halk isteminin TBMM'nde gerçekleşmesini amaç edinen "özgürlükçü demokrasiye" kökten bağlıdır.

HDF, halk isteminin parlamentoda gerçekleşmesini engelleyici, her çeşit totaliter yönetime, diktaya, yönetimin askerileştirilmesine karşıdır. HDF, halk isteminin özgürlükçü demokratik düzen ve onun Millet Meclisi içinde gerçekleşmesini önleyici hukuksal ve siyasal engellerin kaldırılması için savaşıacağı gibi, başta işçi ve köylüler olmak üzere, halk tabakalarını ekonomik ve siyasal anlamda örgütleyerek, halk isteminin tam olarak gerçekleşmesini ister. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde halk egemenliğinin tam olarak sağlanması, yukarıda belirttiğimiz "özgürlükçü demokrasi" ilkelerinin yaşama geçirilmesine bağlı olduğu gibi, mecliste halkın doğrudan doğruya temsili açısından da, toplumsal örgütlenmelerin gerçekleştirilmesine bağlıdır. HDF'nin cumhuriyetçilik anlayışı, demokrasinin sınırlarını, inandığı öğretiyi doğrultusunda durmaksızın genişleten bir anlayıştır. Bu oluşuma bağlı olarak HDF, düşünce, anlatım ve demokratik örgütlenme özgürlüklerini savunur.

HDF, ulusçuluk ilkesinden, Türkiye'nin ulusal birliğinin korunmasını, bağımsızlığın geliştirilmesini anlamaktadır. HDF'nin benimsediği ulusçuluk, başka ulusların bağımsızlıklarına, egemenlik haklarına saygı gösteren, sömürgeciliğe karşı çıkan bir ulusçuluktur. HDF, dünya uluslarının kardeşliğine ve eşitliğine inanır.

Bu inancından ötürü HDF barışçıdır. Uluslararası ekonomik ve kültürel ilişkilerin, ancak dünya barışının varolduğu bir ortamda özgürce gelişebileceğini düşünür. Barış ve gelişen uluslararası ilişkiler Türk toplumunun gelişmesine de katkıda bulunacaktır.

Halk ?

HDF halkçıdır. Toplumsal kalkınmanın, gelişmenin ekonomik, toplumsal kültürel tüm ürünlerini halka yaymayı; demokratik sol siyasal mücadele ile halkı iktidarın sahibi yapmayı amaçlar. Halk, ekonomik ve kültürel tüm zenginliklerin sahibi olmalıdır.

HDF'nin devletçilik anlayışı, siyasal, sosyal ve ekonomik gücün, belli sınıflarda ve tabakalarda, bazı kurumlarda yoğunlaşmadığı bir düzenin gerçekleştirilmesi için, devletin düzenleyici bir işlev üstlenmesi anlayışında toplanır. Devlet siyasal demokrasinin de, ekonomik demokrasinin de oluşmasının halktan yana düzenleyicisi demokratik bir toplum yaratılmasının itici gücü olmalıdır. HDF, devleti, bireylerin ve toplumların üzerinde baskıcı bir güç olarak görmez.

HDF, çağdaşlaşmamızın en değerli kazanımlarından biri olan laiklik ilkesine bağlıdır. Düşünce özgürlüğünü, Türk toplumunun gelişmesi için en temel bir ilke olarak gördüğü gibi, inanç özgürlüğünü de, düşünce özgürlüğünün bir uzantısı sayar. Bu bakımdan dinler, meshepler, inançlar karşısında hiçbir ayırım yapmaz. Dini siyasal mücadeleden, devlet işlerinin yönetiminden ayrı tutar. Siyasal amaçlarla insanların inançlarının sömürülmesini, özgürlüğün geliştirilmesi karşısına çıkarılan büyük bir engel sayar.

HDF, devrimcilik ilkesine de temelden bağlıdır. Türk toplumu gerçekleştirdiği üst-yapı devrimleri yanında, alt-yapı devrimlerini de gerçekleştirerek toplumsal gelişmesini sağlayabilir. Ancak ekonomik devrimlerin gerçekleştirilmesiyle özgürlük tüm anlamıyla halka yansıtılabilecektir. Bu da halkın gönüllü katılımıyla, demokratik yöntemler kullanılarak, demokratik sol siyasal doğrultuda yapılmalıdır. Özgür bir toplum, halkın ekonomik ve siyasal örgütlenmesiyle oluşturulabilir. HDF'nin devrimciliği ülkemiz koşullarından kaynaklanır ve gücünü halktan alır.

HDF özgürlüktür. Kişi özgürlüğünü herşeyin üzerinde tutar. Kişi özgürlüğünün gerçekleşmesi, o toplumdaki insanların tutucu ve gerici mülkiyet ilişkilerinden kurtulmalarına, başka bir deyişle alt-yapısal devrimlerin gerçekleştirilmesine, siyasal baskıların kaldırılarak özgürleşme yolunun açılmasına bağlıdır. Kişi özgürlüğü, toplumsal gelişmeyle sağlanan bütünsel bir oluşumdur. Kişi özgürlüğünün gerçekleştirilmesinin, toplumun her alanda ilerlemesine bağlı olduğunun bilinciyle HDF, her insanın kendi yaşamını özgürce yönlendirebilmesi için, bireylerin ekonomik özgürlükleri ile birlikte özgürlükçü demokratik ve barışçı bir ortamda yaşamalarının gerektiğine inanır.

Kişi özgürlüğünün sağlanması için, HDF ekonomik devrimleri savunur. Gene aynı amaçla, özgürlükçü demokrasi içinde, halkın örgüt-

lenerek ve iktidara ağırlığını koyarak, toplumsal gelişme yolunu açması gerektiğine inanır. Özgürlükçü demokratik bir ortamda düşünce, insan bilgisi, kültür ve sanat alanlarında gerçekleştirelebilecek gelişmeler kişi özgürlüğünün en yapıcı öğeleri olacaktır.

HDF eşitlikçidir. Herkes yasaların ve devlet kurumlarının önünde eşit hak sahipleri olmakla yetinemez. Halkın yasaların yapımına ve devlet kurumlarının, yerel yönetimlerin işlemesine tam katılımı sağlanmalıdır. Toplumsal gelişmenin, ekonomik refahın ürünleri, her alanda, herkesin yararlanmasına eşitçe sunulmalıdır. Yurttaşlar arasında eşitsizliğe yol açan ekonomik, toplumsal, kültürel engeller kaldırılmalıdır. Toplumun özgürlüğe olduğu gibi, eşitliğe de kavuşturulması o toplumu güçlendiren en önemli etmendir.

Toplumsal bütünlük ve ulusal birlik zorla değil, özgürlükçü ve eşitlikçi bir toplumun geliştirilmesiyle sağlanır. Gerçek bir toplumsal dayanışma da bireyler arasında ekonomik ve toplumsal hak eşitliği gerçekleştirilmişse vardır. Zora dayanan toplumsal bütünleşme ve dayanışma yapay bir bütünleşmedir, dayanışmadır. Bu bakımdan **HDF**, toplumsal dayanışmanın ve ulusal birliğin ancak özgürlükçü ve eşitlikçi bir toplumsal ortamda ortaya çıkabileceğine inanmaktadır.

Türkiye halkının en büyük çoğunluğu emeğiyle, çalışmasıyla yaşayan insanlardır. Nufusumuzun %50 si hâlâ köylüdür. Bunların yanında gittikçe artan sayıda ve bilinçle işçi hareketi de oluşmuştur. Memurlar, zanaatkarlar, aydınlar, dahası, toplumumuzda önemli bir kesiti oluşturan esnaf ve küçük üreticiler, küçük atölye sahipleri- nin çok önemli bir bölümü de büyük ölçüde emeğiyle yaşayan insanlardır. Köyden kentlere göç ve hızlı kentleşme sürecini çok hızlı yaşayan ülkemizde işçi nüfus sürekli artmaktadır. Türk halkı çalışan bir halktır. Köylü ve işçi bir halktır. Toplumumuzun yaşamasını sağlayan en büyük güç insan emegidir. Adaletli bir toplum yaratmanın ilk koşulu da emeğin üstünlüğüne inanmaktır.

Emek!

HDF emeğin üstünlüğünü savunur. Kol emeği ile kafa emeği arasında ayırım yapmaz. Uygarlık, ilerleme, ekonomi, kültür...tümü emeğin ürünleridir. Emek, toplumsal yaşamda en yüce değerdir. Emek, insan yaratıcılığının ve insanların doğa üzerinde sağladığı egemenliğin yaratıcısıdır. **HDF**, emeğin saygınlığına inandığı gibi, insan emeğinin önündeki, yaratıcılığı önleyen her çeşit engeli kaldırmayı da amaçlar. İnsanın bireysel, toplumsal, siyasal gelişmesi birbirine bağlı bir bütündür.

HDF'İN DOĞUŞ NEDENLERİ

Bugün başta Federal Almanya olmak üzere,işçilerimiz ve aydınlarımız, hemen hemen Batı Almanya'nın tüm ülkelerine yayıldıkları gibi,öteki kıtalardaki ülkelerde de yaşayan ve çalışan topluluklar olarak buluyorlar. Ortalama iki milyonluk bir kitlemiz dış ülkelerde çalışıyor. En yoğun çalışan nüfusumuz Federal Almanya'da.Bu ülkeyi Fransa,Hollanda,Belçika,İsviçre,İngiltere,İsveç,Danimarka,Norveç ve Avusturya izliyor. Avrupa ülkelerinin yanında Suudî Arabistan,İrak,Libya,Avusturalya,Yeni Zelanda,Kanada ve ABD de çalışan işçi ve aydınlarımız da var.

Türkiye'den,dış ülkelere göç önceleri ekonomik nedenlerle,1980 Askerî Rejiminin doğmasından sonra da,siyasal nedenli bir göç olarak ortaya çıkmıştır.

İşçilerimiz Avrupa'da 20 yılı aşkın bir süredir çalışıyorlar. Federal Almanya'da 4,7 milyon yabancı işçi var. Bu sayının içinde Türk işçileri başta gelmektedir. Bir küçük ülkenin nüfus sayısında Türk bugün,belli nedenlerle ülkeleri dışında çalışmaya ve yaşamaya itilmiştir. Ailelerin, çocukların ve gençlerin sorunları alabildiğine büyüktür.

HDF,yurt dışında yaşayan Türklerin,demokratik sol doğrultuda kurulmuş tek örgütü olarak,bu çok yönlü büyük soruna,çözüm yolları getirmek sorumluluğunu taşımaktadır.

Yurt dışında işgücünün en yoğun olduğu ülke Federal Almanya'dır. Ardından öteki Avrupa ülkeleri gelmektedir. Türkiye'den Federal Almanya'ya işgöçü,esas olarak 1960 yılında iki ülke arasında gerçekleştirilmiş bir sözleşmeye dayanmaktadır. Öteki ülkelerdeki işçilerimizin hukuksal statüleri genel olarak farklıdır. Bu durum bizi,bu program çerçevesinde Türkiye -Ortak Pazar (Avrupa Ekonomik Topluluğu-AET) ilişkilerini de ele almaya götürecektir.

Bizleri birey olarak da,toplum olarak da,her açıdan ilgilendiren iş gücü ve beyin gücü göçünün nedenlerini kavramak için yurdumuzun ekonomik-tarihsel oluşumuna kısaca bakmamız gerekecektir. Bu kısa tarihsel bakış da,bizi, durumumuzu daha iyi anlamaya götürecektir.

Kendisine özgü yapısal ve kültürel özellikler taşıyan,içinde çeşitli uluslarla dinsel toplulukların birarada bulundukları monarşik ve teokratik Osmanlı İmparatorluğu'nun gözülmesinden sonra,1920'li yıllarda,ulusal nitelikli Türkiye Cumhuriyeti doğdu.

1908'deki devrimin ve 1876 Anayasa'sına dayalı II.Meşrutiyet'in ilânından sonra,çağın geliştireceği ulusçuluk hareketleriyle dağılma aşamasına gelen imparatorluk, İttihat ve Terakki Partisi eliyle, Millî İktisat politikasına dayanan çağdaşlaşma ve kapitalistleşme denemesine girişti. Fakat gerek içindeki çeşitli ulusların ayaklanmalarıyla,gerekse o dönemin büyük devletlerinin nüfus sahası aramalarının zorlamasıyla bir dizi savaşa sürüklendi ve dağılma sürecini önleyemedi.

Türkiye ile Almanya arasındaki ilişkilerin yoğunlaşması da o döneme rastlamaktadır.

İngiltere, Fransa, Rusya, Avusturya-Macaristan, İtalya gibi devletlerin zorlamaları altında imparatorluk o dönemin Almanyasıyla bağdaşıklık kurmayı daha elverişli buldu. Osmanlı İmparatorluğu'ndan Almanya'ya öğrenci-işçi görünümünde de olsa işgücü göçü o döneme rastlamaktadır. Bu bağdaşıklık, I. Dünya Savaşı'na Türkiye'nin Almanya'nın yanında sürüklenmesiyle İmparatorluğun sonu oldu.

Ulusal devletin kurulmasıyla, Türkiye siyasî bağımsızlığına sahip ve ekonomik alanda daha dengeli bir ülke durumuna geldi. Fakat ülkede 1950 yılından sonra, esasta dışa bağımlı, düzensiz, plânsız ve hızlı kapitalistleşme süreci de başladı. Bu kapitalistleşme süreci, üretime yönelik ve de özellikle sanayide kullanılan makineler üretimine yönelik bir model yaratamadı. Bu dönem, bir açıdan büyük toprak sahiplerinin siyasal iktidar üzerinde ağırlığı oluşturdukları ve dışa bağlı kapitalizme yöneldikleri dönemdir.

Bu çarpık modelin doğurduğu sonuçlara bağlı olarak Türkiye, 1970'li yıllardan sonra, günümüze değin uzanan ve gittikçe derinleşen bir ekonomik-toplumsal bunalımı yaşıyor. Ülkemiz artan bir hızla ABD emperyalizminin her alanda bağımlılığı altına giriyor.

1960 Devrimi'nden sonra iç-sömürüye dayanan çarpık kapitalistleşme süreci hızlandı. Bu arada Ordu da, üst kademeleri aracılığı ile, dışa bağımlı özel bir girişimci olarak devreye sokuldu. Bu kanserli ekonomik büyüme, günümüzde o denli aşırı sonuçlara ulaşmıştır ki, ülkemizin ulusal savunması görevini onurla üstlenegelmiş ve geleneği de o olmuş olan Ordu, OYAK yoluyla ve salt üst kademesi düzeyinde, öteki sivil tekeli sermaye ile bütünleşerek bir Askerî Kapitalizm modeli arayışına çıkmıştır.

İşsizlik çığ gibi büyümüştür. Ülkenin sanayileşmesi durmuştur. Orta tabakalar hızla yoksullaşmakta, işsiz veya ucuz işgücü ya da göçmen işgücü haline gelmektedir. Uluslararası sermaye ve onun üst kuruluşları olan IMF ve Dünya Bankası ile emperyalist ülkeler, Türkiye'ye kendi kaynaklarıyla kalkınamayacağını, yabancı sermayeye ve dış borçlara açılmanın kaçınılmaz olduğunu benimsetmişlerdir. Bu ekonomik model beraberinde askerî diktatörlüğü de getirmiş, demokratik tüm kurumları başta Meclis ve siyasal partiler olmak üzere yıkmıştır. Dış güdümlü sistem Türkiye'nin otuz yıldan bu yana hiçbir sorununu çözmediği gibi, varolan demokrasisini, özgürlüklerini ve egemenliğini de elinden almıştır.

İşte HDF, yurt dışında çalışan halkımızın bu ekonomik ve toplumsal olguya bağlı olarak dış ülkelerde bulunduklarının bilincindedir.

Türkiye'nin dış ülkelere gönderdiği işgücü göçü, kapitalist sistemin içine girdiği ekonomik bunalım yüzünden bugün yavaşlamıştır. Arap ülkelerine işgücü göçü başlamıştır. Bugün Avrupa'da yabancı işçiler sorununa eğilmek artık hareket halinde olan bir olguyu gözlemlemek olmaktan çıkmış, önemli ölçüde ilk hızını yitirmiş bir olguyu gözlemlemek haline dönüşmüştür. Kapitalist sistemin bunalımına bağlı olarak geriye dönüş de başlamıştır. Federal Almanya'da yaşayan yurttaşlarımız, sözkonusu bunalıma bağlı olarak yükselen ırkçılığın da yarattığı ağırlısal bir kaderi de yaşamışlardır. Tüm bu oluşuma karşın geriye dönüş güçtür. Üstelik dönüş yolları da, daha şimdiden ekonomik tuzaklarla donatılmıştır. Yurtdışındaki işçilerimiz sorunlarının çözümünü ivedilikle beklemektedirler.

HDF bu gereksinimlerden doğmuştur.

HDF günümüz dünya koşullarında uluslararası bir nitelik kazanmış olan bu karmaşık sorunu,kruluşundan başlayarak incelemiş,soruna ekonomik,toplumsal ve kültürel alanlarda gerçekçi çözüm yolları önermiştir. Sorunun gündelik yaşamı ilgilendiren görünümleri yanında,siyasal boyutlarını da görmelik etmemiştir.

A-AVRUPA'DAKİ İŞÇİLERİMİZİN SORUNLARI KARŞISINDA HDF

Avrupa ülkelerinde çalışan halkımızın giderek uzayan oturma sürelerine bağlı olarak,ailelerinin üye sayısında artışlar olmuştur. Öte yandan,ekonomik nedenlerle göç olayının durgunlaştığı bu dönemde,insanlarımızın içlerinde yaşadıkları yabancı toplumlara,kendi ülkelerine ve kişisel yazgılarına bakış açılarında da değişiklikler olmuştur. Önemli sayıda bir çoğunluk dönüş olanaklarının zorluğunu görmeye başlamıştır. Yerleşmek isteyenler,çift vatandaşlık taşımak isteyenler sayısında sürekli artışlar vardır. Bu durum da,işçi ve aydınlarımızın,içinde yaşadıkları toplumla kaynaşma,bütünleşme sorununu ön plâna çıkarmıştır. Öte yandan ekonomik bunalımın büyüttüğü işsizlik,ırkçı eğilimler,bunların doğurduğu sağcı,baskıcı politikalarla savaşım gündemin birinci maddesine yükselmiştir. Bu savaşım,yabancı işçilerin sivil haklarının çerçevesinin de çizilmesini gerektirmektedir.

1-Ortak Pazar (AET) Sorunu

Başta Federal Almanya olmak üzere Avrupa ülkelerinde bulunan işçilerimizin, bu ülkelerde çalışabilmelerinin hukuksal gerekçesi,AET-Ortak Pazar konusunda Avrupa'daki gelişmelerle ilgilidir.

Avrupa Ekonomik Bütünleşmesi çerçevesinde ortaya çıkan Ortak Pazar,üye ülkeler arasında sebestce işçi dolaşımını da öngörmektedir. Avrupa Siyasal Birliği'ne (Avrupa Parlamentosu,Avrupa Konseyi...v.b. kurumlar) bağlı olan Türkiye,bu bütünleşme içinde aday bir ülke olduğundan işgücümüz,Federal Almanya ve öteki Avrupa ülkelerinde bulunabilmektedir. Bu hukuksal gerekçenin yanında Avrupa ülkeleri ekonomilerinin,işgücüne gereksinme duymuş olmaları da,kuşkusuz en pratik bir gerçekliktir.

Türkiye'nin AET ile olan ilişkisi,bugün için 'aday adaylığı' olarak tanımlanabilir. Türkiye ekonomik gelişmesine bağlı olarak adaylığa,sonra da tam üyeliğe geçebilecektir.

Fakat AET üyesi olmak,salt ekonomik gelişmeyle olası değildir. AET üyesi olabilmek için,o ülkede insan haklarına dayalı özgürlükçü,çoğulcu demokratik rejimin de yerleşmiş olması koşuldur. O bakımdan,Türkiye,özgürlükçü demokrasiyenin uzaklaştıkça AET üyeliğinden uzaklaşacak,Türkiye'de özgürlükçü demokratik düzen yerleşip geliştikçe üyeliğe yaklaşacaktır.

AET üyeliğinden uzaklaşmak,en başta Federal Almanya'daki işçilerimizi,uluslararası hukuk açısından tam bir güvencesizliğe düşürecektir. Onlara yalnızlık ve korumasızlık getirecektir. AET'ye ekonomik ve siyasal açıdan yakınlaşan bir Türkiye ise,işçilerimizin durumlarını hukuksal güvenceye kavuşturmuş olacaktır.

→ HDF Türkiye'nin uygun koşullarla ve ekonomik güvencelerle AET içinde yer almasını savunur.

! Hukuksal açıdan Avrupa'da bulunmaları, AET'nin varlığına ve Türkiye'nin AET ile ilişkilerine bağlı olan işçilerimiz, Türkiye'nin AET'den kopmasının, kendileri açısından taşıdığı sakıncaları açıklıkla görmelidirler. Türkiye-AET ilişkilerinin de, normal bir süreç içinde gelişmesi en önce Türkiye'de demokrasinin varlığına bağlıdır.

HDF, özgürlükçü demokrasiyi, öteki temel ilkeler yanında, bu açıdan da savunur.

2-Avrupa Ülkelerindeki Yabancı İşçiler Politikası

HDF işçilerimizin içinde yaşadıkları ülkelerle tam bir uyum sağlamaları sorununu tek yanlı bir sorun olarak ele almaz.

Federal Almanya'da ya da başka bir ülkede, o ülkelerin bizlerden beklediği çalışma yaşamına ve sivil yaşama ilişkin olgular yanında, bizim de istediğimiz haklar ve güvenceler olacaktır:

- Federal Almanya'nın, bu ülkede çalışan ve yaşayan yabancı işçi ve aileleri için bir göçmen ülkesi haline geldiği gerçeğinin hem Federal ve hem de Eyalet hükümetleri tarafından kabul edilmesi. Aynı gerçeğin, işçi ve aydınlarımızın çalışıp yaşadığı diğer Avrupa ülkeleri için de sözkonusu olduğu.
- Avrupa ülkelerinde çalışan ve yaşayan halkımıza toplumun her kesiminde, o ülke yurttaşlarıyla eşit haklar tanınması ve yabancılara yönelik tüm kısıtlayıcı yasal ve siyasal kurumların kaldırılarak, sözkonusu ülkelerdeki yaşamın temel yasal güvence ve desteklere dayandırılması.

Avrupa'da yabancı işçilere karşı güdülen politikanın temelinde, her şeyden önce, yasal bir güvencenin bulunması gerekir. İçinde yaşadığımız çağda insanlar, hukuksal güvenceden yoksun, belirsizlik içinde bırakılamazlar. Yabancı işçiler, istediklerinde işe çağrılan, istenildiğinde de baştan savulan modern köleler değildir.

Yabancı işçilerin şu hakları, ilk elde, hukuksal güvenceye kavuşturulmalıdır:

- Bulundukları ülke vatandaşlığına geçme hakkı sağlanmalı;
- F.Almanya'da, halen yürürlükte olan Yabancılar Yasası yürürlükten kaldırılarak, 'Yerleşme Hakkı'nı konu alan yeni bir yasa hazırlanmalı;
- Çifte vatandaşlık ilkesi, yurt dışında çalışmakta olan işçilerle aileleri konusunda, her iki ülkenin hukukuna da benimsenmelidir.

Ayrıca 'Yerleşme Hakkı' statüsü çevresinde Federal Almanya ve diğer Avrupa ülkelerindeki tüm yabancı işçiler:

- Hiçbir kısıtlama olmaksızın oturma ve çalışma hakkına;
- Yerel ve parlamento seçimlerinde seçme ve seçilme hakkına;
- Serbest meslek sahibi olma hakkına kavuşturulmalıdırlar.

Avrupa ülkelerindeki yabancı işçiler politikasına ilişkin olarak HDF:

- Aile bütünlüğünün korunması yolundaki evrensel hukuk kurallarının ve insan haklarının eksiksiz uygulanmasını, halkımızın çalıştığı tüm ülkelerde savunur.

- HDF, "vize" uygulamalarının kesinlikle kaldırılmasını ve vize uygulamasının Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere, bu arada 1975 Helsinki Sonuç Belgesi'ne aykırı olduğunu belirtir ve kaldırılması için kesin uğraş verir.
 - Kesin dönüşte, işçilerimizin çıkarlarının, en akılcı ölçülerde korunması için mücadele etmek HDF'nin ilkesidir. HDF, bu konuyu Avrupa hükümetlerine karşı savunduğu gibi, Türkiye'deki hükümetlere karşı da savunur. Avrupa'daki işçilerimizin elde ettikleri maddi değer, onların yöneteceği ve kendi çıkarlarına işletecekleri sağlam yatırımlar haline dönüştürülmelidir.
 - HDF, yurt dışında çalışan işçilerimizin emeklilik haklarının, Avrupalı işçilerle eşit oranda sağlanmasını ve emekli olup da, Türkiye'ye dönen işçilerimizin emeklilik ödentilerinin çeşitli kurumlarca sömürülmemesini savunur ve bu türden sömürünün önlenmesi için mücadele verir.
 - HDF, işçilerimizin çalıştıkları ülkelerdeki toplumsal güvencelerden, ülke halklarıyla eşit olarak, yararlanmalarını sağlamak için gerekli tüm girişimleri yapar. Türk hükümetlerinin Avrupa ülkeleriyle tek tek imzaladıkları "Sosyal Güvenlik Anlaşmaları"nın, eksiksiz ve hak yitimine yolaçmayacak doğrultuda gerçekleşmesi için aydınlatıcı ve yönlendirici görevini yerine getirir.
 - AET ile olan ilişkilerimiz açısından, Türkiye'deki askeri rejimler olumsuzluklar yaratmaktadır. HDF, demokrasiye olan köklü inancından ötürü askeri rejimlere karşı olduğu gibi, bu açıdan da ülkemizde gerçek demokrasiye dönülmesi için mücadele eder. Türkiye ve yurt dışındaki işçilerimizin AET'ye ilişkin haklarını yitirmemeleri HDF'nin amacıdır.
- Örgüt içi eğitim de bu konuda başat rol oynamaktadır. HDF, iletişim araçlarından, bu alanda yararlanır. Yabancı iletişim araçlarıyla ve çevreleriyle yakın ilişkiler kurar.

Avrupa'daki işçilerimizin ve çeşitli mesleklerde çalışanlarımızın örgütlenme alanındaki deneyim ve kazanımlarının Türkiye'ye de yansması, HDF'nin amaçları arasındadır. Bu nedenle HDF, işçilerimizin gerek sendikalar, gerekse meslekî kuruluşlar, kooperatifler ve partiler içinde bu deneyimleri kazanmalarını ilke olarak savunur ve onlara yardımcı olur.

3-Eğitim

Eğitim sorunu en temel sorunlarımızdan biridir. Bu temel sorunun, yetişme çağındaki insanlarımız ve yetişkinlerimize dönük iki yanı vardır.

HDF, demokratik sol doğrultuda, çağdaş anlamda, insancıl bir eğitimin erdemlerine inandığı için, eğitim sorununa en önemli ağırlığı verir. İnsanlarımızın kazandığı eğitim, çağını kavramak açısından çağdaş, insan sevgisine dayandığı için insancıl ve geleceğe dönük olduğu için ilerici bir eğitim olmalıdır.

HDF, çağdışı eğitim yöntemlerinin ne o eğitimi alan insanlara, ne kendi toplumumuza, ne de yabancı toplumlara yarar sağlayacağı inancındadır.

HDF, Avrupa ülkelerindeki çocuklarımızın eğitiminde gözetilmesi gereken iki temel ilkeye inanır:

- 1- Eğitim iki yanlı olmalıdır: bir yönüyle anadile ve Türkiye kültürüne, öteki yönüyle de içinde yaşanılan toplumun diline ve kültürüne dönük olmalıdır. Bu olgu, içinde bulunulan durumun getirdiği kesin bir zorunluluktur. İkinci ilke ise, bu temel ilkeyi destekleyen yardımcı bir ilkedir:
- 2- Eğitim, kalıcılık ya da dönücülük varsayımları üzerine oturtulmamalı, her iki ülkeye de uyum sağlamaya yarayacak bir model üzerinde geliştirilmelidir. Eğitim şovenist (#) ya da asimilasyoncu (##) doğrultuda olmamalıdır.

Yabancı işgücünün bireyleri durmaksızın kendi kültürünü, kişiliğini, edinmiş olduğu bilgileri yitiren insanlar topluluğu olmaya yazgılı değillerdir. Doğru bir çalışma yöntemiyle, eğitim alanında verilecek emekle, güçlü insanlar yaratmak; dahası, tek kültürlü insana göre, olanakları daha geniş bireyler yaratmak eldedir.

HDF, din eğitiminin özünden uzaklaştırılarak, bir hurafeler ve gericilik eğitimi haline dönüştürülmesine, laik ilkelerden uzaklaştırılmasına da karşıdır.

Eğitim konusunda HDF'nin ilkeleri:

- Çağdaşlık
- İnsancılık
- İlericilik

ilkeleridir. HDF, bu ilkeleri doğrultusunda öneriler oluşturup, eğitim ve öğretim çalışmalarını yönlendirmeye çalışacaktır. Kurumlar ve hükümetler katında girişimlerde bulunacaktır.

HDF, okul çağındaki çocuklarımızın eğitim sorununu en temel sorun olarak görür. Anadil öğrenimi için yeterli sayıda ve yetenekli öğretmen sağlanmalıdır. Anadile ayrılan ders sayısı ve ders araç-gereçleri artmalıdır. Yabancı hükümetlerin, çocuklarımızın eğitimine ayırdıkları ödenekler yükseltilmelidir.

Çocuklarımızın büyüdülerinde ikinci-üçüncü sınıf insanlar olmamaları için, o ülke çocuklarıyla eşit eğitim olanaklarına kavuşmaları ana-kosuldur. HDF, bu can alıcı sorunun çözümü için, tüm ekonomik, yönetsel ve maddi engellerin aşılmasına çalışır. Eğitimde eşitliğin, eğitim çağındaki çocukların, hem kendi ülkelerine ve hem de içlerinde yaşadıkları ülkeye yabancılaşmamaları gerekir. HDF, bu gerekliliğin, somut yaşama geçmesi için yoğun çaba verir.

HDF, yetişkinlerin eğitim sorunları üzerinde de durur. Okuma-yazma bilmeyen işçilerimize, okuma-yazma olanağının, eğitim-öğretim ve sosyal kurumların desteğinde sağlanmasını savunur. Bulunduğu ülkenin dilini konuşamayan işçilerimize, işlerinden izinli-maaşlı olarak, o dili öğrenme olanağı sağlanmalıdır.

(#) Yurtdışında çalışan halkımızın Türkiye ve Türk kültürüyle ilişkisi bakımından "şovenist";

(##) İçinde yaşanılan toplumda, halkımızın kültürel ve moral değerlerini tümüyle yitirmesi açısından "asimilasyoncu".

Avrupa ülkelerinde yaşayan işçilerimiz başta sendikal alan olmak üzere, çeşitli meslek dallarında çalışarak, hem örgütlenme sorunlarında uzmanlaşmalı, hem de içinde bulundukları toplumlarda etkin kişiler konumuna gelebilmelidirler. Bu alandaki eğitim, Türkiye'de çağdaş, demokratik sol toplumun yaratılmasına da katkıda bulunacaktır. Ayrıca, çalışılan ülkede edinilecek işletmecilik ve meslek eğitiminin, kalkınan Türkiye'de sağlayacağı toplumsal ve bu eğitimi elde edenler açısından vereceği bilimsel yararın önemi de gözden uzak tutulamaz. HDF, bu yolda olanaklar sağlanmasına öncülük eder.

HDF, kendi yapısı içindeki örgütsel eğitime de önem verir. Demokratik sol öğretinin oluşturulması, öğrenilmesi örgütsel eğitimle gerçekleşecektir. HDF, bu alanda dersler, seminerler, sempozyumlar, konferanslar düzenler. Kitaplar ve süreli yayınlar yayımlar. HDF bu çalışmalarında, içinde yaşanılan toplumun uzmanları, düşünürleri, bilim adamları, yazar ve gazetecileriyle işbirliğini öngörür.

Eğitim alanında, yukarıda belirtilen alanlarda ve ilkeler doğrultusunda HDF'nin Türk hükümetlerinden de yabancı hükümetlerden de istemleri olacaktır. HDF, kuramsal eğitim yanında, işe, zanaata, teknik biçimlenmeye yönelik eğitime de önem vermektedir. Bu alandaki ölçü, eğitilen kişinin kendi toplumuna döndüğünde de, yabancı toplum içinde yaşadığında da, geçerli bir formasyon elde edebilmiş olmasıdır.

4-Kültür

HDF ilerici ve çoğulcu kültürü savunur.

Kültür toplumu ilerletici çağdaş güçlerin en önemlilerinden biridir. Günümüzde kültür, teknolojik bilgiyi de kapsamaktadır.

Halkımızın uzun tarihi boyunca elde ettiği derin kültürün değerlerine gereken saygı gösterilmeli, tarihsel kültür mirâsının olumlu yanları özenle korunmalıdır. Tarihsel kültür mirâsına saygı, dine, aile bağlarına ve dilimize de saygıyı içerir. Halkımız gerçekten çok derin ve insancıl bir kültür geleneğinin mirâsıdır. Bu derin ve insancıl kültür mirâsı sanat dallarına (folklor, halk müziğine, halk resmine... v.b.) yansıdığı gibi, onun gündelik yaşamına da yansımaktadır: kadirbilirlik, dostluk, hoşgörü, misafirperverlik... gibi.

HDF, halk kültürünün bütün bu olumlu değerlerini korumak için çalıştığı gibi, bu kültürün ilerici yanlarını da ön-plâna çıkarır; ayrıca kültürün sadece folklorcu-halk kültürü düzeyinde kalmamasını, çağdaş yaratıcı ve bilimsel bir düzeye yükselmesini de hedefler.

Kendi kültürü ile içinde yaşadığı toplumun kültürü arasındaki farkları hoşgörü ile karşılamak, benzer ve olumlu yanlar arasında bir bileşime (senteze) ulaşmak, yurtdışında çalışan halkımızın temel sorunlarından biridir.

HDF, toplumsal olaylara, dogmatik tek bir açıdan bakılmasına karşıdır. Dogmatik görüşlerin diktacı eğilimlere yolaçacağına inanır. Bu bakımdan demokratik çoğulcu kültürü -çeşitli kültürel eğilimlerin birarada yaşamasını- savunur.

HDF'nin kültür alanındaki etkinlik yöntemleri, bu programın 'Eğitim' bölümünün son bölümlerinde de gösterilmiştir.

5-Gençlik

Yurt dışında çalışan halkımızın gençlik kesiminin sorunları, en cananıcı sorunlardır. Bu sorunların eğitime yönelik bölümü, bu programın 'Eğitim' bölümünde, genel ilkeleriyle, ele alınmıştır.

Bunun dışında, gençliğin boş vakitlerini yararlı kılma sorunu vardır ki, gerçekten bugüne kadar, en çok boşlukta kalmış olan bir sorundur. Bugün Avrupa'da "ikinci kuşak" gençlerimiz, kendini boşlukta hissetme, kültürel değerlerini yitirebilme, yeni kültürel değerlere kapalılık tehlikesi ile karşı karşıyadır.

Gençlik boş vakitlerini sporla, okumayla, içinde yaşadığı toplumun -tarihsel ve kültürel- değerlerini tanımakla da değerlendirmelidir.

"İkinci kuşak"dan yüksek öğrenim yapan, çeşitli alanlarda uzmanlaşmış küçük bir gençlik azınlığı vardır. Ama çoğunluk, yukarıda belirttiğimiz sert ve acı gerçeğe karşı karşıyadır. Örneğin bugün Batıdaki kültür hareketlerini, yabancı dilde, izleyen gençlerimizin oranı, genel nüfus içinde çok az bir oran tutmaktadır.

HDF, kendi lokallerinde yaptığı kültürel etkinliklerin dışında, gençlik arasında sportif örgütlenmeler gerçekleştirmeye, gençlere spor yapacak alanlar bulmaya çalışacaktır.

Ekonomik beceri, iş yönetimi, sendikacılık, sosyal etkinliklerde uzmanlık alanları ile kültür ve sanat alanında, belli ölçülerde kazanımları olan gençlerin, ilgi alanlarında gelişmeleri için gerekli olanakları hazırlar.

HDF, Türk kültürünü temsil eden kişileri -olanaklar ölçüsünde- anayurtta Batı ülkelerine çağırarak, ülkemize yönelik kültürel ilgiyi canlı tutmaya çalışır.

Gençliğin, kendi kültürel mirasına sahip çıkması yanında, içinde yaşadığı ülke kültürü ile de bir bileşime ulaşabilmesi açısından gösterilecek etkinlikler ana-amacıdır.

6-İşçi Şirketleri

Yurt dışında çalışan işçilerimiz, döviz tasarruflarıyla, anayurtta 322 işçi şirketi kurmuşlardır.

Bu şirketlerin 300'ü imalat sanayiinde (kimyasal maddeler, kereste, tuğla, tarım âletleri, peynir, konserve...v.b.), 10'u hizmet sektöründe, 4'ü tarım, 8'i de madencilik alanındadır. İşçi şirketlerinden 223'ü üretim yapmakta, geriye kalan 99'u yatırım birikimlerini tamamlamaya çalışmaktadır. İşçi şirketleri yurt dışında çalışan işçilerimizin girişimleriyle ve hemşehrilik bağlarıyla kurulmuştur. Yurt dışında çalışan işçilerimizin 154 bini, yani ortalama %10'u bu şirketlerin ortağıdır. Şirketlerin, yurt içinden de 345 bin ortağı vardır.

İşçi şirketlerinin önemi, salt yurt dışında çalışan işçilerimizin %10'unu ilgilendirmesiyle ölçülemez. İşçilerimiz bu şirketleri kurmakla tasarruflarını değerlendirmek istemişlerdir. Yurda dönen işçilerimizin beraberlerinde götürdükleri tüketim malları ve transfer ettikleri döviz, enflasyonla, eskime ile kolayca tükenmektedir. Oysa, üretime yönelik işçi şirketlerine ortak olmak, yurda döndüklerinde onlara bir gelir sağlayabileceği gibi, sırasında bir işyeri ya da çalışma alanı da olabilecektir. Fakat işçi şirketlerinin asıl yararı Türkiye ekonomisinedir. İşçi şirketleri yoluyla,

Avrupa'da verilen emek,boşa savrulan bir emek olmaktan çıkabilecek,ülkeye alt-yapısal ekonomik taban,alt-yapısal örgütlenme sağlayacaktır. İşçi şirketleri Halk Sektörü içinde yer alarak,onun önemli bir ögesi olabilecektir. Ayrıca,Türkiye'de yürütülen çarpık ekonomi politikası sonucu giderek eriyen ve proleterleşen orta tabakayı canlı tutabilecektir.

Bu yaratıcı orta tabaka,ulusal sanayi in de temelinde yer alabilecektir.

Öte yandan,işçi şirketleri işsizlik sorununun çözümüne de katkıda bulunacak ve demokratik sol doğrultudaki düzen değişikliğinin temelinde yer alan Halk Sektörünün ana-öğelerinden biri olabilecektir.

İşte bunca olumlu bir oluşum,bugün kötü yönetim,teknoloji transferinin engellenmesi,bürokrasinin kasıtlı davranışları ile çözümlenme aşamasına gelmiştir. Gerici hükümet politikaları,bu şirketleri güçsüz bırakarak,yurdumuzda desteklenen tekelleri sermayenin ve holdinglerin eline geçmesine önayak olmaktadır. Tekelleri sermayenin ortağı hükümetler,tekelleşme sürecinde bu şirketleri bile isteye baltalamışlardır. Bu alanda şirket yöneticilerinden de bağdaşıklar bulmuşlardır. Ülke ekonomisi açısından bu kadar yararlı olan işçi şirketlerini,büyük sermaye ile onun ekonomik örgütlenmesi de doğrudan doğruya engellemişlerdir. İşçi şirketlerine yol gösterici kurumlaşmanın,onu yönlendirici kurumsal politikaların oluşturulmamış olması da,bugünkü başarısız görünüşün temel etmenlerinden biridir. Bugün Türkiye'de,üretim yönüyle olmayan,daha çok malî sermaye olarak tefecilikle uğraşan ve önemli sayıda işçi de çalıştırmayan holdingler milyarlar ödenerek kurtarılmışlardır,işçi şirketleri kendi yazgısına bırakılmaktadırlar. Son zamanlarda işçi şirketlerinin kurtarılması izlenimi verilen çıkışlar da,özünde,işçilerimizin dönüğe zorlanmaları ile bağlantılıdır. Amaç,dönüğe zorlanan işçinin elindeki dövizleri tekelleri sermayenin kasalarına aktarabilmektir.

İşçi şirketleri,Türkiye'de,halka karşı işletilen ekonomik politikaların apaçık gözlenebildiği bir alandır.

HDF,Halk Sektörünü savunduğu gibi işçi şirketlerini de savunur. HDF,Türkiye'nin ekonomik kalkınmasının, demokratik sol doğrultuda halk eliyle ve halkın örgütlenmesiyle gerçekleşebileceğine inanmaktadır. Demokratik sol doğrultuda ekonomik kalkınmada,Halk Sektörü,giderek büyüyecek,özel sektörle devlet sektörünün yanında en temel bir ekonomik sektör olacaktır. Halk sektörü, demokratik sol kalkınma modelinde katalizör rolü oynayacak,devlet sektörünü işinibilir hale getireceği gibi,özel sektörü de sosyalleştirecek, yani topluma yararlı hale getirecektir. Fabrikaların sermaye arttırımına işçiler giderek artan oranlarda katılacaklar ve özyönetim yoluyla onların işletmelerinde söz ve karar sahibi olacaklardır.

HDF,önemli madenlerin devlet ve halk elinde bulundurulmasından yanadır. Malî sermayenin tekeller lehine işleyişi son bulmalı,sermaye halk eliyle yurt kalkınmasında,köylü ve işçinin ekonomik etkinliğinde kullanılmalıdır. Bugünkü tekelleri giderek orta tabakaları eriten,sermayeyi küçük bir tekelleri azınlık elinde yoğunlaştıran,işçi ve köylüyü giderek fakirleştiren bir gidiştir. HDF,tekelleri sermayeye ve holdingci ekonomiye karşıdır. Ekonomi demokratikleştirilerek,tekelleri sermaye elenmelidir. HDF,köklü bir toprak reformundan ve köy-kentlerin kurulmasından yanadır.

Bunu da işçi hareketi,köy kooperatifleri,diğer bir söyleyişle,örgütlenmiş işçi köylülerin içinde toplandıkları siyasal parti gerçekleştirecektir.

→ HDF, Türkiye'de halktan yana, gerçek bir demokratik sol partinin oluşturulması için mücadele edecektir. Ayrıca bu mücadeleyi, anayurduna 20 yıldır, ekonomik katkıda bulunmuş, emeğiyle yaşayan işçilerimizin Avrupa'daki kitle örgütü olarak, en önde gelen demokratik bir hak ve görev sayar. HDF bu mücadeleyi gerçek yurtsever olmakla eşdeğer tutar.

B-TÜRKİYE VE DÜNYA SORUNLARI KARŞISINDA HDF

HDF, Türkiye'den dış ülkelere işgücü göçünün nedenlerinin başında, Türkiye'deki çarpık kapitalist düzenin yattığının bilincindedir. Öte yandan da hepimizin bireysel yazgısını ilgilendiren bu olgu, başta Federal Almanya olmak üzere, Batı kapitalizminin işleyiş biçimine bağlıdır.

Bu olgu, salt nitelikli işgücünün yabancı ülkelere akmasına neden olmamış, hem ekonomik, hem de toplumsal, siyasal nedenlerle büyük bir beyin gücünün de dış ülkelere akmasına yol açmıştır.

Doktorlar, mühendisler, mimarlar, araştırmacı, öğretmen ve bilim adamları, giderek artan sayılarda yurt dışında çalışmakta ya da çalışma olanakları aramaktadırlar.

Türkiye'deki kanserli toplumsal-ekonomik yapı, Batı ülkelerinde öğrenimlerini tamamlayarak, kendi öz yurdunda, en alçakgönüllü olanaklarla çalışmak isteyen beyin gücünü de değerlendirmemiş, dışlamıştır. Yönetimsel alandaki iyi niyete dayanmayan savruluk yanında, ekonomik olanakların sırf bir zümreye akıtılması, düşünen insanlara karşı duyulan kuşkuculuk, akla dayanan merkezî bir plânlamanın olmaması, yurt çıkarlarına aykırı düşen bu olgunun nedenleri arasındadır.

Bugün Batı ekonomilerinin içine girdikleri bunalım sonucu durgunlaşan, fakat gene de gereksinmeler ölçüsünde kaçak yollardan süren işgücü göçünün yanında, giderek artan bir beyin göçü devam etmektedir. Buna, 12 Eylül 1980 askeri rejim sonrası beyin göçünü de eklemek gerekir. Çeşitli nitelikteki aydınlar, YÖK yasasından sonra üniversitelerden çıkarılan bilim adamları da göçe zorlanmışlardır.

Türkiye, zaten yetişmiş insanların (bunlara dünyaca ünlü beyin cerrahları, bilim adamları, mimarlar, sanatçılar da dahildir) kendi öz yurduna çekememekteydi. Öğrenimlerini tamamlayarak yurda dönme aşamasına gelen genç beyin gücü de ülkedeki toplumsal ve siyasal anti-demokratik oluşumlar karşısında duraksamıştır. İlerleme yolundaki ülkelerde bu akış tersineyken, dahası güçlü ülkeler kendi beyin güçleri yanında, başka ülkelerden de beyin gücü toplamaya uğraşırlarken, bu olgu Türkiye için tam tersine işlemektedir.

HDF, ülkemiz geleceğiyle ilgili bu çok önemli olgu karşısında, bilinçle tavır alır.

1-HDF ve Türkiye

Doğal olarak HDF, Türkiye'nin ekonomik, toplumsal, siyasal temel sorunlarıyla çok yakından ilgilidir.

Bu ilginin nedeni:

- a- Soy ve kültür kökenimizin Türkiye oluşu,
- b- Ülkemizdeki gelişmelerin Avrupa'da çalışan halkımızı, tüm yaşamsal açılarından ilgilendirmesi,
- c- Yaşadığımız ülkelerdeki sorunlarımızın ve bireysel yazgımızın Türkiye'deki düzene bağlı oluşudur.

O bakımdan HDF,Türkiye'deki toplumsal ve ekonomik yapısal boukluğun akılcı bir düzenle yer değiştirmesini ve Türkiye'nin gerçekten gelişme yoluna girmesini istemektedir. Bu da özünde siyasal bir sorundur. Türkiye'de halk iktidarının gerçekleşmesi sorunudur.

HDF,Türk insanının öz varlığını gerçekleştirmesinin,toplumun ekonomik,kültürel ve manevî kalkınmasının sağlanmasıyla olacağına inanır. Bu da insan haklarına dayanan özgürlükçü demokrasiye ve demokratik sol doğrultuda halkçı bir ekonomik örgütlenmeye bağlıdır.

Türk halkı,ikide bir tekrarlanan,askeri rejimlere lâıyk olmadığı gibi,demokrasinin azına da lâıyk değildir. HDF,Türkiye'de gerçek bir demokrasi istemektedir.

Ekonomik,siyasal,askeri bağımsızlığını güçlendirmiş,halkçı ve eşitlikçi kalkınma yoluna girmiş bir Türkiye,uluslararası plânda saygın yerini alabilecektir. Avrupa'daki halkımızın temel sorunlarının çözümlenmesi de buna bağlıdır. Ancak o zaman Avrupa'daki insanımızın sorunları çözüm yoluna girebilir ve gene ancak o zaman Avrupa'da kalan insanlarımız,bulundukları ülkelerde onurlu insanlar olarak yaşayabilirler. Yurda dönmek isteyenler de güvence içinde dönebilirler.

O nedenle,Türkiye için özgürlükçü demokrsi,halk iktidarı ve demokratik sol halkçı ekonomik kalkınma HDF'nin amacı olacaktır.

2- HDF ve Dünya

Özgürlükçü demokrasi,Türk ulusu için,insanca yaşamanın kesin gereği olduğu kadar,Türkiye'nin uluslararası ilişkilerinde de en sağlıklı bir yoldur.

HDF,Türkiye'nin,ulusal kurtuluşçu gelenekten gelen bağımsızlıkçı politikasının ancak özgürlükçü demokrasi ile korunabileceğine ve güçlenebileceğine inanır. Türkiye'yi bu yoldan uzaklaştıran diktacı ve totaliter eğilimler,ülkenin bağımsızlığının,derece derece,yitirilmesine yol açmaktadır.

HDF'nin Türkiye'nin bağımsızlığına,özenle sahip çıkma ilkesi,ülkesinin insanlık ailesi içindeki saygın yerini korumak ve yüceltmek ülküsüne,balıdır. Bu anlayış içinde HDF,insanlık ailesinin tüm üyelerinin eşitliğine inanır. Başta Türkiye'nin komşuları olduğu halde,tüm dünya uluslarının bağımsızlığına saygılıdır.

NATO'nun etkinlik alanının merkezi kararlarla da,ikili anlaşmalarla da genişletilmesine karşıdır. Türkiye,Basra Körfezi'nin ya da dünya yüzünde herhangi bir yerin,ABD adına bekçisi olmayacaktır. Ülkemize,bir 3.Dünya Savaşı olasılığını arttıran nükleer silâhlar hiçbir biçimde,yerleştirilmemelidir. Türkiye'deki askeri alanlar,başka ülkelerin çıkarları adına genişletilemez. HDF,uluslararası toplumsal,ekonomik,kültürel ilişkilerin barışçı bir dayanışma içinde geliştirilmesini savunur.

a- Doğu-Batı İlişkileri

HDF,ayrı ekonomik ve ideolojik sistemlerin,barış içinde,birarada yaşamaları gerekliliğine inanır. HDF,barışçı inançları içinde,Doğu-Batı yakınlaşmasından yanadır. Doğu-Batı diyalogu ve yumuşama (detant) güçlendirilmelidir. Avrupa'dan atom silâhları kaldırılmalı,genel bir silâhsızlanmaya gidilmelidir.

Uluslararası barış ve insanların yazgısı 'detant' sürecinin derinleştirilerek geliştirilmesine bağlıdır.

HDF, terörizmin her çeşidine, uluslararası ilişkilerde terör silâhının kullanılmasına ve kullanılmasına gözyumulmasına karşıdır.

b- Kuzey-Güney İlişkileri

HDF, insanlar arasındaki ilişkilerin de, toplumlar ve devletler arasındaki ilişkilerin de tek yanlı işlemesine, sömürüye dayanmasına, karşı olduğu gibi, Kuzey-Güney ilişkilerinin de barışçıl bir dünya yaratılmasındaki önemine inanır.

Ekonomik zenginliklerin, sanayideki ilerlemenin ve teknolojinin, bazı ülkeler elinde birikmesi, sanayi ülkeleriyle, gelişmekte olan ya da az gelişmiş ülkeler arasında uçurum yaratmaktadır. Yaklaşma yerini alan bu uzaklaşma, insanca bir dünyanın kurulması önünde büyük bir engel olduğu gibi, barış umudunu da temelden baltalayan bir oluşumdur.

Bu açıdan HDF, Kuzey-Güney ilişkilerinin güçlenmesini, ekonomik ve teknolojik yardımlaşmanın artmasını savunur. HDF, bu yoldaki ulusal ve uluslararası politikaları tüm gücüyle destekler.

HDF, Avrupa Siyasal Birliği'nin temelini oluşturan 1951 Roma İnsan Hakları Sözleşmesi'ne, bu sözleşmeyi geliştiren, çeşitli alanlarda somutlaştıran Avrupa Parlamentosu çerçevesinde alınmış ek sözleşmelere ve kararlara bağlıdır.

HDF, 1975 Helsinki Sonuç Belgesi'nin, detantın geliştirilmesinde, önemli bir adım olduğuna inanır. HDF, Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Anlaşması'nın somut yaşama geçirilmesini ister, bu konudaki gelişmeleri destekler.

HDF, insan haklarını ve çalışma hukukunu, ulusal ve uluslararası alanda geliştirilen ve kendi ilkelerine ters düşmeyen girişimlerin yanındadır. HDF, ilkelere gerçekleştirilmesi konusunda, örgütlü bulunduğu ülkelerde, ülkemizin ve işçilerimizin çıkarlarını özenle gözeterek, kardeş sosyal-demokrat parti, sendika ve meslek kuruluşları gibi akımlarla işbirliği yapar. Öte yandan, HDF, ülke bütünlüğüne karşı yerli-yabancı bölücü akımlarla hertürlü işbirliğini kesin reddeder.

c- Barış

Günümüzde, insanlığı ilgilendiren en önemli sorun, dünyada, yaşadığımız ülkelerde ve Türkiye'de barışın korunmasıdır. Barış sorunu, özellikle soğuk savaşın yükseltilmeye çalışıldığı güncel dönemde, uğrunda savaşımdan kaçınılmaması gereken kutsal bir ülkü haline gelmiştir.

Barış sorunu tüm insanlığın ortak sorunudur.

Türkiye, Ulusal Kurtuluşçu geleneğinin mirasına sadık olarak, barışçı kalmalıdır.

Bugün, tüm dünya açısından önem taşıyan barış sorunu, Federal Almanya açısından da ayrıca özel bir önem taşımaktadır. Federal Almanya, iki dünya sisteminin ayrıldığı çok sıcak bir noktada bulunmaktadır. NATO çerçevesinde alınan ikili kararlara göre, ABD ile Sovyetler Birliği arasında, Cenevre'de sürdürülen, atom silahlarının sınırlandırılması görüşmeleri olumlu bir sonuç vermezse, ABD, 1983 yılı sonundan başlayarak 108 Pershing II ve

464 Cruise Missiles Amerikan raketlerini Batı Avrupa'ya yerleştirmeye başlayacaktır. HDF, Avrupa'da ve dünyada barışı çok büyük bir tehlikeye, uluslararası ilişkileri daha da gerginliğe atacak olan bu girişimin karşısındadır.

Bu yakın tehlikenin ötesinde, HDF, taktik nükleer silâhların tümüyle kaldırılmasından, sistemler arası gerginliğin yerini barışçı bir uzlaşmaya bırakmasından yanadır. Savaş ve gerginlik politikası insanlığa karşı bir suç oluşturmaktadır.

HDF, nükleer silâhların, başta Federal Almanya olmak üzere, tüm dünya ülkelerinden kaldırılmasından yanadır. Silahlanmaya yapılan harcamaların, ekonomik kalkınma, açlık ve sağlık sorunlarına harcanması, yaşadığımız dönemin, gerçekleştirilmesi gereken en erdemli düşüncesidir.

HDF, nükleer silahların Türkiye'ye yerleştirilmesinin ve ülkemizin bir askeri üs haline getirilmesinin karşısındadır. Türkiye, toprakları üzerine nükleer silahların yerleştirilmemesine özel özen gösterdiği gibi, Sovyetler Birliği -ya da herhangi bir ülkede- topraklarına yakın ya da dönük nükleer silahların olmamasına da, azamî özeni göstermek zorundadır.

HDF, Türkiye'nin, büyük güçler karşısında, Ulusal Kurtuluşçu ve Barışçı geleceğine dayanarak, kişilikli, ulusal çıkarlarını ve barışı en ön plânda tutan mesafeli bir politika gütmesini savunur.

HDF, örgütünün bulunduğu ülkelerde, barış için savaşıma, ilkeleri doğrultusunda, eylemli olarak katılır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

BÜLTEN 1

**MANNHEIM
SOSYAL DEMOKRAT
ÇALIŞMA GURUBU**

MANNHEIM

1984

Hepimizin bildiği gibi ülkemizde 70'li yıllarda yaşanan unutulmaz anarşi ve terör, çok insanımızı evinden, köyünden ve yurdundan etti. 1980'li yıllara olağan üstü koşullarda girildi. Türkiyemizin toplumsal, ekonomik ve politik gelişmesinde her 10 yılda bir ortaya çıkan tökezlenmenin kaynağı neydi? İşte yurt içinde ve yurt dışında aydınlar bu sorununun ve bu konunun arayışı çabasına girdiler.

Aşırı sağ, aşırı sol ve ayrılıkçı guruplar halkı değil kendilerini düşündükleri gerçeği pratikte anlaşıldı. Yurtta emek geliri ile geçinen yığınlar, çok iyi örgütlenmiş Holding ve Sermaye yönetimine karşı, bir alternatif düşünce ile karşı çıkmak zorundaydılar. Bu alternatif Sosyal Demokrasidir.

Türkiye'de sermaye çevreleri ANAP adındaki sağ çizgide olduğunu açıklayan partide toplandılar. Türk halkının tabanını oluşturan işçi-köylü-küçük esnaf ve küçük memur gurupları ise Halkçı Parti, SODEP (Sosyal Demokrasi Partisi) ve daha resmen kurulmuş olmayan DSP (Demokratik Sol Parti) saflarında toplandılar.

Bu yıl yapılan son seçimlerde, bilinen tüm olumsuz koşullara karşın halkın yüzde 30'u oylarını sol olarak bilinen partilere vermiştir. Amaç, soldaki bu gücü daha iyi örgütleyerek, yönetime yasal ve meşru yoldan ulaşmak olmalıdır.

Nasıl batı ülkelerinde Sosyal Demokrat Partiler demokrasinin ayrılmaz parçasıdır, Türkiye'de de öyle olacaktır.

İlhan Selçuk'un yazdığı şu gerçeği de unutmamak gerekir : "Özlem ile gerçek arasındaki uzun ve çetin yolun ne olduğunu bilmeyen insanın çağdaş mantıktan nasibi yoktur. Yani Aydın ve Devrimci, dünyayı bilen ve yaşadığı toplumun gerçekliğini algılayan insandır." Buradan hareket ederek eğer Türk Sosyal Demokratları yürekli olup aşırı sağ , aşırı sol ve ayrılıkçı guruplara karşı koyamazlarsa , Türkiye' de sermaye iktidarlarının şamar oğlanı olmaktan kurtulamazlar. Sermaye çevreleri dünyanın her yerinde aşırı uçlarla birlik olup Sosyal Demokratları parçalamak için ellerinden geleni yaparlar.

Türkiye'de Sosyal Demokratların işleri çok zordur. Türkiye insanının toplumsal yaşamına yabancı kalan solculuğun ve devrimciliğin kıymet ve değeri yoktur. Türk Sosyal Demokrati veya solcusu şunu bilmelidir ki , Türkiye'de teorilerle, halkı coşturacak sloganlarla başarıya ulaşma düşüncesi çoktan yıkılmıştır. Türk Sosyal Demokrati, batıdaki Sosyal Demokrat'ın karşılaşmadığı sorunlarla karşı karşıyadır. Demokrasiyi yaşama geçirecek, sanayi devrimini gerçekleştirecek, dışa bağımlı sermayeyi dizginleyecek kadroların oluşmasını Sosyal Demokratlar gerçekleştirmek zorundadır.

İsmail Cem, yazdığı "Sosyal Demokrasi Nedir?" kitabında : "Mücadelesiz bir Sosyal Demokrasi olmayacağı gibi, uzlaşmasız bir Sosyal Demokrasi de düşünülemez." der.

Son olarak şunu söyleyebiliriz, Türk Sosyal Demokratları kendi kimliklerini Kuvay-ı Milliye'nin yurtseverliğinde ve cesaretinde, Atatürk'ün milliciliğinde ve bağımsızlığında bulabilirler.

Mannheim , 25 Temmuz 84

Türk milleti ve Türkiye

"Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına Türk Milleti denir"

Atatürk

Yıllar önce yurt dışından gelen dostlarla bir kalıntı yöresini dolaşıyorduk. Dostlarım daha önce dışarıdaki bir kültür kuruluşunun tarihsel yerlere düzenlediği bir gezi programıyla Türkiye'ye gelmişlerdi. İçlerinden biri o tür programların yüklülüğünden yakındı:

— Programlar değişik çağlara göre ayrı ayrı düzenlenmeli, yoksa insanın aklı karışıyor, dedi.

Bu sözleri, bize rehberlik eden köylüye aktardım. Köylü güldü, oradaki kalıntıların çağlarını bir bir sıralayarak,

— Burada Hititlerin, Frigyalıların, Helenistik Çağın, Romalıların, Selçukların yapıtları, taşları üst üste, iç içe... Bunlar birbirinden ayrılabilir mi? İster istemez hepsini bir arada görecekler!, dedi.

Anadolulu köylü rehber nereden bilsindi ki, gün gelecek, Hititlerden bize miras kalan Ankara kentinin belediyesinde yöneticiler, o üst üste birikmiş, iç içe geçmiş uygarlık hazinesini, kafalarındaki ırkçılık cetveliyle ikiye ayıracaklar, ve,

— Anadolu'nun 1071'den sonrası Türk'tür, öncesi Türk değildir, bizi ilgilendirmez, diyerek, Hitit uygarlığını da, 1071 öncesi tüm Anadolu uygarlıklarını da bir kalemde milli tarihimizden silip atmaya kalkışacaklar!...

Malazgirt Savaşının kazanıldığı 1071 yılı, Orta Asyadan gelen Türklerin Anadolu'da egemenlik kurdukları yıl olarak bilinir. Savaşı kazanan Selçuk Sultanı Alparslan, yenip tutsak aldığı Bizans İmparatoru Romanos Diogenes'i serbest bırakacak kadar iyi yürekli, yüce gönüllü bir insandı. Türkler de soy ve din ayrımı gözetmez, yerleştikleri ülkeler halkının yasalarına törelerine saygı gösterirlerdi.(1)

Kültür konusunda hiç bağnazlıkları yoktu. Kültürlerin ve uygarlıkların, birbirlerinden alıp vererek, birbirleriyle kaynaşarak gelişip zenginleştiğini kavrayabilecek kadar açık görüşlüydüler.

Malazgirt Savaşıyla Anadolu'da Türk egemenliğini kuran Selçuklar, Hititlerin, Asurluların, Yunanlı-

ların, Romalıların, Bizanslıların ve daha nicelerinin bu topraklardaki kültür ve sanat birikimini özümstediler; Çin, Hint, Fars ve Arap kaynaklarının da katkısıyla zenginleşen kendi kültürlerini ve sanatlarını Anadolu'nun o engin birikimine karıştırmayı yeni sentezlere ulaştırdılar. (2)

Anadolu'nun halkıyla da uygarlıklarıyla da kaynaşarak bu toprakların geçmişiyle geleceğini bütünleştirdiler.

1071, Anadolu'nun insan varlığını ve kültürünü bölen bir ayrım çizgisi değil, böyle bir bütünleşmenin harcı oldu.

Osmanlılar da Selçukların, ırk,din,dil ayrımı gözetmeyen hoşgörülü, eşitlikçi tutumlarını sürdürdüler. Anadolu'nun yerli halkıyla Ortaasyadan gelenler, ayrıca, zaman içinde, Osmanlı yerleşme politikasının gereği olarak, Kafkaslardan, Gürcistandan, Kırım'dan, Ortadoğudan, Afrikadan, Balkanlar'dan göçenler, birbirleriyle komşu oldular, dost oldular, evlendiler, kaynaştılar.

Değişik soylardan ve ülkelerden nice Hristiyan çocuğu, Osmanlı devşirme sistemiyle, özel eğitimden geçirilerek, Müslüman ve Türk oldu. Yeniçeriler, 1071 Malazgirt Savaşı'nı kazananların torunları değildi. Ama onlar kadar Türktüler. Türk gücünü dünyanın dört bucağına yaymada önemli bir etken oldular. Osmanlı Devletinin nice sadrazamları, vezirleri, komutanları, nice büyük sanatçıları, devşirmeler arasından yetişti. Anadolu Türk kültürü ve uygarlığı onların da büyük katkısıyla gelişti.

Bunlar, herkesin bildiği, üzerinde bütün tarihçelerin birleştiği gerçekler... Böylece, bu topraklarda, Ortaasyadan ve başka ülkelerden gelenlerle Anadolu kökenlilerin, insan varlığı olarak da kültür ve sanat olarak da ayırt edilemeyeceği bir Millet oluştu.

Bu Millet, değişik soylardan, ülkelerden, kültürlerden kaynaklanan köklerini Anadolu tarihinin ve top-

rağının en derinlerine salmıştır. Türk Milletinin soyağacı, Türkiye’de o köklerden sürgün veren ağaçtır. Bu ağaç köklerinden koparılsa ağaç kurur ve çöker.

Atatürk’ün milliyetçilik anlayışı, Türk Milletini bu soyağacının ve bu köklerin bilincine ve kıvancına varıran bir anlayıştır.

Türklerin Anadolu’ya 1071’de yerleştiğini öne sürerek, **“Hitit medeniyeti bir Anadolu medeniyetidir; Türk medeniyeti ile ilgisi yoktur”** diyenler; ve bu gerekçeyle Ankara’nın Lozan Alanındaki Hitit Güneşini söküp atmak isteyenler (3), ırkçılıkla milliyetçiliği birbirine karıştırdıkları için olacak, 1071 çizgisiyle, işte bu ağacı köklerinden ayırmaya, Türk Milletini kendi vatanının toprağından ve tarihinden koparmaya kalkışmaktadırlar.

Ankara’nın Lozan Alanındaki Hitit Anıtı, “güzel mi değil mi” diye, “yerine yaşıyor mu yaşmıyor mu” diye tartışılabilir, büyük bir sorun olmaz. Ama başkent belediyesini yönetenler, Türkiye tarihini Türk medeniyetini ve Türklüğü, bir 1071 çizgisiyle bölüp ayırma hakkını kendilerinde görebilirlerse; bu memleketin o çizgiden öncesine yabancı gözüyle bakıp, ancak sonrasını ve ancak Orta Asya kökenlisini Türk sayacak olurlarsa; ve Hitit Anıtını söküp atma kararını böyle bir anlayışa dayandırırırsa, altından kalkılmayacak kadar büyük sorunlar ortaya çıkarırlar.

İlkin bir Ankara sorunu çıkar ortaya: Ankara bir Hitit kentidir; çoğu bilginlere göre Ankara adı da Hitit (veya Hatti) kökenlidir. Bu durumda, Ankara’nın bir alanındaki Hitit Güneşi’ni, “Türk değildir” diye, “bizim değildir” diye kaldırmak isteyen Ankara Belediyesi, “Ankara” adını ne yapacak, Ankara’yı nereye kaldıracak?

Anadolu uygarlıklarının kalıtları arasında yer alan Hitit Arslanlarıyla Selçuk Arslanları yüzyıllardır yan yana yaşarlar. Selçuk Arslanları “bizimdir” diye alınulup, Hitit Arslanları “bizim değil” diye kovulacak mı?

Ankara’nın Arslanhane Camii minberinin tırabzanındaki geometrik motiflerle Hitit Güneşlerinden bazılarındaki motiflerin akrabalığı nasıl ortadan kaldırılacak?

Ya Anadolu’nun kaleleri?.. Bu kalelerden birçoğunda, Hititlerin, Urartuların, Bizanslıların, Cenevizlilerin, Selçuk veya Osmanlı Türklerinin koydukları taşlar, üstüste, yanyana, Anadolu yapı ustalarının sağlam harcıyla birbirine kaynaşmıştır. O taşlar 1071 çizgisiyle ayrılıp kaleler mi çökertilecek?

Nice devşirme sadrazam ve vezir, nice değişik kökenli padişah anası, çizginin neresinde kalacak?.. Ataları Orta Asya Türkleriyle birlikte Anadolu’ya gelmemiş, Kayserili bir Rum çocuğu olarak devşirilip, kuşkusuz Ayasofya gibi Bizans yapılarından da esinlenerek, İslam Türk uygarlığının baş yapıtlarını yaratmış bir Koca Sinan, 1071 çizgisinin hangi yanına oturtulacak?

Anadolu kökenli-Orta Asya kökenli bölümlemesini halk danslarımıza uygularsak, zeybeklerimiz, halaylarımız, barlarımız bu bölümlemenin içinden nasıl çıkacak?

Sorun bu kadarla da kalmaz... Ankara Belediyesi’nin 1071 ayırmacılarından acaba kaç, kendi soylarının izini, Alparslan Ordularıyla Anadolu’ya gelen Orta Asyalı Türklere kadar sürdürebilirler? Bu kimseler kendi kendilerini 1071 çizgisinin neresine yerleştirecekler?

Onları bırakın, Türkiye’de kaç kişi, kendi Türklüğünü su katılmamış Orta Asya kökenlerine kadar sürdürebilir?

Kısacası, **“Hitit medeniyeti bir Anadolu medeniyetidir; Türk medeniyeti ile ilgisi yoktur”** gerekçesine dayandırılarak, Ankara’nın Lozan Alanındaki Hi-

tit Güneşi kaldırılmakla, öyle bir çığır açılır, öyle bir sorunlar yumağı ortaya çıkar ki, Türkiye’yi ve Türk Milletini de çözüp yok etmeyi göze almadıkça, o yumak çözülemez.

Neyse ki, küçük bir azınlık oluşturan birtakım kafatasçıların dışında, Türkiye’nin ve Türk Milletinin böyle bir sorunu yoktur. Ne Alparslan için böyle bir sorun vardı, ne Fatih Sultan Mehmet ne de Mustafa Kemal Atatürk için...

Çünkü Türk tarihinin hiçbir döneminde, milletin ırk birbine karıştırılmamıştır.

Millet kavramının ümmet kavramından henüz ayrılmadığı dönemlerde bile, İstanbul fatihi Sultan Mehmet,

Ayasofya Kilisesini camiye dönüştürürken, Hristiyanlığı yansıtan sanat başyapıtı mozaikleri -daha önce Katolik istilacıların yaptığı gibi- tahrib ettirmemiştir. Tersine, 29 Mayıs 1453 günü Ayasofyaya ilk namazı kılmak üzere girdiğinde, o mozaikleri tahribe kalkışan bir yeniçeriyi kendi eliyle cezalandırarak, **“bu kıymetli yadigarın en değersiz taşına dokunanın hâli böyle olacaktır”**, demiştir. (4)

Anadolu medeniyetlerinin bu millete “kıymetli yadigar”larını, şimdi, bir 1071 çizgisiyle “bizdendir-bizden değildir” diye ayırmaya kalkışanlar, haydi Atatürk’ü fazla çağdaş bulup anıyamadılar diyelim, ama 531 yıl öncesinin Fatih Sultan Mehmet’inden de biraz milliyetçilik ve insanlık dersi alamazlar mı?

Milliyetçilik ve insanlık: Bu ikisi, Atatürk'ün düşünüşünde ayrılmaz bir bütündür. Ona göre, "Türk Milleti..... vicdanında, milli hissin yanında, insani hissin şerefli yerini daima muhafaza etmekle müftehirdir" (5)

Atatürk'e göre, Türk Milleti Türkiye'den soyutlanamaz: Türkiye Türk Milletinin "beşiği"dir. Bunu, kendi el yazısıyla ve şiirli bir dille şöyle açıklar Atatürk:

"Bu memleket, Dünyanın beklemediği, asla ümid etmediği bir müstesna mevcudiyetin yüksek tecellisi-ne sahne oldu. Bu sahne yedi bin senelik, en aşağı bir Türk beşiğidir. Beşik tabiatın rüzgârlarıyla sallandı; Beşiğin içindeki çocuk tabiatın yağmurlarıyla yıkan-dı; o çocuk tabiatın şimşeklerinden, yıldırımlarından, kasırgalarından evvelâ korkar gibi oldu; sonra onla-ra alıştı; onları tabiatın babası tanıdı; onların oğlu ol-du. Bir gün o tabiat çocuğu tabiat oldu; şimşek, yil-dırım, güneş oldu; Türk oldu." (6)

Türk Milletinin, bu memleketle, bu memleketin "tabiat"ıyla, tarihiyle, kültürüyle ve tüm uygarlık-larıyla bütünleşmesi -1071 Malazgirt Savaşından bu yana geçen 913 yıldır değil, binlerce yıl geriye doğru bütünleşmesi - ve o bütünleşmenin ürünü olarak, "yağmur"ların, "şimşek"le-rin, "yıldırım"ların, "kasır-ga"ların ardından gelen bir "güneş" gibi doğuşu, bundan güzel anlatılabilir mi?

Hitit Güneşi, binlerce yıl ön-ce ne anlam taşımış olursa ol-sun, bugünün Ankarasında o doğuşu simgelemektedir.

Hititler, M.Ö. 2000 yılların-da, yani bundan yaklaşık dört bin yıl önce, Türkiye'ye gel-mişlerdir. Bilim onları genel-likle "İndo-Aryan" kökenli olarak tanımlar. Atatürk onla-ra "Eti Türkleri" demiştir; on-lara ve onlardan da önce Ana-doluda yaşayan Hatti'lere...

Sumerler, Dicle-Fırat yöresindeki uygarlıklarını, M.Ö. 3000 yıllarında, bundan yaklaşık beş bin yıl ön-ce kurmuşlardır; ve bilim onların bu yörede "Samî" kökenlilerden de eski olduklarını söyler. Atatürk on-lara "Sumer Türkleri" demiştir.

Atatürk, Türklükle Türkiye'nin bütünleşmesini bu kadarla da bırakmamış, yukarıdaki sözlerinden gö-rülebileceği gibi, Türkiye'nin Türklük tarihini, Sumer-lerin bilinen tarihinden bile "en aşağı" iki bin yıl da-ha öncelerden başlatmıştır.

Bu bir ırk bütünleşmesi değil, bir kültür bütün-leştirmesi, bir uygarlık bütünleşmesi, bir millet ve memleket bütünleşmesidir.

Devlet, Türkiye'nin binlerce yıllık geçmişine yön-elik kazılara, Kurtuluş Savaşıyla ve Cumhuriyetle bir-

likte yakın ilgi gösterir olmuştur. O zamana kadar bu memleketin eski tarihine, uygarlıklarına, kültür kalı-tına, daha çok Batılılar ilgi gösterir, hattâ sahip çı-karken, ve devletin gözleri önünde, bazen de padişah-ların özel izniyle, binlerce yıllık "kıymetli yadigâr" lar, Batı ülkelerinin müzelerine taşınırken, Cumhu-riyetle birlikte, yani, ırkçılığı reddetmenin ötesinde, ümmetçiliği de aşan ve Anadolu topraklarına kök sa-lan, göçleri ve akıncılığı geride bırakıp yerleşikliği vur-gulayan bir milliyetçilik anlayışının benimsenmesiyle birlikte, bu yadigârlar, Türk Milletinin öz değerleri olarak özümsemiştir.

Toprağa bağlı köylü zaten özümsemişti onları; bi-lerek veya bilmeden özümsemişti. Ama Cumhuriyet-le, bu özümseyiş, artık bir devlet politikası olmuştur.

Anadolu kültürünün oluşumuna katkıda bulunmuş bazı eski dil ve kültürler, örneğin Hitit, Sumer, eski Yunan, Latin dil ve kültürlerine, Ankara Üniversite-sinde önemle yer verilmiştir. Cumhuriyetin ilk yıllarında, Anadoluda, bir yandan geleceğin kalkınan Türk toplumu için demir-çelik sanayii, uçak sanayii kurulurken, bir yandan da, bilim ocaklarında, Türki-ye'nin geleceği geçmişle yoğrulmaya başlamıştır.

Çünkü Atatürk biliyordu ki, bu memleket geçmi-şle bizim olmazsa, bugünü ve geleceğiyle de bizim olamazdı.

Atatürk biliyordu ki, çağı-mız Türkiye'sinde eğer "Türk" yalnızca bir ırkın ve-ya kavmin adı sayılırsa, millet-in de memleketin de devletin de bütünlüğü sağlanamazdı.

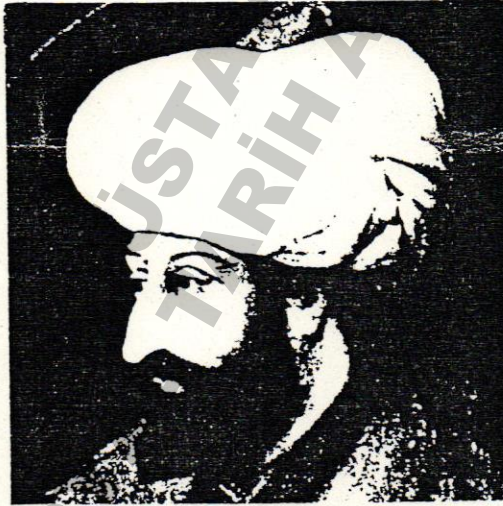
Türkiye Cumhuriyeti'nde "Türk", bir ırkın veya kavmin ötesinde, birbiriyle binlerce yıl boyunca kaynaşagelmiş nice ırkları, soyları, kavimleri, uy-garlıkları, kültürleri kucakla-yan bir milletin adıdır; ve bu Millet, Türkiye'ye şu veya bu tarihte gelmiş bir işgal kuvveti veya konuk değildir; bu mem-

leketin tüm uygarlık ve kültür kalıtını özümseyen ev sahibidir.

Onun içindir ki Atatürk, kendi el yazısıyla, Türk çocukları için hazırladığı Yurt Bilgisi notlarının ilk tümcesi olarak, "TÜRKİYE CUMHURİYETİNİ KURAN TÜRKİYE HALKINA TÜRK MİLLETİ DENİR" diye yazmıştır. (7) "Türkiye halkı" derken de köken ayrımı gözetmemiştir.

Bu el yazısı notlarında, Atatürk, "Başka başka iklimlerin tesiri altında, başka başka cinsten yerlilerle binlerce sene yaşamış, kaynaşmış bu kadar eski ve bu kadar büyük bir insan cemiyetinin bugünkü çocuklarının tamamen birbirlerine benzeme-leri mümkün müdür?",

diyerek (8) Türk Milletinin bu binlerce yıllık birleşip kaynaşmadan doğduğunu anlatır.

El yazılı notlarında, Atatürk, bir insan toplumunun "millet" sayılabilmesi için bazılarınca gerekli olduğu ileri sürülen koşulları, öğeleri, bilimsel bir yöntemle ayıkladıktan ve ırk birliği de, dil birliği de, din birliği de olmaksızın "millet" olunabileceğini somut örneklerle kanıtladıktan sonra, "mümkün olduğu kadar her millete uyabilecek bir tarifi biz de alalım" der ve şu sonuca varır:

***"Zengin bir hatırat mirasına sahip bulunan;

***"Beraber yaşamak hususunda müşterek arzu ve muvafakatta samimî olan;

***"Sahip olunan mirasın muhafazasına beraber devam hususunda iradeleri müşterek olan, insanların birleşmesinden meydana gelen cemiyete millet namı verilir." (9)

O nedenledir ki bir zamanlar Osmanlı Devletinin sınırları içinde yer almış değişik ülkelerden soylardan dinlerden gelen, hattâ bazen bunların da dışındaki toplumlardan gelen insanlar, ister doğup yaşadıkları ülkelerde, ister gelip yerleştikleri Türkiye'de, "Türk-üz" dediklerinden beri Türktürler; Alparslan'ın ordularıyla birlikte bu topraklara yerleşenler kadar Türktürler; Alparslan'ın ordularının yüzlerce binlerce yıl öncelerinden beri bu topraklarda yaşamış olanlar ve onların soylarından gelenler de, dinleri dilleri kökenleri ne olursa olsun, hepsiyle birlikte Türktürler.

Orta Asya'dan gelen Türkün Türkiye'ye getirdiği yeni ruh, Anadolu uygarlıklarını, kültürlerini toprağa gömmemiş, toprak altındakileri bile canlandırıp özümsemiştir; küllenlen korları bir taze solukla körüklemiştir. Batı kültürünün ve çağdaş uygarlığın beşiği olan bu topraklar, öylece, Türk Milletinin de beşiği olmuştur.

O geçmişin zenginliği, yüzyıllarca, halkın kültüründe, söylencelerinde, törelerinde, danslarında, ortak bilinç dışında yaşamıştır ve halkın günlük yaşamını bir alt akıntı gibi etkileye gelmiştir. Cumhuriyetle birlikte, kafalarımızın kapıları pencereleri, çağımızın dünyasına, yurdumuzun geçmişine ve insanlığın geleceğine açıldıkça da, o binlerce yılın, değişik ülkelerden, soylardan, kültürlerden kaynaklanan ortak ve karma ve kaynaşık zenginliğinin bilincine varılmış, onların tümüyle bizim olduğu ve bizimle yeni bir bütünlük, canlılık ve anlam kazandığı kavranmıştır.

Bu bizdenlik, ilkin, köken veya dil birliği zorlamalarıyla açıklanıp desteklenmeye çalışılmışsa da, kısa bir süre sonra, bunun gerçekçi de gerekli de olmadığı anlaşılmıştır.

Atatürk'ün bir başka güzel deyişiyle, "çok büyük

bir sahada vücut bulmuş ailelerin birleşerek Sop (klan) ve Soplara birleşerek Boy (kabile) ve Boyların birleşerek Öz (aşiret) ve Özlerin de birleşerek El (medine) ve nihayet El'lerin de bir merkezde birleşmesiyle büyük bir camia vücuda getirmiş" oldukları (10), ve derelerin çaylarda, çayların ırmaklarda birleşip kaynaşarak tek bir denize ve ereğe akışı gibi, Türk Milletini oluşturdukları gerçeği benimsenmiştir.

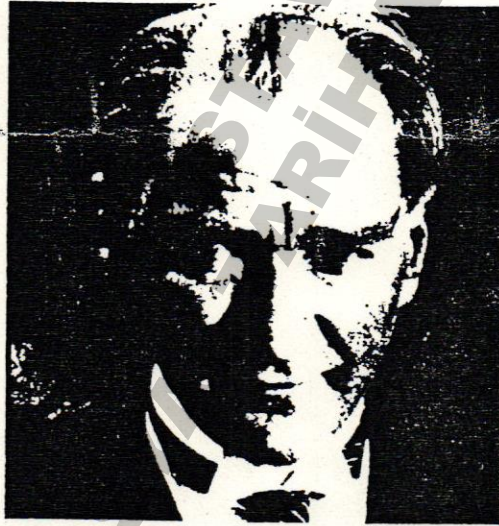
Kaynaklandıkları soyların adları, birbirine kavuşa kavuşa gelişen derelerin çayların ilk adları gibi yaşayıp anılardır da, hepsinin ortak adı, ortak kimliği "Türk"tür. Hepsi, ortak katkılarıyla büyüyen, gürleşen Türk Milletinde bütünleşmiştir.

Batı kültürünün ve çağdaş uygarlığın beşiği olan bu topraklar böylece tüm kalıtlarıyla özümseindikçe, Türk Milleti için, çağdaş uygarlığı benimsemek, bir özenticilik olmak yerine, kendi özdenliğine ve özbenliğine ermek olmuştur.

"Bugün içimizde bulunan Hristiyan ve Musevî vatandaşlar" için de, Atatürk, "mukadderat ve talihlerini Türk Milletine vicdanî arzularıyla rapt ettikten sonra kendilerine yan gözle, yabancı nazarıyla bakılmak medenî Türk Milletinin asıl ahlâkından beklenbilir mi?". diye sorar. (11)

Atatürk, "millet" olabilmeyi, bir "ahlâk" ve "vicdan" sorunu olarak görür. Ona göre, milleti millet yapan ahlâkta, soy ayırımına da başka ayırımlara da yer yoktur. Ona göre, bir milletten olmak için, kişinin, kendi özgür vicdanıyla, "ben bu millettendir" demesi ve, yalnız bugünün ve geleceğin değil, geçmişin de "zafer ve ye'is"lerine, "sevinç ve ümit"lerine kendi duygusuyla ve iradesiyle ortak olması yeterlidir. (12)

Onun içindir ki, Atatürk, "ne mutlu Türk ırkından olana" veya "Türk soyundan ge-

lene" dememiş,

"Ne mutlu Türküm DİYENE" demiştir.

Eğer böylesine geniş kucaklı, böylesine insanca ve böylesine bütünleştirici bir "millet" ve milliyetçilik anlayışını kavrayamayan bazı kafatasçılar, bu memleketin veya milletin geçmişini, birtakım istilâ veya fetih çizgileriyle bölmeye kalkışacak olurlarsa, bu memleketin, milletin ve devletin bugünü ve geleceği de bölünme tehlikesine sürüklenir.

Türkiye'de bölücülüğün gerçek kaynağı budur; çünkü başka bölücülük akımlarına da, "Türk'lük - "Türkiyeli"lik ayrımcılığına da bu yüzden yol açılmakta ve bu konudaki dış kışkırtmalara güç katılmaktadır.

Bu tehlikeyi oluşturanlara ve körükleyenlere Ata-

türk'ün milliyetçilik anlayışıyla ödünsüz karşı çıkmak, yalnız Anayasa gereği değildir; "Türküm" demenin mutluluğunu duyan ve Türk Milletinin birliğini, Türk yurdunun bütünlüğünü sürdürmek isteyen herkesin görevidir.

Bu memleketin 1071 sonrası ne kadar Türkse, 1071 öncesi de o kadar Türktür. Türk'le Türkiye ve Türk tarihiyle Türkiye tarihi ayrılmaz bir bütündür.

Ve bir Yörük kilimi ne kadar bizimse bir Hitit Güneşi de o kadar bizimdir.

NOTLAR:

- (1) Tamara Talbot Rice - "The Seljuks" - Thames and Hudson, Londra - 1961 - Sayfa 87.
(2) "Meydan Larousse" Cilt 11 - Sayfa 149; ayrıca: Prof. Dr. Oluş

Arık - "İslâm Sanatında Türkler" - Yapı ve Kredi Bankası Yayını - 1976-Sayfa 13; ve Dr. Ülker Erginsoy - "İslâm Maden Sanatının Gelişmesi" - Kültür Bakanlığı Yayını - 1978 - Sayfa 509-510.

(3) "Cumhuriyet" - 1 Haziran 1984 - Sayfa 6.

(4) Ali Sami Boyar - "Ayasofya" - İstanbul Maarif Matbaası - 1943 - Sayfa 15.

(5) Atatürk'ün hazırlattığı Yurt Bilgisi kitabı için kendi el yazısı ile yazdığı notlardan - Kaynak: Prof. Dr. Afet İnan - "Medenî Bilgiler ve Mustafa Kemal Atatürk'ün El Yazıları" - Türk Tarih Kurumu Basımevi - 1969 - Sayfa 369.

(6) Yayınlayan: Dr. Fethi Tevetoglu - "Türk Kültürü" Dergisi - Sayı 85 - Kasım 1969 - Sayfa 7-10

(7) Prof. Dr. Afet İnan'ın adı geçen eseri - Sayfa 351.

(8) A.G.E. - Sayfa 355.

(9) A.G.E. - Sayfa 379-380

(10) A.G.E. - Sayfa 356.

(11) A.G.E. - Sayfa 378.

(12) A.G.E. - Sayfa 380.

İsmail Cem

SOSYAL DEMOKRASİ

NEDİR, NE DEĞİLDİR

...Ve Türkiye'de olabilirliği

İsmail Cem, bu yapıtında, son yıllarda Türkiye'de çok konuşulan ve tartışılan önemli bir konuya açıklık getiriyor. Tam zamanında yayınlanmış özenli bir araştırma olarak okurlarımıza öneririz.

YANKI Dergisi

Sol muhalefet içinde birleşme sancılarının çekildiği günlerde, İsmail Cem'in yeni kitabı yayınlanmıştır.

NOKTA Dergisi

Sorun derinliğiyle ele alınmış, dünyadaki, geçmişteki ve günümüzdeki uygulamalar ayrıntılarıyla anlatılmış. Bilimsel bir bakışla, oldukça yansız bir tutumla sorun irdelenmiştir.

Oktay AKBAL

Günümüze değin bu konuda yazılmış yapıtların en derli toplusu ve öğreticisi. Sosyal demokrasinin Türkiye'de uygulanabilirliği bölümü tartışmaya oldukça açık bu kitabın ilgiyle okunacağı ve okunması gerektiği inancındayım.

İlhami SOYSAL

"Sosyal Demokrasi Nedir, Ne Değildir", geleceğin sol siyasetine dönük arayış çabalarının nitelikli bir örneğini veriyor...

Uğur MUMCU

İsmail Cem, sosyal demokrasinin düşünsel kaynaklarından başlayarak, günümüze kadarki evrimini ve karşı karşıya bulunduğu güçlükleri hayli yetkin bir şekilde irdeliyor; çıkarılabilecek dersleri açık bir dille ifade ediyor.

Şahin ALPAY

Sol, bugün bir arayışın zorluğunda çırpınıyorsa, bu biraz da, daha düne kadar, bulduğunu sanmanın kolaylığında, bildiklerini aklın süzgecinden geçirmeye boş verdiği için değil mi?

Solun arayışlarını sorgulamada bir hareket noktası olabileceğini düşünerek, *Yeni Gündem*'in ikinci sayısında, "iç politika" sayfalarını İsmail Cem'in kitabıyla ilgili bir söyleşiyle başlattık.

YENİ GÜNDEM Dergisi

BİR AYDA 2. BASIM

SAYIN ARKADAŞLAR...

TÜRKİYE'DE 25-MART YEREL SEÇİMLERİNDE SOSYAL DEMOKRATLARIN
% 30 OY TOPLAMALARI, TÜRK HALKININ SOL GÖRÜŞTEN YANA ÖNEMLİ
BİR TOPLAM OLUŞTURDUĞUNU GÖSTERMİŞTİR.

BU OLUŞUM HALKTAN YANA C.H.P. NİN TARİHİ İNCELENDİĞİNDE AÇIK
OLARAK GÖRÜLÜR.

SOSYAL DEMOKRASİ "TOPLUMDA HALK KİTLELERİ YARARINA SOSYAL VE
EKONOMİK DEĞİŞİMİ, İHTİLAL YOLUYLA DEĞİL, MEŞRU YOLDAN İKTİDARA
GELEREK, HALK KİTLELERİNİN SÜREKLİ ONAYI İLE GERÇEKLEŞTİRMEK
EĞİLİMİNDE OLAN ANLAYIŞ" OLARAK AÇIKLANIR.

BUGÜN ALMANYA'DA, FRANSA'DA, İSPANYA'DA, İTALYA'DA, PORTEKİZ'DE
VE YUNANİSTAN'DA, KENDİ KOŞULLARINA UYGUN SOSYAL DEMOKRAT
TERİMLER ÜZERİNDE KONUŞMAKTA, TARTIŞMAKTA VE SEÇİMLE YÖNETİME
GELEREK UYGULAMAYA KOYMAKTADIRLAR.

SOSYAL DEMOKRAT OLABİLMEK DEMOKRASİYİ ANLAMAK VE ÖZÜMSEMEKTİR.
SOSYAL DEMOKRASİYİ GERÇEKLEŞTİRMENİN YOLU, ORTODOKS VE DOĞMA-
TİK FİKİRLERE SAPLANMADAN, DEMOKRASİ BİLİNCİNDEN, SINIF OLGU-
SUNDAN, MÜCADELE UZLAŞMA SÜRECİNDEN GEÇER.

TÜRKİYE GİBİ GELİŞMEKTE OLAN BİR ÜLKEDE SOSYAL DEMOKRASİNİN
BAŞARILI OLABİLMESİ, SORUNLARIN ASIL NEDENLERİNE İNİLDİKÇE,
BİLİMSSEL BİRİKİMLERDEN YARARLANILDIKÇA GERÇEKLEŞTİRİLİR.

TÜRKİYE'DE KEMALİST İLKELERDEN KAYNAKLANAN ULUSÇU, GERÇEKÇİ
HALKÇI, DEVRİMCİ, DEVLETÇİ VE CUMHURİYETÇİ BİR POLİTİKA, TÜRKİYE
KOŞULLARINA UYGUN OLARAK SOSYAL DEMOKRAT OLUŞUMA TABAN OLUŞ-
TURUR. ATATÜRK'ÜN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ DEVRİMLER GERÇEK ANLAMDA
SOSYAL DEMOKRAT BİR YÖNTEM TAŞIR.

SOSYAL DEMOKRASİ, BUGÜN ÇAĞDAŞ BİR PROGRAMLA, TÜRKİYE'DE
BAĞIMSIZLIĞI, DEMOKRASİYİ VE DEMOKRATİK SOL GELİŞİMİ GERÇEK-
LEŞTİRECEK SİSTEM OLARAK YERLEŞECEKTİR.

ÖZDE ÜRETİCİ EMEKÇİ SINIFI TABANINA DAYANAN, SÖZDE İSE İLİMLİ
OLAN SOSYAL DEMOKRAT ANLAYIŞ; SAVAŞA KARŞI BARIŞI, BAĞNAZLIĞA
KARŞI HOŞGÖRÜYÜ, ZULME KARŞI ADALETİ SAVUNARAK TÜRKİYE'DE
VAROLMUŞ VE VAROLACAKTIR.

TÜRK SOSYAL DEMOKRATLARI OLARAK, 1920 LERİN KUVAYI MİLLİYE
RUHU İLE TAM BAĞIMSIZLIK UĞRUNA DÜNYADA İLK KURTULUŞ SAVAŞI
VERMİŞ, EMPERYALİSTLERİ VE İŞBİRLİKÇİLERİ YURTTAN KOVMUŞ OLAN
O YURTSEVERLERİN MİRASÇILARIYIZ.

BİZİM İÇİN AMERİKAN UŞAKLIĞI İLE SOVYET UYDULUĞU ARASINDA
HİÇ BİR FARK YOKTUR. AMAÇ TAM BAĞIMSIZ DEMOKRATİK TÜRKİYEDİR.

BU İLKELER ETRAFINDA BİZ SOSYAL DEMOKRATLAR MANNHEİM'DA
BİR SOSYAL DEMOKRAT ÇALIŞMA GURUBU OLUŞTURMUŞ BULUNUYORUZ.

EN İYİ DİLEKLERİMİZİ SUNARIZ...

MANNHEİM SOSYAL DEMOKRAT ÇALIŞMA GURUBU

Ekonomi ve dış kaynaklar

Büyümenin belirli bir süre için Baskıya alındığı bugünün Türkiye'sinde ekonominin işlevini yerine getirmesi için dış kaynaklara, döviz girdilerine ihtiyaç her gün biraz daha artmaktadır. İhracat gelirlerindeki artışın bugünkü pazarları gözden geçirdiğimiz zaman orta vadede büyük ölçüde devam edeceğini söylemek büyük bir iyimserlik olur.

Yurtdışı müteahhitlik hizmetleri ile elde edilen gelirlerde de bir duraklama devri başlamış bulunmaktadır. Yabancı sermayenin Türkiye'de yatırım yapması olanağı ise son senelerde üzerinde çok durulan fakat gerçekleşmesi orta vadede pek fazla beklenmeyen bir istem olarak kalacağına benzemektedir.

Ekonomiyi bekleyen diğer bir olumsuz gelişme de dış ticaret açığının belirli bir bölümünü kapsayan işçi dövizlerinin gelişinde gözlenmektedir. Son senelerde düşme eğilimi gösteren işçi dövizlerinde 1985 yılından itibaren büyük ölçüde bir gerileme beklenmesi olaya gerçekçi bir yaklaşım olacaktır. Yaşadıkları Avrupa ülkelerini uzun vadede birer göç ülkesi olarak kabul eden dış ülkelerdeki Türklerin orta ve uzun vadede ülkeye döviz gönderme gereksinimleri minimuma yaklaşacaktır.

Türkiye'nin, bu gelişmeleri gözönüne alarak yeni stratejiler oluşturması için zaman gelmiştir. Özal ekonomisine alternatif oluşturma eğiliminin yavaş yavaş geliştiği bugünlerde Türkiye'nin dış gelirlerinin artması için göstereceği çabalarında bu alternatif görüşlerin de yer alması gereklidir.

Yatırımların ve üretimin duraklama devresine girdiği bugünlerde yeni pazarlara girmek için olanaklar dardır. Yeni bir olanak Türklerin yoğun olarak bulunduğu Avrupa ülkelerinde bu topluluğun öncülüğünde yeni pazarlar aramak ve

Bugünlerde yeni pazarlara girmek için olanaklar dardır. Bir olanak Türklerin yoğun olarak bulunduğu Avrupa ülkelerinde, yeni pazarlar yaratmaktır

yaratmaktır. Sadece F.Almanya'da yıllık tüketimleri 10 milyar DM'e yaklaşan Türk toplumunun bu tüketim harcamalarından belirli bir pay alma atılımı bu ülkeye yeni ihracat olanakları yaratabilir. Yabancı sermaye olarak Avrupa ülkelerinin Türkiye'de yatırım yapma eğilimleri, Türkiye'nin tüm çabalarına rağmen çok azdır. Özellikle F.Alman sermayesinin bu konudaki yaklaşımında olumlu gelişmeler beklemek gerçekçi olmayacaktır.

Enflasyon oranının büyük ölçüde arttığı, iç talebin daraldığı bir ülkede yatırım yapmaktansa, ithalatın liberalleşmesi sürecinde bu ülkeye kısa vadede mal satmak Avrupa ve F.Alman sermayesinin tercih ettiği bir gelişmedir. Yurt dışında yaşayan Türklerin birikimlerinin de Türkiye'de yatırımlara dönüşmesi bugüne kadar geçirilen kötü tecrübeler nedeni ile gerçekleşmeyecek bir gelişmedir.

Ekonomik açıdan Türkiye'yi güç günler beklemektedir. Yeni ekonomik stratejilerin oluşturulmasının kaçınılmaz olduğu bugünlerde, 90'lı senelerde döviz girdisini gerçek-

leştirecek yeni olanakların araştırılması kaçınılmazdır. 2,5 milyon vatandaşının yurt dışında yaşadığı bugünlerde Türkiye, vatandaşlarının öncülüğünde dış pazarlarda nasıl yeni bir strateji oluşturulabileceğini araştırmalıdır. Bunun için de büyüymeyi öngören bir ekonomi politikası izlemenin başka bir alternatifi yoktur.

(Dr. Faruk ŞEN, Duisburg Üniversitesi öğretim üyesi)

HDF • Scharnhorststraße 33 • D-4100 Duisburg 1

Scharnhorststraße 33
D-4100 Duisburg 1
Telefon 0203-31 52 68
Bankverbindung:
Bank für Gemeinwirtschaft
Duisburg (BLZ 350 101 11)
Kto.Nr. 18 13 32 82

Ihr Zeichen

Ihre Nachricht vom

Datum

19. Nisan 1985

HDF 8. OLAĞAN KURULTAYI İLE İLGİLİ KAMUOYU DUYURUSU

Geçtiğimiz 13 - 14 Nisan 1985 tarihlerinde Federal Almanya'nın Ulm kentinde, Avrupa'da yaşayan ve çalışan yurttaşlarımızın örgütlenmiş sosyal demokrat kesiminin temsilcisi Türkiye Halkçı Devrimci Federasyonu - Avrupa'nın 8. Olağan Kurultayı yapıldı. Divan Başkanlığını Batı Berlin'den Ertekin Özcanın yaptığı Kurultay'da gerek ülkemiz Türkiye'nin içinde bulunduğu ana sorunlar, gerekse de başta Federal Almanya olmak üzere Batı Avrupa ülkele-
rinde insanlarımızın karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunların çözümleri ile kamuoyunda etkinliğin nasıl daha da arttırılması konuları delegelerce tartışılıp, somut istemler Kurultay'ca karara bağlanmıştır. //

Kurultaya gelen başarı, destek ve kutlama mesajları arasında en önemlilerini Federal Almanya'dan, Bonn Hükümeti yabancı sorunları görevlisi bayan Liselotte Funke, Alman Sosyal Demokrat Partisi yabancılar komisyonu sözcüsü SPD milletvekili bayan Herta Daubler-Gmelin, SPD gençlik kolları (JUSOS) Genel Başkanı Ulf Skierki ve Yeşiller (GRÜNE) yabancılar grubu sözcüsü bayan Christina Kukielka'dan gelen mesajlar oluşturmıştır. DGB Ulm bölge başkanı ve Ulm Şehir Belediyesi yabancılar sorumlusu da bizzat Kurultaya katılarak ve okudukları mesajlarla HDF'le dayanışmalarını göstermişlerdir.

Türkiye`den gelen mesajların en dikkat ve ilgi çekenleri SODEP`ten gelenler olmuştur. SODEP Genel Başkanı Prof. Dr. Erdal İnönü, Başkan Yardımcısı Muzaffer Saraç, MKYK üyesi Mustafa Timisi ve Ankara İl Başkanı Prof. Dr. Onur Kumbaracıbaşı Kurultaya başarılar dilerlerken Erdal İnönü, HDF`nin sosyal demokrat harekete olan katkısını vurgulamaktadır.

İki gün süren HDF Kurultayında ayrıca ilk kez diğer Kurultayların aksine çok sayıda bayan ve ikinci nesil gençlerden oluşan delegelerin bulunduğu özellikle dikkati çekmiştir. Oldukça sakin havada geçen Kurultayda raporların okunması ve organların aklanmasından sonra, HDF Genel Başkanlığına yeniden oybirliğiyle Hamburg kentinden Dr. Etem Ete seçilmiştir. Yönetim Kurulunun diğer üyelikleri ise aşağıdaki isimlerden oluşmaktadır.

Işık Aydın, Başkan Yardımcısı, Ulm
Alişan Genç, Başkan Yardımcısı, Berlin
Aydın Sayılan, Genel Sekreter, Duisburg
Oya Ergin, Sayman, Duisburg
Haluk Uluhan, Üye, Nürnberg
Eyüp Öztürk, Üye, Hamburg

Kurultayda Federasyonun dinamik bir yapısal değişikliğine duyulan gereksinim dile getirildikten sonra, yapılan tüzük değişikliği ile HDF derneklerinin yanısıra, Avrupa`da daha yaygın ve etkin çalışmalar yapmak amacıyla, derneklerin olmadığı yerlerde yerel HDF-Bürolarının kurulması kararlaştırılmıştır.

Delegeler HDF`nin insanlarımızın buradaki sorunlarına sürekli çözüm arayan, fikir üreten ve kamuoyunda etkili demokratik bir göçmen işçiler örgütü olması yanısıra, örgüt olarak tam bağımsız ve demokratik sol / sosyal demokrat kimlikleri özellikle vurgulamışlardır.

HDF GENEL YÖNETİM KURULU

KURULTAY KARARLARI SONUCUNDA HDF'NİN TÜRKİYE'YE YÖNELİK
İSTEMLERİ ŞÖYLEDİR.

1. HDF, ülkemizin uygar, çağdaş, katılımcı, çoğulcu ve demokratik bir toplum olması yolunda, toplumumuzun demokratik gelişmesini engelleyecek hiçbir kesintiyi ve kısıtlamaları kesinlikle benimsemez. İnsan hakları ile ilgili sınırlamaları, eksikli bir demokrasiyi onaylamaz. Bu doğrultuda demokrasi mücadelesini destekler, tavrını ve görüşünü sürekli kamuoyuna açıklamayı en önemli bir görevi bilir.
2. HDF, Türkiye'deki demokratik sol/ sosyal demokrat tabanın özlem, istek ve beklentileri doğrultusunda bu hareketin birliğini ve örgütsel bütünlüğünü, alternatif bir sol program ve genel ilkeler ışığında yürekten savunur. Bu konuda sorumlu tüm parti, lider ve yönetici ve de tabana sorumluluklarını birkeze daha anımsatıp, ivedi olarak göreve çağırır.
3. HDF, Kapkaççı Özal ekonomisinin alternatifinin olduğunu ve bu alternatifin önümüzdeki yıllarda güçlü ve yaratıcı bir şekilde iktidara yürümesini destekler, bunu bütün gücüyle savunur.
4. HDF, son zamanlarda artan Türkiye düşmanı ve ulusal bütünlüğü-müze yönelik tüm eylem ve davranışların kesinlikle karşısındadır. Kendi ulusunun ve halkının en önemli ivedi sorunlarına, ülke ve toplumunun bütünlüğüne sahip çıkmayan bir sol hareketin başarılı olduğu tarihte görülmemiştir.

Bu doğrultuda HDF,

- Panhellenizm ışığında şoven ve kışkırtıcı bir politika izleyen Papandreu Hükümetini kınar, Türk - Yunan halklarının dostluğunun alternatifi olmadığını savunur,
- Eşkiya örgütü ASALA'yı lanetler, son haftalardaki tarihi tek yönlü tehrif eden, Ermeni soykırımı haftalarını, toplantılarını ve böylesi eylemleri destekleyenleri sert şekilde kınar,
- Bulgaristan Hükümetinin, Bulgaristan'daki Müslüman-Türk azınlığa karşı giriştiği slavlaştırma ve baskıları şiddetle kınar,
- Kıbrıs'ta iki topluma ve bölgeye dayanan, barış içinde yaşayan, bağımsız, federatif bir Kıbrıs Cumhuriyeti'nin özleminin yanında EOKA'ya verilecek hiç bir tavizin olmadığını savunur,
- Ulusal sınırlarımıza yönelik, etnik kökeni ne olursa olsun, silahlı her türlü tehdit hareketinin tavizsiz karşısında olduğunu açıkça belirtir.

13 – 14 NİSAN 1985

HDF-8. KURULTAYI

Haus der Begegnung – Dreifaltigkeitskirche

/ Neustraße

/ 7900 ULM

BAŞTA FEDERAL ALMANYA OLMAK ÜZERE AVRUPA ÜLKELERİNE YÖNELİK
SORUNLARLA İLGİLİ HDF İSTEMLERİ İSE ŞUNLARDIR.

YASAL GÜVENCE

- = Federal Almanya'nın burada çalışan ve yaşayan işçi ve aileleri için bir göçmen ülkesi haline geldiği gerçeğinin hem Federal hemde eyalet hükümetleri tarafından kabul edilmelidir.
- = Federal Almanya'da yaşayan yabancılara toplumun her kesiminde Almanlarla eşit haklar verilmelidir.
- = Yabancılara yönelik tüm kısıtlayıcı yasal ve siyasal hükümler kaldırılarak, buradaki yaşam temel hak ve güvencelere dayandırılmalıdır.

Bunun için:

- Yerleşme Hakkı Yasası geciktirilmeden yürürlüğe konulmalıdır.
- Politik eşitlik için ilk aşamada yerel düzeyde seçme ve seçilme hakkı verilmelidir.
- Çifte vatandaşlık kabul edilmelidir.
- Alman vatandaşlığına geçiş kolaylaştırılmalıdır.

Bunların yanında:

- Eşler birbirlerinden bağımsız olarak yasal güvenceye kavuşturulmalıdır.
- Aile bütünlüğünü bozacak uygulamalara son verilmelidir. Türkiye'deki eşlerin Almanya'ya gelişindeki bekleme süresi kaldırılmalıdır.
- Ailelerinin yanına gelecek çocukların yaş sınırı düşürülemez.
- Yabancı düşmanlığını körükleyen girişimler yasaklanmalıdır.
- Federal Almanya'nın Türk yurttaşlarına uyguladığı vize kaldırılmalı.
- Ortak Pazar ülkelerinde çalışan Türk işçilerinin 1. Aralık 1986 dan itibaren alacağı serbest dolaşım hakkı pazarlık konusu yapılamaz.
- Uluslararası gençlik yılında yabancı ve Türk gençliğinin sorunlarının çözümü için gerçekçi ve somut adımlar atılmalıdır.
- Askerlik bedeli düşürülmelidir.

13 – 14 NİSAN 1985

HDF-8. KURULTAYI

Haus der Begegnung – Dreifaltigkeitskirche

/

Neustraße

/

7900 ULM

ÇALIŞMA YAŞAMI

- = 20 yıldan beri Federal Almanya'nın kalkınmasında büyük katkıları, alınterleri olan yabancı işçiler toplumun ayrılmaz bir parçası olmuşlardır.
- = Amerika ve Japonya 60'lı yıllarda başlayarak yoğun bir şekilde robot kullanımına yönelmişlerdir. Federal Almanya yabancı işçiler sayesinde dünya pazarındaki yerini kaybetmemiştir. Robotlaşmanın yavaş yürüdüğü Alman sanayisinin bugün ucuz işgücüne ihtiyacı vardır. Alman sanayisi bunun çözümünü yaşları ilerlemiş işçileri genç işçilerle değiştirmekte görmektedir.
- = Bugün Federal Almanya'da işsizlerin sayısı incelendiğinde inşaat sektörü dışında işsizliğin büro, eğitim ve hizmet sektörü gibi zaten yabancı işçilerin çalışmadığı branşlarda en yüksek sayıya ulaştığı görülür. Bu nedenle yabancıların fabrikalarda Almanların işyerlerini ellerinden aldıkları yönündeki iddialar geçersizdir. Belirli çevrelerce yabancıdüşmanlığını körüklemek için bilinçli olarak çıkarılmaktadır.

Bunun için:

- Yabancı işçiler iş piyasasında yerli işçilerle eşit haklara sahip olmalıdır.
- Çalışma izinlerinin verimesinde aile bireylerine getirilen bekleme süresi ve sınırlamalar kaldırılmalıdır.
- Alman Sendikalar Birliği (DGB) yerli ve yabancı işçilerin tek sendikal kuruluşudur. DGB yabancı işçilerin toplumun her kesiminde eşit haklara kavuşmaları konusunda daha etkin çalışma yapmalıdır.
- Gönüllü geri dönüş ancak eşit haklara sahip olduğunda olanaklıdır. Geriye dönüşü özendirme programlarına ve her türlü zorlayıcı önleme hayır!
- Kesin dönüş yapan işçilerin emeklilik primlerinin işçi-işveren payı olmak üzere tamamı ödenmelidir.
- Türkiyede bulunan çocuklar için uygulanan az çocuk parası ödemesi kaldırılmalıdır.
- Yabancıların serbest iş yapmalarındaki ve kendi işyerlerini kurmalarındaki her türlü sınırlama kaldırılmalıdır.